

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

«ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ, ΕΠΕΙΓΟΝΤΑ ΜΕΤΡΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ Ν. 4046/2012, ΤΟΥ Ν. 4093/2012 ΚΑΙ ΤΟΥ Ν. 4127/2013 ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ»

A. ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Η χώρα μας προχωρά με σταθερούς ρυθμούς στην εξυγίανση των δημόσιων οικονομικών και ήδη έχει καταφέρει τη μεγαλύτερη μείωση του ελλείμματος που έχει επιτευχθεί ποτέ σε οποιαδήποτε άλλη χώρα της Ευρωζώνης μέσα σε τρία χρόνια. Η προσπάθεια αυτή δεν αφορά μόνο τον εξορθολογισμό του δημοσίου τομέα αλλά συμπλέκεται με την αποκατάσταση της διαφάνειας, της χρηστής διαχείρισης και του σεβασμού στον Έλληνα φορολογούμενο, που δικαιούται να λαμβάνει αξιοπρεπείς δημόσιες υπηρεσίες και αγαθά, καθώς και με την αποκατάσταση του κύρους και της αξιοπιστίας της χώρας, που αποτελεί βασική προϋπόθεση για την επάνοδο της χώρας σε τροχιά ανάπτυξης και για την εξασφάλιση της οικονομικής μας ανεξαρτησίας και αυτονομίας. Στόχος, είναι ένα κράτος που μπορεί να χρηματοδοτείται με τις δικές του δυνάμεις χωρίς ελλείμματα και αλόγιστες ανάγκες δανεισμού.

Ήδη, υπάρχουν ενθαρρυντικά σημάδια ανάκαμψης. Η βραχυπρόθεσμη πορεία των βασικών μακροοικονομικών μεγεθών είναι γενικά συμβατή με τις μεσοπρόθεσμες μακροοικονομικές προβλέψεις του Προγράμματος Οικονομικής Προσαρμογής. Ο ρυθμός συρρίκνωσης του παραγόμενου προϊόντος έχει επιβραδυνθεί, ενώ σειρά δεικτών που σχετίζονται με τη ρευστότητα και την εμπιστοσύνη καταναλωτών και επιχειρήσεων προς την ελληνική οικονομία αποτελούν θετικές ενδείξεις για τη μεσοπρόθεσμη πορεία της οικονομικής δραστηριότητας. Παράλληλα, παρατηρείται σταδιακή μείωση των τιμών, η οποία εν μέρει περιορίζει τη μείωση των πραγματικών εισοδημάτων και της προσαρμογής του μισθολογικού κόστους. Στο πλαίσιο των μεταρρυθμίσεων στην αγορά εργασίας, η μείωση του μοναδιαίου κόστους εργασίας έχει ήδη συμβάλει στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας κόστους, ανακτώντας το μεγαλύτερο μέρος της απώλειας ανταγωνιστικότητας της προηγούμενης δεκαετίας. Η εξέλιξη αυτή σε συνάρτηση με τη θετική συμβολή των εξαγωγών στην προσαρμογή του ελλείμματος του εξωτερικού τομέα ενισχύει τις μεσοπρόθεσμες προοπτικές για ένα εξαγωγικού τύπου πρότυπο οικονομικής μεγέθυνσης. Η βελτίωση των μακροοικονομικών ανισορροπιών αντανακλάται στην παρατηρούμενη αύξηση των άμεσων ξένων επενδύσεων στη χώρα. Βέβαια, στον αντίποδα των θετικών εξελίξεων, η σημαντική αύξηση της ανεργίας, ιδίως για τους νέους ηλικίας 15-24, σηματοδοτεί υψηλό κοινωνικό κόστος. Η

αποκατάσταση, όμως, της εμπιστοσύνης στην ελληνική οικονομία σε συνδυασμό με την ολοκλήρωση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων θα ενισχύσει την αναπτυξιακή δυναμική της ελληνικής οικονομίας μακροπρόθεσμα. Η προσπάθεια συνεχίζεται και εντείνεται σε τομείς ,όπου η χώρα μας είναι υποχρεωμένη να αφήσει πίσω της τη λογική της προσωρινής διαχείρισης και της αδιαφάνειας, όπως στη φορολογική νομοθεσία και διοίκηση. Με το παρόν νομοσχέδιο εισάγεται ο νέος Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος, με τον οποίο επιδιώκεται η δημιουργία μιας δίκαιης βάσης αναδιανομής του εισοδήματος, μιας σταθερής πηγής χρηματοδότησης των δημόσιων υπηρεσιών και αγαθών και παράλληλα, η δημιουργία ενός κώδικα εύληπτου, κατανοητού και προσιτού στον κάθε πολίτη προκειμένου να επαναθεμελιώσουμε συνθήκες εμπιστοσύνης και σταθερότητας στο κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον και να θέσουμε τις προϋποθέσεις ώστε η φορολογική διοίκηση να μπορεί να αντιμετωπίσει τη μεγαλύτερη πηγή οικονομικής αδικίας που είναι η φοροδιαφυγή.

Παράλληλα, με το παρόν νομοσχέδιο προωθούνται αλλαγές και επείγοντα μέτρα που στόχο έχουν να επαναφέρουν την χώρα το συντομότερο δυνατό σε τροχιά δημοσιονομικής σταθερότητας και βιωσιμότητας και την αποκατάσταση της φθίνουσας ανταγωνιστικότητας της οικονομίας μας μέσα από την εξυγίανση της λειτουργίας των ΟΤΑ, την εξοικονόμηση πόρων, την αποκατάσταση της διαφάνειας στη διαχείριση και λειτουργία των υποδομών υγείας και την δραστική βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών υγείας για τους πολίτες, τον εκσυγχρονισμό των ασφαλιστικών φορέων και τη ρύθμιση της αγοράς εργασίας, τη βελτίωση και εξορθολογισμό στην απονομή της δικαιοσύνης κ.α.

Η εξυγίανση των δημόσιων οικονομικών, η προώθηση των διαρθρωτικών αλλαγών και η τήρηση των διεθνών υποχρεώσεών μας αποτελούν προτεραιότητα και αναγκαία συνθήκη για την επιβίωση και την ανάταξη της χώρας.

B. ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟ ΚΩΔΙΚΑΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Οι διατάξεις του νέου Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος εντάσσονται στον ευρύτερο σχεδιασμό του Υπουργείου Οικονομικών για τη μεταρρύθμιση του φορολογικού συστήματος της χώρας με στόχο τη δημιουργία ενός δίκαιου, με βάση τις συνταγματικές επιταγές της φορολογικής δικαιοσύνης και ίσης μεταχείρισης, και αποτελεσματικού φορολογικού συστήματος, το οποίο θα συμβάλει καθοριστικά στην ενίσχυση της διαφάνειάς του στο ανταγωνιστικό διεθνές οικονομικό περιβάλλον και στην ουσιαστική καταπολέμηση της φοροαποφυγής και φοροδιαφυγής.

Με την εισαγωγή των διατάξεων αυτών που περιλαμβάνονται στο πρώτο μέρος του προτεινόμενου σχεδίου νόμου και αφορούν τη φορολογία εισοδήματος

φυσικών προσώπων, νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων απλοποιείται σημαντικά και εξορθολογίζεται το υφιστάμενο φορολογικό σύστημα. Η μεταρρύθμιση αυτή είναι δημοσιονομικά ουδέτερη, καθώς οι ουσιαστικές μεταβολές με δημοσιονομικό αποτέλεσμα περιελήφθησαν στις διατάξεις του νόμου 4110/2013.

Οι προτεινόμενες διατάξεις αποτελούν ουσιαστικά το πρώτο σημαντικό μεταρρυθμιστικό βήμα και θα συμπληρωθούν μέχρι τον Σεπτέμβριο του τρέχοντος έτους με το μέρος που θα αφορά τον εξορθολογισμό των υφιστάμενων φορολογικών κινήτρων, τα οποία περιλαμβάνονται σε διαφορετικά νομοθετικά κείμενα. Στόχος είναι η ενίσχυση της διαφάνειας και του δημοσιονομικού ελέγχου στα φορολογικά κίνητρα ή ειδικά καθεστώτα, προκειμένου να απλοποιηθεί και να εκσυγχρονιστεί το πλαίσιο αυτό προς όφελος της εθνικής οικονομίας και των παραγωγικών δυνάμεων της χώρας. Με την ολοκλήρωση της μεταρρύθμισης για τον νέο Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος θα αντικατασταθούν τα υφιστάμενα φορολογικά κίνητρα με πρότυπα φορολογικά κίνητρα, όπως οι φορολογικές πριμοδοτήσεις για επενδύσεις, εκπτώσεις φόρου για επενδύσεις και επιτάχυνση των διενεργούμενων αποσβέσεων. Στο πλαίσιο αυτό θα είναι δυνατή η ποσοτικοποίηση των παρεχόμενων φορολογικών κινήτρων ως φορολογικές δαπάνες με αποτέλεσμα την καταγραφή τους στα κονδύλια του κρατικού προϋπολογισμού. Είναι σαφές ότι αυτή η παράμετρος είναι καθοριστική για τη σύνταξη του προϋπολογισμού από το 2014 και μετά προκειμένου να ελέγχονται τα έσοδα από τη φορολογία αλλά και οι τυχόν απώλειες των δημοσιονομικών εσόδων.

Επισημαίνεται ότι η εισαγωγή των ουσιαστικών διατάξεων για τη φορολογία φυσικών, νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων επιτάσσει την διασύνδεσή της με την θέσπιση ενός νέου, αυτοτελούς, σύγχρονου Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας που θα λαμβάνει υπόψη τις καλύτερες διεθνείς πρακτικές, κατά το πρότυπο και των άλλων ευρωπαϊκών χωρών και θα έχει στο επίκεντρο την απλοποίηση των φορολογικών διαδικασιών, συνεισφέροντας αποτελεσματικά στη χρηστή και διαφανή λειτουργία ενός αποτελεσματικού φορολογικού και ελεγκτικού μηχανισμού.

Προς την κατεύθυνση αυτή, κατά τους προηγούμενους μήνες, μεταξύ άλλων, έχει καταργηθεί ο Κώδικας Βιβλίων και Στοιχείων και έχει αντικατασταθεί από τον απλούστερο Κώδικα Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών, έχει θεσπιστεί θέση Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων πενταετούς θητείας και αυξημένων προσόντων και έχουν γίνει σημαντικά βήματα για την ενίσχυση του φοροελεγκτικού μηχανισμού της χώρας.

Οι προτεινόμενες διατάξεις του νέου Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος παρακολουθούν τις εξελίξεις στην διεθνή και ευρωπαϊκή οικονομική πραγματικότητα λαμβάνοντας υπόψη τους ορισμούς που απορρέουν αφενός από τους κανόνες του διεθνούς φορολογικού δικαίου (φορολογική κατοικία, τόπος πραγματικής διοίκησης, μόνιμη εγκατάσταση) και αφετέρου τους ορισμούς των επιμέρους εισοδημάτων (π.χ. τόκοι, μερίσματα, δικαιώματα),

όπως αποτυπώνονται και στο Πρότυπο Σύμβασης του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης που εφαρμόζεται μεταξύ των χωρών του ΟΟΣΑ κατά τη σύναψη των Συμβάσεων περί αποφυγής διπλής φορολογίας στο εισόδημα και στο κεφάλαιο.

Στον παρόντα Κώδικα εντάσσονται και σημαντικές διατάξεις για την καταπολέμηση της φοροαποφυγής και φοροδιαφυγής που είχαν εισαχθεί τα τελευταία τρία έτη, όπως οι διατάξεις για την προσαύξηση της περιουσίας καθώς και οι διατάξεις για την μη αναγνώριση ως εκπιπτόμενων των δαπανών που κατευθύνονται σε μη συνεργάσιμα κράτη ή κράτη που έχουν προνομιακό φορολογικό καθεστώς.

Επίσης, λαμβάνονται υπόψη οι διατάξεις του δευτερογενούς ενωσιακού δικαίου για τις συγχωνεύσεις και διασπάσεις των εταιρειών, εισάγονται ειδικές διατάξεις για την καταπολέμηση της διεθνούς φοροαποφυγής και φοροδιαφυγής στα επιμέρους εισοδήματα (π.χ. διατάξεις για την υποκεφαλαιοδότηση, απαλλαγές ενδοομιλικών μερισμάτων με προϋποθέσεις, διατάξεις για τις ελεγχόμενες αλλοδαπές εταιρείες). Με τις προτεινόμενες διατάξεις του νέου κώδικα φορολογίας εισοδήματος προβλέπεται φόρος υπεραξίας 15%, που εφαρμόζεται και στις μεταβιβάσεις ακίνητης περιουσίας και επεκτείνεται η εναλλακτικά προσδιοριζόμενη ελάχιστη (τεκμαρτή) φορολογία.

Για την επιτυχή ολοκλήρωση της καθοριστικής, για την ελληνική οικονομία και κοινωνία, μεταρρυθμιστικής αυτής προσπάθειας είναι αναγκαία η υιοθέτηση της δευτερογενούς νομοθεσίας (κανονιστικές αποφάσεις κόκκ) που θα συμπληρώσει και θα υποστηρίξει την εφαρμογή των διατάξεων του νέου Κώδικα από 1.1.2014.

Ειδικότερα, με το πρώτο μέρος (άρ.1-9) του νέου Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος θεσπίζονται οι γενικές διατάξεις, με το δεύτερο μέρος (άρ.10-43) θεσπίζονται διατάξεις σχετικά με τη φορολογία εισοδήματος φυσικών προσώπων, με τις διατάξεις του τρίτου μέρους (άρ.44-58) ρυθμίζεται η φορολογία νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων, με το τέταρτο μέρος (άρ.59-64) ρυθμίζονται ζητήματα παρακράτησης φόρου, με το πέμπτο μέρος (άρ.65-66), προβλέπονται διατάξεις για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και της φοροαποφυγής, με το έκτο μέρος (άρ.67-71) ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με την υποβολή δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος και την προκαταβολή του φόρου και με το άρθρο 72 προβλέπονται οι μεταβατικές διατάξεις και η έναρξη ισχύος του νομοθετήματος.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1 Πεδίο Εφαρμογής

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 1** του άρθρου 1 ορίζεται το πεδίο εφαρμογής φορολογίας φυσικών, νομικών προσώπων και των κάθε είδους νομικών οντοτήτων.

Με την **παραγραφο 2** του άρθρου αυτού ορίζεται ότι ο νόμος αυτός ρυθμίζει τον τρόπο φορολόγησης, ανά κατηγορία, των εισοδημάτων, τον τρόπο απόδοσης των φόρων, την προκαταβολή και την παρακράτηση του φόρου.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Με τις διατάξεις του **άρθρου 2** δίνονται οι ορισμοί όρων που χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς του ΚΦΕ σύμφωνα με τα βέλτιστα διεθνή και ευρωπαϊκά πρότυπα, προκειμένου να διευκολύνουν το έργο του ερμηνευτή του δικαίου

Άρθρο 3

Υποκείμενα του φόρου

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 1** του άρθρου 3 ορίζεται ότι ο φορολογούμενος που έχει φορολογική κατοικία στην Ελλάδα φορολογείται για το παγκόσμιο εισόδημα του. Εισάγεται ο όρος φορολογική κατοικία στο ελληνικό δίκαιο προκειμένου να προσδιοριστούν τα υποκείμενα στο φόρο πρόσωπα, ακολουθώντας τα πρότυπα του ΟΟΣΑ και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επιπλέον, γίνεται ιδιαίτερη μνεία στον α.ν 89/1967 (Α' 132) προκειμένου να αποσαφηνιστεί ότι το αλλοδαπό προσωπικό των εν λόγω γραφείων που εντάσσονται στο ειδικό καθεστώς φορολόγησης υπόκειται σε φόρο στην Ελλάδα μόνον για το εισόδημα του που προκύπτει στην ημεδαπή.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 2** του ίδιου άρθρου διευκρινίζεται ότι ο φορολογούμενος του οποίου η φορολογική κατοικία είναι εκτός Ελλάδας φορολογείται μόνο για το εισόδημα που προκύπτει στην Ελλάδα σε συγκεκριμένο φορολογικό έτος. Με τη διάταξη αυτή ο νομοθέτης εισάγει στον ΚΦΕ ακολουθούμενη πρακτική σύμφωνα με τις διεθνείς συμβάσεις αποφυγής διπλής φορολογίας τις οποίες η Ελλάδα έχει συνάψει. Με τις ως άνω διατάξεις απλοποιείται και εκσυγχρονίζεται το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο, λαμβάνοντας υπόψη ότι με τη σύνδεση της έννοιας του φορολογουμένου και της έννοιας της φορολογικής κατοικίας δεν απαιτείται αναλυτική απαρίθμηση των υποκειμένων στο φόρο.

Άρθρο 4

Φορολογική κατοικία

Με τις διατάξεις του **άρθρου 4** αποσαφηνίζεται η έννοια και τα κριτήρια της φορολογικής κατοικίας. Ειδικότερα, ακολουθούνται τα διεθνή πρότυπα και κατευθυντήριες οδηγίες του ΟΟΣΑ, συμπεριλαμβανομένων των οδηγιών της ευρωπαϊκής ένωσης. Στόχος είναι να επιτευχθεί η κατά το δυνατόν οριζόντια και καθολική εφαρμογή ενιαίου πλαισίου, εκσυγχρονίζοντας το υφιστάμενο καθεστώς και υιοθετώντας και τις γενικές αρχές για την επιβολή του φόρου

βάσει της αρχής του τόπου άσκησης της πραγματικής φορολογικής διοίκησης, κριτήριο το οποίο ακολουθείται σε διεθνές και ευρωπαϊκό επίπεδο. Επιπλέον, με την παρούσα διάταξη και την αναλυτική παράθεση αναλυτικών κριτηρίων διασαφηνίζονται και επιλύονται περαιτέρω ζητήματα διπλής κατοικίας.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 1** του άρθρου 4 καθορίζονται τα κριτήρια βάσει των οποίων ένα φυσικό πρόσωπο θεωρείται κάτοικος Ελλάδας. Τα κριτήρια αυτά είναι η μόνιμη ή κύρια κατοικία, η συνήθης διανομή και το κέντρο των προσωπικών, οικονομικών και κοινωνικών συμφερόντων. Επιπροσθέτως, ορίζεται ότι το προξενικό και διπλωματικό προσωπικό και κάθε άλλος δημόσιος λειτουργός συναφούς καθεστώτος που έχει την ελληνική ιθαγένεια και υπηρετεί στην αλλοδαπή θεωρείται φορολογικός κάτοικος Ελλάδας χωρίς να εξετάζεται προηγουμένως η συνδρομή ενός εκ των κριτηρίων της περίπτωσης α'. Το ίδιο ισχύει και για τους δημόσιους υπαλλήλους που συνδέονται με οποιαδήποτε σχέση εργασίας δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου με φορέα γενικής κυβέρνησης και υπηρετούν στην αλλοδαπή.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 2** του άρθρου 4 ορίζεται ένα πρόσθετο κριτήριο για τη θεμελίωση φορολογικής κατοικίας ενός φυσικού προσώπου στην Ελλάδα που αφορά στη φυσική παρουσία εκατόν ογδόντα τριών ημερών σε διάστημα οποιασδήποτε δωδεκάμηνης περιόδου, σύμφωνα με τη διεθνή πρακτική. Για τη συνδρομή του εν λόγω κριτηρίου δεν απαιτείται αδιάλειπτη παρουσία στην Ελλάδα, αλλά τα διαλείμματα συνυπολογίζονται στη θεμελίωση της φυσικής παρουσίας των εκατόν ογδόντα τριών ημερών.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 3** του άρθρου 4 ορίζονται τα τρία κριτήρια για να θεωρηθεί ένα νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα φορολογικός κάτοικος Ελλάδας. Ο τόπος σύστασης ή ίδρυσης, η καταστατική του έδρα, η οποία καταρχήν, αλλά όχι αναγκαία, συμπίπτει με τον τόπο σύστασης ή ίδρυσης και τέλος ο τόπος άσκησης της πραγματικής διοίκησης, ο οποίος διεθνώς αποκτά όλο και μεγαλύτερη σημασία στη θεμελίωση της φορολογικής κατοικίας των νομικών προσώπων και σημαντικός αριθμός κρατών μελών έχει ενσωματώσει το κριτήριο αυτό στη νομοθεσία του.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 4** του άρθρου 4 ορίζονται τα κριτήρια που λαμβάνονται υπόψη για τον καθορισμό του τόπου άσκησης πραγματικής διοίκησης στην Ελλάδα. Όπως αναφέρεται στη διάταξη ο τόπος άσκησης της πραγματικής διοίκησης συνιστά μία έννοια που βασίζεται στα πραγματικά περιστατικά και τις συνθήκες της εκάστοτε περίπτωσης και έχει διαπλαστεί νομολογιακά. Στο πλαίσιο αυτό τα παρατίθεται ενδεικτικός κατάλογος κριτηρίων που λαμβάνονται υπόψη χωρίς να αποκλείεται η συνεκτίμηση πρόσθετων κριτηρίων. Επί παραδείγματι, ένα τέτοιο πρόσθετο κριτήριο που μπορεί να συνεκτιμηθεί από κοινού με τα απαριθμούμενα κριτήρια, αλλά δεν αρκεί αφ' εαυτού να θεμελιώσει τη φορολογική κατοικία του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας στην Ελλάδα είναι η κατοικία της πλειοψηφίας των μετόχων,

Άρθρο 5

Εισόδημα που προκύπτει στην ημεδαπή

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 1** του άρθρου 5 ορίζονται οι πηγές από τις οποίες προκύπτει εισόδημα Ελλάδα. Οι πηγές αυτές ορίζονται αναλυτικά μεν, ενδεικτικά δε, προκειμένου να αποφευχθεί η κατηγοριοποίηση και οι συνακόλουθες ασάφειες για τον προσδιορισμό της πηγής προέλευσης του εισοδήματος πηγής Ελλάδος.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 2** του άρθρου 5 ορίζεται πότε ένα εισόδημα χαρακτηρίζεται ως εισόδημα από την αλλοδαπή, εξ αντιδιαστολής προς το εισόδημα από την ημεδαπή, όπως αυτό ορίζεται στην παράγραφο 1

Άρθρο 6

Μόνιμη Εγκατάσταση

Με τις διατάξεις του **άρθρου 6** ορίζεται η έννοια της μόνιμης εγκατάστασης στην Ελλάδα των αλλοδαπών νομικών προσώπων και περιλαμβάνεται ένας κατάλογος παραδειγμάτων, σε καμία περίπτωση εξαντλητικός, καθένα από τα οποία μπορεί να θεωρηθεί εκ πρώτης όψεως ότι συνιστά περίπτωση μόνιμης εγκατάστασης.. Η έννοια της μόνιμης εγκατάστασης χρησιμοποιείται κυρίως για να προσδιοριστεί το δικαίωμα επιβολής της φορολογίας στα κέρδη μιας επιχείρησης σύμφωνα με τα άρθρα 3 και 4 του ΚΦΕ. Ακολουθείται το πρότυπο του μοντέλου του ΟΟΣΑ για τις Συμβάσεις Αποφυγής Διπλής Φορολογίας, καθώς και οι σχετικές κατευθυντήριες οδηγίες. Επιπλέον με τους ειδικότερους ορισμούς του όρου «μόνιμη εγκατάσταση» του εν λόγω άρθρου καταγράφονται τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά γνωρίσματα για τον προσδιορισμό της έννοιας αυτής, απαραίτητων για την επιβολή του φόρου. Ειδικώς στην περίπτωση του εργοταξίου αναφέρεται ότι για τη θεμελίωση μόνιμης εγκατάστασης του στην Ελλάδα απαιτείται χρονικό διάστημα τουλάχιστον τριών μηνών. Εξυπακούεται ότι η ρύθμιση αυτή αφορά αποκλειστικά εργοτάξια χωρών με τις οποίες η Ελλάδα μας δεν έχει υπογράψει σύμβαση αποφυγής διπλής φορολογίας, δεδομένου ότι σε αντίθετη περίπτωση κατισχύουν οι διατάξεις της σύμβασης.

Άρθρο 7

Φορολογητέο εισόδημα

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 1** του άρθρου 7 προσδιορίζεται το φορολογητέο εισόδημα και απλοποιείται ο τρόπος εξεύρεσής του κατά τα διεθνή πρότυπα και συγκεκριμένα ορίζεται ότι φορολογητέο εισόδημα είναι αυτό που προκύπτει μετά την αφαίρεση των δαπανών από το ακαθάριστο εισόδημα.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 2** του άρθρου 7 καθιερώνεται το σύστημα των χωριστών κατηγοριών εισοδήματος που αναγνωρίζει ο παρών Κώδικας και οι οποίες περιγράφονται στα κατ' ιδίαν Κεφάλαια. Η εν λόγω κατηγοριοποίηση των εισοδημάτων ακολουθεί το μοντέλο του ΟΟΣΑ. Συναφώς

σημειώνεται ότι κάθε κατηγορία εισοδήματος υπόκειται σε χωριστό φορολογικό συντελεστή και κατά τούτο παύει να ισχύει πλέον η έννοια του συνολικού εισοδήματος.

Τέλος, διευκρινίζεται ότι σε φόρο υπόκεινται μόνον τα εισοδήματα που εμπίπτουν σε μία από τις τέσσερις κατηγορίες που αναγνωρίζονται στο άρθρο αυτό και συνεπώς ό, τι δεν εμπίπτει στο εννοιολογικό πεδίο κανενός από τα αναφερόμενα εισοδήματα δεν υπόκειται σε φόρο. Για παράδειγμα οι υποτροφίες ή τα χρηματικά βραβεία που χορηγούνται από το Δημόσιο ή άλλους φορείς δεν υπάγονται σε καμία από τις αναγνωριζόμενες πηγές εισοδήματος και κατά τούτο δεν υπόκεινται σε φόρο. Ομοίως, τα κέρδη των αμοιβαίων κεφαλαίων του ν.3283/2004 και του ν.2778/1999, καθώς και η υπεραξία που αποκτούν οι μεριδιούχοι αυτών από την εξαγορά των μεριδίων τους δεν εμπίπτουν σε κάποια από τις προβλεπόμενες κατηγορίες εισοδημάτων και για το λόγο αυτό δεν θεωρούνται εισόδημα και συνεπώς δεν υπόκεινται σε φόρο.

Άρθρο 8

Φορολογικό έτος

Με τις διατάξεις του **άρθρου 8** ορίζεται η έννοια του φορολογικού έτους που συμπίπτει με το ημερολογιακό και το οποίο, όπως ορίζεται ρητά δεν μπορεί να υπερβαίνει τους δώδεκα μήνες. Ο όρος «φορολογικό έτος» αντικαθιστά τις έννοιες «διαχειριστική περίοδος» και οικονομικό έτος που χρησιμοποιούσε ο παλιός κώδικας.

Παράλληλα για τα νομικά πρόσωπα και τις νομικές οντότητες που τηρούν διπλογραφικά βιβλία διατηρείται η δυνατότητα λήξης του φορολογικού έτους την 30^η Ιουνίου ακόμη και σε περίπτωση έναρξης ή παύσης εργασιών.

Κατά παρέκκλιση από το γενικό κανόνα της **παραγράφου 1**, τα νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες που είναι συνδεδεμένες με αλλοδαπά νομικά πρόσωπα μπορούν να χρησιμοποιούν διαφορετικό φορολογικό έτος, προκειμένου να καταστεί δυνατή η κατάρτιση ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Επιπροσθέτως, στην **παράγραφο 4** τίθεται ως γενικός κανόνας για το χρόνο κτήσης εισοδήματος το σύστημα της δεδουλευμένης βάσης, ήτοι ο χρόνος που ο δικαιούχος απέκτησε το δικαίωμα είσπραξης του εισοδήματος. Ρητή εξαίρεση από το σύστημα αυτό εισάγεται αποκλειστικά για την περίπτωση του εισοδήματος από μισθωτή εργασία σε περίπτωση που ο μισθωτός εισπράττει καθυστερημένα δεδουλευμένες αποδοχές για οποιονδήποτε λόγο περιλαμβανομένης και της επίσχεσης εργασίας ή της κήρυξης του εργοδότη σε πτώχευση, οπότε ο χρόνος κτήσης του εισοδήματος του προσδιορίζεται με το σύστημα ταμειακής βάσης, ήτοι ο χρόνος που εισέπραξε τις αποδοχές του. Τέλος, ως προϋπόθεση για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου τίθεται η διακεκριμένη αναγραφή των καθυστερημένων αυτών αποδοχών στην ετήσια βεβαίωση αποδοχών που χορηγείται στο μισθωτό.

Άρθρο 9

Πίστωση φόρου αλλοδαπής

Κατά τα διεθνή πρότυπα με το **άρθρο 9** αντιμετωπίζονται ζητήματα διπλής φορολόγησης με την εφαρμογή της μεθόδου «πίστωσης φόρου αλλοδαπής» (credit method). Υπενθυμίζεται ότι η συγκεκριμένη πρόβλεψη συμπεριλαμβάνεται στις Συμβάσεις Αποφυγής Διπλής φορολογίας που έχει συνάψει η χώρα μας.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 1** του άρθρου 9 ορίζεται ότι για φορολογικό κάτοικο Ελλάδος όταν έχει εισόδημα και από την αλλοδαπή, ο καταβλητέος φόρος εισοδήματος μειώνεται κατά το ποσό του φόρου που καταβλήθηκε στην αλλοδαπή για αυτό το εισόδημα.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 2** του άρθρου 9 ορίζεται ότι η μείωση του φόρου εισοδήματος της προηγούμενης παραγράφου δεν δύναται να υπερβαίνει το αναλογούν ποσό του φόρου για το εισόδημα αυτό στην Ελλάδα.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

Γενικές διατάξεις

Άρθρο 10

Αντικείμενο του φόρου εισοδήματος των φυσικών προσώπων

Με τις διατάξεις του **άρθρου 10** προσδιορίζεται κατά τη συνήθη πρακτική ότι αντικείμενο του φόρου εισοδήματος των φυσικών προσώπων αποτελεί το εισόδημα που αυτά αποκτούν σύμφωνα με μία από τις αναφερόμενες στο άρθρο 7 κατηγορίες.

Άρθρο 11

Εξαρτώμενα μέλη

Με τις διατάξεις του **άρθρου 11** καταγράφονται τα μέλη που θεωρούνται εξαρτώμενα από το φορολογούμενο προκειμένου, μεταξύ άλλων να χορηγηθούν των οι μειώσεις φόρου που προβλέπονται στον παρόντα Κώδικα, καθώς και να καθοριστεί η φορολογική μεταχείριση του εισοδήματος των εξαρτώμενων μελών.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 1** του άρθρου 11 προσδιορίζονται τα εξαρτώμενα μέλη του φορολογούμενου.

Με την **παράγραφο 2** του ίδιου άρθρου διευκρινίζεται πότε τα φυσικά πρόσωπα δε θεωρούνται εξαρτώμενα μέλη.

Με την **παράγραφο 3** του ίδιου άρθρου διευκρινίζεται ποιες κατηγορίες εισοδημάτων δεν λαμβάνονται υπόψη για την εφαρμογή της **παραγράφου 2** του άρθρου 11.

Με την **παράγραφο 4** του ίδιου άρθρου προβλέπεται η φορολογική μεταχείριση του εισοδήματος των ανήλικων τέκνων, με την έννοια ότι το εισόδημα τους προστίθεται και φορολογείται στο εισόδημα του γονέα που ασκεί τη γονική μέριμνα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

Εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις

Άρθρο 12

Εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις

Με το **άρθρο 12** ορίζονται οι βασικές έννοιες του εισοδήματος από μισθωτή εργασία και συντάξεις, η έννοια της εργασιακής σχέσης και ειδικότερα η έννοια του ακαθάριστου εισοδήματος, η έννοια του απαλλασσόμενου εισοδήματος, ώστε να προσδιοριστεί το φορολογητέο εισόδημα το οποίο υπόκειται σε φόρο. Με τις διατάξεις της **παραγράφου 1 του άρθρου 12** οριοθετείται η έννοια του ακαθάριστου εισοδήματος από μισθωτή εργασία και συντάξεις.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 2 του άρθρου 12** προσδιορίζεται για τους σκοπούς του ΚΦΕ η έννοια της εργασιακής σχέσης η οποία οριοθετεί εννοιολογικά την κατηγορία του εισοδήματος από μισθωτή εργασία και συντάξεις.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 3** του ίδιου άρθρου προσδιορίζονται οι κατ'ιδίαν μορφές των ακαθάριστων εισοδημάτων από μισθωτή εργασία και συντάξεις, οι οποίες θα πρέπει να εξετάζονται συστηματικά με την παράγραφο 1 του άρθρου 14 που προβλέπει απαλλαγές από τον υπολογισμό του εισοδήματος από μισθωτή εργασία. Επί παραδείγματι η αποζημίωση εξόδων στα οποία έχει υποβληθεί εργαζόμενος ή συγγενικό του πρόσωπο ενώ καταρχήν αναφέρεται ότι συνυπολογίζεται στο ακαθάριστο εισόδημα του μισθωτού, η παράγραφος 1 άρθρου 14 περιορίζει τα πεδία εφαρμογής της εξαιρώντας από το εισόδημα αυτό την αποζημίωση για έξοδα κίνησης κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας.

Άρθρο 13

Παροχές σε είδος

Με το **άρθρο 13** επιχειρείται η καθιέρωση γενικού κανόνα για το συνυπολογισμό των παροχών σε είδος που λαμβάνουν εργαζόμενοι ή συγγενικά τους πρόσωπα στο φορολογητέο εισόδημα, αναγνωρίζοντας ότι αποτελούν μισθό σε είδος. Παράλληλα, περιγράφονται ορισμένες κατηγορίες παροχών σε είδος για τις οποίες είναι αναγκαίο να προσδιοριστεί η αγοραία αξία τους προκειμένου να αποτελέσουν φορολογητέο για τον εργαζόμενο εισόδημα.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 1 του άρθρου 13** τίθεται ο γενικός κανόνας ότι κάθε παροχή, ανεξαρτήτως του είδους αυτής, που λαμβάνει ένας

εργαζόμενος ή συγγενικό αυτού πρόσωπο συνυπολογίζονται στο φορολογητέο εισόδημα εφόσον υπερβαίνουν το κατώτατο όριο των τριακοσίων ευρώ σε βάση φορολογικού έτους.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 2** του άρθρου αυτού ορίζεται ο τρόπος υπολογισμού της αγοραίας αξίας της παραχώρησης οχήματος από φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα, με εξαίρεση τους φορείς γενικής κυβέρνησης, προς εργαζόμενο ή εταίρο ή μέτοχο, η οποία συνίσταται στο τριάντα τοις εκατό (30%) της σχετικής δαπάνης που εγγράφει για το όχημα ο εργοδότης, ανάλογα με το αν αποτελεί πάγιο στοιχείο της επιχείρησης ή αντικείμενο μίσθωσης. Οι φορείς της γενικής κυβέρνησης δεν καταλαμβάνονται από τις διατάξεις της παραγράφου αυτής σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 129/2534/20-1-2010 ΚΥΑ (Β' 108).

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 3** του άρθρου αυτού ορίζεται ο τρόπος αποτίμησης των παροχών σε είδος με τη μορφή δανείου από φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα προς εργαζόμενο ή εταίρο ή μέτοχο. Επιπλέον διευκρινίζεται ότι η προκαταβολή μισθού συνιστά δάνειο μόνον εφόσον υπερβαίνει τους τρεις μήνες.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 4** του άρθρου αυτού ορίζεται ο τρόπος προσδιορισμού της αγοραίας αξίας των παροχών σε είδος που λαμβάνει εργαζόμενος ή εταίρος ή μέτοχος από νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα με τη μορφή δικαιωμάτων προαίρεσης απόκτησης μετοχών. Η εν λόγω κατηγορία εισοδήματος σε είδος καλύπτει μόνον το δικαίωμα προαίρεσης απόκτησης εισηγμένων μετοχών.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 5** του άρθρου αυτού ορίζεται ο τρόπος αποτίμησης της αγοραίας αξίας της παραχώρησης κατοικίας από φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα προς εργαζόμενο ή εταίρο ή μέτοχο ανάλογα με το αν το ακίνητο αποτελεί αντικείμενο μίσθωσης ή ανήκει στην επιχείρηση.

Άρθρο 14

Απαλλαγές εισοδήματος από μισθωτή εργασία

Με το **άρθρο 14** προσδιορίζονται και κατηγοριοποιούνται οι εξαιρέσεις και οι απαλλαγές του εισοδήματος από μισθωτή εργασία. Επιπλέον, ακολουθούνται τα διεθνή πρότυπα σε σχέση με την αναγνώριση των επαγγελματικών δαπανών, γίνεται προσαρμογή του νομοθετικού πλαισίου με βάση την πρόσφατη νομολογία των δικαστηρίων (απόφαση Ολομέλειας Συμβουλίου Επικρατείας υπ' αριθμ. 1840/2013 σχετικά με το επίδομα αλλοδαπής που χορηγείται σε υπαλλήλους του Υπουργείου Εξωτερικών και των λοιπών δημόσιων πολιτικών υπηρεσιών για την κάλυψη του αυξημένου κόστους διαβίωσης στην αλλοδαπή), εφαρμόζονται διεθνείς απαλλαγές για συγκεκριμένες κατηγορίες εισοδήματος και καταγράφονται συγκεκριμένες απαλλαγές που χορηγούνται βάσει κοινωνικών κριτηρίων.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 1 του άρθρου 14** προσδιορίζονται οι κατηγορίες εισοδήματος οι οποίες *εξαιρούνται* από τον υπολογισμό του εισοδήματος από μισθωτή εργασία και συντάξεις.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 2 του άρθρου 14** αναφέρονται περιοριστικά οι κατηγορίες εισοδήματος από μισθωτή εργασία και συντάξεις, *απαλλάσσονται* από το φόρο. Ειδικά για το ποσό της διατροφής που λαμβάνει ο/η δικαιούχος βάσει δικαστικής απόφασης διευκρινίζεται ότι απαλλάσσεται του φόρου, δεδομένου ότι αποτελεί φορολογητέο εισόδημα του καταβάλλοντος αυτή.

Άρθρο 15

Φορολογικός συντελεστής

Με τις διατάξεις του **άρθρου 15** περιορίζονται οι φορολογικές κλίμακες και οι αντίστοιχοι φορολογικοί συντελεστές με την πρόβλεψη τριών κατηγοριών συντελεστών προκειμένου να απλοποιηθεί η διαδικασία και ο τρόπος φορολόγησης. Επιπρόσθετα, προβλέπεται ειδική αυτοτελής φορολόγηση για συγκεκριμένες κατηγορίες εισοδήματος από μισθωτή εργασία

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 1 του άρθρου 15** ορίζεται η κλίμακα βάσει της οποίας υποβάλλεται σε φόρο το φορολογητέο εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 2** του άρθρου αυτού ορίζονται οι φορολογικοί συντελεστές με τους οποίους φορολογείται το εισόδημα από μισθωτή εργασία που αποκτούν οι αξιωματικοί και το κατώτερο πλήρωμα που υπηρετούν σε πλοία του εμπορικού ναυτικού.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 3** του άρθρου αυτού ορίζεται η κλίμακα βάσει της οποίας φορολογείται αυτοτελώς η εφάπαξ αποζημίωση που παρέχεται στο δικαιούχο εξαιτίας διακοπής της σχέσης εργασίας του.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 4** του άρθρου αυτού ορίζονται οι συντελεστές βάσει των οποίων φορολογούνται αυτοτελώς οι παροχές που καταβάλλονται σε εργαζόμενους και οι οποίες προέρχονται από ασφαλισματα που καταβλήθηκαν στο πλαίσιο ομαδικών ασφαλιστηρίων συνταξιοδοτικών συμβολαίων. Επιπροσθέτως προβλέπεται αύξηση κατά πενήντα τοις εκατό των εν λόγω συντελεστών σε περίπτωση είσπραξης από το δικαιούχο ποσού πρόωρης εξαγοράς. Από την έννοια της πρόωρης εξαγοράς εξαιρείται η καταβολή σε εργαζόμενο που έχει θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα ή έχει υπερβεί το 60^ο έτος, καθώς και η καταβολή που γίνεται χωρίς τη βούληση του εργαζομένου, όπως σε περίπτωση απόλυσης του ή πτώχευσης του εργοδότη.

Άρθρο 16

Αφορολόγητο όριο εισοδήματος ή φορολογική έκπτωση

Με το άρθρο 16 ορίζεται η χορήγηση φορολογικού πλεονεκτήματος σε εισόδημα που προκύπτει από μισθωτή εργασία ή συντάξεις, Το φορολογικό

αυτό πλεονέκτημα καθορίζεται με τη χορήγηση αφορολόγητου ορίου εισοδήματος ή φορολογικής μείωσης.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 1** του ως άνω ο οφειλόμενος φόρος μειώνεται κατά το ποσό των δύο χιλιάδων εκατό (2.100) ευρώ, όταν το φορολογητέο εισόδημα δεν υπερβαίνει το ποσό των είκοσι ενός χιλιάδων (21.000) ευρώ. Εάν το ποσό του φόρου είναι μικρότερο των δύο χιλιάδων εκατό (2.100) ευρώ, το ποσό της μείωσης περιορίζεται στο ποσό του αναλογούντος φόρου.

.Με τις διατάξεις της **παραγράφου 2** του ως άνω, σε περίπτωση που το φορολογητέο εισόδημα υπερβαίνει το ποσό των είκοσι ενός χιλιάδων (21.000) ευρώ, το ποσό της μείωσης μειώνεται κατά εκατό (100) ευρώ ανά χίλια (1.000) ευρώ του φορολογητέου εισοδήματος.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 3** ορίζεται ότι, όταν το φορολογητέο εισόδημα υπερβαίνει το ποσό των σαράντα δύο χιλιάδων (42.000) ευρώ, δεν χορηγείται καμία μείωση φόρου.

Άρθρο 17

Πρόσθετες μειώσεις φόρου για εξαρτώμενα μέλη

Με τις διατάξεις του **άρθρου 17** καθορίζεται για ποιες κατηγορίες εξαρτώμενων μελών με βάση συγκεκριμένα κοινωνικά κριτήρια προβλέπεται πρόσθετη μείωση του φόρου η οποία ανέρχεται στα διακόσια (200) ευρώ.

Άρθρο 18

Μειώσεις φόρου για ιατρικές δαπάνες

Με το άρθρο 18 επιχειρείται ο προσδιορισμός των ιατρικών δαπανών προκειμένου να εφαρμοστεί η μείωση φόρου κατά δέκα τοις εκατό (10%) σε περίπτωση που οι δαπάνες αυτές υπερβαίνουν το πέντε τοις εκατό (5%) του φορολογητέου εισοδήματος. Τέλος, τίθεται όριο στη χορηγούμενη μείωση η οποία δεν μπορεί να υπερβεί τις τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ. Με τις διατάξεις της **παραγράφου 2 του άρθρου 18** προσδιορίζονται οι δαπάνες οι οποίες περιλαμβάνονται στα έξοδα ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 3** του ίδιου άρθρου προσδιορίζεται πως οι ιατρικές δαπάνες που πραγματοποιούνται για τα εξαρτώμενα μέλη του φορολογούμενου συνυπολογίζονται για τον προσδιορισμό του ποσού της μείωσης του φόρου της παραγράφου 1.

Άρθρο 19

Μειώσεις φόρου για δωρεές

Με τις διατάξεις του **άρθρου 19** καθορίζεται η μείωση φόρου για τις δωρεές σε ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) επί του ποσού της δωρεάς προς τους φορείς, με έδρα την ημεδαπή ή άλλα κράτη μέλη της Ε.Ε. ή χώρες του Ε.Ο.Χ. που αναγνωρίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών. Το ποσό των

δωρεών δεν μπορεί να υπερβαίνει το πέντε τοις εκατό (5%) του φορολογητέου εισοδήματος, ενώ πρόσθετη προϋπόθεση για τη χορήγηση της ανωτέρω μείωσης είναι το ποσό των δωρεών να υπερβαίνει στη διάρκεια του φορολογικού έτους τα εκατό (100) ευρώ.

Άρθρο 20

Πίστωση φόρου και ρυθμίσεις για τους φορολογούμενους που δεν έχουν τη φορολογική τους κατοικία στην Ελλάδα

Με τις διατάξεις του **άρθρου 20**, κατά τα διεθνή πρότυπα και τη νομολογία ορίζεται ρητά ότι η χορήγηση του φορολογικού πλεονεκτήματος της μείωσης φόρου που χορηγείται υπό τις προϋποθέσεις του ΚΦΕ σε ημεδαπούς φορολογικές κατοίκους δεν χορηγούνται σε αλλοδαπούς, με τη εξαίρεση περιπτώσεων που διατηρούν τη φορολογική κατοικία τους σε άλλο κράτος μέλος της Ε.Ε. και τουλάχιστον το ενενήντα τοις εκατό (90%) του παγκόσμιου εισοδήματός τους αποκτάται στην Ελλάδα, καθώς και όταν το εισόδημα που αποκτά σε άλλο κράτος μέλος Ε.Ε είναι ιδιαίτερος χαμηλό, ώστε θα δικαιούνταν της απαλλαγής του φόρου δυνάμει της φορολογικής νομοθεσίας του κράτους της κατοικίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

Κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα

Με τις διατάξεις των άρθρων 21-29 οριοθετείται εννοιολογικά η έννοια «των κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα» ως το λογιστικό αποτέλεσμα μετά από τις φορολογικές αναπροσαρμογές που αναγνωρίζει ο παρών Κώδικας.

Επιπρόσθετα, εισάγεται γενικός κανόνας εκπεσιμότητας επιχειρηματικών δαπανών, παρατίθεται περιοριστικός κατάλογος μη εκπιπτόμενων δαπανών, ρυθμίζεται η φορολογική μεταχείριση των αποσβέσεων, η αποτίμηση των αποθεμάτων, η φορολογική μεταχείριση των επισφαλών απαιτήσεων, η μεταφορά ζημιών, καθώς και η χρήση έμμεσης μεθόδου προσδιορισμού των κερδών σε ορισμένες περιπτώσεις που δεν είναι δυνατή η εξεύρεση του εισοδήματος από επιχειρηματική δραστηριότητα. Τέλος, προβλέπονται οι συντελεστές φορολόγησης των κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα. Ειδικότερα:

Άρθρο 21

Κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα

Με την **παράγραφο 1 του άρθρου 21** ορίζεται η έννοια του φορολογητέου κέρδους από επιχειρηματική δραστηριότητα ως το σύνολο των εσόδων από επιχειρηματικές συναλλαγές μετά την αφαίρεση επιχειρηματικών δαπανών, αποσβέσεων και επισφαλών απαιτήσεων. Ειδικά για την αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα, δεδομένου του διαφορετικού συντελεστή φορολόγησης της ατομικής αγροτικής επιχείρησης, γίνεται ιδιαίτερη μνεία στα

έσοδα που περιλαμβάνονται στην έννοια του εισοδήματος αυτού και αυτά είναι αποκλειστικά τα έσοδα από την παραγωγή γεωργικών, κτηνοτροφικών, δασοκομικών, υλοτομικών και αλιευτικών προϊόντων.

Με την **παράγραφο 2** του ίδιου άρθρου ορίζεται ότι το κέρδος από επιχειρηματική δραστηριότητα, συμπίπτει με το λογιστικό αποτέλεσμα που προκύπτει κατ' εφαρμογή του Ελληνικού Λογιστικού Σχεδίου ή του Κώδικα Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών. Κατ' εξαίρεση σε περίπτωση που η επιχείρηση τηρεί Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, το φορολογικό αποτέλεσμα προκύπτει από το λογιστικό αποτέλεσμα με τις αναγκαίες φορολογικές αναπροσαρμογές, όπως αποτυπώνονται στον πίνακα φορολογικών αποτελεσμάτων χρήσης.

Με την **παράγραφο 3** του ίδιου άρθρου ορίζεται η έννοια της επιχειρηματικής συναλλαγής, η οποία καθορίζει τον τρόπο φορολόγησης κάθε μεμονωμένης, συμπτωματικής πράξης ή και συστηματικής διενέργειας πράξεων που αποβλέπουν στην επίτευξη κέρδους σύμφωνα με τους συντελεστές που προβλέπονται στο άρθρο 29. Για τον καθορισμό της συστηματικής διενέργειας τίθενται κριτήρια ανάλογα με το αν πρόκειται για ακίνητα ή κινητά περιουσιακά στοιχεία.

Τέλος, με την **παράγραφο 4** προβλέπεται ότι κάθε προσαύξηση περιουσίας που προέρχεται από διαρκή, μη σταθερή πηγή ή αιτία, θεωρείται κέρδος από επιχειρηματική δραστηριότητα υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας στην περίπτωση του κατ' εκτίμηση προσδιορισμού φόρου. Με τη διάταξη αυτή παρέχεται η νομική βάση για τη φορολόγηση κάθε προσαύξησης περιουσίας η οποία θεωρείται εισόδημα και υπόκειται σε φορολόγηση σύμφωνα με το άρθρο 29.

Άρθρο 22

Εκπιπτόμενες επιχειρηματικές δαπάνες

Με το **άρθρο 22** τίθεται ο γενικός κανόνας για την εκπεσιμότητα των επιχειρηματικών δαπανών με την έννοια ότι καταρχήν εκπίπτουν όλες οι δαπάνες που πραγματοποιούνται προς το συμφέρον της επιχείρησης και επιπροσθέτως πληρούν τα λοιπά κριτήρια που τίθενται στο άρθρο αυτό. Το εν λόγω άρθρο πρέπει να εξετάζεται συστηματικά με το επόμενο άρθρο των μη εκπιπτόμενων δαπανών, αφού ο κανόνας είναι ότι όποια δαπάνη πληροί τα κριτήρια του άρθρου 22 και συγχρόνως δεν εμπίπτει στον περιοριστικό κατάλογο των μη εκπιπτόμενων δαπανών του άρθρου 23 εκπίπτει.

Άρθρο 23

Μη εκπιπτόμενες επιχειρηματικές δαπάνες

Με το **άρθρο 23** ορίζονται περιοριστικά οι κατηγορίες δαπανών που δεν εκπίπτουν. Οι μη εκπιπτόμενες δαπάνες διακρίνονται σε δύο κατηγορίες, σε αυτές που λόγω του είδους τους δεν εκπίπτουν χωρίς να απαιτείται η συνδρομή

άλλου όρου ή προϋπόθεσης, και σε αυτές που δεν εκπίπτουν μόνον κατά το μέτρο που υπερβαίνουν το τιθέμενο στο άρθρο αυτό αριθμητικό όριο.

Άρθρο 24

Αποσβέσεις

Με την **παρ. 1 του άρθρου 24** καθορίζεται ο κανόνας ότι ο δικαιούχος διενέργειας αποσβέσεων των στοιχείων του ενεργητικού είναι καταρχήν ο ιδιοκτήτης των πάγιων στοιχείων με εξαίρεση την περίπτωση της χρηματοοικονομικής μίσθωσης, όπου την απόσβεση διενεργεί ο μισθωτής του παγίου στοιχείου. Με την **παρ. 2** του άρθρου αυτού περιγράφονται λεπτομερώς τα κριτήρια που πρέπει να πληρούνται, για να υφίσταται ο όρος της χρηματοοικονομικής μίσθωσης, έτσι ώστε να υπάρξει δυνατότητα έκπτωσης των αποσβέσεων στοιχείων ενεργητικού από το μισθωτή.

Στην **παρ. 3** περιγράφονται τα πάγια στοιχεία ενεργητικού που δεν υπόκεινται σε απόσβεση.

Με την **παρ. 4** προσδιορίζονται οι ετήσιοι συντελεστές απόσβεσης ανά κατηγορία παγίου στοιχείου. Ειδικά, για τα άυλα στοιχεία και δικαιώματα προβλέπεται ότι ο συντελεστής απόσβεσης είναι δέκα τοις εκατό (10%), εκτός από τις περιπτώσεις όπου προκύπτει συμβατικά από την αρχική συμφωνία οικονομική διάρκεια ζωής δικαιώματος διαφορετική από δέκα έτη. Στην περίπτωση αυτή ο συντελεστής διαμορφώνεται ως το πηλίκο «1 δια έτη διάρκειας ζωής δικαιώματος». Με την **παρ. 5** καθορίζεται το ποσοστό απόσβεσης όλων των παγίων με βάση το χρόνο λειτουργίας ή χρήσης τους.

Με την **παρ. 6** καθορίζεται ότι η απόσβεση ενός παγίου περιουσιακού στοιχείου αρχίζει από τον επόμενο μήνα εντός του οποίου χρησιμοποιείται ή τίθεται σε υπηρεσία από το φορολογούμενο κατ' αναλογία με τους συντελεστές της παραγράφου 4.

Με την **παρ. 7** οι νέες επιχειρήσεις δύνανται να αναβάλουν την απόσβεση των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης κατά τα πρώτα τρία (3) φορολογικά έτη.

Άρθρο 25

Αποτίμηση αποθεμάτων και ημικατεργασμένων προϊόντων

Με το **άρθρο 25** παρέχεται στις επιχειρήσεις η δυνατότητα επιλογής της μεθόδου αποτίμησης των αποθεμάτων και ημικατεργασμένων προϊόντων, με την επιφύλαξη βέβαια ότι κατόπιν επιλογής μίας μεθόδου αποτίμησης δεν υπάρχει η δυνατότητα αλλαγής της για τα επόμενα τέσσερα έτη μετά το φορολογικό έτος κατά το οποίο χρησιμοποιήθηκε για πρώτη φορά η εφαρμοσθείσα μέθοδος.

Άρθρο 26

Επισφαλείς απαιτήσεις

Με τις **παραγράφους 1 έως και 4** του **άρθρου 26** εισάγεται νέος κανόνας για το σχηματισμό προβλέψεων επισφαλών απαιτήσεων και διαγραφής αυτών επί τη βάση του χρόνου κατά τον οποίο παραμένουν ανείσπρακτες και ανάλογα με το ποσό της απαίτησης.

Έτσι για ποσά απαιτήσεων μέχρι χίλια (1.000) ευρώ που δεν έχουν εισπραχθεί για διάστημα άνω των δώδεκα μηνών, ο φορολογούμενος δύναται να σχηματίσει πρόβλεψη για το εκατό τοις εκατό (100%) της απαίτησης, εφόσον έχει αναλάβει τις κατάλληλες ενέργειες για τη διασφάλιση του δικαιώματος είσπραξης της εν λόγω απαίτησης. Η προϋπόθεση της ανάληψης κατάλληλων ενεργειών σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο για τη διασφάλιση δικαιώματος είσπραξης θέτει ένα ελάχιστο όριο για τη διεκδίκηση είσπραξης της απαίτησης, χωρίς να προσδιορίζει το μέσο για τη διεκδίκηση και κατά τούτο μπορεί να αναληφθεί οποιαδήποτε ενέργεια για την είσπραξη, αρκεί να είναι πρόσφορη για τη διασφάλιση του δικαιώματος είσπραξης. Τέτοιο μέσο δεν είναι απαραίτητα η άσκηση ένδικου βοηθήματος με τη στενή έννοια του όρου, αλλά μπορεί να είναι και η κατάθεση διαταγής πληρωμής, η σφράγιση μίας επιταγής κ.α Σε κάθε περίπτωση ο κατάλληλος ή μη χαρακτήρας κρίνεται ad hoc με βάση το ύψος της απαίτησης, το φερέγγυο ή μη του καθ' ου η απαίτηση, καθώς και από άλλους παράγοντες.

Για τα ποσά άνω των χιλίων (1.000) ευρώ προβλέπεται ο κλιμακωτός σχηματισμός προβλέψεων σε ποσοστό πενήντα (50%) , εβδομήντα (70%) και εκατό τοις εκατό (100%) ανάλογα με τη χρονική διάρκεια που παραμένουν ανείσπρακτες οι επισφαλείς απαιτήσεις.

Στην **παράγραφο 3** προβλέπονται οι περιπτώσεις ανάκτησης της πρόβλεψης με τη μεταφορά της στα κέρδη της επιχείρησης και στην **παράγραφο 4** ορίζονται σωρευτικά οι προϋποθέσεις για τη διαγραφή της απαίτησης για φορολογικούς σκοπούς.

Τέλος, με τις **παραγράφους 5 έως και 7** ορίζεται ο τρόπος υπολογισμού του ποσού της πρόβλεψης επισφαλών απαιτήσεων για τις τράπεζες, τις εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης και τις εταιρείες πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων, αντίστοιχα, ο οποίος διατηρεί το ισχύον για τις επιχειρήσεις αυτές καθεστώς σχηματισμού προβλέψεων για διαγραφή επισφαλών απαιτήσεων.

Άρθρο 27

Μεταφορά ζημιών

Στις διατάξεις της **παραγράφου 1 του άρθρου 27** προβλέπεται το ο δικαίωμα μεταφοράς ζημίας σε πέντε φορολογικά έτη, προκειμένου να συμψηφιστεί με μελλοντικά επιχειρηματικά κέρδη.

Στην **παράγραφο 2** του ίδιου άρθρου περιλαμβάνεται η σχετική διάταξη του ν.4046/2012 σχετικά με την έκπτωση της χρεωστικής διαφοράς που προέκυψε σε βάρος των επιχειρήσεων κατ' εφαρμογή του προγράμματος συμμετοχής της στην αναδιάταξη του ελληνικού χρέους.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 3** του ίδιου άρθρου καθιερώνεται ο κανόνας της απαγόρευσης συμψηφισμού του αρνητικού στοιχείου εισοδήματος που προκύπτει στην αλλοδαπή με επιχειρηματικά κέρδη που προκύπτουν στην ημεδαπή, με εξαίρεση το εισόδημα που προκύπτει σε άλλα κράτη μέλη της Ε.Ε. ή χώρα του Ε.Ο.Χ και δεν υπάρχει πρόβλεψη σε κάποια συνθήκη αποφυγής διπλής φορολόγησης.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 4** του ίδιου άρθρου ορίζονται οι περιπτώσεις όπου παύουν να έχουν εφαρμογή οι διατάξεις περί μεταφοράς ζημίας τόσο για τις ζημίες του διανυόμενου φορολογικού έτους όσο και αυτών της προηγούμενης πενταετίας, σε περίπτωση που μεταβληθεί η ιδιοκτησία της εταιρείας σε ποσοστό άνω του τριάντα τοις εκατό (30%) , προκειμένου να αποφευχθεί καταστρατήγηση της διάταξης για τη μεταφορά ζημιών. Ο φορολογούμενος στην περίπτωση αυτή φέρει το βάρος της απόδειξης ότι η μεταβολή της ιδιοκτησίας έγινε για επιχειρηματικούς λόγους και όχι με σκοπό τη φοροαποφυγή ή τη φοροδιαφυγή.

Άρθρο 28

Έμμεση μέθοδος προσδιορισμού κερδών

Με τις διατάξεις του **άρθρου 28** του σχεδίου νόμου προβλέπεται τρόπος προσδιορισμού, με έμμεσες μεθόδους ελέγχου σύμφωνα με τον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας, του εισοδήματος των φυσικών προσώπων και των νομικών οντοτήτων που ασκούν ή προκύπτει ότι ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα όταν δεν τηρούνται τα προβλεπόμενα βιβλία ή τηρούνται βιβλία απλογραφικά αντί διπλογραφικά, κλπ. με αποτέλεσμα να καθίστανται αδύνατες οι ελεγκτικές επαληθεύσεις ή όταν δεν διαφυλάσσονται ή δεν προσκομίζονται τα βιβλία και λοιπά δικαιολογητικά έγγραφα για έλεγχο μετά από δύο προσκλήσεις.

Άρθρο 29

Φορολογικός συντελεστής

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 1** του **άρθρου 29** προβλέπεται η κλίμακα φορολόγησης των κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 2** του πιο πάνω άρθρου προβλέπεται μείωση του φορολογικού συντελεστή του πρώτου κλιμακίου της κλίμακας της παραγράφου 1 κατά πενήντα τοις εκατό (50%), για τα φυσικά πρόσωπα που προβαίνουν σε πρώτη έναρξη επιτηδεύματος από την 1^η Ιανουαρίου 2013 και για τα τρία (3) πρώτα έτη άσκησης της δραστηριότητάς τους, εφόσον το ετήσιο ακαθάριστο εισόδημα τους από επιχειρηματική δραστηριότητα δεν υπερβαίνει τις δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 3** του πιο πάνω άρθρου προβλέπεται ότι τα κέρδη από ατομική αγροτική επιχείρηση φορολογούνται με συντελεστή δεκατρία τοις εκατό (13%).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

Εναλλακτικός τρόπος υπολογισμού της ελάχιστης φορολογίας

Με τις διατάξεις των **άρθρων 30 έως 34** παρέχεται η δυνατότητα εναλλακτικού τρόπου υπολογισμού της ελάχιστης φορολογίας, προκειμένου να ενισχυθεί η δυνατότητα αντιμετώπισης της φοροαποφυγής διαμέσου σαφών αντικειμενικών κριτηρίων. Η διαδικασία αυτή βασίζεται στη χρήση αντικειμενικών κριτηρίων προκειμένου να υπολογιστεί το τεκμαρτό εισόδημα, ώστε να συγκριθεί με τα συνολικά δηλωθέντα εισοδήματα. Ο υπολογισμός του τεκμαρτού εισοδήματος βασίζεται στις δαπάνες διαβίωσης του φορολογουμένου και των εξαρτώμενων μελών.

Άρθρο 30

Εναλλακτικός τρόπος υπολογισμού της ελάχιστης φορολογίας

Με τις διατάξεις των **παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 30** θεσπίζεται εναλλακτική ελάχιστη φορολογία όταν το τεκμαρτό εισόδημα του φυσικού προσώπου είναι υψηλότερο από το συνολικό εισόδημά του. Η διαφορά φορολογείται σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 34.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 3** του ίδιου άρθρου προσδιορίζεται η έννοια του συνολικού εισοδήματος που αποκτά ο φορολογούμενος από τις τέσσερις κατηγορίες ακαθάριστων εισοδημάτων που προβλέπονται στο άρθρο 7Τέλος, με την **παράγραφο 4** εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής του εναλλακτικού τρόπου υπολογισμού της ελάχιστης φορολογίας ο αλλοδαπός διπλωματικός ή προξενικός εκπρόσωπος, κάθε φυσικό πρόσωπο που εργάζεται σε πρεσβεία, διπλωματική αποστολή, προξενείο ή αποστολή αλλοδαπού κράτους για την διεκπεραίωση κρατικών υποθέσεων που είναι πολίτης του εν λόγω κράτους και κάτοχος διπλωματικού διαβατηρίου, καθώς και κάθε φυσικό πρόσωπο που εργάζεται σε θεσμικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή Διεθνούς Οργανισμού που έχει εγκατασταθεί βάσει διεθνούς συνθήκης την οποία εφαρμόζει η Ελλάδα.

Άρθρο 31

Αντικειμενικές δαπάνες και υπηρεσίες

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 1 του άρθρου 31** προσδιορίζεται το τεκμαρτό εισόδημα με βάση τις ετήσιες αντικειμενικές δαπάνες του φορολογουμένου και των εξαρτώμενων μελών του.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 2** του άρθρου αυτού προβλέπεται ότι μπορεί να αμφισβητηθεί από τον φορολογούμενο το ετήσιο συνολικό ποσό της αντικειμενικής δαπάνης, ενισχύοντας τη διαφάνεια του όλου συστήματος των αντικειμενικών κριτηρίων, όταν αυτό είναι μεγαλύτερο από την πραγματική δαπάνη του ιδίου και των εξαρτώμενων μελών, εφόσον αυτό αποδεικνύεται από τον υπόχρεο με βάση πραγματικά περιστατικά ή στοιχεία.

Άρθρο 32

Δαπάνες απόκτησης περιουσιακών στοιχείων

Με τις διατάξεις του **άρθρου 32** ορίζεται σε ποιες περιπτώσεις τα χρηματικά ποσά, που πραγματικά καταβάλλονται, λογίζονται ως ετήσια τεκμαρτή δαπάνη του φορολογουμένου και των εξαρτώμενων μελών του.

Άρθρο 33

Μη εφαρμογή αντικειμενικών δαπανών και υπηρεσιών

Με τις διατάξεις του **άρθρου 33** προσδιορίζονται οι περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν εφαρμόζονται η ετήσια αντικειμενική δαπάνη και η δαπάνη απόκτησης περιουσιακών στοιχείων. Η μη εφαρμογή της ετήσια αντικειμενικής δαπάνης διασφαλίζει τη μη εφαρμογή του εναλλακτικού τρόπου προσδιορισμού της ελάχιστης φορολογίας σε περιπτώσεις που δε σχετίζονται με φοροαποφυγή.

Άρθρο 34

Διαφορά εισοδήματος και υπολογισμός του φόρου αυτής

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 1 του άρθρου 34** προβλέπεται ότι η διαφορά που προκύπτει μεταξύ του τεκμαρτού και του συνολικού εισοδήματος φορολογείται:

- α) σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου, 15 εφόσον ο φορολογούμενος έχει εισόδημα μόνο από μισθωτή εργασία ή/και συντάξεις ή εφόσον το μεγαλύτερο μέρος των εισοδημάτων του προκύπτει από μισθωτή εργασία και συντάξεις, ή
- β) σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 29, εφόσον ο φορολογούμενος έχει εισόδημα μόνο από επιχειρηματική δραστηριότητα ή εφόσον το μεγαλύτερο μέρος των εισοδημάτων του δεν προκύπτει από μισθωτή εργασία και συντάξεις.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 2** του ίδιου άρθρου ορίζεται ότι η Φορολογική Διοίκηση κατά τον προσδιορισμό της διαφοράς της προηγούμενης παραγράφου υποχρεούται να λάβει υπόψη τα αναγραφόμενα στη δήλωση χρηματικά ποσά για τα οποία ο φορολογούμενος φέρει το βάρος της απόδειξης και απαριθμούνται στην παράγραφο αυτή.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 3** του ίδιου άρθρου ορίζεται ότι στην περίπτωση διαφοράς μεταξύ τεκμαρτού και συνολικού εισοδήματος, η ζημία του ίδιου φορολογικού έτους ή και των προηγούμενων δεν εκπίπτει και δεν μεταφέρεται για συμψηφισμό στα επόμενα φορολογικά έτη.

Με την **παραγράφο 4** του ίδιου άρθρου αναφέρονται οι περιπτώσεις στις οποίες οι υπόχρεοι υπόκεινται στις κυρώσεις και τα πρόστιμα σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

Εισόδημα από κεφάλαιο

Άρθρο 35

Εισόδημα από κεφάλαιο

Με τις διατάξεις του **άρθρου 35 ορίζεται** η γενική έννοια του εισοδήματος από κεφάλαιο για φορολογικούς σκοπούς σύμφωνα με το μοντέλο του ΟΟΣΑ, η οποία περιλαμβάνει τα μερίσματα, τους τόκους, τα δικαιώματα, καθώς και το εισόδημα από ακίνητη περιουσία.

Άρθρο 36

Μερίσματα

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 1 του άρθρου 36** ορίζεται η έννοια των μερισμάτων, σύμφωνα με τα πρότυπα του ΟΟΣΑ, η οποία καταλαμβάνει όλα τα διανεμόμενα κέρδη ανεξαρτήτως νομικής μορφής του διανεμόντος φορέα, καθώς και κάθε άλλο συναφές διανεμόμενο ποσό. Επιπλέον, εκτός των σκοπών του ΚΦΕ, η εισαγωγή του εν λόγω ορισμού διευκολύνει τον προσδιορισμό του τύπου φορολογίας για την εφαρμογή των Συμβάσεων Αποφυγής Διπλής Φορολογίας που έχει συνάψει η Ελλάδα.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 2** του ίδιου άρθρου ορίζεται ότι με την παρακράτηση του φόρου, όπως ορίζεται στο Μέρος Τέταρτο του Κ.Φ.Ε. (με συντελεστή 10%) στα διανεμόμενα μερίσματα εξαντλείται η φορολογική μεταχείριση μόνο για τα φυσικά πρόσωπα, καθώς τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες υπόκεινται στο φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων.

Άρθρο 37

Τόκοι

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 1 του άρθρου 37** ορίζεται για φορολογικούς σκοπούς η έννοια των τόκων, η οποία καταλαμβάνει τις απαιτήσεις κάθε είδους με ή χωρίς ασφάλεια είτε παρέχουν δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη του οφειλέτη είτε όχι.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 2** του ίδιου άρθρου προβλέπεται η απαλλαγή του εισοδήματος από τόκους ομολογιακών δανείων και εντόκων γραμματίου του Ελληνικού Δημοσίου που αποκτούν φυσικά πρόσωπα. .

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 3** του ίδιου άρθρου ρυθμίζεται η φορολογική μεταχείριση των τόκων που προκύπτουν από ομόλογα που εκδίδονται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοοικονομικής Σταθερότητας (Ε.Τ.Χ.Σ.), σύμφωνα με τις συμβατικές υποχρεώσεις τις Ελλάδας όπως έχουν προκύψει από την ίδρυσή του. Με τις διατάξεις της παραγράφου 4 του ίδιου άρθρου ορίζεται ότι με την παρακράτηση του φόρου, όπως ορίζεται στο Μέρος Τέταρτο του Κ.Φ.Ε. (με συντελεστή 15%) στους τόκους εξαντλείται η φορολογική μεταχείριση μόνο για τα φυσικά πρόσωπα, καθώς τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες υπόκεινται σε φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων.

Άρθρο 38

Δικαιώματα (royalties)

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 1 του άρθρου 38** ορίζεται η έννοια των δικαιωμάτων, έτσι ώστε να συνάδει με το πρότυπο μοντέλο του ΟΟΣΑ και τις σχετικές κατευθυντήριες οδηγίες. Επιπλέον, εκτός των σκοπών του ΚΦΕ, η εισαγωγή του εν λόγω ορισμού διευκολύνει τον προσδιορισμό του τόπου φορολογίας για την εφαρμογή των Συμβάσεων Αποφυγής Διπλής Φορολογίας που έχει συνάψει η Ελλάδα. Επιπροσθέτως, σημειώνεται ότι η έννοια του εισοδήματος από δικαιώματα είναι ευρύτερη σε σχέση με το μοντέλο του ΟΟΣΑ, καθώς λαμβάνει υπόψη τη σχετική επιφύλαξη που είχε εκφράσει η Ελλάδα και κατά τούτο καταλαμβάνει το αντάλλαγμα για τη χρήση ή το δικαίωμα χρήσης λογισμικού για εμπορική εκμετάλλευση ή προσωπική χρήση, καθώς και τις συμβουλευτικές υπηρεσίες που παρέχονται ηλεκτρονικά μέσω δικτύων πληροφορικής

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 2** του ίδιου άρθρου ορίζεται ότι με την παρακράτηση του φόρου όπως ορίζεται στο Μέρος Τέταρτο του Κ.Φ.Ε. (με συντελεστή 20%) στα δικαιώματα εξαντλείται η φορολογική μεταχείριση μόνο για τα φυσικά πρόσωπα, καθώς τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες υπόκεινται σε φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων.

Άρθρο 39

Εισόδημα από ακίνητη περιουσία

Με τις διατάξεις του **άρθρου 39, παράγραφος 1** του σχεδίου νόμου ορίζεται το ακαθάριστο εισόδημα που προκύπτει από την εκμίσθωση, ιδιοχρησιμοποίηση ή δωρεάν παραχώρηση της ακίνητης περιουσίας

Στην **παράγραφο 2** ορίζεται το τεκμαρτό μίσθωμα σε περίπτωση ιδιοχρησιμοποίησης και δωρεάν παραχώρησης ως το τρία τοις εκατό (3%) της αντικειμενικής αξίας του ακινήτου. Επιπροσθέτως, προβλέπεται η απαλλαγή από το φόρο του τεκμαρτού εισοδήματος που προκύπτει στην περίπτωση της δωρεάν παραχώρησης κατοικίας μέχρι διακόσια τετραγωνικά μέτρα (200 τμ) προς ανιόντες ή κατιόντες.

Με τη διάταξη της **παραγράφου 3** καθορίζονται οι δαπάνες που εκπίπτουν από αυτό, εφόσον πληρούνται συγκεκριμένες προϋποθέσεις, προκειμένου να προσδιοριστεί το φορολογητέο εισόδημα από ακίνητη περιουσία.

Άρθρο 40

Φορολογικός συντελεστής για το εισόδημα από κεφάλαιο

Με τις διατάξεις του **άρθρου 40** του σχεδίου νόμου ορίζονται οι συντελεστές φορολόγησης του εισοδήματος από κεφάλαιο, στο οποίο περιλαμβάνονται εισοδήματα από μερίσματα, τόκους και δικαιώματα, καθώς και φορολογική κλίμακα με δύο κλιμάκια για τη φορολόγηση του εισοδήματος από ακίνητη

περιουσία χωρίς να προβλέπεται πλέον η επιβολή συμπληρωματικού φόρου για το εισόδημα από ακίνητη περιουσία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

Εισόδημα από υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου

Άρθρο 41

Μεταβίβαση ακίνητης περιουσίας

Με τις διατάξεις των παραγράφων 1-7 του άρθρου 41 ρυθμίζονται θέματα σχετικά με το εισόδημα από υπεραξία που προκύπτει από μεταβίβαση με επαχθή αιτία ακινήτων.

Ειδικότερα ορίζεται ο τρόπος υπολογισμού της υπεραξίας, η δυνατότητα μεταφοράς της ζημίας που προκύπτει χωρίς χρονικό περιορισμό και η οποία συμψηφίζεται μόνον με μελλοντικά κέρδη από την ίδια αιτία, καθώς και οι περιπτώσεις που περιλαμβάνονται στην έννοια της μεταβίβασης. Στην παράγραφο 5 προβλέπεται συντελεστής απομείωσης της υπεραξίας που προκύπτει προκειμένου να ληφθεί υπόψη η παλαιότητα του ακινήτου.

Στην παράγραφο 7 απαριθμούνται οι περιπτώσεις που δεν εμπίπτουν στην έννοια της μεταβίβασης κατ' εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 8 προσδιορίζεται ο χρόνος γέννησης της φορολογικής υποχρέωσης όταν το ακίνητο αποκτάται αιτία θανάτου, δωρεάς ή γονικής παροχής.

Στην παράγραφο 9 καθορίζεται η αξία της ψιλής κυριότητας, της επικαρπίας, της χρησικτησίας, της προσωπικής δουλείας ή άλλης δουλείας επί του ακινήτου.

Στην παράγραφο 10 προβλέπεται απαλλαγή υπό προϋποθέσεις από το φόρο της υπεραξίας για το ποσό της υπεραξίας, το οποίο μετά την απομείωση του σύμφωνα με τον πίνακα της παραγράφου 5, δεν υπερβαίνει τις είκοσι πέντε χιλιάδες (25.000) ευρώ. Στην παράγραφο 11 δίδεται εξουσιοδότηση στον Υπουργό Οικονομικών να εκδίδει απόφαση για το καθορισμό της τιμής κτήσης σε ειδικές περιπτώσεις που αυτή δεν είναι δυνατό να προσδιοριστεί.

Άρθρο 42

Μεταβίβαση τίτλων

Με τις διατάξεις του άρθρου 42 προσδιορίζεται το εισόδημα που προκύπτει από υπεραξία μεταβίβασης τίτλων και επιχείρησης εν συνόλω, προσδιορίζονται και εκσυγχρονίζονται οι ορισμοί των παράγωγων χρηματοοικονομικών προϊόντων, ακολουθώντας διεθνή πρότυπα για την εφαρμογή του άρθρου αυτού και καθορίζεται λεπτομερώς ο τρόπος υπολογισμού της υπεραξίας. Με τον ως άνω προσδιορισμό αποσαφηνίζεται το πεδίο εφαρμογής του ΚΦΕ, όσον αφορά - κυρίως - τα παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα. Ειδικότερα:

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 1 του άρθρου 42** προβλέπονται οι τίτλοι κατά τη μεταβίβαση των οποίων τα φυσικά πρόσωπα αποκτούν υπεραξία από μεταβίβαση κεφαλαίου, εφόσον η εν λόγω πράξη δεν συνιστά επιχειρηματική δραστηριότητα. Επιπλέον ορίζεται ότι, εισόδημα από υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου θεωρείται και η μεταβίβαση ολόκληρης επιχείρησης. Με τον τρόπο αυτό αποσαφηνίζεται ότι το εισόδημα που αποκτούν νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες από υπεραξία μεταβίβασης τίτλων θεωρείται εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα και κατά τούτο υπόκειται στο φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 2 του άρθρου 42** ορίζονται τα παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα. Με τις διατάξεις της **παραγράφου 3 του άρθρου 42** καθορίζεται η έννοια της υπεραξίας. Με τις διατάξεις του πρώτου εδαφίου της **παραγράφου 4 του άρθρου 42** καθορίζεται η τιμή κτήσης και πώλησης σε περίπτωση μεταβίβασης εισηγμένων τίτλων, ενώ στο δεύτερο εδάφιο προσδιορίζονται οι αντίστοιχες τιμές σε περίπτωση μεταβίβασης μη εισηγμένων τίτλων. Με τις διατάξεις της **παραγράφου 5 του άρθρου 42** ρυθμίζεται η φορολογική μεταχείριση της ζημίας από τη μεταβίβαση τίτλων, η οποία μπορεί να μεταφέρεται χωρίς χρονικό περιορισμό και συμψηφίζεται με μελλοντικά κέρδη μόνον από την ίδια αιτία.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 6 του άρθρου 42** μεταφέρεται η ρύθμιση του ν. 4051/2012 για την απαλλαγή των κεφαλαιακών κερδών που προκύπτουν από την ανταλλαγή ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου ή εταιρικών ομολόγων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου με άλλους τίτλους κατ' εφαρμογή του προγράμματος συμμετοχής στην αναδιάρθρωση του ελληνικού χρέους απαλλάσσονται από το φόρο εισοδήματος.

Άρθρο 43

Φορολογικός συντελεστής

Με τις διατάξεις του **άρθρου 43** καθορίζεται ο φορολογικός συντελεστής του εισοδήματος από υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου (15%).

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΩΝ ΟΝΤΟΤΗΤΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

Γενικές διατάξεις

Με τα **άρθρα 44 έως 46** κατά τη συνήθη πρακτική ορίζεται το αντικείμενο της φορολογίας νομικών προσώπων, των νομικών οντοτήτων, τα υποκείμενα του φόρου και τα απαλλασσόμενα νομικά πρόσωπα. Δια της παραπομπής στους σχετικούς ορισμούς του ΚΦΕ αποσαφηνίζεται το πεδίο εφαρμογής για την επιβολή της φορολογίας νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων. Εξάλλου

με τη ρητή αναφορά των απαλλασσομένων νομικών προσώπων προσαρμόζεται η εθνική νομοθεσία στα διεθνή πρότυπα και τη νομολογία.

Άρθρο 44

Αντικείμενο της φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων

Με τις διατάξεις του άρθρου 44 ρυθμίζεται το αντικείμενο της φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων.

Άρθρο 45

Υποκείμενα του φόρου

Με τις διατάξεις του άρθρου 45 καθορίζονται τα υποκείμενα του φόρου.

Άρθρο 46

Απαλλασσόμενα νομικά πρόσωπα

Με τις διατάξεις του άρθρου 46 ρυθμίζονται τα απαλλασσόμενα από το φόρο εισοδήματος νομικά πρόσωπα σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα και γίνεται προσαρμογή της εθνικής νομοθεσίας στη ΣΛΕΕ και τη νομολογία του ΔΕΕ (π.χ απαλλαγή των εταιρειών επενδύσεων χαρτοφυλακίου και των ΟΣΕΚΑ).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

Φορολογητέο εισόδημα

Άρθρο 47

Κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα

Με την παράγραφο 1 του άρθρου 47 ορίζεται ο τρόπος προσδιορισμού των κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα για τα νομικά πρόσωπα ή τις νομικές οντότητες του άρθρου 45, ο οποίος γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 21 του παρόντος Κώδικα.

Με την παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου τίθεται ο κανόνας ότι τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα με το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων τους και συνεπώς όλα τα έσοδα που αποκτούν τα νομικά πρόσωπα ή οι νομικές οντότητες του άρθρου 45 θεωρούνται έσοδα από επιχειρηματική δραστηριότητα και συνεπώς υπόκεινται στο φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων.

Άρθρο 48

Απαλλαγή ενδοομιλικών μερισμάτων

Οι διατάξεις του άρθρου αυτού κρίνονται απαραίτητες προκειμένου να αντιμετωπισθούν περιορισμοί, μειονεκτήματα ή στρεβλώσεις του υφιστάμενου φορολογικού συστήματος με την εισαγωγή ουδέτερων φορολογικών κανόνων για να ενισχυθεί η ανταγωνιστική θέση των ελληνικών επιχειρήσεων διεθνώς. Ειδικότερα, ορίζεται η φορολογική μεταχείριση (απαλλαγή) των ενδοομιλικών

μερισμάτων που εισπράττουν φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδας καθώς και οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται προκειμένου να τύχουν της απαλλαγής τα πιο πάνω εισοδήματα που αποκτούν τα εν λόγω πρόσωπα. Τα παραπάνω ισχύουν επίσης για νομικά πρόσωπα που δεν είναι φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδας, εφόσον το ενδοομιλικό μέρισμα συνδέεται με επιχειρηματικές δραστηριότητες που διεξάγονται από αυτά τα νομικά πρόσωπα εντός ή μέσω μόνιμης εγκατάστασης στην Ελλάδα. Επιπλέον, για την εφαρμογή της απαλλαγής σε περιπτώσεις διανομής κερδών σε λήπτη φορολογούμενο που δεν έχει διακρατήσει το ελάχιστο προβλεπόμενο ποσοστό συμμετοχής καθορίζεται ειδική διαδικασία προσωρινής απαλλαγής με παροχή εγγυήσεων στη φορολογική διοίκηση

Άρθρο 49

Υποκεφαλαιοδότηση

Με τις διατάξεις του **άρθρου 49** εισάγονται, για την αντιμετώπιση καταχρήσεων, κανόνες υποκεφαλαιοδότησης σύμφωνα με τη διεθνή πρακτική και τα οριζόμενα στις οδηγίες του Ψηφίσματος του Συμβουλίου Ευρωπαϊκής Ένωσης της 8ης Ιουνίου 2010 για το συντονισμό των κανόνων περί ελεγχόμενων αλλοδαπών εταιριών (EAE) και περί υποκεφαλαιοποίησης εντός της ΕΕ (2010/C 156/01). Συγκεκριμένα,

Στην **παράγραφο 1** καθορίζεται η έννοια της υποκεφαλαιοδότησης σε συνάρτηση με το EBITDA. Ειδικότερα, αναφέρεται ότι οι καθαροί τόκοι δεν εκπίπτουν κατά το βαθμό που υπερβαίνουν το δέκα τοις εκατό (10) % των φορολογητέων κερδών προ τόκων, φόρων και αποσβέσεων, ήτοι το EBITDA.

Στην **παράγραφο 3** σημειώνεται ότι οι δαπάνες τόκων της παραγράφου 1 αναγνωρίζονται πλήρως ως εκπιπτόμενες επιχειρηματικές δαπάνες εφόσον η επιχείρηση: α. δεν είναι μέλος ομίλου και β. το ποσό των εγγεγραμμένων στα βιβλία καθαρών δαπανών τόκων δεν υπερβαίνει το ποσό του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ το χρόνο.

Στην **παράγραφο 4** προβλέπεται ότι οι δαπάνες τόκων που δεν εκπίπτουν σύμφωνα με την παράγραφο 1 μπορούν να μεταφέρονται για πέντε (5) έτη.

Τέλος, στην **παράγραφο 5** αναφέρεται η γενική εξαίρεση των πιστωτικών ιδρυμάτων από την εφαρμογή της διάταξης αυτής.

Άρθρο 50

Ενδοομιλικές συναλλαγές

Με το άρθρο 50 καθιερώνεται η υιοθέτηση της αρχής των ίσων αποστάσεων (ανοιχτής αγοράς, πλήρους ανταγωνισμού - Arm's Length Principle) προκειμένου να διαπιστωθεί εάν μεταξύ συνδεδεμένων επιχειρήσεων πραγματοποιούνται συναλλαγές με οικονομικούς όρους διαφορετικούς από εκείνους που θα είχαν συμφωνηθεί μεταξύ ανεξάρτητων επιχειρήσεων ή που έχουν συμφωνηθεί μεταξύ των συνδεδεμένων επιχειρήσεων και τρίτων, και επηρεάζουν τον προσδιορισμό των φορολογητέων κερδών με μεταφορά τους.

Η αρχή αυτή καθιερώθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 9 του Προτύπου Σύμβασης Φορολογικών Συμβάσεων του Ο.Ο.Σ.Α (OECD Model Tax Convention on Income and Capital), και αναλύεται λεπτομερώς στο κεφάλαιο Ι των « Κατευθυντήριων Οδηγιών του ΟΟΣΑ για τις πολυεθνικές επιχειρήσεις και τις φορολογικές διοικήσεις».

Σημειώνεται ότι η διαδικασία που συνοδεύει την τεκμηρίωση των ενδοομιλικών συναλλαγών θα περιληφθεί στον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας.

Άρθρο 51

Μεταφορά λειτουργιών

Με το άρθρο 51 μεταφέρονται στην εσωτερική νομοθεσία διατάξεις για την ορθή φορολογική μεταχείριση των «επιχειρηματικών αναδιαρθρώσεων/αναδιοργανώσεων (Business Restructurings)», που πραγματοποιεί μια επιχείρηση για λειτουργίες, περιουσιακά στοιχεία ή και κινδύνους, προκειμένου να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις του συνεχώς μεταβαλλόμενου επιχειρηματικού περιβάλλοντος.

Οι αναδιαρθρώσεις/αναδιοργανώσεις αυτές μπορεί να αφορούν μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων, λήξη ή επαναδιαπραγμάτευση εμπορικών συμφωνιών με άλλες συνδεδεμένες επιχειρήσεις και συνεπώς να επιδρούν στην κατανομή των φορολογητέων κερδών ανάμεσα σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις. Συνεπώς, κρίνεται απαραίτητο να διαπιστωθεί εάν τηρείται από τις επιχειρήσεις η αρχή των ίσων αποστάσεων- αρχή της ανοιχτής αγοράς (Arm's Length Principle).

Ακόμη, αξίζει να σημειωθεί ότι οι εν λόγω διατάξεις είναι σύμφωνες με τις Οδηγίες του κεφαλαίου ΙΧ περί επιχειρηματικών αναδιαρθρώσεων/αναδιοργανώσεων (Business Restructurings)» που προστέθηκε στις «Κατευθυντήριες Οδηγίες του ΟΟΣΑ για τις πολυεθνικές επιχειρήσεις και τις φορολογικές διοικήσεις» τον Ιούλιο του 2010.

Άρθρο 52

Εισφορές ενεργητικού έναντι μετοχών

Το άρθρο 52 αφορά σε μεταβιβάσεις κλάδων δραστηριότητας έναντι έκδοσης ή μεταβίβασης τίτλων του εταιρικού κεφαλαίου της λήπτριας εταιρείας προς την εισφέρουσα εταιρεία. Ειδικότερα, με τις διατάξεις της **παραγράφου 2** ως εισφορά ενεργητικού θεωρείται κάθε πράξη με την οποία η εταιρεία χωρίς να λυθεί, μεταβιβάζει έναν ή περισσότερους κλάδους δραστηριότητας σε υφιστάμενη, ανεξάρτητα από το χρόνο λειτουργίας της, εταιρεία, ενώ με τις ίδιες διατάξεις καθορίζεται και η έννοια του κλάδου δραστηριότητας. Ως εισφορά ενεργητικού νοείται και η μετατροπή υποκαταστήματος σε θυγατρική εταιρεία. Η εισφορά του ενεργητικού δεν συνεπάγεται φορολόγηση της προκύπτουσας υπεραξίας (παραγράφος 3).

Με τις διατάξεις **των παραγράφων 4, 5, και 6 του άρθρου 52** ρυθμίζονται θέματα που προκύπτουν λόγω της υπόψη μεταβίβασης, όπως διενέργεια αποσβέσεων από τη λήπτρια εταιρεία, η φορολογική μεταχείριση των αποθεματικών και προβλέψεων της εισφέρουσας εταιρείας από τη λήπτρια καθώς και η φορολογική μεταχείριση της ζημίας της εισφέρουσας που σχετίζονται με τον εισφερόμενο κλάδο, αντίστοιχα.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 7 του άρθρου 52** καθορίζεται ο τρόπος αποτίμησης των τίτλων του εταιρικού κεφαλαίου που λαμβάνει η εισφέρουσα τον κλάδο εταιρεία λόγω της εισφοράς αυτής.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 8 του άρθρου 52** διευκρινίζεται ότι το υπόψη άρθρο εφαρμόζεται μόνον εφόσον οι εισφέρουσες και οι λήπτριες εταιρείες έχουν την φορολογική κατοικία τους στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Περαιτέρω, με τις διατάξεις της **παραγράφου 9 του άρθρου 52** καθορίζεται το πεδίο εφαρμογής του παρόντος άρθρου ως προς την ύπαρξη ή μη φορολογικής κατοικίας στην Ελλάδα της εισφέρουσας ή της λήπτριας εταιρείας με την προϋπόθεση ότι σε περίπτωση που η εισφέρουσα είναι φορολογικός κάτοικος άλλου κράτους μέλους της ΕΕ και η λήπτρια φορολογικός κάτοικος Ελλάδος, τότε τα στοιχεία που μεταβιβάζονται δεν συνδέονται με μόνιμη εγκατάσταση της λήπτριας εκτός Ελλάδος, ενώ σε περίπτωση που η λήπτρια είναι κάτοικος άλλου κράτους μέλους της ΕΕ και η εισφέρουσα φορολογικός κάτοικος Ελλάδος ή άλλου κράτους μέλους της ΕΕ με μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα, τότε η μεταβίβαση συνιστά μόνιμη εγκατάσταση της λήπτριας στην Ελλάδα.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 10 του άρθρου 52** καθορίζεται ότι το άρθρο αυτό έχει εφαρμογή όταν φορολογικός κάτοικος Ελλάδος εισφέρει την ευρισκόμενη σε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ μόνιμη εγκατάστασή της. Ωστόσο στην περίπτωση αυτή η προκύπτουσα υπεραξία φορολογείται και από τον προκύπτοντα φόρο αφαιρείται ο φόρος που θα είχε επιβληθεί στο κράτος μέλος στο οποίο ευρίσκεται η εισφερόμενη μόνιμη εγκατάσταση, αν δεν ίσχυαν οι διατάξεις της Οδηγίας 2009/133/ΕΚ.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 11 του άρθρου 52** καθορίζεται η νομική μορφή των νομικών προσώπων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος άρθρου, καθώς και το είδος του φόρου αυτών.

Τέλος, με τις διατάξεις της **παραγράφου 12 του άρθρου 52** καθορίζονται ορισμένες προϋποθέσεις με σκοπό την αποφυγή καταστρατηγήσεως των διατάξεων του άρθρου αυτού.

Άρθρο 53

Ανταλλαγή μετοχών

Το άρθρο 53 αποσαφηνίζει το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο όσον αφορά την εφαρμογή της Οδηγίας 2009/133 ΕΚ. Ειδικότερα, το εν λόγω άρθρο αφορά στην περίπτωση που ένας μέτοχος ή εταίρος μέσω ανταλλαγής μετοχών ή εταιρικών

μεριδίων, αποκτά τίτλους μίας εταιρείας σε αντάλλαγμα τίτλων άλλης εταιρείας. Ειδικότερα, με τις διατάξεις της **παραγράφου 2 του άρθρου 53** καθορίζεται η έννοια της ανταλλαγής μετοχών, ενώ με την παράγραφο 3 καθορίζονται οι προϋποθέσεις προκειμένου η αποκτώσα εταιρεία να προβαίνει σε χρηματική καταβολή έναντι της έκδοσης ή μεταβίβασης τίτλων. Η ανταλλαγή μετοχών δεν συνεπάγεται φορολόγηση της προκύπτουσας υπεραξίας για τον μέτοχο ή εταίρο της αποκτώμενης εταιρείας με εξαίρεση το τμήμα που αντιστοιχεί σε χρηματική καταβολή (**παράγραφος 4**). Περαιτέρω, με τις διατάξεις της **παραγράφου 5** και προκειμένου για τη μη ύπαρξη υπεραξίας, ο μέτοχος ή εταίρος αποδίδει στους τίτλους που λαμβάνει την αξία που είχαν οι ανταλλασσόμενοι τίτλοι αμέσως πριν από την ανταλλαγή μετοχών. Με τις διατάξεις των **παραγράφων 6 και 7 του άρθρου 53** διευκρινίζονται οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν η αποκτώσα και η αποκτώμενη εταιρεία καθώς και ο μέτοχος ή εταίρος της αποκτώμενης εταιρείας, και περαιτέρω καθορίζεται η νομική μορφή των νομικών προσώπων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος άρθρου, καθώς και το είδος του φόρου αυτών.

Άρθρο 54

Συγχωνεύσεις και διασπάσεις

Το άρθρο 54 επίσης αποσαφηνίζει το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο όσον αφορά την εφαρμογή της Οδηγίας 2009/133 ΕΚ. Ειδικότερα, το εν λόγω άρθρο αφορά σε συγχωνεύσεις και διασπάσεις. Με τις διατάξεις των **παραγράφων 2 και 3** καθορίζεται η έννοια της πράξης της συγχώνευσης και η έννοια της πράξης της διάσπασης, ενώ με την παράγραφο 4 καθορίζονται οι προϋποθέσεις προκειμένου η λήπτρια εταιρεία ή εταιρείες να προβαίνουν σε χρηματική καταβολή πέραν της έκδοσης ή μεταβίβασης τίτλων.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 5 του άρθρου 54** διευκρινίζεται ότι το υπόψη άρθρο εφαρμόζεται μόνον εφόσον οι εισφέρουσες και οι λήπτριες εταιρείες έχουν την φορολογική κατοικία τους στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 6 του άρθρου 54** καθορίζεται η νομική μορφή των νομικών προσώπων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος άρθρου, καθώς και το είδος του φόρου αυτών.

Η συγχώνευση ή η διάσπαση δεν συνεπάγεται φορολόγηση της προκύπτουσας υπεραξίας (**παράγραφος 8**).

Με τις διατάξεις των **παραγράφων 9, 10, και 11 του άρθρου 54** ρυθμίζονται θέματα που προκύπτουν λόγω της υπόψη μεταβίβασης, όπως διενέργεια αποσβέσεων από τη λήπτρια, η φορολογική μεταχείριση των αποθεματικών και προβλέψεων της εισφέρουσας εταιρείας από τη λήπτρια καθώς και η φορολογική μεταχείριση της ζημίας της εισφέρουσας, αντίστοιχα.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 12 του άρθρου 54** διευκρινίζεται ότι η υπεραξία που δημιουργείται υπέρ της λήπτριας εταιρείας κατά τη συγχώνευση

ή διάσπαση, η οποία οφείλεται στην ακύρωση της συμμετοχής της στο κεφάλαιο της εισφέρουσας εταιρείας απαλλάσσεται από το φόρο.

Περαιτέρω, με τις διατάξεις της **παραγράφου 13** του **άρθρου 54** διευκρινίζεται ότι οι διατάξεις του παρόντος άρθρου μπορούν να εφαρμοστούν κατά τη μεταβίβαση στοιχείων ενεργητικού και παθητικού και περαιτέρω καθορίζεται το πεδίο εφαρμογής του παρόντος άρθρου ως προς την ύπαρξη ή μη φορολογικής κατοικίας στην Ελλάδα της εισφέρουσας ή της λήπτριας εταιρείας με την προϋπόθεση ότι σε περίπτωση που η εισφέρουσα είναι φορολογικός κάτοικος άλλου κράτους μέλους της ΕΕ και η λήπτρια φορολογικός κάτοικος Ελλάδος, τότε τα στοιχεία που μεταβιβάζονται δεν συνδέονται με μόνιμη εγκατάσταση της λήπτριας εκτός Ελλάδος, ενώ σε περίπτωση που η λήπτρια είναι κάτοικος άλλου κράτους μέλους της ΕΕ και η εισφέρουσα φορολογικός κάτοικος Ελλάδος ή άλλου κράτους μέλους της ΕΕ με μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα, τότε η μεταβίβαση συνιστά μόνιμη εγκατάσταση της λήπτριας στην Ελλάδα.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 14** του **άρθρου 54** καθορίζεται ότι το άρθρο αυτό έχει εφαρμογή όταν φορολογικός κάτοικος Ελλάδος εισφέρει τον ευρισκόμενο σε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ κλάδο ο οποίος συνιστά μόνιμη εγκατάστασή της. Ωστόσο στην περίπτωση αυτή η προκύπτουσα υπεραξία φορολογείται και από τον προκύπτοντα φόρο αφαιρείται ο φόρος που θα είχε επιβληθεί στο κράτος μέλος στο οποίο ευρίσκεται η εισφερόμενη μόνιμη εγκατάσταση, αν δεν ίσχυαν οι διατάξεις της Οδηγίας 2009/133/ΕΚ.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 15** του **άρθρου 54** διευκρινίζεται ότι ο μέτοχος ή εταίρος της εισφέρουσας εταιρείας δεν υπόκειται σε φόρο για την υπεραξία που αποκτά λόγω της συγχώνευσης ή της διάσπασης, με εξαίρεση το τμήμα που αντιστοιχεί σε χρηματική καταβολή από τη λήπτρια.

Περαιτέρω, με τις διατάξεις της **παραγράφου 16** του **άρθρου 54** και προκειμένου για την μη ύπαρξη υπεραξίας ο μέτοχος ή εταίρος αποδίδει στους τίτλους που λαμβάνει την αξία που είχαν οι ανταλλασσόμενοι τίτλοι αμέσως πριν την ανταλλαγή μετοχών.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 17** του **άρθρου 54** διευκρινίζονται οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληροί ο μέτοχος που ανταλλάσσει τίτλους της εισφέρουσας με αυτούς της λήπτριας εταιρείας.

Άρθρο 55

Μεταφορά της καταστατικής έδρας μίας SE ή μίας SCE

Με το άρθρο 55 η ελληνική νομοθεσία ευθυγραμμίζεται πλήρως με διατάξεις κανονισμών της ΕΕ όσον αφορά τη μεταφορά της καταστατικής έδρας, της ευρωπαϊκής εταιρίας και της ευρωπαϊκής συνεταιριστικής εταιρίας. Με τις διατάξεις της **παραγράφου 1** του **άρθρου 55** ρυθμίζονται θέματα φορολογικής μεταχείρισης της υπεραξίας που προκύπτουν κατά τη μεταφορά

της καταστατικής έδρας μίας SE ή μίας SCE από την Ελλάδα σε άλλο κράτος μέλος της Ε.Ε.

Με τις διατάξεις των **παραγράφων 2, 3, και 4** του **άρθρου 55** ρυθμίζονται θέματα που προκύπτουν λόγω της υπόψη μεταφοράς, όπως διενέργεια αποσβέσεων από τη μόνιμη εγκατάσταση που δημιουργείται, η φορολογική μεταχείριση των αποθεματικών και προβλέψεων που σχηματίστηκαν πριν τη μεταφορά της καταστατικής έδρας, καθώς και η φορολογική μεταχείριση της ζημίας των SE ή SCE, αντίστοιχα.

Άρθρο 56

Μη εφαρμογή ευεργετημάτων

Με τις διατάξεις του **άρθρου 56** εισάγεται ειδικός αντι-καταχρηστικός κανόνας για την άρση των ευεργετημάτων των άρθρων 52, 53, 54 και 55.

Άρθρο 57

Εκκαθάριση

Με το **άρθρο 57** ρυθμίζεται ο τρόπος φορολόγησης του προϊόντος εκκαθάρισης του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας, το οποίο για τους σκοπούς του παρόντος Κώδικα θεωρείται διανομή κέρδους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

Φορολογικός συντελεστής

Άρθρο 58

Φορολογικός συντελεστής

Με την **παράγραφο 1** του άρθρου 58 ορίζεται ο φορολογικός συντελεστής που επιβάλλεται στα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα στα νομικά πρόσωπα ή στις νομικές οντότητες του άρθρου 45.

Με την **παράγραφο 2** του ίδιου άρθρου ορίζεται ο φορολογικός συντελεστής που επιβάλλεται στα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα των αγροτικών συνεταιρισμών και των ομάδων παραγωγών.

Με την **παράγραφο 3** του ίδιου άρθρου προβλέπεται η διαδικασία πίστωσης του φόρου που παρακρατήθηκε στις πληρωμές του άρθρου 62 έναντι του οφειλόμενου φόρου εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΣΗ ΦΟΡΟΥ

ΚΑΦΑΛΑΙΟ Α΄

Φορολόγηση στην πηγή

Άρθρο 59

Φορολόγηση στην πηγή

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 1** του άρθρου 59 ορίζονται τα πρόσωπα που υποχρεούνται να παρακρατούν φόρο σύμφωνα με το σύστημα φορολόγησης στην πηγή.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 2** του άρθρου αυτού ορίζεται, ότι το πρόσωπο που καταβάλλει εισόδημα από μισθωτή εργασία φέρει και την ευθύνη παρακράτησης και απόδοσής του στο κράτος. Εάν δεν διενεργηθεί η προβλεπόμενη παρακράτηση τότε ο υπόχρεος θα καταβάλλει τον μη παρακρατηθέν φόρο μαζί με τα τυχόν προβλεπόμενα πρόστιμα και ποινές.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 3** του άρθρου αυτού ορίζεται, ότι απαλλασσόμενο από το φόρο εισόδημα δεν υπόκειται σε παρακράτηση.

Άρθρο 60

Φορολογικός συντελεστής

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 1** του άρθρου 60 ορίζεται η παρακράτηση φόρου στο μηνιαίο εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις μετά από προηγούμενη αναγωγή του σε ετήσιο.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 2** του άρθρου αυτού ορίζονται οι συντελεστές παρακράτησης φόρου στο εισόδημα από μισθωτή εργασία που αποκτούν οι αξιωματικοί και το κατώτερο πλήρωμα που υπηρετεί σε πλοία του εμπορικού ναυτικού.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 3** του άρθρου αυτού ορίζεται ότι ο φόρος που παρακρατείται σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους μειώνεται κατά 1,5 % κατά την παρακράτησή του.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 4** του άρθρου αυτού παρέχεται η εξουσιοδότηση στον Υπουργό Οικονομικών να καθορίζει με απόφασή του τον τρόπο αναγωγής του μηνιαίου εισοδήματος από μισθωτή εργασία και συντάξεις σε ετήσιο καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

Παρακράτηση φόρου

Άρθρο 61

Υπόχρεοι σε παρακράτηση

Με τις διατάξεις **του άρθρου 61** ορίζονται οι υπόχρεοι σε παρακράτηση φόρου, οι οποίοι προβαίνουν σε πληρωμές σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 62.

Άρθρο 62

Πληρωμές υποκείμενες σε παρακράτηση

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 1** του άρθρου 62 ορίζονται οι περιπτώσεις πληρωμών (μερίσματα, τόκοι, δικαιώματα, αμοιβές για τεχνικές υπηρεσίες, καταβολή ασφαλισματος)) που υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου. Σημειώνεται επίσης ότι υποκείμενη σε παρακράτηση είναι και η υπεραξία που αποκτά φυσικό πρόσωπο από μεταβίβαση ακίνητης περιουσίας σύμφωνα με το άρθρο 41. Στην περίπτωση αυτή υπόχρεος σε παρακράτηση όπως ορίζεται στο προηγούμενο άρθρο είναι ο συμβολαιογράφος.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 2** του ίδιου άρθρου ορίζεται ότι οι αμοιβές για υπηρεσίες που παρέχουν νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες δεν υπόκεινται σε παρακράτηση με εξαίρεση την παροχή τους προς τους φορείς γενικής κυβέρνησης σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 64.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 3** του ίδιου άρθρου ορίζεται ότι το νομικό πρόσωπο ή η νομική οντότητα που δεν έχει τη φορολογική του κατοικία στην Ελλάδα και λαμβάνει αμοιβές για υπηρεσίες υπόκειται σε παρακράτηση φόρου, εκτός αν επιλέξει να φορολογηθεί ως εάν είχε μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα. Στην τελευταία περίπτωση το εισόδημα της θα υπόκειται σε φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων και κατά τούτο θα δύναται να εκπέσει τις σχετικές επιχειρηματικές δαπάνες που συνδέονται με τις υπηρεσίες αυτές. .

Άρθρο 63

Απαλλαγή για ορισμένες ενδοομιλικές πληρωμές

Με το παρόν άρθρο ευθυγραμμίζεται πλήρως η εθνική νομοθεσία με τις Οδηγίες 90/435/ΕΟΚ, 2009/133/ΕΚ, 2003/49/ΕΚ.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 1** του άρθρου 63 ορίζεται η φορολογική μεταχείριση (απαλλαγή) των ενδοομιλικών μερισμάτων που καταβάλλονται σε νομικά πρόσωπα καθώς και οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται προκειμένου να τύχουν της απαλλαγής τα πιο πάνω εισοδήματα που αποκτούν τα εν λόγω πρόσωπα κατ' εφαρμογή της οδηγίας Μητρικών-Θυγατρικών.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 2** του ίδιου άρθρου ορίζεται η φορολογική μεταχείριση (απαλλαγή) των τόκων και δικαιωμάτων (royalties) που καταβάλλονται σε νομικά πρόσωπα καθώς και οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται προκειμένου να τύχουν της απαλλαγής τα πιο πάνω εισοδήματα κατ' εφαρμογή της Οδηγίας 2003/49/ΕΚ (τόκοι και δικαιώματα που καταβάλλονται μεταξύ συνδεδεμένων επιχειρήσεων).

Άρθρο 64

Συντελεστές παρακράτησης φόρου

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 1** του άρθρου 64 ορίζονται οι συντελεστές παρακράτησης φόρου στις περιπτώσεις πληρωμών μερισμάτων, τόκων, δικαιωμάτων, αμοιβών για τεχνικές υπηρεσίες, κ.λ.π..

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 2** του ίδιου άρθρου ορίζονται οι περιπτώσεις παρακράτησης φόρου κατά την προμήθεια αγαθών ή υπηρεσιών από φορείς γενικής κυβέρνησης.

Με τις διατάξεις των **παραγράφου 3** ορίζονται οι περιπτώσεις εξάντλησης της φορολογικής υποχρέωσης των εισοδημάτων που αποκτούν οι δικαιούχοι επί των οποίων διενεργείται παρακράτηση φόρου, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του ίδιου άρθρου.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 4** ορίζεται το δικαίωμα πίστωσης του παρακρατηθέντος φόρου έναντι του οφειλόμενου φόρου από επιχειρηματική δραστηριότητα ή του φόρου εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων, στις περιπτώσεις που η παρακράτηση φόρου, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του ίδιου άρθρου, δεν εξαντλεί την φορολογική υποχρέωση των δικαιούχων.

Τέλος με την **παραγράφο 5** παρέχεται εξουσιοδότηση στον Υπουργό Οικονομικών να καθορίσει με απόφαση του τον τρόπο και το χρόνο απόδοσης των παρακρατούμενων φόρων που προβλέπονται, καθώς και το περιεχόμενο της σχετικής δήλωσης και κάθε άλλο συναφές θέμα.

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΦΟΡΟΑΠΟΦΥΓΗΣ ΚΑΙ ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗΣ

Τα **άρθρα 65 και 66** μεταφέρονται από το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο. και με την εφαρμογή των κανόνων που θέτουν ενισχύεται έμμεσα και η διοικητική συνεργασία, καθώς και η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των φορολογικών διοικήσεων.

Άρθρο 65

Κράτη μη συνεργάσιμα στο φορολογικό τομέα και κράτη με προνομιακό φορολογικό καθεστώς

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 1** του άρθρου 65 καθορίζεται η έννοια του κράτους για την εφαρμογή των οριζομένων στο κεφάλαιο αυτό.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 2** καθορίζεται η έννοια της σύμβασης διοικητικής συνδρομής.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 3** ορίζονται οι προϋποθέσεις για τον καθορισμό των μη συνεργάσιμων κρατών.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 4** παρέχεται εξουσιοδότηση στον Υπουργό Οικονομικών για τον καθορισμό των μη συνεργάσιμων κρατών, λαμβάνοντας υπόψη τις διεθνείς πρακτικές σχετικά με τη διοικητική συνεργασία για την ανταλλαγή φορολογικών πληροφοριών κατά τα πρότυπα του ΟΟΣΑ.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 5** ρυθμίζεται ο χρόνος έναρξης εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου αυτού.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 6** καθορίζονται τα ειδικά προνομιακά καθεστώτα σε κράτη εκτός Ελλάδας, για την εφαρμογή των προβλέψεων του

άρθρου αυτού, ακολουθώντας διεθνή πρότυπα για τη διαπίστωση της πραγματικής ή μη φορολόγησης.

Άρθρο 66

Ελεγχόμενες αλλοδαπές εταιρείες (EAE)

Με τις διατάξεις του άρθρου 66 η εσωτερική φορολογική νομοθεσία προσαρμόζεται στις υποδείξεις/οδηγίες του Ψηφίσματος του Συμβουλίου της 8ης Ιουνίου 2010 για το συντονισμό των κανόνων περί ελεγχόμενων αλλοδαπών εταιριών (EAE) και περί υποκεφαλαιοποίησης εντός της ΕΕ (2010/C 156/01) αλλά και της Ανακοίνωσης της Επιτροπής (COM (2007) 785), με την οποία συστήνεται η εφαρμογή κανόνων κατά των καταχρήσεων στον τομέα της άμεσης φορολογίας εντός της ΕΕ και όσον αφορά τρίτες χώρες με Κανόνες για τις ελεγχόμενες αλλοδαπές εταιρείες (EAE).

Συγκεκριμένα, εισάγονται για πρώτη φορά στο εσωτερικό δίκαιο κανόνες για την αποτροπή της φοροαποφυγής των εγχώριων εταιριών μέσω της μεταφοράς των εσόδων σε θυγατρικές που βρίσκονται σε χώρες με χαμηλή φορολογία και όπως κρίθηκε από το ΔΕΕ, οι κανόνες EAE είναι κατά κανόνα αποτελεσματικοί για την επίτευξη του εν λόγω στόχου.

Το πεδίο εφαρμογής των κανόνων αυτών ορίζεται γενικά με αναφορά σε κριτήρια που αφορούν τον έλεγχο, το ικανοποιητικό επίπεδο φορολόγησης, τη δραστηριότητα και τον τύπο εσόδων των EAE.

Σημειώνεται ότι ουσιώδους σημασίας για την εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας και εφαρμογής των ανωτέρω αντικαταχρηστικών μέτρων αποτελεί η διοικητική συνεργασία μέσω Σ.Α.Δ.Φ. και της κοινοτικής Οδηγίας ΕΕ 2011/16/Ε.Ε.

Ανάλογες διατάξεις κανόνων EAE εφαρμόζουν και άλλα Κράτη-μέλη της Ε.Ε. όπως ενδεικτικά αναφέρουμε Γερμανία, Γαλλία, Η.Β. Σουηδία, Πορτογαλία, Γαλλία, Δανία, Φιλανδία, και Ιταλία.

Ειδικότερα, με το άρθρο 66 εισάγονται διατάξεις περί ελεγχόμενων αλλοδαπών εταιριών (Controlled Foreign Companies) που αφορούν στην συμπερίληψη στο φορολογητέο εισόδημα μη διανεμηθέντος εισοδήματος νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας που είναι φορολογικός κάτοικος άλλης χώρας, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι προϋποθέσεις, όπως ορίζονται στο άρθρο αυτό.

Επιπλέον ορίζεται ότι σε περίπτωση που το νομικό πρόσωπο ή η νομική οντότητα είναι φορολογικός κάτοικος κράτους μέλους της Ε.Ε. ή κάτοικος χώρας που είναι συμβαλλόμενο μέρος της συμφωνίας για τον Ε.Ο.Χ και υφίσταται συμφωνία ανταλλαγής πληροφοριών, ανάλογης με την ανταλλαγή πληροφοριών, κατόπιν αιτήσεως που προβλέπεται στην οδηγία 2011/16/Ε.Ε, δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις περί ελεγχόμενων αλλοδαπών εταιριών εκτός εάν η εγκατάσταση ή η οικονομική δραστηριότητα του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας πληροί τις προϋποθέσεις επίπλαστης κατάστασης ή σειράς επίπλαστων καταστάσεων που δημιουργήθηκαν με ουσιαστικό σκοπό την αποφυγή φορολογίας.

ΜΕΡΟΣ ΕΚΤΟ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗ ΦΟΡΟΥ

Άρθρο 67

Υποβολή της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων

Στο άρθρο αυτό προβλέπεται η υποχρέωση δήλωσης όλων των εισοδημάτων που αποκτά ο φορολογούμενος φυσικό πρόσωπο με ηλεκτρονικό τρόπο, εκτός από εξαιρετικές περιπτώσεις που καθορίζονται με υπουργική απόφαση στις οποίες επιτρέπεται η υποβολή σε έγχαρτη μορφή.

Στην **παράγραφο 3** ορίζεται ο χρόνος υποβολής της δήλωσης, ο τύπος και το περιεχόμενο της δήλωσης, τα δικαιολογητικά που συνυποβάλλονται με τη δήλωση και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Άρθρο 68

Υποβολή δήλωσης φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων

Στο άρθρο αυτό προβλέπεται η υποχρέωση δήλωσης όλων των εισοδημάτων που αποκτούν νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες, ο χρόνος υποβολής της δήλωσης και δίδεται εξουσιοδότηση στον Υπουργό Οικονομικών να καθορίσει τον τρόπο, τον χρόνο, τον τύπο και το περιεχόμενο των δηλώσεων.

Άρθρο 69

Προκαταβολή του φόρου εισοδήματος από επιχειρηματική δραστηριότητα που αποκτούν φυσικά πρόσωπα

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 1** του άρθρου 69 ορίζεται ο τρόπος με τον οποίο βεβαιώνεται βάσει της ετήσιας δήλωσης φορολογίας εισοδήματος και βάσει των λοιπών τίτλων βεβαίωσης του φόρου, ποσό ως ποσοστό του φόρου που προκύπτει από τους βεβαιωτικούς αυτούς τίτλους για το φόρο που αναλογεί στο εισόδημα του διανυόμενου φορολογικού έτους.

Με την **παράγραφο 2** του άρθρου αυτού ορίζονται οι περιπτώσεις για τις οποίες δεν βεβαιώνεται προκαταβολή φόρου.

Με την **παράγραφο 3** του άρθρου αυτού ορίζεται ο τρόπος με τον οποίο η Φορολογική Διοίκηση προβαίνει στη βεβαίωση του προκαταβλητέου ποσού φόρου στην περίπτωση που δεν έχει υποβληθεί δήλωση.

Με την **παράγραφο 4** του άρθρου αυτού ορίζεται ο προκαταβλητέος φόρος για τις αμοιβές των αρχιτεκτόνων και μηχανικών.

Με τις **περιπτώσεις α', β', γ' και δ' της παραγράφου 5** του άρθρου αυτού ορίζεται η οφειλή του προκαταβλητέου φόρου επί των δικηγορικών αμοιβών με συντελεστή, οι περιπτώσεις για τις οποίες δεν υπολογίζεται και δεν αποδίδεται προκαταβλητέος φόρος επί των αμοιβών αυτών, η υποχρέωση παρακράτησης και ο υπολογισμός του φόρου κατά την καταβολή μερισμάτων από δικηγορικούς συλλόγους, ταμείο συνεργασίας ή διανεμητικό λογαριασμό

σε δικηγόρους καθώς και η υποβολή των στοιχείων που αποδεικνύουν το ύψος της δικηγορικής αμοιβής. Με την περίπτωση ε΄ της ίδιας παραγράφου ορίζεται, ότι με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται ο τύπος, το περιεχόμενο, ο τρόπος υποβολής της δήλωσης και καταβολής του φόρου και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου αυτής.

Με την **παράγραφο 6** του άρθρου αυτού ορίζεται, ότι με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών μπορεί να ορίζεται ότι η προκαταβολή υπολογίζεται με άλλο τρόπο καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού.

Άρθρο 70

Μείωση προκαταβλητέου φόρου από επιχειρηματική δραστηριότητα που αποκτούν τα φυσικά πρόσωπα

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 1** του άρθρου 70 ορίζεται, ότι ο φορολογούμενος μπορεί να ζητήσει με αίτησή του τη μείωση του προκαταβλητέου φόρου που βεβαιώθηκε κατά τις διατάξεις του άρθρου 67 για τις περιπτώσεις που έχουμε μείωση του εισοδήματος άνω του 25%. Επίσης, ορίζεται το τι λαμβάνεται ενδεικτικά υπόψη προκειμένου για την εκτίμηση της μείωσης του εισοδήματος από επιχειρηματική δραστηριότητα.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 2** του άρθρου αυτού ορίζεται πως ο φορολογούμενος μπορεί να καταβάλλει τις ληξιπρόθεσμες απαιτητές δόσεις του φόρου για τις περιπτώσεις της προηγούμενης παραγράφου.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 3** του άρθρου αυτού ορίζεται, ότι αν γίνει νέα εκκαθάριση λόγω υποβολής τροποποιητικής δήλωσης και μειωθεί ο φόρος, τότε μειώνεται αναλόγως και η προκαταβολή του φόρου.

Άρθρο 71

Προκαταβολή του φόρου εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων

Με την **παράγραφο 1** του **άρθρου 71** ορίζεται το ποσοστό της προκαταβολής του φόρου εισοδήματος των νομικών προσώπων και των νομικών οντοτήτων.

Με την **παράγραφο 2** του **άρθρου 71** ορίζεται το ποσοστό της προκαταβολής του φόρου εισοδήματος των προσωπικών εταιρειών που συστήθηκαν στην ημεδαπή ή την αλλοδαπή, των νομικών προσώπων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που συστήθηκαν στην ημεδαπή ή την αλλοδαπή και στα οποία περιλαμβάνονται και τα κάθε είδους σωματεία και ιδρύματα, καθώς και των κοινοπραξιών των προσωπικών εταιρειών.

Με την **παράγραφο 3** του **άρθρου 71** ορίζεται το ποσοστό της προκαταβολής του φόρου εισοδήματος για τα νέα νομικά πρόσωπα κατά τα τρία (3) πρώτα οικονομικά έτη από τη δήλωση έναρξης των εργασιών τους.

Με την **παράγραφο 4** του **άρθρου 71** ορίζεται ο τρόπος υπολογισμού του ποσοστού της προκαταβολής του φόρου εισοδήματος των νομικών προσώπων και των νομικών οντοτήτων.

Με την **παράγραφο 5** του **άρθρου 71** ορίζεται ο τρόπος υπολογισμού του ποσοστού της προκαταβολής του φόρου εισοδήματος των νομικών προσώπων και των νομικών οντοτήτων που έχουν τεθεί υπό εκκαθάριση.

Με την **παράγραφο 6** του **άρθρου 71** ορίζονται οι φόροι που εκπίπτουν κατά τον υπολογισμό του ποσοστού της προκαταβολής του φόρου εισοδήματος των νομικών προσώπων και των νομικών οντοτήτων.

Με την **παράγραφο 7** του **άρθρου 71** ορίζεται η αναλογική εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 68 σχετικά με τη μείωση του προκαταβλητέου φόρου από επιχειρηματική δραστηριότητα που αποκτούν τα φυσικά πρόσωπα και για τα νομικά πρόσωπα και τις νομικές οντότητες, καθώς και η προθεσμία υποβολής της αίτησης για τη μείωση του προκαταβλητέου ποσού φόρου.

Με την **παράγραφο 8** του **άρθρου 71** ορίζεται η αναλογική εφαρμογή των διατάξεων των παραγράφων 5 και 6 του άρθρου 67 σχετικά με την προκαταβολή του φόρου εισοδήματος από επιχειρηματική δραστηριότητα που αποκτούν τα φυσικά πρόσωπα και για τα νομικά πρόσωπα και τις νομικές οντότητες.

Με την **παράγραφο 9** του **άρθρου 71** προβλέπεται η μη βεβαίωση προκαταβολής σε βάρος των εταιρειών που μετατρέπονται ή συγχωνεύονται με τις διατάξεις του ν.δ.1297/1972, του ν.2166/1993, τις γενικές διατάξεις του κ.ν.2190/1920 ή του ν.3190/1955 ή ειδικότερες διατάξεις, καθόσον το προϋπάρχον νομικό πρόσωπο παύει να υφίσταται.

Άρθρο 72

Μεταβατικές Διατάξεις και έναρξη ισχύος

Με την **παράγραφο 1** του **άρθρου 72** τίθεται η γενική διάταξη για την έναρξη ισχύος των διατάξεων των άρθρων 1 έως και 71 του νόμου αυτού η οποία καταλαμβάνει όλα τα εισοδήματα που αποκτώνται και τις δαπάνες που πραγματοποιούνται κατά περίπτωση στα φορολογικά έτη που αρχίζουν από την 1^η Ιανουαρίου του 2014.

Στις επόμενες παραγράφους προβλέπονται ειδικές διατάξεις για την έναρξη ισχύος ορισμένων άρθρων του παρόντος Κώδικα.

Τέλος, στην **παράγραφο 11** προβλέπεται μεταβατική διάταξη για τα μη διανεμηθέντα ή κεφαλαιοποιηθέντα αποθεματικά των νομικών προσώπων του άρθρου 45, τα οποία προέρχονται από κέρδη που δεν φορολογήθηκαν κατά το χρόνο που προέκυψαν κατ' εφαρμογή του Ν.2238/1994 και των αποφάσεων που εκδόθηκαν κατ' εξουσιοδότηση αυτού.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Με το άρθρο 73 ενσωματώνεται στο εσωτερικό μας δίκαιο η Οδηγία 2013/13/ΕΕ του Συμβουλίου της 13^{ης} Μαΐου 2013 για την προσαρμογή ορισμένων οδηγιών στο τομέα φορολογίας, λόγω της προσχώρησης της Δημοκρατίας της Κροατίας. Ειδικότερα, τροποποιείται το Παράρτημα Α (Πίνακας Νομικών Μορφών που αφορούν στην Οδηγία Συγχωνεύσεων - Διασπάσεων), το Παράρτημα Α1 (Πίνακας Νομικών Μορφών που αφορούν στην Οδηγία Μητρικών - Θυγατρικών) και το Παράρτημα Β (Πίνακας Φόρων) του ν. 2578/1998, προκειμένου να συμπεριληφθούν σε αυτά οι τύποι εταιρειών και οι φόροι της Κροατίας.

Με τις παραγράφους 1 έως 3 του άρθρου 74 αποσαφηνίζεται το άρθρο 2 του ν. 3986/2011 ώστε να μην δημιουργείται αμφιβολία ως προς το πεδίο εφαρμογής του.

Με την **παράγραφο 4 του άρθρου 74** αποσαφηνίζονται οι διαχειριστικές χρήσεις τις οποίες αφορά η ρύθμιση του δευτέρου εδαφίου της παρ. 17 του άρθρου 11 του ν. 4110/2013.

Με την **παράγραφο 5 του άρθρου 74** αποσαφηνίζεται το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων.

Λόγω των δυσμενών οικονομικών συνθηκών και για την αντιμετώπιση των επειγουσών αναγκών επίτευξης των δημοσιονομικών στόχων και υλοποίησης του προϋπολογισμού, κρίνεται σκόπιμο οι διατάξεις για την επιβολή του φόρου πολυτελούς διαβίωσης να έχουν προγενέστερη εφαρμογή από το οικονομικό έτος 2013, αντί του 2014 που είχε αρχικά προβλεφθεί. Επίσης, λόγω της αδυναμίας συνβεβαίωσής του με τον φόρο εισοδήματος στο ίδιο εκκαθαριστικό κατά το τρέχον οικονομικό έτος, ρυθμίζεται νομοθετικά η ξεχωριστή βεβαίωσή του ειδικά για το οικονομικό έτος 2013 (**παράγραφος 6 του άρθρου 74**).

Με την **παράγραφο 7 του άρθρου 74** μεταφέρεται η έναρξη ισχύος για το φορολόγηση κερδών από πωλήσεις μετοχών ώστε να καταλαμβάνονται μετοχές που αποκτώνται από 1^η Ιανουαρίου 2014 κα μετά.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις **παραγράφου 8 του άρθρου 74**, ο φόρος της παρ. 2 του άρθρου 9 του ν.2579/1998 και της παρ. 2 του άρθρου 27 του ν.2703/1999 που επιβάλλεται κατά την πώληση μετοχών εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών ή σε αλλοδαπό χρηματιστήριο, αντίστοιχα, αυξάνεται από δύο τοις χιλίοις (2‰) σε τριάμισι τοις χιλίοις (3,5‰).

Με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις στο άρθρο 68 του νόμου 3601/2007 (**παραγράφοι 9 και 10 του άρθρου 74**) βελτιώνονται επιμέρους πτυχές της ρύθμισης της ειδικής εκκαθάρισης πιστωτικών ιδρυμάτων. Ιδίως παρέχεται η δυνατότητα ορισμού νομικού προσώπου ως ειδικού εκκαθαριστή, πράγμα που σε ορισμένες περιπτώσεις ενδείκνυται για την πιο αποτελεσματική οργάνωση της ειδικής εκκαθάρισης, περιγράφεται ενδεικτικά ο σκοπός της εποπτείας της Τράπεζας της Ελλάδος επί της ειδικής εκκαθάρισης, καθώς και διευκολύνεται, υπό προϋποθέσεις, η κοινοποίηση δικογράφων στους πιστωτές της ειδικής

εκκαθάρισης, η οποία κάποιες φορές έχει αποδειχθεί εξαιρετικά δυσχερής λόγω του όγκου των δικογράφων και του αριθμού των πιστωτών.

Με το προτεινόμενο άρθρο 68Α του νόμου 3601/2007 (**παράγραφος 11 του άρθρου 74**) σκοπείται η οργανωμένη και ασφαλής διαχείριση του ενεργητικού της ειδικής εκκαθάρισης. Συνιστάται έτσι Επιτροπή Ειδικών Εκκαθαρίσεων, η οποία, ως γνωμοδοτικό όργανο των εκκαθαρίσεων, θα παρέχει υποστήριξη στη λειτουργία τους εντός του πλαισίου της αρμοδιότητάς της σύμφωνα με αυτή τη διάταξη. Συγκεκριμένα, η σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής θα απαιτείται για μεγάλης σημασίας συναλλαγές εντασσόμενες στη διαχείριση του ενεργητικού της ειδικής εκκαθάρισης, όπως ειδικότερα ορίζεται στην παράγραφο 2, ώστε οι αποφάσεις για αυτές τις συναλλαγές να προκύπτουν από σύμπραξη του ειδικού εκκαθαριστή και της Επιτροπής.

Με τις **παραγράφους 12 και 13 του άρθρου 74** τροποποιείται ο ν.3864/2010 που ρυθμίζει τη λειτουργία του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας. Σκοπός του Ταμείου είναι η διασφάλιση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας μέσω της κεφαλαιακής ενίσχυσης καθώς και η προστασία της αξίας της περιουσίας του Ταμείου, η αποτελεσματική διαχείριση των επενδύσεων καθώς και η αποφυγή στρεβλώσεων του ανταγωνισμού στον τραπεζικό τομέα. Ο σκοπός αυτός θα πρέπει να ασκείται στο πλαίσιο μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής καθώς και του εκάστοτε ισχύοντος Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής του άρθρου 6Α του ν.2362/1995 (Α' 247) και του εκάστοτε εγκεκριμένου Μνημονίου Συνεννόησης (Memorandum of Understanding) μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Τράπεζας της Ελλάδος και των Παραρτημάτων αυτού, όπως επικαιροποιούνται σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 1 του ν.4046/2012 (Α' 28). Εφόσον το Ταμείο ακολουθεί το προδιαγεγραμμένο πλαίσιο λειτουργίας του, οι αποφάσεις των οργάνων του τεκμαίρονται σύμφωνες με τον σκοπό του Ταμείου και το δημόσιο συμφέρον και θεωρούνται επωφελείς και συμφέρουσες για το Ταμείο και το Ελληνικό Δημόσιο όσον αφορά την ευθύνη, αστική και ποινική, των μελών του Γενικού Συμβουλίου, της Εκτελεστικής Επιτροπής καθώς και του προσωπικού του Ταμείου.

Με την παράγραφο 1 του άρθρου 75 τροποποιείται το άρθρο 3 του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων ενώ **με την παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου** τροποποιείται η παρ. 1 του άρθρου 22 του ν. 4002/2011

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟ

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ, ΥΓΕΙΑΣ, ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ, ΥΠΟΔΟΜΩΝ,

**ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ, ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ,
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

Ρυθμίσεις θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών

Άρθρο 76

Θέματα Παρατηρητηρίου Οικονομικής Αυτοτέλειας των ΟΤΑ

Με την παράγραφο 1 του άρθρου 76 παρέχεται η δυνατότητα στο Παρατηρητήριο να παρέχει γνώμη επί των σχεδίων των προϋπολογισμών των ΟΤΑ κατά το στάδιο κατάρτισής τους, προκειμένου οι ΟΤΑ να διευκολυνθούν στην εκπλήρωση του στόχου τους, που είναι η επίτευξη ρεαλιστικών και ισοσκελισμένων προϋπολογισμών και απολογισμών. Οι υποδείξεις του Παρατηρητηρίου λαμβάνονται υπόψη για την κατάρτιση του ενοποιημένου προϋπολογισμού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης που αποτυπώνεται στο Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής (ΜΠΔΣ).

Με την παράγραφο 2 του άρθρου 76 απλοποιείται το περιεχόμενο και η διαδικασία κατάρτισης του Ο.Π.Δ., καθώς το πενταετές επιχειρησιακό πρόγραμμα και το ετήσιο πρόγραμμα δράσης δεν αποτελούν μέρη του, αλλά ωστόσο δύναται να τα αναζητά το Παρατηρητήριο από τους ΟΤΑ ως πρόσθετα στοιχεία στο πλαίσιο της αξιολόγησης και του ελέγχου της εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Παράλληλα, μνημονεύονται ρητά πλέον οι απλήρωτες υποχρεώσεις και το οικονομικό αποτέλεσμα (ισοζύγιο) ως στοιχεία που πρέπει να αποτυπώνονται στο Ο.Π.Δ., ενώ ο καθορισμός του «πλήρους» περιεχομένου του Ο.Π.Δ. ορίζεται, ρητά πλέον, ότι αποτελεί αντικείμενο της Κοινής Υπουργικής Απόφασης που αναφέρεται στην παρ. 7 του άρθρου 4 του ν.4111/2013, όπως τροποποιείται με την παρ. 4 του παρόντος άρθρου. Επίσης αντιμετωπίζεται η καθυστέρηση αποστολής των Ο.Π.Δ. από τους ΟΤΑ, με την πρόβλεψη κυρώσεων, οι οποίες δύναται να επιβληθούν με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, έπειτα από αιτιολογημένη εισήγηση του Παρατηρητηρίου. Επιπλέον, με τον τεκμαρτό προσδιορισμό των μηνιαίων στόχων εκτέλεσης του προϋπολογισμού των υπόχρεων φορέων που δεν έχουν αποστείλει εμπρόθεσμα Ο.Π.Δ., επιλύεται το ζήτημα λειτουργίας του Παρατηρητηρίου, δεδομένου ότι αυτό, σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο που το διέπει, θα πρέπει να παρακολουθεί τους στόχους αυτούς σε κάθε περίπτωση, τόσο για την ενίσχυση της οικονομικής αυτοτέλειας έκαστου ΟΤΑ όσο και για την επίτευξη ουσιαστικά των δημοσιονομικών στόχων που τίθενται για το σύνολο αυτών, σύμφωνα με το κάθε φορά ισχύον ΜΠΔΣ.

Με την παράγραφο 3 του άρθρου 76 διευκρινίζεται η δυνατότητα του Παρατηρητηρίου να αξιολογεί τις προβλέψεις των εσόδων που παρουσιάζουν οι ΟΤΑ τόσο στον Ετήσιο Προϋπολογισμό τους όσο και στο Ο.Π.Δ. που περιλαμβάνει τη μηνιαία οικονομική στοχοθεσία, καθώς και η ευχέρεια διατύπωσης προτάσεων τροποποίησής τους στο πλαίσιο της διαδικασίας που

προβλέπεται στην παρ. 9 του άρθρου 266 και στην παρ. 10 του άρθρου 268 του ν.3852/2010 (τριμηνιαίες εκθέσεις αποτελεσμάτων εκτέλεσης του προϋπολογισμού).

Τέλος, με την παράγραφο 4 του άρθρου 76 παρέχεται εξουσιοδότηση, στους Υπουργούς Οικονομικών και Εσωτερικών να ρυθμίζουν, με κοινή απόφαση, ζητήματα λειτουργίας του Παρατηρητηρίου (πχ. ελάχιστο περιεχόμενο του Κανονισμού Λειτουργίας του), καθώς και άλλα αναγκαία θέματα για την εφαρμογή του άρθρου 4 του ν. 4111/2013, ενώ παράλληλα δίνεται η δυνατότητα μετονομασίας του ΟΠΔ σε περίπτωση που αυτό κρίνεται απαραίτητο ανάλογα με το περιεχόμενό αυτού, το οποίο καθορίζεται με την ίδια απόφαση.

Άρθρο 77 **Προϋπολογισμός δήμων**

Άρθρο 78 **Προϋπολογισμός Περιφερειών**

Με τα άρθρα 77 και 78 εξειδικεύεται το εύρος της εξουσιοδοτικής διάταξης για τις κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών, που αφορούν στις οδηγίες κατάρτισης των προϋπολογισμών των δήμων και των περιφερειών αντιστοίχως, ενώ επιπλέον βραχύνονται οι προθεσμίες στα στάδια της διαδικασίας κατάρτισης και ψήφισής τους από τα συλλογικά όργανά τους, αλλά και η προθεσμία ολοκλήρωσης του ελέγχου νομιμότητας που ασκεί επ' αυτών η αρμόδια Αρχή. Ουσιαστικά επιδιώκεται η επίτευξη ρεαλιστικών και ισοσκελισμένων προϋπολογισμών των ΟΤΑ, αλλά και η αποτροπή προβλημάτων από τις καθυστερήσεις που δημιουργούνται κατά την κατάρτιση, ψήφιση και έλεγχο του προϋπολογισμού τους. Οι καθυστερήσεις αυτές οδηγούν σε αδυναμία διενέργειας δαπανών απαραίτητων για τη στοιχειώδη έστω λειτουργία των ΟΤΑ, αλλά και δαπανών βαρύνουσας κοινωνικής σημασίας, όπως η καταβολή των επιδομάτων κοινωνικής πρόνοιας στους δικαιούχους ή η μεταφορά μαθητών. Τέλος, προβλέπονται κυρώσεις για όσους δήμους ή περιφέρειες καθυστερούν να ψηφίσουν και να αποστείλουν το σχέδιο του προϋπολογισμού τους προς διατύπωση γνώμης από το Παρατηρητήριο Οικονομικής Αυτοτέλειας των ΟΤΑ καθώς και έλεγχο, βάσει της γνώμης αυτής, από το Υπουργείο Εσωτερικών.

Άρθρο 79

Εκπόνηση πενταετούς επιχειρησιακού προγράμματος

Η τροποποίηση που εισάγεται με το άρθρο 79 εντάσσεται στο ευρύτερο πλαίσιο επικαιροποίησης των διατάξεων που αφορούν στους προϋπολογισμούς του πρώτου και δεύτερου βαθμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Ειδικότερα, το προτεινόμενο άρθρο έχει ως στόχο την επιτάχυνση των σχετικών διαδικασιών με την άρση δυσλειτουργιών και καθυστερήσεων που έχει διαπιστωθεί ότι

δημιουργεί η σύνδεση των προϋπολογισμών με τα Πενταετή Επιχειρησιακά Προγράμματα και τα Ετήσια Προγράμματα Δράσης. Ειδικά για τους δήμους, όμως, με την προτεινόμενη διάταξη διατηρείται ως προϋπόθεση για την ψήφιση και εκτέλεση του προϋπολογισμού, η κατάρτιση Τεχνικού Προγράμματος, ώστε να υπάρχουν σε αυτόν οι σχετικές προβλέψεις των πιστώσεων, με τις οποίες θα αντιμετωπιστούν και οι αντίστοιχες δαπάνες εκτέλεσης των έργων.

Άρθρο 80

Κατάργηση ειδικότητας σχολικών φυλάκων

Με την **παράγραφο 1** προτείνεται η κατάργηση των θέσεων της ειδικότητας Σχολικών Φυλάκων με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, στο πλαίσιο εφαρμογής του προγράμματος κινητικότητας και με σκοπό τον εξορθολογισμό της διαχείρισης του ανθρωπίνου δυναμικού.

Άρθρο 81

Κατάργηση θέσεων κλάδου δημοτικής αστυνομίας

Με την **παράγραφο 1** προτείνεται η κατάργηση των θέσεων του κλάδου ΠΕ Δημοτικής Αστυνομίας, ΤΕ Δημοτικής Αστυνομίας, ΔΕ Δημοτικής Αστυνομίας και ΥΕ Δημοτικής Αστυνομίας, στο πλαίσιο εφαρμογής του προγράμματος κινητικότητας και με σκοπό τον εξορθολογισμό της διαχείρισης του ανθρωπίνου δυναμικού. Με την **παράγραφο 2** λαμβάνεται η απαιτούμενη ειδική μέριμνα για ορισμένους από τους υπαλλήλους της παρ.1, με βάση κοινωνικά κριτήρια που επιβάλλουν την αυξημένη προστασία από την Πολιτεία ειδικών κατηγοριών πολιτών. Η **παρ. 4** ρυθμίζει τα απαραίτητα ζητήματα αναφορικά με την άσκηση των σχετικών αρμοδιοτήτων. Επισημαίνεται ότι η έναρξη ισχύος του παρόντος άρθρου είναι η 23η.9.2013.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

Διατάξεις Αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων

Άρθρο 82

Κατάργηση ειδικοτήτων κατά κλάδο και κατηγορία του προσωπικού της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις

Στο πλαίσιο της εξυγίανσης του εκπαιδευτικού συστήματος της Χώρας και με σκοπό την αναβάθμιση της τεχνικής εκπαίδευσης και την εναρμόνισή της με τους στόχους της εθνικής οικονομίας, καθώς και τη σύνδεσή της με την αγορά εργασίας και τη μείωση του πληθωρισμού των ειδικοτήτων στην εκπαίδευση, σύμπτωμα στρεβλώσεων του παρελθόντος, κρίνεται αναγκαία, μέσω των **παραγράφων 1 έως και 4** του παρόντος άρθρου η κατάργηση των κλάδων του προσωπικού της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που αναφέρονται στην προτεινόμενη ρύθμιση.

Στο πλαίσιο αναδιοργάνωσης και εξορθολογισμού του δημοσίου τομέα κρίνεται σκόπιμο, μέσω της **παραγράφου 5** του παρόντος άρθρου, τα δημόσια

Ι.Ε.Κ. να συνιστούν περιφερειακές υπηρεσίες, που αποτελούν αποκεντρωμένες υπηρεσίες, της Γενικής Γραμματείας Δια Βίου Μάθησης του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, προκειμένου να εξυπηρετείται καλύτερα ο επιδιωκόμενος σκοπός τους και να καταστεί η λειτουργία τους περισσότερο εύρυθμη και αποτελεσματική.

Έως και την κατάρτιση σχεδίου νόμου αναφορικά με τη ρύθμιση της ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης του εξωτερικού και την αντιμετώπιση όλων των ζητημάτων που αφορούν στην οργάνωση και τη λειτουργία της, κρίνεται σκόπιμη, μέσω της **παραγράφου 6** του παρόντος άρθρου, η παράταση λειτουργίας των ήδη λειτουργούντων ελληνόγλωσσων σχολείων του εξωτερικού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

Διατάξεις Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού για τη ρύθμιση θεμάτων οργάνωσης και διεξαγωγής ιπποδρομιών

Με τις **διατάξεις των άρθρων 83 έως 87** επιδιώκεται η προσαρμογή του αναγκαίου νομοθετικού πλαισίου για την οργάνωση και διεξαγωγή ιπποδρομιών επί των οποίων διεξάγεται στοίχημα, ενόψει και της υπό εξέλιξη αξιοποίησης των δικαιωμάτων του Δημοσίου επί του αμοιβαίου ιπποδρομιακού στοιχήματος, σύμφωνα με τον ν. 4111/2013. Στο πλαίσιο αυτό σκοπείται η διαμόρφωση ενός λειτουργικά αποδοτικού και ισόρροπου πλαισίου λειτουργίας και ανάπτυξης της εν λόγω δραστηριότητας. Ειδικότερα:

Άρθρο 83

Πρόγραμμα Ιπποδρομιών

Με το άρθρο 83, ο Φορέας Ιπποδρομιών, όπου σαφώς περιλαμβάνεται ο παραχωρησιούχος που προβλέπεται από το άρθρο 13 παρ. 7 ν. 4111/2013, καθίσταται αρμόδιος για την κατάρτιση του Γενικού Προγράμματος Ιπποδρομιών, με την επιφύλαξη των κανόνων ισοζυγισμού και των αναγκαίων κριτηρίων (κατάταξης ίππων κλπ) που θα εξακολουθούν να καθορίζονται από την Φίλιππο Ένωση Ελλάδος. Σύμφωνα με την μέχρι σήμερα πρακτική, για κάθε ιπποδρομιακή ημέρα θα εκδίδεται και Επίσημο Ημερήσιο Πρόγραμμα Ιπποδρομιών, ομοίως με απόφαση του Φορέα Ιπποδρομιών. Η δημοσιότητα του Γενικού Προγράμματος, μετά των τυχόν τροποποιήσεών του, και του Επισήμου Ημερήσιου Προγράμματος θα συνίσταται στην διαδικτυακή ανάρτησή τους στην ιστοσελίδα του Φορέα Ιπποδρομιών.

Άρθρο 84

Έπαθλα Ιπποδρομιών

Με το άρθρο 84 ορίζεται, ότι ο Φορέας Ιπποδρομιών θα καθορίζει το ύψος και τον τρόπο κατανομής των επάθλων ανά ιπποδρομία, ενώ με την δεύτερη

παράγραφο του ίδιου άρθρου προβλέπεται ότι, πέραν των ως άνω υποχρεωτικών επάθλων, ο Φορέας Ιπποδρομιών δύναται να θεσμοθετεί και πρόσθετα βραβεία, είτε αυτοτελώς είτε μέσω χορηγιών, τα οποία θα αποδίδονται απευθείας από τον Φορέα στους εκάστοτε δικαιούχους.

Άρθρο 85

Κώδικας Ιπποδρομιών – Κανονισμός Προδιαγραφών Ιπποδρόμων

Με το άρθρο 85, προβλέπεται η έκδοση Κώδικα Ιπποδρομιών με απόφαση του αρμοδίου Υπουργού, η οποία θα θέτει το κανονιστικό πλαίσιο διεξαγωγής ιπποδρομιών στην Ελλάδα. Μέχρι την έκδοση νέου Κώδικα σύμφωνα με τις προτεινόμενες διατάξεις, εξακολουθεί να ισχύει ο υφιστάμενος Κώδικας Ιπποδρομιών καθ' ο μέτρο δεν θίγεται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου, κατά τα ειδικώς προβλεπόμενα στην δεύτερη παράγραφο του εν λόγω άρθρου. Προβλέπεται τέλος και η έκδοση Κανονισμού Προδιαγραφών Νέων Ιπποδρόμων με απόφαση του αρμοδίου Υπουργού, ο οποίος θα θέτει τις απαιτούμενες τεχνικές προδιαγραφές προς ίδρυση και λειτουργία νέων ιπποδρόμων στην Ελλάδα. Στην τελευταία παράγραφο του προτεινόμενου άρθρου, ρητώς διευκρινίζεται ότι, σε κάθε περίπτωση, ο υπάρχων σε λειτουργία ιππόδρομος Μαρκόπουλου Μεσογαίας θεωρείται νομίμως αδειοδοτημένος από πλευράς τεχνικών προδιαγραφών στίβου και αναγκαίων εγκαταστάσεων για τις ανάγκες διεξαγωγής ιπποδρομιών.

Άρθρο 86

Τροποποιούμενες διατάξεις

Άρθρο 87

Καταργούμενες και τελικές διατάξεις

Με τα άρθρα 83 και 84, καταγράφονται οι αναγκαίως τροποποιούμενες και καταργούμενες διατάξεις του α.ν.399/1968 και του ν. 191/1975 που αφορούν στην Φίλιππο Ένωση Ελλάδος, προκειμένου να συνάδουν με το πλαίσιο που θέτουν οι διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου. Περιλαμβάνονται, επίσης, στο ίδιο άρθρο διατάξεις που διευκρινίζουν θέματα αρμοδιότητας της Φιλίππου Ενώσεως, προκειμένου να συνάδουν με το πλαίσιο που θέτουν οι προαναφερθείσες διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου. Τέλος, προβλέπεται η έναρξη ισχύος των διατάξεων του παρόντος Κεφαλαίου, η οποία συνδέεται με την αντίστοιχη έναρξη ισχύος της συμβάσεως παραχωρήσεως που προβλέπει το άρθρο 13 παρ. 7 ν. 4111/2013.

Άρθρο 88

Τροποποιήσεις του ν.4152/2013

Με το άρθρο 88 καταργείται από 1^{ης} Ιανουαρίου 2013 η περίπτωση 1 της υποπαραγράφου Α.8. της παραγράφου Α. του άρθρου πρώτου του ν.4152/2013 (Α' 107). Η προτεινόμενη τροποποίηση επιβάλλεται, αφενός από την επιταγή

του άρθρου 24 του Συντάγματος αλλά και από τις υποχρεώσεις απ' τους νόμους 2039/1992 «Κύρωση της Σύμβασης για την Προστασία της Πολιτιστικής Κληρονομιάς της Ευρώπης» και 3028/2002 «Προστασία Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς» ως κίνητρο για της προστασία, διατήρηση και προαγωγή της πολιτιστικής μας κληρονομιάς αφετέρου λόγω του ιδιαίτερου καθεστώτος υπό το οποίο τα διατηρητέα κτίσματα τελούν και το οποίο παρεμποδίζει την πλήρη, αδιατάρακτη και κατά προορισμό χρήση και εκμετάλλευση αυτών (βλ. άρθρο 6 παρ. 3 επ. ν. 4067/2012), με συνέπεια η διατήρηση, επισκευή και συντήρηση αυτών να είναι διοικητικά πολυπλοκότερη και οικονομικά δαπανηρότερη. Σε κάθε περίπτωση, η κατάργηση της διάταξης του ν. 4152/2013 δεν προκαλεί ουσιώδη μείωση των κρατικών εσόδων, δεδομένου ότι οι περιπτώσεις που καλύπτει είναι, κατά την εισηγητική έκθεση επί του νόμου αυτού σχετικώς ολίγες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

Διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

Άρθρο 89

Διατάξεις για τις διαδικασίες του Α.Σ.Ε.Π.

Με το **άρθρο 89** το ΑΣΕΠ, σε απόκριση των ιδιαίτερων συνθηκών με τις οποίες βρίσκεται αντιμέτωπη η Δημόσια Διοίκηση στην παρούσα δυσχερή συγκυρία, επιδιώκει με τις ακόλουθες νομοθετικές ρυθμίσεις που αφορούν την εφαρμογή των άρθρων 17 (Γραπτός Διαγωνισμός) και 18 (με Σειρά Προτεραιότητας) του ν. 2190/1994, να επιτευχθεί εύελικτη και ταχεία κάλυψη των πιεστικών αναγκών φορέων της Δημόσιας Διοίκησης για προσωπικό, να εξυπηρετηθεί ο παραπάνω σκοπός με αποδοτικότερο και αποτελεσματικότερο τρόπο και να μην αποδυναμωθεί ο αξιόπιστος & αξιοκρατικός χαρακτήρας των εφαρμοζόμενων διαδικασιών, ώστε να διασφαλιστεί η μέγιστη δυνατή αποδοχή τους εκ μέρους των συμμετεχόντων και της κοινωνίας.

Άρθρο 90

Με την **παράγραφο 1 του άρθρου 90** προβλέπεται η δυνατότητα κατάργησης και θέσεων ή κλάδων ή και ειδικοτήτων σε υπουργεία, αυτοτελείς δημόσιες υπηρεσίες, αποκεντρωμένες διοικήσεις, Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού και λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου με Κοινή Απόφαση του Υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και του οικείου Υπουργού. Επίσης προβλέπεται και η δυνατότητα σύστασης θέσεων στους ανωτέρω φορείς με Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και του οικείου Υπουργού. Η απόφαση αυτή περιβάλλεται με όλες τις εγγυήσεις ορθολογικότητας και αξιοκρατίας, καθώς εκδίδεται με βάση τα πορίσματα των εκθέσεων αξιολόγησης των οργανικών μονάδων των φορέων και τα σχέδια στελέχωσής τους. Και εκτός

αυτής της άρτιας τεχνικής της τεκμηρίωσης, η οποία λειτουργεί ως ασπίδα προστασίας των υπαλλήλων από ενδεχόμενες αυθαιρεσίες και κακόβουλες σκοπιμότητες, η απόφαση νομιμοποιείται και ως πράξη εφαρμογής των πολιτικών που διαμορφώνονται από το Κυβερνητικό Συμβούλιο Μεταρρύθμισης για τη μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης. Η εν λόγω ΚΥΑ αποτελεί στην ουσία μια πράξη συλλογικής επιλογής και ευθύνης της Κυβέρνησης, η οποία εγγράφεται στο πλαίσιο μιας ορθολογικά καταστρωμένης και κεντρικά σχεδιασμένης πολιτικής για τη διοικητική μεταρρύθμιση.

Με την **παράγραφο 2** του άρθρου 90 συμπληρώνεται το ισχύον νομικό πλαίσιο της διαθεσιμότητας των δημοσίων υπαλλήλων. Αντιλαμβανόμενος ότι το μείζον λειτουργικό πρόβλημα της διοίκησης δεν είναι ποσοτικό αλλά κυρίως ποιοτικό και συνίσταται πρωτίστως στην ανορθολογική κατανομή του προσωπικού της, ο νομοθέτης εισάγει διατάξεις που εγγυώνται, προς όφελος του δημοσίου συμφέροντος αλλά και των ίδιων των υπαλλήλων, την αξιοκρατική και ορθολογική ανακατανομή του. Δεδομένων του υψηλού ρυθμού των αποχωρήσεων από το δημόσιο τομέα, του περιορισμού των προσλήψεων και της αναγκαίας προσαρμογής της διοίκησης στη δημοσιονομική συγκυρία, ο θεσμός της διαθεσιμότητας και της κινητικότητας είναι αυτός που θα διασφαλίσει την εύρυθμη λειτουργία της και την ποιοτική αναβάθμισή της. Ειδικότερα, στην προτεινόμενη διάταξη ρυθμίζεται και θωρακίζεται νομικά η επιλογή των υπαλλήλων που τίθενται σε διαθεσιμότητα μετά την κατάργηση της οργανικής τους θέσης. Η επιλογή αυτή διενεργείται κατόπιν αποτίμησης και αντικειμενικής μοριοδότησης των προσόντων τους, τυπικών και ουσιαστικών, συνεκτιμωμένης της εργασιακής και διοικητικής εμπειρίας, της άσκησης ειδικών καθηκόντων και της εργασιακής φυσιογνωμίας του υπαλλήλου. Ιδιαίτερη βαρύτητα δίδεται, περαιτέρω, στον τρόπο εισαγωγής του υπαλλήλου στον οικείο φορέα. Έτσι, εξασφαλίζεται η αυξημένη μοριοδότηση όσων έχουν εισαχθεί μετά από διαγωνισμό με αξιοκρατικά κριτήρια. Η αποτίμηση των ανωτέρω κριτηρίων αποτυπώνεται σε σχετικό βαθμολογικό πίνακα από τα αρμόδια, σύμφωνα με το νόμο, Τριμελή Υπηρεσιακά Συμβούλια. Οι υπάλληλοι που διαθέτουν τα λιγότερα προσόντα, όπως αυτοί προκύπτουν κατά φθίνουσα σειρά από τον βαθμολογικό πίνακα, τίθενται σε καθεστώς διαθεσιμότητας. Η σύνθεση των Συμβουλίων αποτελεί πρόσθετη εγγύηση ανεξαρτησίας και αμεροληψίας της διαδικασίας. Παράλληλα, στο νόμο προβλέπονται ρητά οι περιπτώσεις των υπαλλήλων που εξαιρούνται από το καθεστώς της διαθεσιμότητας (προνοιακές εξαιρέσεις που αφορούν κυρίως ΑΜΕΑ, πολύτεκνους, προστάτες μονογονεϊκής οικογένειας κ.α.). Επίσης με την προτεινόμενη διάταξη προβλέπεται ότι εφεξής η διάρκεια της διαθεσιμότητας δεν μπορεί να υπερβαίνει τους οκτώ (8) μήνες. Η τροποποίηση αυτή του χρονικού ορίου εντός του οποίου μπορεί να παραμείνει ο υπάλληλος σε καθεστώς διαθεσιμότητας κρίνεται αναγκαία για την επίσπευση της σχετικής διαδικασίας. Τέλος, παρέχεται εξουσιοδότηση για την έκδοση υπουργικών

αποφάσεων με τις οποίες θα εξειδικεύονται ζητήματα εφαρμογής της παρούσης διάταξης.

Άρθρο 91

Με την **παράγραφο 1 του άρθρου 91** επεκτείνεται η εφαρμογή του ισχύοντος νομικού καθεστώτος της υποχρεωτικής μετάταξης ή μεταφοράς των δημοσίων υπαλλήλων στους υπαλλήλους των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου. Παράλληλα, διευκρινίζεται ότι η μετάταξη ή μεταφορά των υπαλλήλων πρέπει να ανταποκρίνεται στα ουσιαστικά και τυπικά τους προσόντα, όπως επίσης και να λαμβάνει υπόψη τα περιγράμματα θέσης, εφόσον αυτά υπάρχουν, αλλά και τις τυχόν δηλώσεις προτίμησής τους. Με αυτόν τον τρόπο, ενισχύεται η ορθολογική και αποτελεσματική λειτουργία του καινοφανούς θεσμού της υποχρεωτικής μετάταξης ή μεταφοράς των δημοσίων υπαλλήλων καθώς υπηρετείται πρωτίστως ο στόχος της βέλτιστης αξιοποίησης του ανθρώπινου δυναμικού.

Με την **παράγραφο 2 του άρθρου 91** διαμορφώνεται πλήρως, διοικητικά και κανονιστικά, η κινητικότητα των δημοσίων υπαλλήλων. Η διάταξη αυτή υπηρετεί την αντίληψη μιας δυναμικής και όχι στατικής διοίκησης, ικανής να ανταποκρίνεται με ευελιξία στις μεταβαλλόμενες συνθήκες της διοικητικής πραγματικότητας. Σκοπός είναι η μέγιστη δυνατή και λειτουργική αξιοποίηση του υφιστάμενου προσωπικού, η οποία είναι και η αναγκαία συνθήκη για τη βιωσιμότητα της διοίκησης και την παροχή των καλύτερων δυνατών υπηρεσιών στον πολίτη. Η κινητικότητα των υπαλλήλων διασφαλίζεται ότι αντιστοιχεί στην εργασιακή τους φυσιογνωμία και λαμβάνει υπόψη τα περιγράμματα θέσης και καθηκόντων τους, εφόσον αυτά υπάρχουν, καθώς και τις δηλώσεις προτίμησής τους. Η διαδικασία της μετάταξης ή μεταφοράς των υπαλλήλων συντονίζεται κεντρικά από το Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και η επιλογή των υπαλλήλων που θα μεταφερθούν ή θα μεταταχθούν διενεργείται, βάσει τυπικών και ουσιαστικών κριτηρίων, από τα αρμόδια Τριμελή Συμβούλια των φορέων υποδοχής τους. Η περιβολή της διαδικασίας με όλες τις αναγκαίες εγγυήσεις ανεξαρτησίας, με τις οποίες διασφαλίζεται ουσιαστικά ότι οι υπάλληλοι θα μεταφερθούν ή μεταταχθούν στις θέσεις που συνάδουν με τα προσόντα τους, προς όφελος τόσο των ιδίων όσο και των δημοσίων υπηρεσιών, και η συντόμευση των σχετικών προθεσμιών καθιστούν το θεσμό της κινητικότητας ένα σύγχρονο, αξιοκρατικό και ευέλικτο εργαλείο για την ορθολογική ανακατανομή του προσωπικού της δημόσιας διοίκησης.

Άρθρα 92 έως 94

Με τα **άρθρα 92 έως 94** προβλέπεται στο πλαίσιο της επικείμενης εφαρμογής του νέου οργανογράμματος του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, η κατάργηση των αρμοδιοτήτων των Τμημάτων Κίνησης και Επισκευών που υπάγονται στην Διεύθυνση Κρατικών Αυτοκινήτων

και Επικοινωνιών. Με την παρούσα νομοθετική ρύθμιση ορίζεται η μεταφορά της άσκησης των εν λόγω αρμοδιοτήτων σε νέες υπηρεσίες /φορείς και η συνακόλουθη θέση του υφιστάμενου προσωπικού σε διαθεσιμότητα, με δυνατότητα αυτό να μεταφερθεί σύμφωνα με τη διαδικασία της υποπαραγράφου Ζ. 1 της παραγράφου Ζ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012.

Οι μεταφερόμενες αρμοδιότητες αφορούν στη διαχείριση των Κυβερνητικών Οχημάτων καθώς και στον έλεγχο και συντονισμό της χρήσης, κίνησης, λειτουργίας και συντήρησής τους, ώστε να διασφαλίζεται το δημόσιο συμφέρον ταυτόχρονα με τον εξορθολογισμό του κόστους.

Ειδικότερα, μεταξύ των αρμοδιοτήτων συμπεριλαμβάνονται:

Α) Η διάθεση αυτοκινήτων και η συμμετοχή οδηγών του ΥΔΙΜΗΔ σε αποστολές για την εξυπηρέτηση ξένων επισήμων, σε συνεργασία με το Υπουργείο Εξωτερικών,

Β) Η εξυπηρέτηση των αναγκών μετακίνησης κυβερνητικών προσώπων, επισήμων, επικεφαλής οργανισμών (όπως καθορίζονται με την ΚΥΑ 129/2010(ΦΕΚ108/τ'Β/4-2-2010), από το στόλο των κρατικών αυτοκινήτων, με τη συμμετοχή των οδηγών του ΥΔΙΜΗΔ.

Με τις **διατάξεις του άρθρου 92** καθορίζονται οι Υπηρεσίες / Φορείς στους οποίους μεταφέρονται οι εν λόγω αρμοδιότητες.

Με δεδομένο ότι, βάσει της οικείας απόφασης του Κυβερνητικού Συμβουλίου Μεταρρύθμισης (ΚΣΜ) για το νέο Οργανόγραμμα του ΥΔΙΜΗΔ, οι ως άνω αρμοδιότητες παύουν να ασκούνται από τα αντίστοιχα τμήματα του ΥΔΙΜΗΔ, προκύπτει ως ανάγκη, - λόγω της φύσης των αρμοδιοτήτων αυτών και των ιδιοτήτων των εξυπηρετούμενων προσώπων - η μεταφορά και η άσκηση των προαναφερόμενων αρμοδιοτήτων σε άλλες Υπηρεσίες / Φορείς.

Το βασικό κριτήριο για τον προσδιορισμό των καταλληλότερων υπηρεσιών /φορέων για την άσκηση των εν λόγω αρμοδιοτήτων είναι η συνάφεια των ασκούμενων αρμοδιοτήτων της οικείας υπηρεσίας /φορέα με τις εν λόγω καταργούμενες για το ΥΔΙΜΗΔ και μεταφερόμενες για τους προαναφερόμενους λόγους αρμοδιότητες.

Επιπροσθέτως, κριτήρια για την επιλογή των συγκεκριμένων υπηρεσιών/ φορέων αποτελούν τα κριτήρια της οικονομικότητας και αποτελεσματικότητας της διακριτής άσκησης της αρμοδιότητας της κίνησης και συντήρησης των κυβερνητικών οχημάτων, καθώς και της ύπαρξης ανάλογων υποδομών.

Με βάση τα προαναφερόμενα κριτήρια, την εμπειρία που έχει αποκτηθεί από την εφαρμογή των εν λόγω αρμοδιοτήτων από τις Υπηρεσίες του ΥΔΙΜΗΔ και προκειμένου να εξασφαλίζεται

- αποτελεσματικός έλεγχος του στόλου των κυβερνητικών οχημάτων
- λιγότερα λειτουργικά έξοδα κίνησης και συντήρησης
- μικρότερο μοναδιαίο κόστος ανά αυτοκίνητο
- χαμηλότερο διοικητικό κόστος

και βάσει των κριτηρίων της συνάφειας, οικονομικότητας, αποτελεσματικότητας και ύπαρξης ανάλογων υποδομών, οι επιλογές, υπηρεσιών/φορέων στις οποίες μεταφέρονται οι αρμοδιότητες Κίνησης και Επισκευών Κυβερνητικών Οχημάτων είναι οι εξής:

α) Η αρμοδιότητα της εξυπηρέτησης των αναγκών μετακίνησης κυβερνητικών προσώπων, επισήμων, επικεφαλής οργανισμών και λοιπών προσώπων, όπως καθορίζονται από την ΚΥΑ 129/2534/2010 (ΦΕΚ 108β'), καθώς και ο έλεγχος της σύννομης τήρησης καθηκόντων και υποχρεώσεων των οδηγών κρατικών αυτοκινήτων, ασκείται πλέον από τις οικείες υπηρεσίες διοίκησης των Υπουργείων ή Φορέων στους οποίους ανήκουν τα πρόσωπα που αναφέρονται στην ως άνω ΚΥΑ. (Σημειώνεται ότι η εξυπηρέτηση των αναγκών μετακίνησης των συζύγων αποβιωσάντων Πρωθυπουργών που κατά τις διατάξεις της παραγράφου 3, του άρθρου 15 της ανωτέρω ΚΥΑ εξυπηρετούνταν με υπηρεσιακά αυτοκίνητα του Υ.Δι.Μ.Η.Δ., συνεχίζει να ασκείται από το Υ.Δι.Μ.Η.Δ.)

β) Η αρμοδιότητα της διάθεσης αυτοκινήτων και οδηγών για την εξυπηρέτηση των αναγκών μετακίνησης ξένων επισήμων, θα πρέπει να μεταφερθεί στο Υπουργείο Εξωτερικών. Το Υπουργείο Εξωτερικών διαθέτει ανάλογη συναφή εμπειρία και υπ' αυτή την έννοια μπορεί να ασκήσει την εν λόγω αρμοδιότητα.

Άλλωστε, στον Οργανισμό του Υπουργείου Εξωτερικών ενυπάρχει η Διεύθυνση Εθιμοτυπίας, (ν.3566 ΦΕΚ 117/τ.Α'/5-6-2007), η οποία καλύπτει - κατά πάγια διπλωματική πρακτική - και το αντικείμενο της διάθεσης αυτοκινήτων για την εξυπηρέτηση ξένων αποστολών και επισήμων προσκεκλημένων της Ελληνικής Κυβέρνησης.

γ) Το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη διαχειρίζεται το Συνεργείο ασκώντας κάθε αρμοδιότητα που σχετίζεται με την εξασφάλιση της κίνησης, τη συντήρηση και την επισκευή των οχημάτων (ανεφοδιασμός σε καύσιμα και έλαια - λιπαντικά και παρακολούθηση της κανονικής τους κατανάλωσης, εισήγηση για την προμήθεια των αναγκαίων υλικών και ανταλλακτικών Οχημάτων), τη μέριμνα για τη συντήρηση και επισκευή των οχημάτων, καθώς και προμήθεια του αναγκαίου για τη λειτουργία του συνεργείου μηχανολογικού εξοπλισμού κ.λπ.).

Το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη καλύπτει το σύνολο των προαναφερόμενων κριτηρίων και κατά συνέπεια δύναται να συμπεριλάβει την εν λόγω αρμοδιότητα παράλληλα με την άσκηση των αρμοδιοτήτων του στις προβλεπόμενες υπηρεσίες συνοδείας και προστασίας επισήμων.

Ειδικότερα, η Ελληνική Αστυνομία διαθέτει ήδη Υπηρεσίες Συνοδείας Ασφαλείας και Προστασίας επισήμων προσώπων καθώς επίσης και συνεργεία για τη συντήρηση και επισκευή των οχημάτων του.

Παράλληλα, αναδεικνύεται ως συμφέρουσα επιλογή από οικονομικής άποψης αφού ήδη διαθέτει υποδομές και ασκεί απολύτως συναφείς

αρμοδιότητες. Η συμπερίληψη της αρμοδιότητας της κίνησης και επισκευής των κρατικών αυτοκινήτων στο εν λόγω Υπουργείο οδηγεί στο συμπέρασμα πιθανής δημιουργίας οικονομικών κλίμακας.

Με τις διατάξεις του **άρθρου 93** καθορίζονται οι διαδικασίες για τη θέση σε διαθεσιμότητα του προσωπικού ειδικότητας Οδηγών και Τεχνικού Προσωπικού των υφιστάμενων Τμημάτων Κίνησης και Επισκευών της Διεύθυνσης Κρατικών Αυτοκινήτων του ΥΔΙΜΗΔ. Παράλληλα προβλέπεται η δυνατότητα μετάταξης του προσωπικού αυτού σύμφωνα με τις διατάξεις της υποπαραγράφου Ζ.1 της παραγράφου Ζ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012.

Με το **άρθρο 94** καθορίζονται οι διαδικασίες διαγραφής του στόλου των οχημάτων του Υ.Δι.Μ.Η.Δ. και εγγραφής τους στο εκάστοτε Υπουργείο ή Φορέα στον οποίο ανήκει το κατά περίπτωση εξυπηρετούμενο πρόσωπο, ενώ καθορίζονται και οι διαδικασίες παραχώρησης του εξοπλισμού του Συνεργείου.

Το ίδιο άρθρο περιλαμβάνει της καταργούμενες διατάξεις από την έναρξη ισχύος της παρούσας ρύθμισης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

Διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Υγείας - ποινές παρατατικών συμπεριφορών παρόχων υγείας κατά την εμπορία και διακίνηση φαρμάκων και λοιπές διατάξεις

Άρθρο 95

Ποινές φαρμακοποιών και κατόχων άδειας κυκλοφορίας σκευασμάτων

Άρθρο 96

Ποινές συμβεβλημένων ιατρών και παρόχων υπηρεσιών υγείας

Άρθρο 97

Ποινές συμβεβλημένων φυσιοθεραπευτών

Άρθρο 98

Ποινές Ιατρών Ε.Σ.Υ.

Με τα **άρθρα 95 έως 98** επιχειρείται η μεταρρύθμιση του πλαισίου των προβλεπομένων ποινών και κυρώσεων σε περίπτωση παραβάσεως από μέρους των φαρμακοποιών, ιατρών και λοιπών συμβεβλημένων με τον ΕΟΠΥΥ παρόχων των υποχρεώσεών τους. Η ως άνω μεταρρύθμιση κινείται με φορά προς την αυστηρότερη μεταχείριση τέτοιων καταχρηστικών συμπεριφορών και με απώτερο αλλά πρωταρχικό σκοπό την εξάλειψη των προκλητικών φαινομένων, την εξυγίανση του χώρου της υγείας και, κατ' επέκταση, την προάσπιση των δικαιωμάτων των ασφαλισμένων πολιτών και τη διασφάλιση της ορθής αξιοποίησης της οικονομικής συμμετοχής τους για την προαγωγή και

ανάπτυξη των παρεχομένων υπηρεσιών υγείας. Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις αντανακλούν την ισχυρή βούληση και αποφασιστικότητα να τεθεί οριστικό τέλος σε παράνομες και δόλιες συμπεριφορές που κατά καιρούς έχουν σημειωθεί και που αποτελούν εθνική κλοπή. Απέναντι σε τέτοιου είδους φαινόμενα δε χωρεί καμία επιείκεια, αλλά αντιθέτως η Πολιτεία οφείλει να σκληρύνει τη στάση της, να εντείνει τους σχετικούς ελέγχους και να αυστηροποιήσει το πλαίσιο των επιβαλλόμενων ποινών και κυρώσεων, ώστε να αποτρέψει την επανάληψη τέτοιων βλαπτικών και παράνομων φαινομένων που κατά καιρούς έχουν βλάψει το κοινό καλό και έχουν μετατρέψει το ύψιστο αγαθό της υγείας σε προϊόν «παραεμπορίου» και πηγή παράνομου πλουτισμού. Είναι γνωστό ότι η διακίνηση φαρμακευτικών ειδών μέσω διαδικτύου εμπεριέχει πολλαπλούς κινδύνους για την υγεία, όπως για παράδειγμα πλαστότητα φαρμάκων, αδιευκρίνιστες πηγές τροφοδοσίας κ.λ.π. Υπάρχει πληθώρα σχετικών επισημάνσεων από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (Π.Ο.Υ.), τον Ε.Μ.Ε.Α. και τον Εθνικό οργανισμό Φαρμάκων (Ε.Ο.Φ.), όπως και από ολόκληρη την επιστημονική κοινότητα. Επιπλέον οι υποχρεώσεις της χώρας για αυστηρούς κανόνες φαρμακοεπαγρύπνησης και η ανάγκη ιχνηλασιμότητας των φαρμάκων επιβάλλουν τη θέσπιση της συγκεκριμένης νομοθετικής διατάξεως, που θα αποτρέψει την εξέλιξη και ανάπτυξη του επικίνδυνου αυτού φαινομένου.

Άρθρο 99

Πειθαρχικά Συμβούλια Ιατρικών Συλλόγων

Με τη νομοθεσία περί απελευθέρωσης της άσκησης του ιατρικού επαγγέλματος, οι ιατροί δύνανται να ασκούν το επάγγελμά τους σε Ιατρικό Σύλλογο, διαφορετικό από αυτόν της εγγραφής τους, με αποτέλεσμα στις περιπτώσεις πειθαρχικών παραπτώματων αρμοδιότητα για την εκδίκαση των υποθέσεων να έχει ο Ιατρικός Σύλλογος εγγραφής και όχι εκείνος, στα πλαίσια αρμοδιότητας του οποίου ασκεί ο ιατρός το επάγγελμα του και προφανώς εντός του οποίου τελείται η πειθαρχική παράβαση. Με το **άρθρο 99** επεκτείνεται η κατά τόπον αρμοδιότητα των Πειθαρχικών Συμβουλίων των Ιατρικών Συλλόγων, στα όρια των οποίων ασκεί ο ιατρός την επαγγελματική του δραστηριότητα και τελείται το πειθαρχικό παράπτωμα, ανεξάρτητα από την αρχική εγγραφή του ιατρού σε άλλο Σύλλογο. Επίσης αναπροσαρμόζεται το ποσό προστίμου που μπορεί να επιβληθεί στις περιπτώσεις ελαφρών παραπτώματων από τον ίδιο τον Πρόεδρο, το οποίο ανταποκρινόταν στις τιμές του έτους 1957, δεν κρίνεται ωστόσο ικανοποιητικό για τα σημερινά δεδομένα.

Άρθρο 100

Εφαρμογή μηχανισμού αυτόματης επιστροφής

Στο σημερινό αυστηρό δημοσιονομικό περιβάλλον, η ανάγκη προστασίας της δημόσιας υγείας, με την παράλληλη τήρηση των συμβατικών υποχρεώσεων της χώρας και η ανάγκη καταπολέμησης της σπατάλης επιτάσσουν τον άμεσο

εξορθολογισμό των δαπανών του ΕΟΠΥΥ, σύμφωνα με τον εγκεκριμένο του προϋπολογισμό. Με το **άρθρο 100** επιδιώκεται η κατά το δυνατόν ταχύτερη εξομάλυνση των συνθηκών λειτουργίας του ΕΟΠΥΥ, χωρίς ταυτόχρονα να θίγονται τα ασφαλιστικά δικαιώματα και οι παροχές των ασφαλισμένων πολιτών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

Διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας

Άρθρο 101

Κέντρο Είσπραξης Ασφαλιστικών Οφειλών (Κ.Ε.Α.Ο.)

Στο πλαίσιο των υποχρεώσεων που έχει αναλάβει η χώρα μας, και ειδικότερα αυτών που έχει αναλάβει το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, έχει προβλεφθεί από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο ένα σχέδιο δράσης για την ενοποίηση των διαδικασιών είσπραξης φόρων και ασφαλιστικών εισφορών. Η εν λόγω υποχρέωση συνιστά υψηλής προτεραιότητας δράση και συνδέεται άμεσα με το στρατηγικό στόχο της καταπολέμησης της εισφοροδιαφυγής. Η βελτίωση και ενίσχυση των διαδικασιών είσπραξης των ασφαλιστικών εισφορών και γενικότερα των οφειλών προς τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης συνιστά κρίσιμης σημασίας παράμετρο, με την οποία προσδοκάται η δημιουργία μίας ισχυρής οικονομικής βάσης για το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης, καθώς θα συμβάλλει σημαντικά στην αύξηση των εσόδων των ασφαλιστικών οργανισμών.

Το σχέδιο δράσης για την παρούσα μεταρρύθμιση περιλαμβάνει πέντε επιμέρους στάδια:

Α. την προετοιμασία των υπηρεσιών για την εφαρμογή της μεταρρύθμισης

Β. την άμεση ενοποίηση της διαδικασίας είσπραξης ληξιπρόθεσμων οφειλών των ασφαλιστικών οργανισμών ΙΚΑ – ΕΤΑΜ, ΟΑΕΕ, ΟΓΑ και ΕΤΑΑ

Γ. την ενδυνάμωση της εισπρακτικής ικανότητας του ΙΚΑ – ΕΤΑΜ μέχρι την 1/4/2014

Δ. την ενοποίηση της διαδικασίας είσπραξης ληξιπρόθεσμων οφειλών των ΙΚΑ – ΕΤΑΜ, ΟΑΕΕ, ΟΓΑ και ΕΤΑΑ με αυτή της φορολογικής διοίκησης μέχρι την 1/7/2016

Ε. την πλήρη ενσωμάτωση στη φορολογική διοίκηση και ενοποίηση της διαδικασίας είσπραξης φορολογικών και ασφαλιστικών εισφορών μέχρι την 1/7/2017

Με την προτεινόμενη ρύθμιση υλοποιείται το δεύτερο στάδιο της μεταρρύθμισης, δηλαδή η ενοποίηση της διαδικασίας είσπραξης ληξιπρόθεσμων ασφαλιστικών οφειλών των ασφαλιστικών οργανισμών ΙΚΑ – ΕΤΑΜ, ΟΑΕΕ, ΟΓΑ και ΕΤΑΑ, με τη δημιουργία του Κέντρου Είσπραξης Ασφαλιστικών Οφειλών

(Κ.Ε.Α.Ο.), το οποίο θα αναλάβει άμεσα την είσπραξη των ληξιπρόθεσμων ασφαλιστικών εισφορών και λοιπών οφειλών των ανωτέρω ασφαλιστικών οργανισμών, και τη θέσπιση ενιαίου νομοθετικού πλαισίου είσπραξης των καθυστερούμενων ασφαλιστικών οφειλών.

Συγχρόνως, με τη θέσπιση της προτεινόμενης ρύθμισης επιλύονται μία σειρά σοβαρών ζητημάτων που μέχρι σήμερα καθιστούσαν την είσπραξη των καθυστερούμενων ασφαλιστικών εισφορών και των λοιπών οφειλών προς τους ασφαλιστικούς οργανισμούς εξαιρετικά σύνθετη, και πολλές φορές ανεφάρμοστη.

Τα κύρια προβλήματα στη διαδικασία είσπραξης των ασφαλιστικών οφειλών εντοπίζονται στην ύπαρξη σημαντικών διαφορών μεταξύ των ασφαλιστικών οργανισμών στη διαδικασία είσπραξης των καθυστερούμενων ασφαλιστικών οφειλών, με ορισμένους ασφαλιστικούς οργανισμούς να ακολουθούν σύνθετες και χρονοβόρες διαδικασίες, ενώ σε άλλους να μην υπάρχει σχετικό νομοθετικό πλαίσιο.

Ειδικότερα, το ΙΚΑ – ΕΤΑΜ ακολουθεί μία διαδικασία είσπραξης ασφαλιστικών εισφορών με δύο διακριτά στάδια : στο πρώτο στάδιο γίνεται η βεβαίωση της οφειλής με τη σύνταξη από τα αρμόδια όργανα της καταλογιστικής πράξης (ΠΕΕ, ΠΕΠΤ, ΠΕΠΕΕ, ΠΕΠΑΕ), και η οποία αποτελεί τη βεβαίωση της οφειλής σε ευρεία έννοια. Στο δεύτερο στάδιο γίνεται η σύνταξη του χρηματικού καταλόγου (άρθρο 108 του Κανονισμού Ασφάλισης), και η ταμειακή βεβαίωση της οφειλής που αποτελεί την βεβαίωση της οφειλής σε στενή έννοια. Μετά την βεβαίωση της οφειλής σε στενή έννοια είναι δυνατή η είσπραξη της οφειλής σύμφωνα με τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων – ΚΕΔΕ (Ν.Δ. 356/1974), ενώ αρμόδια όργανα για τη λήψη αναγκαστικών μέτρων είσπραξης είναι οι Ταμειακές Υπηρεσίες του ΙΚΑ – ΕΤΑΜ.

Αντίστοιχη με τη διαδικασία που προβλέπεται για το ΙΚΑ – ΕΤΑΜ είναι και η διαδικασία είσπραξης των καθυστερούμενων ασφαλιστικών οφειλών που ακολουθεί ο ΟΑΕΕ, με την έκδοση καταλογιστικής πράξης (ΠΕΕΠΤ) από τα αρμόδια όργανα του Οργανισμού (άρθρο 12 του Κανονισμού Ασφαλιστικής Λειτουργίας του ΟΑΕΕ, όπως ισχύει), ενώ η ταμειακή βεβαίωση και η είσπραξη κατά ΚΕΔΕ γίνεται από τις Δ.Ο.Υ., οι οποίες και προχωρούν στη λήψη αναγκαστικών μέτρων είσπραξης, καθώς ο ΟΑΕΕ, αντίθετα με το ΙΚΑ – ΕΤΑΜ, δεν διαθέτει σχετική υπηρεσία.

Στην περίπτωση του ΟΓΑ δεν προβλέπεται διαδικασία είσπραξης των καθυστερούμενων ασφαλιστικών οφειλών, ενώ ο Οργανισμός περιορίζεται να συμπεριλαμβάνει το οφειλόμενο ποσό στο ειδοποιητήριο που αποστέλλει στους ασφαλισμένους του ανά εξάμηνο για την καταβολή των τρεχουσών ασφαλιστικών εισφορών, χωρίς να προβαίνει σε βεβαίωση της οφειλής και λήψη αναγκαστικών μέτρων είσπραξης.

Για τους Τομείς του ΕΤΑΑ προβλέπεται από καταστατικές ή γενικές διατάξεις η διαδικασία είσπραξης των καθυστερούμενων ασφαλιστικών εισφορών (άρθρο 7, παρ. 4, ν.2326/1940, όπως ισχύει, Υ.Α.

Γ/Φ269/11914/2534/2007), όπου, αντίθετα με το ΙΚΑ – ΕΤΑΜ και τον ΟΑΕΕ, δεν υπάρχει διαφοροποίηση μεταξύ βεβαίωσης σε ευρεία και σε στενή έννοια. Στην περίπτωση του ΕΤΑΑ οι καταλογιστικές πράξεις που εκδίδονται αποτελούν συγχρόνως και τους εκτελεστούς τίτλους για την είσπραξη των καθυστερούμενων οφειλών κατά ΚΕΔΕ. Στην πράξη όμως οι Τομείς του ΕΤΑΑ αντιμετωπίζουν σημαντικά προβλήματα στην εφαρμογή του εν λόγω νομοθετικού πλαισίου με αποτέλεσμα στην πράξη να μην εφαρμόζουν μέτρα αναγκαστικής είσπραξης.

Πέραν των σημαντικών διαφοροποιήσεων που παρατηρούνται στην διαδικασία είσπραξης των καθυστερούμενων ασφαλιστικών οφειλών μεταξύ των ασφαλιστικών οργανισμών, διαφορές προκύπτουν και ως προς τα ένδικα βοηθήματα που μπορεί να ασκήσει ο οφειλέτης. Σε ορισμένες περιπτώσεις η άσκηση ένδικων βοηθημάτων έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα, με αποτέλεσμα να καθυστερεί σημαντικά η διαδικασία της αναγκαστικής είσπραξης, καθώς προηγουμένως θα πρέπει να έχει τελεσιδικήσει η εκδίκαση της απόφασης στα αρμόδια όργανα των ασφαλιστικών οργανισμών ή των δικαστηρίων.

Συνέπεια των ανωτέρω είναι να σημειώνονται σημαντικές καθυστερήσεις στη λήψη αναγκαστικών μέτρων είσπραξης ή να μην λαμβάνονται αναγκαστικά μέτρα είσπραξης, με αποτέλεσμα την απώλεια σημαντικών εσόδων από τους ασφαλιστικούς οργανισμούς, γεγονός που θέτει σε κίνδυνο την οικονομική τους βιωσιμότητα.

Με τη δημιουργία του Κέντρου Είσπραξης Ασφαλιστικών Οφειλών (Κ.Ε.Α.Ο.) επιδιώκεται η οριστική επίλυση των ανωτέρω προβλημάτων, καθώς θεσπίζονται ενιαίοι κανόνες στο σύνολο των ασφαλιστικών οργανισμών για την έκδοση του εκτελεστού τίτλου αναγκαστικής είσπραξης κατά ΚΕΔΕ, απλοποιώντας τη διαδικασία είσπραξης των καθυστερούμενων ασφαλιστικών οφειλών.

Με τη δημιουργία ενιαίων κανόνων αναγκαστικής είσπραξης και την απλοποίηση των διαδικασιών, επιτυγχάνεται η είσπραξη των καθυστερούμενων ασφαλιστικών οφειλών σε σημαντικά μικρότερο χρονικό διάστημα από αυτό που ισχύει σήμερα. Προς την κατεύθυνση αυτή συμβάλλουν αποφασιστικά και τα μέτρα που αφορούν στη δημιουργία Μητρώου Οφειλετών, την υιοθέτηση σύγχρονων πρακτικών για την αναζήτηση και την ενημέρωση των οφειλετών, την στελέχωση του Κ.Ε.Α.Ο. με εξειδικευμένο προσωπικό σε νομικά και οικονομικά θέματα, καθώς και σε θέματα ανάλυσης κινδύνου και πληροφοριακών συστημάτων.

Συνεπώς, σύμφωνα με την προτεινόμενη ρύθμιση, οι ασφαλιστικοί οργανισμοί, μετά τη λήξη της προθεσμίας εμπρόθεσμης καταβολής των ασφαλιστικών εισφορών και γενικότερα των οφειλών των ασφαλισμένων και συνταξιούχων τους, προχωρούν στη σύνταξη Πράξης Βεβαίωσης Οφειλής, την οποία στη συνέχεια διαβιβάζουν στο Κ.Ε.Α.Ο., προκειμένου να της αποδοθεί μοναδικός αριθμός, καθιστώντας την εκτελεστό τίτλο αναγκαστικής είσπραξης.

Μετά από αυτό το σημείο, οι υπηρεσίες του Κ.Ε.Α.Ο. αναλαμβάνουν να ενημερώσουν τον οφειλέτη για την ύπαρξη της οφειλής και να προβούν στη λήψη εκείνων των αναγκαστικών μέτρων είσπραξης που θα κριθούν αποτελεσματικότερα, βάσει του οικονομικού προφίλ του οφειλέτη.

Ειδικότερα, ανά παράγραφο, προβλέπονται τα εξής:

Παράγραφος 1: Ιδρύεται το Κέντρο Είσπραξης Ασφαλιστικών Οφειλών (Κ.Ε.Α.Ο.), το οποίο λειτουργεί με οικονομική και λογιστική αυτοτέλεια, και εποπτεύεται από τον Διοικητή ή τον Υποδιοικητή του ΙΚΑ – ΕΤΑΜ (παράγραφος 6).

Η λειτουργία του Κ.Ε.Α.Ο. εντός του ΙΚΑ – ΕΤΑΜ προκρίθηκε έναντι της δημιουργίας ενός νέου νομικού προσώπου, προκειμένου να αξιοποιηθούν οι υφιστάμενες δομές και το πληροφοριακό σύστημα του ΙΚΑ – ΕΤΑΜ.

Συγχρόνως, προβλέπεται οικονομική και λογιστική αυτοτέλεια του Κ.Ε.Α.Ο., καθώς τα έσοδά του δεν αποτελούν αποκλειστικά έσοδα του ΙΚΑ – ΕΤΑΜ αλλά είναι έσοδα και των λοιπών ασφαλιστικών οργανισμών, τα οποία και θα πρέπει να αποδίδονται σε αυτούς, ενώ οι ασφαλιστικοί οργανισμοί θα συμμετέχουν στην κάλυψη των εξόδων του Κ.Ε.Α.Ο..

Παράγραφος 2: Σκοπός του Κ.Ε.Α.Ο. είναι η είσπραξη των ληξιπρόθεσμων ασφαλιστικών οφειλών προς τους Οργανισμούς Κοινωνικής Ασφάλισης αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας.

Ως ασφαλιστικές οφειλές νοούνται οι οφειλές από ασφαλιστικές εισφορές, κοινωνικούς πόρους, αχρεωστήτως καταβληθείσες και εισπραχθείσες παροχές, οφειλές από δάνεια που έχουν χορηγηθεί, διοικητικά έξοδα, καθώς και κάθε άλλη οφειλή προς τους ανωτέρω οργανισμούς από οποιαδήποτε αιτία.

Το Κ.Ε.Α.Ο. αναλαμβάνει την είσπραξη των ασφαλιστικών οφειλών, μετά την απόδοση μοναδικού αριθμού στην Πράξη Βεβαίωσης Οφειλής την οποία συντάσσουν και διαβιβάζουν οι ασφαλιστικοί οργανισμοί, δηλαδή προχωρά στη βεβαίωση της οφειλής σε στενή έννοια (Πίνακας 2).

Για την επίτευξη του ανωτέρω σκοπού προβλέπεται η δημιουργία Ηλεκτρονικού Μητρώου Οφειλετών, το οποίο θα περιλαμβάνει το ύψος των οφειλών ανά οφειλέτη, την αιτία της οφειλής (για παράδειγμα από ασφαλιστικές εισφορές, κοινωνικούς πόρους, αχρεωστήτως καταβληθείσες συντάξεις), τη χρονική περίοδο στην οποία αυτές ανάγονται.

Με τη δημιουργία του Μητρώου Οφειλετών οι ασφαλιστικοί οργανισμοί θα μπορούν άμεσα να αποκτούν μία συνολική εικόνα του οφειλέτη, ενώ μέσω τεχνικών ανάλυσης κινδύνου θα είναι δυνατή η κατηγοριοποίηση των οφειλετών και η λήψη στοχευμένων μέτρων προσαρμοσμένων στο οικονομικό προφίλ κάθε οφειλέτη.

Πέραν της δημιουργίας του Ηλεκτρονικού Μητρώου Οφειλετών, το Κ.Ε.Α.Ο. αναλαμβάνει να ενημερώσει τον οφειλέτη για την ύπαρξη της οφειλής με κάθε πρόσφορο τρόπο (τηλεφωνικά, sms, e-mail, μέσα κοινωνικής δικτύωσης), προχωρά στην έκδοση παραγγελιών κατάσχεσης και υποθηκών και

στην προετοιμασία για την διενέργεια πλειστηριασμών, εντάσσει τους οφειλότες σε καθεστώς ρύθμισης οφειλής, κατόπιν σχετικής αιτήσεως τους.

Συγχρόνως στο Κ.Ε.Α.Ο. τηρούνται στατιστικά στοιχεία και δείκτες, ώστε να ελέγχεται η αποτελεσματικότητα των μέτρων που λαμβάνονται, ενώ το Κ.Ε.Α.Ο. μπορεί να λαμβάνει οποιοδήποτε μέτρο κριθεί αναγκαίο και το οποίο συμβάλλει στην καλύτερη λειτουργία και αποτελεσματικότητά του.

Παράγραφος 3: Προσδιορίζονται εννοιολογικά οι έννοιες των τρεχουσών, καθυστερούμενων και ληξιπρόθεσμων ασφαλιστικών εισφορών, της βεβαίωσης οφειλής και του εκτελεστού τίτλου αναγκαστικής είσπραξης οφειλών, για την εφαρμογή της εν λόγω ρύθμισης.

Μέχρι σήμερα δεν υφίσταται στο κοινωνικοασφαλιστικό δίκαιο σχετική διάταξη με την εννοιολογική οριοθέτηση των ανωτέρω εννοιών, γεγονός που έχει οδηγήσει τους ασφαλιστικούς οργανισμούς να δίνουν διαφορετικές ερμηνείες στους ίδιους όρους, προκαλώντας προβλήματα και σύγχυση.

Για παράδειγμα οι καθυστερούμενες οφειλές σε πολλές περιπτώσεις ταυτίζονται με τις ληξιπρόθεσμες, ενώ αποτελούν δύο διακριτές έννοιες. Συγχρόνως ορισμένοι ασφαλιστικοί οργανισμοί διακρίνουν τη διαδικασία βεβαίωσης της οφειλής σε δύο στάδια, τη βεβαίωση σε ευρεία και σε στενή έννοια (ΙΚΑ – ΕΤΑΜ και ΟΑΕΕ), ενώ σε άλλους φορείς οι δύο έννοιες ταυτίζονται (ΕΤΑΑ).

Η ύπαρξη μεγάλων διαφορών και αποκλίσεων στην εννοιολογική απόδοση της χρησιμοποιούμενης από τους ασφαλιστικούς οργανισμούς ορολογίας και των διαδικασιών που αυτοί ακολουθούν για τη βεβαίωση της οφειλής και τη λήψη αναγκαστικών μέτρων είσπραξης (σχετικοί Πίνακες 1 και 2), καθιστά αναγκαία την εννοιολογική οριοθέτηση των όρων και τη δημιουργία ενιαίας διαδικασίας βεβαίωσης των ασφαλιστικών οφειλών εντός των ασφαλιστικών οργανισμών και του Κ.Ε.Α.Ο..

Ειδικότερα, με την προτεινόμενη ρύθμιση, αποσαφηνίζονται οι έννοιες των τρεχουσών και καθυστερούμενων ασφαλιστικών εισφορών για όλους τους ασφαλιστικούς οργανισμούς.

Τρέχουσες θεωρούνται οι ασφαλιστικές εισφορές που είναι καταβλητέες έως την καταληκτική ημερομηνία εμπροθέσμου καταβολής τους.

Καθυστερούμενες θεωρούνται οι ασφαλιστικές εισφορές από την επομένη ημέρα της λήξης της εμπροθέσμου καταβολής τους.

Α. Διαδικασία Βεβαίωσης Οφειλής – Βεβαίωση εν ευρεία έννοια

Μετά τη λήξη της προθεσμίας καταβολής των ασφαλιστικών εισφορών, αυτές καθίστανται καθυστερούμενες, οπότε και αρχίζει η διαδικασία για την αναγκαστική τους είσπραξη. Προκειμένου να αρχίσει η διαδικασία αναγκαστικής είσπραξης, πρέπει προηγουμένως να υπάρξει βεβαίωση της οφειλής.

Όπως προαναφέρθηκε, στο ΙΚΑ – ΕΤΑΜ και τον ΟΑΕΕ η διαδικασία βεβαίωσης της οφειλής γίνεται σε δύο διακριτά στάδια : α) τη βεβαίωση της

οφειλής σε ευρεία έννοια και β) τη βεβαίωση της οφειλής σε στενή έννοια (σχετικός Πίνακας 2).

Με την προτεινόμενη ρύθμιση, η βεβαίωση της οφειλής εξακολουθεί να πραγματοποιείται σε δύο διακριτά στάδια, με τη διαφοροποίηση πλέον ότι η βεβαίωση της οφειλής σε ευρεία έννοια θα γίνεται από τους ασφαλιστικούς οργανισμούς ενώ η βεβαίωση της οφειλής σε στενή έννοια θα γίνεται από το Κ.Ε.Α.Ο., το οποίο και θα λαμβάνει στη συνέχεια μέτρα αναγκαστικής είσπραξης.

Όσον αφορά στο πρώτο στάδιο της βεβαίωσης της οφειλής σε ευρεία έννοια από τους ασφαλιστικούς οργανισμούς, δημιουργείται ενιαία διαδικασία για την έκδοση της Πράξης Βεβαίωσης Οφειλής, ενώ η μορφή και ο χρόνος έκδοσής της είναι κοινά για όλους τους ασφαλιστικούς οργανισμούς.

Ως εκ τούτου, ακόμη και στην περίπτωση του ΟΓΑ που μέχρι σήμερα δεν είχε σχετική διαδικασία για τη λήψη μέτρων αναγκαστικής είσπραξης, ακολουθείται η προβλεπόμενη διαδικασία.

Επισημαίνουμε ότι το στάδιο αυτό παραμένει στους ασφαλιστικούς οργανισμούς, όμως πλέον γίνεται κατά ενιαίο τρόπο.

Συνεπώς, βεβαίωση οφειλής αποτελεί η ειδική διοικητική πράξη καταγραφής οφειλών. Η πράξη βεβαίωσης οφειλής συντάσσεται τον επόμενο μήνα της λήξης της εμπροθέσμου καταβολής των ασφαλιστικών οφειλών, και μέχρι έξι μήνες από την ημέρα που κατέστησαν καθυστερούμενες οι ασφαλιστικές οφειλές.

Τα στοιχεία που θα περιλαμβάνει η Πράξη Βεβαίωσης Οφειλής, όπως στοιχεία οφειλέτη, ύψος οφειλής, αιτία οφειλής, χρονική περίοδος στην οποία ανάγεται η οφειλή κ.λπ., θα καθοριστούν με υπουργική απόφαση (παράγραφος 10), και θα είναι ενιαία για όλους τους ασφαλιστικούς οργανισμούς, ενώ οι τιθέμενες προθεσμίες για την έκδοσή της είναι κοινές για όλους τους ασφαλιστικούς οργανισμούς.

Μετά την έκδοση της Πράξης Βεβαίωσης Οφειλής, οι καθυστερούμενες ασφαλιστικές εισφορές καθίστανται ληξιπρόθεσμες.

Συνεπώς, ληξιπρόθεσμες είναι οι καθυστερούμενες ασφαλιστικές εισφορές μετά σύνταξη της Πράξης Βεβαίωσης Οφειλής από τους ασφαλιστικούς οργανισμούς.

Β. Διαδικασία Βεβαίωσης Οφειλής – Βεβαίωση εν στενή έννοια

Το δεύτερο στάδιο της διαδικασίας βεβαίωσης (βεβαίωση σε στενή έννοια) πραγματοποιείται στο Κ.Ε.Α.Ο., και αρχίζει με τη διαβίβαση σε αυτό από τους ασφαλιστικούς οργανισμούς της Πράξης Βεβαίωσης Οφειλής.

Η βεβαίωση της οφειλής εν στενή έννοια πραγματοποιείται με την απόδοση στην Πράξη Βεβαίωσης Οφειλής μοναδικού αριθμού, οπότε και η Πράξη Βεβαίωσης Οφειλής αποτελεί το νόμιμο και εκτελεστό τίτλο για τη λήψη μέτρων αναγκαστικής είσπραξης από το Κ.Ε.Α.Ο..

Συνεπώς, τίτλο εκτελεστό αναγκαστικής είσπραξης οφειλών σύμφωνα με τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων – Κ.Ε.Δ.Ε. (Ν.Δ. 356/1974, όπως ισχύει), αποτελεί η Πράξη Βεβαίωσης Οφειλής μετά την απόδοση σε αυτήν

μοναδικού αριθμού και την ταυτόχρονη ηλεκτρονική εγγραφή της σε ειδικό ηλεκτρονικό μητρώο εσόδων του Κ.Ε.Α.Ο..

Παράγραφος 4:Καθορίζεται η διαδικασία που ακολουθείται στο Κ.Ε.Α.Ο. από την διαβίβαση της Πράξης Βεβαίωσης Οφειλής και της απόδοσης σε αυτήν μοναδικού αριθμού μέχρι και τη λήψη μέτρων αναγκαστικής είσπραξης.

Η Πράξη Βεβαίωσης Οφειλής που εκδίδουν οι ασφαλιστικοί οργανισμοί διαβιβάζεται αυτοματοποιημένα στη βάση δεδομένων του Κ.Ε.Α.Ο., εντός μηνός από τη σύνταξή της, της αποδίδεται μοναδικός αριθμός, οπότε και καθίσταται εκτελεστός τίτλος αναγκαστικής είσπραξης σύμφωνα με τον Κ.Ε.Δ.Ε.

Στο σημείο αυτό ολοκληρώνεται η διαδικασία βεβαίωσης της οφειλής, με τη βεβαίωση της οφειλής σε στενή έννοια (σχετικός Πίνακας 2).

Στη συνέχεια οι υπηρεσίες του Κ.Ε.Α.Ο. διακρίνουν τις οφειλές σε άμεσα εισπράξιμες και επισφαλείς, και προχωρούν άμεσα στην ενημέρωση του οφειλέτη για την ύπαρξη της οφειλής με κάθε πρόσφορο μέσο (τηλεφωνικά, με χρήση sms, e-mail, μέσα κοινωνικής δικτύωσης).

Σε περίπτωση που ο οφειλέτης δεν ανταποκριθεί, παρά τις οχλήσεις που έχει δεχθεί (τηλεφωνικά, με χρήση sms, e-mail, μέσα κοινωνικής δικτύωσης, με ατομική ειδοποίηση κλπ), ο εκτελεστός τίτλος διαβιβάζεται στα κατά τόπους αρμόδια όργανα του Κ.Ε.Α.Ο. για αναγκαστική είσπραξη κατά ΚΕΔΕ, όπως αυτός ισχύει. Από το σημείο αυτό και μετά οι ασφαλιστικές οφειλές επιβαρύνονται με τις προβλεπόμενες κατά ΚΕΔΕ προσαυξήσεις.

Μετά τη διαβίβαση στο Κ.Ε.Α.Ο. της οφειλής, κάθε είδους διοικητική ή δικαστική αμφισβήτηση που ασκείται ενώπιον των αρμοδίων οργάνων των οικείων ασφαλιστικών οργανισμών ή δικαστηρίων, δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα.

Σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας είσπραξης των ληξιπρόθεσμων οφειλών, δηλαδή μετά τη διαβίβαση της οφειλής στο Κ.Ε.Α.Ο., ο οφειλέτης μπορεί να ρυθμίσει την οφειλή του σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις (άρθρο πρώτο, παρ. ΙΑ, υποπαράγραφοι ΙΑ1 και ΙΑ2, του ν.4152/2013, όπως ισχύει). Η ρύθμιση της οφειλής πραγματοποιείται από την αρμόδια υπηρεσία του Κ.Ε.Α.Ο..

Τα έσοδα που εισπράττει το Κ.Ε.Α.Ο. από τους οφειλέτες αποδίδονται άμεσα στους οικείους ασφαλιστικούς οργανισμούς μέσω της εταιρείας Διατραπεζικά Συστήματα Α.Ε. (ΔΙΑΣ ΑΕ). Ο χρόνος, ο τρόπος και η διαδικασία απόδοσης των εσόδων του Κ.Ε.Α.Ο. στους οικείους ασφαλιστικούς οργανισμούς θα καθοριστεί με υπουργική απόφαση (παράγραφος 10).

Παράγραφος 5: Το Κ.Ε.Α.Ο. εποπτεύεται από τον Διοικητή του ΙΚΑ – ΕΤΑΜ ή τον Υποδιοικητή, μετά από εκχώρηση της αρμοδιότητας αυτής, δεδομένου ότι οι υπηρεσίες του ΙΚΑ – ΕΤΑΜ θα αποτελέσουν τη βάση για τη λειτουργία του Κ.Ε.Α.Ο..

Παράγραφος 6: Ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν στην οργανωτική δομή των υπηρεσιών του Κ.Ε.Α.Ο.. Οι υπηρεσίες του Κ.Ε.Α.Ο. διακρίνονται σε κεντρική υπηρεσία και περιφερειακές. Η Κεντρική Υπηρεσία του Κ.Ε.Α.Ο. διαρθρώνεται ως εξής:

α) Διεύθυνση Μητρώου Οφειλετών : εκδίδει τον εκτελεστό τίτλο αναγκαστικής είσπραξης κατά ΚΕΔΕ, με την απόδοση στις Πράξεις Βεβαίωσης Οφειλής που εκδίδουν οι ασφαλιστικοί οργανισμοί μοναδικού αριθμού, ενώ δημιουργεί και τηρεί το Ενιαίο Μητρώο Οφειλετών.

β) Διεύθυνση Διακανονισμού Οφειλών : εκδίδει αποφάσεις για την υπαγωγή των οφειλετών σε ρύθμιση οφειλής και παρακολουθεί τη διαδικασία εξόφλησης αυτών.

γ) Διεύθυνση Ανάλυσης και Αξιολόγησης Κινδύνου: καθορίζει τα κριτήρια για το διαχωρισμό των οφειλών σε άμεσα εισπράξιμες και επισφαλείς, τα στοιχεία των δεικτών απόδοσης, συλλέγει και αξιοποιεί πληροφορίες για τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις των οφειλετών από τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων, το Διατραπεζικό σύστημα και από κάθε άλλη πηγή, με σκοπό την πιστοληπτική αξιολόγηση των οφειλετών.

δ) Διεύθυνση Αναγκαστικών Μέτρων Είσπραξης και Νομικής Υποστήριξης : προχωρά στη λήψη των μέτρων αναγκαστικής είσπραξης (έκδοση παραγγελιών κατασχέσεων, διενέργεια πλειστηριασμών, εγγραφή υποθήκης σε περιουσιακά στοιχεία των οφειλετών), προβαίνει σε ενέργειες στις οποίες προβαίνουν τα Ταμεία Είσπραξης Εσόδων και οι Ταμειακές Υπηρεσίες του ΙΚΑ – ΕΤΑΜ στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων τους, παρακολουθεί την δικαστική επίλυση των υποθέσεων και παρέχει τα αναγκαία στοιχεία και απόψεις στα δικαστήρια.

ε) Διεύθυνση Οικονομικής Διαχείρισης και Διοικητικής Υποστήριξης : καταρτίζει τον προϋπολογισμό του Κ.Ε.Α.Ο. και παρακολουθεί την εκτέλεσή του, αποδίδει τα έσοδα στους οικείους ασφαλιστικούς οργανισμούς, εκκαθαρίζει και πληρώνει τις δαπάνες, τηρεί και ενημερώνει τα λογιστικά βιβλία, καταρτίζει τον ετήσιο ισολογισμό-απολογισμό, παρακολουθεί λογιστικά τις καταθέσεις-αποθεματικά και την ταμειακή διαχείριση, μεριμνά για τη διακίνηση της αλληλογραφίας και την τήρηση του αρχείου, διαχειρίζεται τα θέματα προσωπικού του ΚΕΑΟ, καθώς και κάθε άλλο θέμα διοικητικής ή γραμματειακής φύσης που αφορά στη λειτουργία του ΚΕΑΟ.

στ) Διεύθυνση Πληροφορικής : με αρμοδιότητα τον εξοπλισμό και τη διαχείριση των πληροφοριακών συστημάτων.

Περιφερειακές Υπηρεσίες του Κ.Ε.Α.Ο. : αποτελούν τα Ταμεία Είσπραξης Εσόδων και οι Ταμειακές Υπηρεσίες των Υποκαταστημάτων του ΙΚΑ – ΕΤΑΜ. Οι περιφερειακές υπηρεσίες πλην των αρμοδιοτήτων που ασκούν ως περιφερειακές υπηρεσίες του Κ.Ε.Α.Ο., ασκούν και τις αρμοδιότητες που προβλέπονται από τον Οργανισμό του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ για αυτές.

Παράγραφος 7: Ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν στην στελέχωση των υπηρεσιών του ΚΕΑΟ.

Λόγω του εξειδικευμένου αντικειμένου που πρέπει να διαχειριστεί το Κ.Ε.Α.Ο., απαιτείται το προσωπικό που θα απασχοληθεί σε αυτό να είναι πανεπιστημιακής εκπαίδευσης και να διαθέτει αντίστοιχες γνώσεις σε

οικονομικά και νομικά ζητήματα, σε θέματα ανάλυσης κινδύνου, καθώς και σε θέματα διαχείρισης πληροφοριακών συστημάτων.

Ως εκ τούτου, πέραν του προσωπικού που θα προέλθει από τους ασφαλιστικούς οργανισμούς ή από άλλους φορείς του δημοσίου ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα, θα πρέπει να αναζητηθούν πρόσωπα εκτός του δημοσίου, που διαθέτουν τις απαιτούμενες γνώσεις και εργασιακή εμπειρία, και τα οποία θα απασχοληθούν με συμβάσεις ορισμένου χρόνου.

Για το λόγο αυτό συνιστώνται 11 θέσεις μετακλητών υπαλλήλων κατηγορίας Ειδικών Θέσεων πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, που θα καλυφθούν από πρόσωπα που διαθέτουν τα ως άνω προσόντα, οι οποίες κατανέμονται ως εξής :

- μία θέση Συντονιστή
- δέκα θέσεις Ειδικών Συνεργατών

Τα πρόσωπα που θα καταλάβουν τις θέσεις αυτές μπορεί να προέρχονται από φορείς του άρθρου 1 του ν.1256/1982, όπως ισχύει, ή από τον ιδιωτικό τομέα.

Ο Συντονιστής θα προΐσταται των υπηρεσιών του Κ.Ε.Α.Ο., θα πρέπει να είναι κάτοχος τίτλου πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, με ειδικές γνώσεις σε θέματα διοικητικά και οικονομικά, λόγω του εξειδικευμένου αντικειμένου που θα κληθεί να διαχειριστεί. Με την ανάληψη των καθηκόντων του τόσο ο Συντονιστής όσο και οι Ειδικοί Συνεργάτες θα υπογράψουν συμβόλαιο αποδοτικότητας, με το Διοικητή του ΙΚΑ - ΕΤΑΜ, στο οποίο περιλαμβάνονται οι υποχρεώσεις τους, καθώς και οι ποσοτικοί και ποιοτικοί στόχοι που θα πρέπει να επιτύχουν κατά τη διάρκεια της θητείας τους σε ετήσια βάση.

Στις θέσεις Προϊσταμένων Διευθύνσεων του Κ.Ε.Α.Ο. μπορεί να τοποθετούνται είτε άτομα που κατέχουν τις ανωτέρω θέσεις Ειδικών Συνεργατών, είτε επιλεγμένοι Προϊστάμενοι Διευθύνσεων ή Τμημάτων του δημοσίου ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα ή των ΝΠΔΔ, οι οποίοι αποσπώνται ή μετακινούνται για το λόγο αυτό για μια τετραετία, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων, με κοινή απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού.

Ο Συντονιστής και οι Ειδικοί Συνεργάτες διορίζονται για θητεία έως τεσσάρων ετών, μετά από προκήρυξη, με αποφάσεις του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων, ενώ με όμοια απόφαση λύεται αζημίως η θητεία των εν λόγω προσώπων στην περίπτωση που δεν επιτευχθούν οι τιθέμενοι στόχοι. Ο Υπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος διορίζει το Συντονιστή και τους Ειδικούς Συνεργάτες κατά παρέκκλιση της ανωτέρω διαδικασίας.

Εάν ο Συντονιστής και οι Ειδικοί Συνεργάτες προέρχονται από φορέα του άρθρου 1 του ν.1256/1982, όπως ισχύει, μετά τη λήξη της θητείας τους επανέρχονται στη θέση που κατείχαν πριν το διορισμό τους, και εάν αυτή δεν υφίσταται, συνιστάται αυτοδικαίως προσωρινή θέση του κλάδου τους. Η θητεία

στο Κ.Ε.Α.Ο. λογίζεται ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας, για όλες τις συνέπειες στην οργανική τους θέση.

Το λοιπό προσωπικό που θα στελεχώσει το Κ.Ε.Α.Ο. προέρχεται από μετακίνηση υπαλλήλων του ΙΚΑ - ΕΤΑΜ ή απόσπαση υπαλλήλων των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης, υπαλλήλων του στενού και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, των ανεξάρτητων αρχών, με κοινή απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων, για χρονικό διάστημα δύο ετών και με δυνατότητα ανανέωσης για δύο ακόμη έτη.

Οι υπάλληλοι αποσπώνται στο Κ.Ε.Α.Ο. με την ίδια εργασιακή σχέση, βαθμό, κλάδο ή ειδικότητα και μισθολογικό κλιμάκιο που κατέχουν, με συνεκτίμηση της αίτησής τους και των αναγκών του Κ.Ε.Α.Ο., ενώ τα Διοικητικά Συμβούλια των οικείων ασφαλιστικών οργανισμών υποχρεούνται να διαθέτουν το αναγκαίο προσωπικό για απόσπαση στο Κ.Ε.Α.Ο..

Οι αποδοχές του Συντονιστή καθορίζονται στο ύψος των πάσης φύσεως αποδοχών που προβλέπονται κάθε φορά για τον Προϊστάμενο Γενικής Διεύθυνσης Υπουργείου, ενώ οι αποδοχές των Ειδικών Συνεργατών είναι ίσες με εκείνες του προσωπικού της παραγράφου 9 του άρθρου 55 του Π.Δ. 63/2005.

Η δαπάνη μισθοδοσίας των αποσπασμένων βαρύνει τις υπηρεσίες και τους οργανισμούς από τους οποίους προέρχονται.

Παράγραφος 8: Ρυθμίζονται τα θέματα της χρηματοδότησης του Κ.Ε.Α.Ο., και καθορίζεται ότι από 01-01-2014 οι συνολικές λειτουργικές δαπάνες και οι προμήθειες αγαθών και υπηρεσιών του Κ.Ε.Α.Ο. καλύπτονται προϋπολογιστικά και προκαταβάλλονται από τους φορείς που μεταβιβάζουν τις ληξιπρόθεσμες οφειλές τους αναλογικά κατά το ποσό των μεταβιβαζόμενων προς είσπραξη οφειλών.

Για την πρώτη περίοδο λειτουργίας του Κ.Ε.Α.Ο. μέχρι 31/12/2013, οι συμμετέχοντες ασφαλιστικοί οργανισμοί καταβάλλουν χρηματοδότηση συνολικού ύψους € 800.000,00, η οποία κατανέμεται αναλογικά στους συμμετέχοντες ασφαλιστικούς οργανισμούς, ανάλογα με το ύψος του προϋπολογισμού εσόδων τους, κατά το έτος 2013.

Για τις προμήθειες αγαθών και υπηρεσιών εφαρμόζονται οι κείμενες διατάξεις και ο κανονισμός προμηθειών του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.

Παράγραφος 9: Για την ομαλότερη λειτουργία του Κ.Ε.Α.Ο. και την προσαρμογή των ασφαλιστικών οργανισμών και της ΗΔΙΚΑ στη νέα διαδικασία βεβαίωσης και αναγκαστικής είσπραξης των καθυστερούμενων ασφαλιστικών οφειλών, προβλέπεται σταδιακή ένταξη των ασφαλιστικών οργανισμών στο Κ.Ε.Α.Ο..

Αρχικά, διαβιβάζονται στο Κ.Ε.Α.Ο. οι ληξιπρόθεσμες οφειλές του ΙΚΑ - ΕΤΑΜ και του ΟΑΕΕ, ενώ του ΟΓΑ και του ΕΤΑΑ διαβιβάζονται από 1/1/2014.

Η διαφοροποίηση αυτή κρίνεται αναγκαία καθώς το ΙΚΑ - ΕΤΑΜ και ο ΟΑΕΕ έχουν ήδη μηχανισμούς για την βεβαίωση και αναγκαστική είσπραξη των

καθυστερούμενων ασφαλιστικών οφειλών, οπότε και η προσαρμογή τους στις νέες διαδικασίες θα είναι ευκολότερη.

Από την άλλη πλευρά, ο ΟΓΑ και το ΕΤΑΑ θα χρειαστούν μεγαλύτερο χρονικό διάστημα προσαρμογής, καθώς ο μεν ΟΓΑ μέχρι σήμερα δεν έχει εφαρμόσει διαδικασία βεβαίωσης οφειλής και αναγκαστικής είσπραξης, ενώ στην περίπτωση του ΕΤΑΑ η βεβαίωση οφειλής και η λήψη μέτρων αναγκαστικής είσπραξης ήταν περιορισμένη.

Επίσης, δίνεται η δυνατότητα και στους λοιπούς ασφαλιστικούς οργανισμούς να ενταχθούν στο Κ.Ε.Α.Ο., με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, μετά από γνώμη των οικείων οργανισμών.

Ως προς το ύψος των καθυστερούμενων ασφαλιστικών οφειλών, στο Κ.Ε.Α.Ο. διαβιβάζονται οφειλές συνολικού ποσού άνω των € 5.000,00 (κύρια οφειλή, πρόσθετα τέλη και λοιπές επιβαρύνσεις), καθώς και οφειλές που κατέστησαν απαιτητές λόγω μη τήρησης προηγούμενων ρυθμίσεων τμηματικής καταβολής.

Η διάκριση αυτή μεταξύ των οφειλών έχει ως στόχο να μην συσσωρευθούν στο Κ.Ε.Α.Ο. μικρές οφειλές, αλλά αυτό να έχει τη δυνατότητα να εστιάζει στους μεγαλοοφειλέτες. Στις περιπτώσεις οφειλετών που έχουν εκπέσει προηγούμενης ρύθμισης οφειλής κρίνεται αναγκαία η διαβίβαση στο Κ.Ε.Α.Ο. δεδομένου ότι η είσπραξη των οφειλών σε τέτοιες περιπτώσεις είναι κατά τεκμήριο δυσκολότερη λόγω της ασυνέπειας των οφειλετών.

Παράγραφος 10 : Καθορίζονται τα θέματα για την ρύθμιση των οποίων θα απαιτηθεί η έκδοση απόφασης του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, μετά από γνώμη των οικείων οργανισμών.

Τα θέματα που θα ρυθμιστούν με υπουργική απόφαση αφορούν:

- τα στοιχεία που θα περιλαμβάνει η Πράξη Βεβαίωση Οφειλής που εκδίδεται από τους ασφαλιστικούς οργανισμούς (στοιχεία για τον υπόχρεο της οφειλής, όπως ΑΜΚΑ και ΑΦΜ, το ύψος της οφειλής, το χρονικό διάστημα στο οποίο αυτή ανάγεται κ.λπ.)

- τον τρόπο και τη διαδικασία επίδοσης της Πράξης Βεβαίωσης Οφειλής στον οφειλέτη

- τη διαδικασία είσπραξης και ηλεκτρονικής διαχείρισης του Κ.Ε.Α.Ο.

- τα κριτήρια και στοιχεία των δεικτών απόδοσης βάσει των οποίων θα αξιολογηθούν ο Συντονιστής, οι Εξωτερικοί Συνεργάτες και οι Διευθυντές του Κ.Ε.Α.Ο.

- τα κριτήρια για τον διαχωρισμό των οφειλών σε άμεσα εισπράξιμες και επισφαλείς

- τον τρόπο και τη διαδικασία διασταύρωσης στοιχείων με την Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων (ΓΓΠΣ) του Υπουργείου Οικονομικών

- το χρόνο, τον τρόπο και τη διαδικασία απόδοσης των εισπράξεων του Κ.Ε.Α.Ο. στους οικείους ασφαλιστικούς οργανισμούς

- την αναδιάρθρωση ή κατάργηση υφιστάμενων οργανικών μονάδων ή αρμοδιοτήτων των οργανισμών κοινωνικής ασφάλισης που εμπίπτουν στους σκοπούς του Κ.Ε.Α.Ο. και τη μεταφορά στο Κ.Ε.Α.Ο. των αρμοδιοτήτων αυτών,

- τη μεταβολή του ύψους του ποσού των ληξιπρόθεσμων οφειλών που μεταβιβάζονται στο Κ.Ε.Α.Ο. προς είσπραξη.

- την οργανωτική διάρθρωση και τις αρμοδιότητες των τμημάτων του Κ.Ε.Α.Ο.

- τα καθήκοντα του Συντονιστή, τα προσόντα των διοριζόμενων, τον αριθμό των υπαλλήλων που απαιτείται για τη στελέχωση του Κ.Ε.Α.Ο. ανά κατηγορία και κλάδο

- τον κανονισμό οικονομικής οργάνωσης και λειτουργίας του Κ.Ε.Α.Ο.

- κάθε άλλο αναγκαίο θέμα για την υλοποίηση του παρόντος.

Επίσης με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, καθορίζεται ο χρόνος, ο τρόπος και η διαδικασία της έκτακτης χρηματοδότησης του Κ.Ε.Α.Ο..

Με απόφαση του Διοικητή του ΙΚΑ – ΕΤΑΜ μπορεί να συνάπτονται συμβάσεις με εξωτερικούς συνεργάτες, φυσικά ή νομικά πρόσωπα.

Παράγραφος 11: Ρυθμίζονται επιμέρους θέματα που αφορούν στη διαδικασία είσπραξης των ασφαλιστικών οφειλών από τους οικείους ασφαλιστικούς οργανισμούς, όπως η άσκηση ενδίκων βοηθημάτων, η ρύθμιση οφειλών και η επιβολή προσαυξήσεων και επιβαρύνσεων επί των οφειλών.

Ειδικότερα, προβλέπεται ότι η άσκηση διοικητικών προσφυγών ή ενδίκων βοηθημάτων κατά την ισχύουσα διαδικασία στους ασφαλιστικούς οργανισμούς για την αμφισβήτηση των καθυστερούμενων ασφαλιστικών οφειλών δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα.

Συνεπώς, όπου από την κείμενη διαδικασία προβλέπεται η δυνατότητα υποβολής ένστασης διοικητικής φύσεως ή ενδικοφανούς προσφυγής ή ενδίκου βοηθήματος ενώπιον των δικαστηρίων, αυτή εξακολουθεί να υφίσταται, όμως πλέον ρυθμίζεται ρητά ότι δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα.

Η εν λόγω ρύθμιση κρίνεται αναγκαία καθώς μέχρι σήμερα η σημαντική καθυστέρηση που παρατηρείται στην είσπραξη των καθυστερούμενων ασφαλιστικών εισφορών οφείλεται στο γεγονός ότι η άσκηση ενδίκων βοηθημάτων από τους οφειλέτες αναστέλλει σε ορισμένες περιπτώσεις τη διαδικασία είσπραξης (άρθρο 4, παρ. 5 ν.2556/1997, άρθρο 32, παρ.8, ν.3232/2004). Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να απαιτείται μεγάλο χρονικό διάστημα για την είσπραξη των οφειλών, καθώς πρέπει προηγουμένως να τελεσιδικήσει η εκδίκαση της υπόθεσης στα αρμόδια όργανα των ασφαλιστικών οργανισμών ή τα δικαστήρια. Η σημαντική αυτή καθυστέρηση στην είσπραξη των οφειλών επιβαρύνει την οικονομική κατάσταση των ασφαλιστικών οργανισμών.

Επισημαίνεται ότι τα ένδικα βοηθήματα μπορούν να ασκηθούν τόσο κατά το πρώτο στάδιο βεβαίωσης της οφειλής στους ασφαλιστικούς οργανισμούς (βεβαίωση της οφειλής σε ευρεία έννοια), όσο και κατά το δεύτερο

στάδιο βεβαίωσης της οφειλής στο Κ.Ε.Α.Ο. (βεβαίωση της οφειλής σε στενή έννοια) και τη λήψη μέτρων αναγκαστικής είσπραξης.

Επιπλέον, προβλέπεται ότι στο πρώτο στάδιο βεβαίωσης της οφειλής από τους ασφαλιστικούς οργανισμούς, ο οφειλέτης μπορεί να ρυθμίσει την οφειλή του σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις (άρθρο πρώτο, παρ. ΙΑ, υποπαράγραφοι ΙΑ1 και ΙΑ2, του ν.4152/2013, όπως ισχύει). Η ρύθμιση της οφειλής γίνεται στους ασφαλιστικούς οργανισμούς. Όπως ήδη έχει αναφερθεί, εάν η αίτηση για ρύθμιση της οφειλής γίνει στο δεύτερο στάδιο εντός του ΚΕΑΟ, η ρύθμιση γίνεται από την αρμόδια υπηρεσία του Κ.Ε.Α.Ο. (παράγραφος 4).

Όσον αφορά στην επιβολή προσαυξήσεων και επιβαρύνσεων επί των οφειλών, οι ασφαλιστικές οφειλές (καθυστερούμενες και ληξιπρόθεσμες) βαρύνονται με τις προβλεπόμενες κατά περίπτωση προσαυξήσεις και επιβαρύνσεις.

Ειδικότερα, οφειλές από ασφαλιστικές εισφορές που έχουν καταστεί καθυστερούμενες μέχρι 31/12/2012 βαρύνονται με πρόσθετα τέλη σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 27, παρ. 1, του α.ν. 1846/1951, όπως ισχύει (3% για τον πρώτο μήνα και 1% για κάθε επόμενο μήνα και μέχρι 100% συνολικά). Η εν λόγω ρύθμιση εφαρμόζεται από τον ΟΑΕΕ (άρθρο 15, παρ. 3, π.δ. 258/2005), καθώς και από το ΕΤΑΑ (άρθρο 56, παρ.3, ν.2676/1999).

Οφειλές από ασφαλιστικές εισφορές που έχουν καταστεί καθυστερούμενες από 1/1/2013 και εφεξής, βαρύνονται με ετήσιο επιτόκιο (άρθρο πρώτο, της παραγράφου ΙΑ, υποπαράγραφοι ΙΑ1 και ΙΑ2, περίπτωση 11, του ν.4152/2013, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με την παρ. 4 του άρθρου δεύτερου του ν.4158/2013).

Επίσης, το Κ.Ε.Α.Ο. ορίζεται ως διάδοχος για την διοικητική εκτέλεση σε περίπτωση που αυτή έχει αρχίσει στους οικείους ασφαλιστικούς οργανισμούς. Συνεπώς, οι υπηρεσίες του Κ.Ε.Α.Ο. θα αναλάβουν τη συνέχιση της αναγκαστικής είσπραξης κατά ΚΕΔΕ, στις περιπτώσεις οφειλών που θα διαβιβαστούν στο Κ.Ε.Α.Ο., και εφόσον αυτή έχει ξεκινήσει από τις υπηρεσίες των ασφαλιστικών οργανισμών.

Τέλος, προβλέπεται η έγκριση του Προϋπολογισμού του Κ.Ε.Α.Ο. από τον Διοικητή του ΙΚΑ – ΕΤΑΜ, και η τελική του έγκριση από τον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, εντός των προθεσμιών που προβλέπονται από τις ισχύουσες διατάξεις.

Παράγραφος 12: Προβλέπει την κατάργηση κάθε αντίθετης διάταξης που αφορά στη διαδικασία είσπραξης καθυστερούμενων ασφαλιστικών οφειλών με τρόπο διαφορετικό από το παρόν, για τους ασφαλιστικούς οργανισμούς που εντάσσονται στο Κ.Ε.Α.Ο., από την ημερομηνία ένταξης κάθε Οργανισμού.

Δεδομένου όμως ότι στο Κ.Ε.Α.Ο. διαβιβάζονται συγκεκριμένες οφειλές (οφειλές συνολικού ύψους άνω των € 5.000,00 και οφειλές που έχουν εκπέσει ρύθμισης), οι ανωτέρω καταργούμενες διατάξεις εξακολουθούν να ισχύουν για τις καθυστερούμενες ασφαλιστικές οφειλές που δεν διαβιβάζονται στο Κ.Ε.Α.Ο..

Άρθρο 102

Λοιπές διατάξεις

Με τις **παραγράφους 1 έως 2** του άρθρου 102 και προκειμένου να συνεχιστεί η ομαλή και απρόσκοπτη λειτουργία των φορέων Πρόνοιας (ΝΠΔΔ) μέχρι τον ορισμό των Διοικητικών Συμβουλίων της παραγράφου 4 του άρθρου 9 του ν. 4109/2013 (Α'16) απαιτείται η εισαγόμενη με την παράγραφο 1 αντικατάσταση της παρ. 4 του άρθρου 9 του ν. 4109/2013 (Α'16) με την οποία χορηγείται παράταση της προβλεπόμενης προθεσμίας μέχρι την 30-9-2013.

Επίσης με την **παράγραφο 3** ρυθμίζονται θέματα που προκύπτουν μετά τη συγχώνευση των τριάντα οκτώ (38) Μονάδων Κοινωνικής Φροντίδας σε δώδεκα (12) νέα Ν.Π.Δ.Δ. μετά το Ν.4109/2013 και αφορούν τη μεταβατική περίοδο μέχρι να συγκροτηθούν τα Δ.Σ. των δώδεκα νέων Ν.Π.Δ.Δ. και εκδοθεί ο Οργανισμός Λειτουργίας τους. Ειδικότερα οι τριάντα οκτώ Μονάδες Κοινωνικής Φροντίδας να λειτουργούν με προϋπολογισμούς που εγκρίνονται από τον Υπουργό Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας μέχρι την πλήρη συγχώνευσή τους στα δώδεκα νέα Ν.Π.Δ.Δ και πάντως όχι μετά την 30-9-2013. Ακόμη, επειδή οι προϋπολογισμοί των Ν.Π.Δ.Δ. με βάση τη διάταξη της παρ. 3 του Άρθρου 2 του Ν. 4111/2013 (ΦΕΚ Α'18/2013) θα πρέπει να έχουν εγκριθεί μέχρι 31.01.2013 προτείνεται η παρέκκλιση από τη παραπάνω διάταξη ειδικά για το μεταβατικό στάδιο και όχι μετά την 30-9-2013 ώστε να ισχύσουν οι διατάξεις του αρ. 1 του Ν. 369/1976 που δίδουν την ευχέρεια να πραγματοποιούνται δαπάνες έως ότου εγκριθεί ο προϋπολογισμός και μέχρι του ύψους του 50% των πιστώσεων όπως έχουν διαμορφωθεί του προηγούμενου έτους.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση της **παραγράφου 4** επιλύονται προβλήματα τα οποία προέκυψαν κατά την αρχική φάση λειτουργίας του Ενιαίου Κεφαλαίου Αποζημίωσης Φορτοεκφορτωτών (ΕΚΑΦ) και έτσι δίδεται η δυνατότητα τα υπάρχοντα σήμερα ΚΑΦ Λιμένων και Ξηράς να συνεχίσουν να λειτουργούν μέχρι 31/12/2013 και το ΕΚΑΦ να λειτουργήσει πλήρως για την επιτέλεση του σκοπού του από 1/1/2014. Επίσης επιλύονται προβλήματα που αφορούν τη λειτουργία των ΚΑΦ μέχρι 31/12/2013, λήξης της θητείας ή αναπλήρωσης μελών και προέδρου των Διοικουσών Επιτροπών αυτών. Από τις διατάξεις της παρούσας ρύθμισης δεν προκαλείται δαπάνη στον Κρατικό Προϋπολογισμό.

Άρθρο 103

Διατάξεις για τον κατώτατο μισθό

Το σύστημα καθορισμού κατώτατου μισθού και ημερομισθίου νομοθετικά, είναι ο πλέον διαδομένος τρόπος ορισμού του κατώτατου μισθού σε σύγκριση με τον ορισμό του μέσω συλλογικών συμβάσεων εργασίας.

Σκοπός του νομοθετημένου κατώτατου μισθού είναι η διασφάλιση ελάχιστου επιπέδου διαβίωσης των εργαζομένων με την κάλυψη των ρυθμιστικών κενών

μεταξύ των πεδίων εφαρμογής των διαφόρων ειδών συλλογικών συμβάσεων εργασίας.

Στην ευρωπαϊκή και διεθνή πρακτική ο καθορισμός του νομοθετημένου κατώτατου μισθού γίνεται είτε με διάταξη νόμου ή με Υπουργική Απόφαση που εκδίδεται έπειτα από νομοθετική εξουσιοδότηση ή με απόφαση συλλογικού οργάνου της διοίκησης που έχει συγκεκριμένη αρμοδιότητα για το σκοπό αυτό μέσω νόμου. Σε όλες αυτές τις περιπτώσεις προηγείται διαβούλευση μεταξύ της Κυβέρνησης και εκπροσώπων των Κοινωνικών Εταίρων η οποία , ναι μεν δεν είναι δεσμευτική για την Κυβέρνηση, ασκεί όμως υψηλή πολιτική επιρροή στα σημεία για τα οποία οι Κοινωνικοί Εταίροι έχουν σύμφωνη άποψη.

Σε 20 από τις 27 χώρες της Ευρώπης ο κατώτατος μισθός καθορίζεται από την Κυβέρνηση έπειτα από διαβούλευση με τους Κοινωνικούς Εταίρους (ενδεικτικά Γαλλία, Ηνωμένο Βασίλειο, Βουλγαρία, Ιρλανδία, Λιθουανία, Λουξεμβούργο, Ολλανδία, Πολωνία, Πορτογαλία, Ισπανία και Τσεχία).

Με συλλογικές συμβάσεις μόνον, ο κατώτατος μισθός καθορίζεται στο Βέλγιο, την Εσθονία, την Ρουμανία, την Σλοβακία την Σλοβενία και την Ουγγαρία καθώς και στην Ελλάδα μέχρι τη ψήφιση του Ν.4093/2012.

Όπου ο κατώτατος μισθός ορίζεται από όργανο της κυβέρνησης μετά από διαβούλευση με τους Κοινωνικούς Εταίρους, οι συλλογικές συμβάσεις εργασίας και οι ατομικές συμβάσεις εργασίας δεν επιτρέπεται να ορίζουν αμοιβές κατώτερες από το νομοθετημένο κατώτατο μισθό.

Σε πολλές χώρες ορίζεται χαμηλότερος νομοθετημένος μισθός για νέους, όπως συμβαίνει στο Βέλγιο, στο Καναδά, στην Γαλλία, το Λουξεμβούργο , την Ολλανδία, την Πορτογαλία, την Ισπανία, το Ηνωμένο Βασίλειο, κλπ.

Ακολουθώντας την ευρωπαϊκή και διεθνή πρακτική με το Ν.4093/2012 θεσπίστηκε ο νομοθετημένος κατώτατος μισθός και ημερομίσθιο, με αντίστοιχο περιορισμό της έκτασης εφαρμογής των μισθολογικών όρων της ΕΓΣΣΕ στους εργαζόμενους που απασχολούνται από επιχειρήσεις εκπροσωπούμενες από τις συμβαλλόμενες εργοδοτικές οργανώσεις .

Η εξέλιξη αυτή προσδίδει στο νομοθετημένο κατώτατο μισθό συμπληρωματικό χαρακτήρα στο ισχύον σύστημα καθορισμού κατώτατων μισθών με συλλογικές συμβάσεις εργασίας που εφαρμόζεται στην Ελλάδα σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία (Ν.1876/1990).

Το ισχύον πλέον σύστημα μισθών δομείται ιεραρχικά με ελάχιστο όριο το νομοθετημένο κατώτατο μισθό και ημερομίσθιο και στη συνέχεια οργανώνεται αποκεντρωμένα με βάση τις λοιπές συλλογικές συμβάσεις εργασίας (κλαδικές, ομοιεπαγγελματικές) που εφαρμόζονται μόνο για τους εργοδότες και εργαζόμενους των συμβαλλομένων εργοδοτικών και συνδικαλιστικών οργανώσεων εκπροσωπούμενους και τις επιχειρησιακές συλλογικές συμβάσεις.

Η διαβούλευση της Κυβέρνησης με τους Κοινωνικούς Εταίρους και την επιστημονική υποστήριξη ερευνητικών και επιστημονικών φορέων καθώς και εμπειρογνομώνων υψηλού γνωστικού κύρους, διασφαλίζει στο νέο σύστημα καθορισμού κατώτατου μισθού και ημερομισθίου, που θα ισχύσει από το 2017,

αφενός τη στενή παρακολουθηματικότητα που απαιτείται των δυνατοτήτων της ελληνικής οικονομίας, την αναγκαία συνάφεια που χρειάζεται να υπάρχει για την καταπολέμηση της ανεργίας και την αύξηση της απασχόλησης και αφετέρου βοηθά δραστικά στην ανάπτυξη ενός ώριμου, καλόπιστου, αντικειμενικού, πλούσιου, παραγωγικού και σύγχρονου Κοινωνικού Διαλόγου, χωρίς την καχύποπτη λογική του παρελθόντος, αλλά με όρους το Εθνικό και Κοινωνικό Συμφέρον.

Ειδικότερα το παρόν άρθρο βασιζόμενο :

α) Στην υποπαράγραφο ΙΑ 11 παρ. 1 του ν. 4093/2012 (Α' 222), όπως ισχύει, σύμφωνα με την οποία «1. Με την παρούσα διάταξη θεσπίζεται νέο σύστημα καθορισμού νόμιμου κατώτατου μισθού υπαλλήλων και ημερομισθίου εργατοτεχνιτών, το οποίο τίθεται σε ισχύ την 1.4.2013. Εντός του πρώτου τριμήνου του 2013 θεσπίζεται με πράξη υπουργικού συμβουλίου η διαδικασία διαμόρφωσης νομοθετικώς καθορισμένου νόμιμου κατώτατου μισθού και κατώτατου ημερομισθίου για τους εργαζόμενους ιδιωτικού δικαίου όλης της χώρας, λαμβάνοντας υπόψη την κατάσταση και τις προοπτικές της ελληνικής οικονομίας, της αγοράς εργασίας (ιδίως ως προς τα ποσοστά ανεργίας και απασχόλησης) και τη διαβούλευση της κυβέρνησης με εκπροσώπους κοινωνικών εταίρων, εξειδικευμένους επιστημονικούς, ερευνητικούς και λοιπούς φορείς. Κατά το Α' τρίμηνο του 2014 το σύστημα αυτό αξιολογείται ως προς την απλότητα και αποτελεσματικότητα της εφαρμογής, τη μείωση της ανεργίας, την αύξηση της απασχόλησης και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας.»

β) Στην ανάγκη να ρυθμιστούν τα ζητήματα για την εφαρμογή των ανωτέρω ρυθμίσεων και ειδικότερα την ανάγκη να καθοριστεί, αφενός η διαδικασία ορισμού νομοθετημένου κατώτατου μισθού υπαλλήλων και ημερομισθίου εργατοτεχνιτών, στο πλαίσιο των κανόνων που τέθηκαν με την Υποπαράγραφο ΙΑ 11 του ν. 4093/2012(Α' 222), όπως αυτός ισχύει και του ν. 1876/1990, όπως αυτός ισχύει και αφετέρου των όρων και προϋποθέσεων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για τον καθορισμό του νομοθετημένου νόμιμου κατώτατου μισθού υπαλλήλων και ημερομισθίου εργατοτεχνιτών και οι οποίοι αφορούν ιδίως: την κατάσταση της ελληνικής οικονομίας, τις προοπτικές ανάπτυξής της, τα επίπεδα παραγωγικότητας και ανταγωνιστικότητας, την επίτευξη και διατήρηση υψηλού επιπέδου απασχόλησης και κυρίως την μείωση του υψηλού ποσοστού της ανεργίας, όπως αυτοί έχουν τεθεί ως όροι και προϋποθέσεις από το άρθρο 1 του ν.4046/2012 (ΦΕΚ Α' 28/14.2.12), και τα παραρτήματα αυτού, ήτοι το αντίστοιχο "Μνημόνιο Κατανόησης" που υπογράφηκε μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εξ ονόματος των Κρατών Μελών της ζώνης του ευρώ, και το αντίστοιχο Μνημόνιο Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής, που υπεγράφη μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και του ΔΝΤ καθώς και από την υποπαράγραφο ΙΑ 11 παρ. 1 του ν. 4093/2012 (Α' 222),

γ) Στην υποπαράγραφο ΙΑ 11 παρ. 3 του ν. 4093/2012 (Α' 222), όπως ισχύει, σύμφωνα με την οποία «3. Μέχρι τη λήξη της περιόδου οικονομικής

προσαρμογής που προβλέπουν τα Μνημόνια που προσαρτώνται στο ν. 4046/2012 και οι επακολουθούσες τροποποιήσεις αυτών καθορίζεται ο νόμιμος κατώτατος μισθός υπαλλήλων και το ημερομίσθιο εργατοτεχνιτών ως εξής: (α) Για τους υπάλληλους άνω των 25 ετών ο κατώτατος μισθός ορίζεται 586,08 ευρώ και για τους εργατοτεχνίτες άνω των 25 ετών το κατώτατο ημερομίσθιο ορίζεται σε 26,18 ευρώ. (β) Για τους υπάλληλους κάτω των 25 ετών ο κατώτατος μισθός ορίζεται 510,95 ευρώ και για τους εργατοτεχνίτες κάτω των 25 ετών το κατώτατο ημερομίσθιο ορίζεται σε 22,83 ευρώ. (γ) i) Ο κατά τα άνω κατώτατος μισθός των υπαλλήλων άνω των 25 ετών προσαυξάνεται με ποσοστό 10% για κάθε τριετία προϋπηρεσίας και έως τρεις τριετίες και συνολικά 30% για προϋπηρεσία 9 ετών και άνω και το κατώτατο ημερομίσθιο των εργατοτεχνιτών άνω των 25 ετών προσαυξάνεται με ποσοστό 5% για κάθε τριετία προϋπηρεσίας και έως έξι τριετίες και συνολικά 30% για προϋπηρεσία 18 ετών και άνω. ii) Ο κατά τα άνω κατώτατος μισθός των υπαλλήλων κάτω των 25 ετών προσαυξάνεται με ποσοστό 10% για μία τριετία προϋπηρεσίας και για προϋπηρεσία 3 ετών και άνω και το κατώτατο ημερομίσθιο των εργατοτεχνιτών κάτω των 25 ετών προσαυξάνεται με ποσοστό 5% για κάθε τριετία προϋπηρεσίας και έως δύο τριετίες και συνολικά 10% για προϋπηρεσία 6 και άνω ετών. δ) Οι ως άνω προσαυξήσεις προϋπηρεσίας καταβάλλονται σε εργαζόμενο με προϋπηρεσία σε οποιοδήποτε εργοδότη και με οποιαδήποτε ειδικότητα, για μεν τους εργατοτεχνίτες μετά τη συμπλήρωση του 18ου έτους της ηλικίας τους, για δε τους υπαλλήλους μετά τη συμπλήρωση του 19ου έτους της ηλικίας τους και ισχύουν για την συμπληρωθείσα υπηρεσία την 14.2.2012. ε) Πέραν της μηνιαίας τακτικής προσαύξησης λόγω προϋπηρεσίας καμία άλλη προσαύξηση δεν περιλαμβάνεται στο νομοθετικώς καθορισμένο κατώτατο μισθό και ημερομίσθιο. στ) Έως ότου η ανεργία διαμορφωθεί σε ποσοστό κάτω του 10% αναστέλλεται η προσαύξηση του νομοθετικώς καθορισμένου νόμιμου κατώτατου μισθού και ημερομισθίου για προϋπηρεσία, που συμπληρώνεται μετά την 14.2.2012»,
θεσπίζει και' εφαρμογή και στο πλαίσιο των ανωτέρων διατάξεων, το νέο Μηχανισμό Καθορισμού Κατώτατου Μισθού και Ημερομισθίου σύμφωνα με τον οποίο:

α) Έπειτα από διαβούλευση, που διεξάγεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο παρόν,, ορίζεται ο νομοθετημένος κατώτατος μισθός και το νομοθετημένο κατώτατο ημερομίσθιο, για πλήρη απασχόληση, ήτοι μηνιαίος μισθός για εργασία 25 ημερών μηνιαίως και ημερομίσθιο για εργασία 8 ωρών ημερησίως, για τους υπαλλήλους και εργατοτεχνίτες όλης της χώρας, των οποίων η αμοιβή δεν ρυθμίζεται από συλλογική σύμβαση εργασίας,

β) Διευκρινίζεται ότι οι ατομικές συμβάσεις εργασίας και οι συλλογικές συμβάσεις εργασίας κάθε είδους δεν επιτρέπεται να ορίζουν μηνιαίες τακτικές αποδοχές ή ημερομίσθιο πλήρους απασχόλησης, υπολειπόμενες από το νομοθετικώς καθορισμένο κατώτατο μισθό και ημερομίσθιο ή της αντίστοιχης προκύπτουσας αναλογίας για τις συμβάσεις μερικής απασχόλησης,

γ) Προβλέπεται ότι η νέα διαδικασία - μηχανισμός διαμόρφωσης νομοθετικώς καθορισμένου νόμιμου κατώτατου μισθού και κατώτατου ημερομισθίου για τους εργαζόμενους ιδιωτικού δικαίου όλης της χώρας τίθεται σε ισχύ μετά τα προγράμματα Δημοσιονομικής Προσαρμογής, δηλαδή όχι πριν από την 1.1.2017,

δ) Ορίζεται ότι το ύψος του νομοθετημένου κατώτατου μισθού και νομοθετημένου ημερομισθίου θα πρέπει να καθορίζεται λαμβάνοντας υπόψη την κατάσταση της Ελληνικής οικονομίας και τις προοπτικές της για ανάπτυξη από την άποψη της παραγωγικότητας, των τιμών, και της ανταγωνιστικότητας, της απασχόλησης, του ποσοστού της ανεργίας, των εισοδημάτων και μισθών,

ε) Προσδιορίζεται ότι για τον ορισμό του νομοθετημένου κατώτατου μισθού και νομοθετημένου κατώτατου ημερομισθίου διεξάγεται διαβούλευση μεταξύ των κοινωνικών εταίρων και της Κυβέρνησης με την τεχνική και επιστημονική υποστήριξη, εξειδικευμένων επιστημονικών, ερευνητικών και συναφών φορέων και εμπειρογνομόνων, σε θέματα οικονομίας και ιδίως οικονομίας της εργασίας, κοινωνικής πολιτικής καθώς και εργασιακών σχέσεων και το συντονισμό από επιτροπή,

Επίσης ορίζονται οι κοινωνικοί εταίροι που μετέχουν στη διαβούλευση που είναι:

αα) εκ μέρους των εργαζομένων όλης της χώρας η Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδος (ΓΣΕΕ) και λοιπές δευτεροβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις κλαδικές ή ομοιοεπαγγελματικές που εκπροσωπούν εργαζόμενους του ιδιωτικού τομέα σε εθνικό επίπεδο και προτείνονται από τη ΓΣΕΕ ή καλούνται από την Επιτροπή Συντονισμού της διαβούλευσης, ββ) εκ μέρους των οργανώσεων των εργοδοτών ευρείας εκπροσώπησης εργοδοτικές οργανώσεις, μεταξύ των οποίων, ο Σύνδεσμος Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (Σ.Ε.Β.), η Γενική Συνομοσπονδία Επαγγελματιών, Βιοτεχνών, Εμπόρων Ελλάδος (Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.), η Εθνική Συνομοσπονδία Ελληνικού Εμπορίου (Ε.Σ.Ε.Ε.), ο Σύνδεσμος Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (Σ.Ε.Τ.Ε.), και λοιπές εργοδοτικές οργανώσεις που προτείνονται από αυτούς ή καλούνται από την Επιτροπή Συντονισμού της διαβούλευσης,

στ) Θεσπίζεται ότι η διαβούλευση συντονίζεται από τριμελή Επιτροπή αποτελούμενη από τον Πρόεδρο του Ο.ΜΕ.Δ., ως Πρόεδρο, ένα πρόσωπο κύρους ως εκπρόσωπο του Υπουργού Οικονομικών και ένα πρόσωπο κύρους ως εκπρόσωπο του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, με τη γραμματειακή υποστήριξη των υπηρεσιών του Ο.ΜΕ.Δ. καθώς επίσης ορίζεται και το έργο της Επιτροπής Συντονισμού της διαβούλευσης,

ζ) Προβλέπεται ότι το Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ), αναλαμβάνει τη σύνταξη του Σχεδίου Πορίσματος Διαβούλευσης, σε συνεργασία με πενταμελή επιτροπή ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων, εξειδικευμένων σε θέματα οικονομίας και κυρίως οικονομίας της εργασίας, κοινωνικής πολιτικής καθώς και εργασιακών σχέσεων,

η) Προσδιορίζεται ακριβώς το περιεχόμενο του Σχεδίου Πορίσματος Διαβούλευσης, το οποίο θα πρέπει να περιέχει ιδίως τη συστηματική καταγραφή των προτάσεων των διαβουλευομένων κοινωνικών εταίρων, τα σημεία συμφωνίας τους, τεκμηρίωση ως προς την κατάσταση της ελληνικής οικονομίας και της αγοράς εργασίας και τους παράγοντες που επιδρούν στο καθορισμό του προτεινόμενου νομοθετημένου κατωτάτου μισθού και ημερομισθίου και το οποίο στο τέλος υποβάλλεται στον Υπουργό Οικονομικών και τον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας. Καθορίζεται δε ότι το Σχέδιο του Πορίσματος Διαβούλευσης καθώς και όλες οι εκθέσεις, τα υπομνήματα και κάθε άλλο σχετικό έγγραφο τεκμηρίωσης που αφορά την ανωτέρω διαδικασία δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας,

θ) Τέλος ορίζεται με σαφήνεια ότι η διαδικασία η οποία ξεκινά το τελευταίο δεκαήμερο του μηνός Φεβρουαρίου κάθε έτους, ολοκληρώνεται το τελευταίο δεκαπενθήμερο του μηνός Ιουνίου κάθε έτους, μετά την εισήγηση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας του κατώτατου μισθού υπαλλήλων και του κατώτατου ημερομισθίου των εργατοτεχνιτών, στο Υπουργικό Συμβούλιο, λαμβάνοντας υπόψη το Πόρισμα της Διαβούλευσης, ο οποίος και εκδίδει τελικά απόφαση καθορισμού του κατωτάτου μισθού για τους υπαλλήλους και του κατωτάτου ημερομισθίου για τους εργατοτεχνίτες, μετά από την σύμφωνη γνώμη του Υπουργικού Συμβουλίου.

Συνεπώς με το ανωτέρω θεσπιζόμενο, με το παρόν, σύστημα, συγκλίνουμε με τα Ευρωπαϊκά Πρότυπα και τις Διεθνείς Πρακτικές, ως προς το μηχανισμό προσδιορισμού των κατώτατων μισθών και ημερομισθίων σε όλη τη χώρα. Παράλληλα, το νέο αυτό σύστημα όχι μόνο δεν εμποδίζει, αλλά προάγει και υποκινεί τη διεξαγωγή συλλογικών διαπραγματεύσεων μεταξύ των κοινωνικών εταίρων και τη σύναψη συλλογικών συμβάσεων σε υψηλότερα μισθολογικά επίπεδα, σε επιμέρους κλαδικά ή επιχειρησιακά επίπεδα. Επιπρόσθετα, το νέο σύστημα υποστηρίζει ουσιαστικά την ωρίμανση και την ποιοτική αναβάθμιση του κοινωνικού διαλόγου στη χώρα μας, προωθώντας την αναζήτηση συναινετικών συγκλίσεων σε ένα πλαίσιο υπευθυνότητας, εθνικής συναίσθησης και συνεκτίμησης των πραγματικών δεδομένων της αγοράς εργασίας, της παραγωγής και της οικονομίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

Διατάξεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής

Άρθρο 104

Τροποποίηση των ν. 3054/2002

Με τις **παραγράφους 1 και 2** του άρθρου 104 τροποποιούνται τα εδάφια α και β της παραγράφου 5 του άρθρου του άρθρου 6 του ν. 3054/2002, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα χορήγησης αδειών εμπορίας πετρελαιοειδών σε

εταιρείες με μικρότερα ελάχιστα όρια εταιρικού κεφαλαίου, ή εναλλακτικά με απαίτηση ασφαλιστικής κάλυψης κατά συγκεκριμένων κινδύνων. Ειδικότερα τα ελάχιστα όρια εταιρικού κεφαλαίου για τις άδειες κατηγορίας Α είναι πλέον κλιμακούμενα ανάλογα με τις πωλήσεις πετρελαιοειδών κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος, ώστε να μπορούν και οι επιχειρήσεις με μικρότερο μετοχικό κεφάλαιο από αυτό που καθόριζε ο ν. 3054/2002 να δραστηριοποιηθούν στην αγορά πετρελαιοειδών. Η απαίτηση ασφαλιστικής κάλυψης κατά συγκεκριμένων κινδύνων, θα καθοριστεί με κοινή υπουργική απόφαση η οποία προβλέπεται να εκδοθεί εντός τριμήνου από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου. Με τις ανωτέρω ρυθμίσεις δίνεται ή δυνατότητα στις εταιρίες του κλάδου να αντεπεξέλθουν στη δύσκολη οικονομική συγκυρία και να αποφευχθεί η αύξηση της ανεργίας, λαμβανομένης υπόψη της οικονομικής ύφεσης και της υλοποίησης πολιτικών βελτίωσης του ανταγωνισμού στην αγορά πετρελαιοειδών. Είναι σημαντικό οι εταιρείες εμπορίας πετρελαιοειδών να διατηρήσουν ένα επίπεδο οικονομικής αξιοπιστίας μεγαλύτερο από αυτό των κοινών ανωνύμων εταιρειών, δεδομένης και της αξίας των προϊόντων που αυτές εμπορεύονται.

Περαιτέρω, επιτρέπεται η λειτουργία αποθηκευτικών χώρων υγρών καυσίμων οι οποίοι τροφοδοτούνται με βυτιοφόρα οχήματα, για τους οποίους αποδεδειγμένα δεν είναι εφικτή η σύνδεση μέσω συστημάτων αγωγών με διωλιστήρια ή με θάλασσα ή με σιδηροδρομικό δίκτυο και οι οποίοι δεν θεωρούνται ως αποθήκες τήρησης αποθεμάτων ασφαλείας, υπό την προϋπόθεση ότι για τα διακινούμενα καύσιμα έχουν καταβληθεί οι προβλεπόμενοι δασμοί και φόροι.

Επίσης, παρέχεται η δυνατότητα χορήγησης άδειας εμπορίας της κατηγορίας Α' με ελάχιστο όριο όγκου αποθηκευτικών χώρων κλιμακούμενο ανάλογα με τις πωλήσεις πετρελαιοειδών κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος, Ειδικότερα, εφόσον ο όγκος πωλήσεων πετρελαιοειδών προϊόντων που πραγματοποιήθηκαν κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος δεν υπερβαίνει τους 300.000 Μ.Τ., οι ελάχιστοι αποθηκευτικοί χώροι καθορίζονται στα 4.000 κυβικά μέτρα, αντί των 13.000 κυβικών μέτρων, που ίσχυε. Με τα ανωτέρω, αίρεται η διακριτική μεταχείριση των ήδη υφιστάμενων εταιριών σε σχέση με τις νεοεισερχόμενες ώστε να υπάρχει ισότιμη μεταχείριση των κατόχων αδειών κατηγορίας Α'. Με τη κλιμάκωση αυτή επιτρέπεται και διευκολύνεται η είσοδος μικρών εταιριών εμπορίας τοπικής εμβέλειας με ευνοϊκούς όρους, στα πλαίσια της οικονομικής ύφεσης, της δυσκολίας χωροθέτησης νέων αποθηκευτικών χώρων και της υλοποίησης πολιτικών βελτίωσης του ανταγωνισμού στην αγορά πετρελαιοειδών.

Με την παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου καταργείται η υποπερίπτωση α της περίπτωσης Γ της παραγράφου 6 του άρθρου 6 του ν. 3054/2002, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα χορήγησης αδειών εμπορίας των κατηγοριών Α, Β1 και Β2 χωρίς την υποχρέωση χρησιμοποίησης των αποθηκευτικών χώρων κάθε φορά για την αποθήκευση προϊόντων δύο τουλάχιστον κατηγοριών από τα

Ελαφρά, Μεσαία και Βαρέα κλάσματα και κάθε κατηγορία να μην υπερβαίνει το ποσοστό του 80% του συνόλου του αποθηκευτικού χώρου, ώστε να αρθεί αυτός ο περιορισμός ο οποίος δυσκολεύει την εξεύρεση αποθηκευτικών χώρων που να πληρούν αυτή την προϋπόθεση, με αποτέλεσμα να υπάρχει δυσκολία στη χορήγηση των σχετικών αδειών.

Με την παράγραφο 4 του εν λόγω άρθρου καταργείται η επιβολή ελάχιστης τιμής καταναλωτή προκειμένου να αντιμετωπισθούν ενέργειες ή συνθήκες αθέμιτου ανταγωνισμού. Τα θέματα αυτά ρυθμίζονται τόσο από το υπάρχον νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο υπό την εποπτεία των αρμόδιων Υπηρεσιών και της Επιτροπής Ανταγωνισμού, όσο και από το Παρατηρητήριο Τιμών, μέσω του οποίου δίνεται η δυνατότητα έγκαιρης ενημέρωσης και σύγκρισης τιμών για τη διαμόρφωση προσφοράς και ζήτησης στη λιανική αγορά καυσίμων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η'

Διατάξεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Άρθρο 105

Τροποποίηση διατάξεων του Κ.Πολ.Δ.

Με τις **παραγράφους 1,2 και 3** του άρθρου 105 επέρχονται τροποποιήσεις στα άρθρα 691 παρ. 4 και 5 και 693 παράγραφος 1 του Κ.Πολ.Δ.

Ο σκοπός της τροποποίησης της παραγράφου 4 του άρθρου 691 είναι η ταχεία εκδίκαση των υποθέσεων ασφαλιστικών μέτρων σε περίπτωση εκδόσεως προσωρινής διαταγής, και σε περίπτωση αναβολής της συζήτησης της αίτησης, η αποφυγή του γνωστού φαινομένου με τη συνήθως συναινετική διατήρηση της προσωρινής διαταγής της δημιουργίας επί μακρότατο χρόνο καταστάσεων που δημιουργούν δικαιώματα και υποχρεώσεις με μία προσωρινή διαταγή. Επίσης αποσκοπεί τη χορήγηση μόνο μία φορά προσωρινής διαταγής και αν το σχετικό αίτημα απορριφθεί να μπορεί ο δικαστής που δίκασε κατ' ουσία την υπόθεση να τη χορηγήσει μετά την κατ' ουσία συζήτηση της υποθέσεως. Επίσης διατηρείται η ήδη υπάρχουσα ευχέρεια του δικαστηρίου να παρατείνει την ισχύ της προσωρινής διαταγής μέχρι την έκδοση αποφάσεως επί των ασφαλιστικών μέτρων. Με τη διάταξη της παραγράφου 5 του ίδιου άρθρου 691, όπως τροποποιείται ορίζεται ότι, αν δικαστής χορηγήσει ή παρατείνει την ισχύ της προσωρινής διαταγής, οφείλει να εκδώσει την απόφαση μέσα σε είκοσι ημέρες από τη συζήτηση. Διαφορετικά βέβαια η ισχύς της προσωρινής διαταγής παραμένει, διότι δεν είναι δίκαιο να θεσπισθεί κύρωση σε βάρος του διαδίκου, που δεν τον βαρύνει υπαιτιότητα για την καθυστέρηση. Σε κάθε άλλη περίπτωση η απόφαση εκδίδεται σε τριάντα ημέρες. Με τη διάταξη του άρθρου 693 παρ. 1, όπως τροποποιείται, επαναφέρεται η ρύθμιση που εισήχθη με το άρθρο 4 ε παρ. 1 του ν. 3388/2005, με τη διαφορά ότι στην εξαίρεση της υποχρεώσεως ασκήσεως αγωγής, πέραν των συναινετικών προσημειώσεων

υποθήκης προστέθηκε και η περίπτωση των ασφαλιστικών μέτρων νομής ή κατοχής, αφενός μεν διότι οι σχετικές αγωγές υπόκειται σε βραχύτατη (ενός έτους) παραγραφή, αφετέρου δε διότι η μη άσκηση αγωγής και η εξ αυτής άρση της ισχύος του ασφαλιστικού μέτρου δημιουργεί χωρίς λόγο δίκες μεταξύ των πολιτών. Δίδεται όμως και η ευχέρεια στο δικαστήριο να ορίσει μεγαλύτερη προθεσμία, αν κρίνει ότι η σύνταξη της αγωγής απαιτεί, λόγω της φύσης της διαφοράς περισσότερο χρόνο.

Με την **παράγραφο 4** του ίδιου άρθρου προστίθεται παράγραφος 2 στο άρθρο 672 Α, με σκοπό να μην διαιωνίζεται η σχετική διαφορά με διαδοχικές αναβολές, στις περιπτώσεις επικαλούμενης άκυρης απόλυσης εργαζομένου. Ορίζεται ότι αναβολή επιτρέπεται μόνο μία φορά και μόνο αν συντρέχει περίπτωση ανώτερης βίας, διαφορετικά αίρεται αυτοδικαίως το ασφαλιστικό μέτρο, το οποίο αίρεται επίσης και σε περίπτωση ματαιώσεως της συζητήσεως. Επίσης ορίζεται ότι η απόφαση εκδίδεται μέσα σε 60 ημέρες από τη συζήτηση της αγωγής, προθεσμία που είναι εύλογη για την έκδοση της αποφάσεως.

Άρθρο 106

Μεταβατικές και καταργούμενες διατάξεις

Με το **άρθρο 106** εισάγονται μεταβατικές διατάξεις, οι οποίες αποσκοπούν στην ταχεία εκδίκαση των αιτήσεων ασφαλιστικών μέτρων που εκκρεμούν, επί των οποίων έχει εκδοθεί προσωρινή διαταγή που διατάσσει την προσωρινή απασχόληση εργαζομένου και των αγωγών που επίσης εκκρεμούν και αφορούν άκυρη απόλυση εργαζομένου, για τις οποίες έχει διαταχθεί ως ασφαλιστικό μέτρο προσωρινή απασχόληση του εργαζομένου. Αυτό κρίνεται αναγκαίο, διότι στα δικαστήρια εκκρεμεί άγνωστος αριθμός τέτοιων αιτήσεων και αγωγών, οι οποίες έχουν προσδιορισθεί να συζητηθούν σε μακρινές δικασίμους ή έχουν αναβληθεί σε μακρινές δικασίμους, ο οποίος δεν μπορεί να ελεγχθεί με άλλο τρόπο, παρά μόνο με επίσπευση της συζητήσεως από τους διαδίκους.

Με τις εισαγόμενες ρυθμίσεις επιδιώκεται να εξαλειφθεί το φαινόμενο της διατηρήσεως επί μακρόν σε θέσεις εργασίας εργαζομένων, των οποίων οι συμβάσεις εργασίας έχουν λήξει, με προσωρινές διαταγές και ασφαλιστικά μέτρα, δηλαδή με βάση πιθανολόγηση της βασιμότητας αυτών, και χωρίς κατ' ουσίαν εκδίκαση των διαφορών, δηλαδή να εξαλειφθεί το φαινόμενο της χρησιμοποίησεως κυρίως των προσωρινών διαταγών, με τη συμπαιγνία των διαδίκων μερών, ως μέσου για τη διαιώνιση συμβάσεων εργασίας, που έχουν λήξει, χωρίς έκπτωση από τα συνταγματικά και ατομικά τους δικαιώματα.

Η κατάργηση της διάταξης του άρθρου 232 Α είναι αναγκαία για το λόγο ότι εξαναγκάζει τον εργοδότη να απασχολήσει τον εργαζόμενο, ακόμη και αν δεν υπάρχει θέση εργασίας.

Άρθρο 107

Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2013/25/ΕΕ

Στο τεύχος L 158/10.06.2013 της Επίσημης Εφημερίδας της Ε.Ε. δημοσιεύθηκε το οριστικό κείμενο της Οδηγίας 2013/25/ΕΕ του Συμβουλίου της 13^{ης} Μαΐου 2013 για την προσαρμογή ορισμένων οδηγιών στον τομέα του δικαιώματος εγκατάστασης και ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, λόγω της προσχώρησης της Δημοκρατίας της Κροατίας. Η παρούσα Οδηγία τροποποιεί μεταξύ άλλων τις Οδηγίες 77/249/ΕΟΚ περί διευκόλυνσεως της πραγματικής ασκήσεως της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών από δικηγόρους και 98/5/ΕΚ για τη διευκόλυνση της μόνιμης άσκησης του δικηγορικού επαγγέλματος σε κράτος μέλος διάφορο εκείνου στο οποίο αποκτήθηκε ο επαγγελματικός τίτλος. Δεδομένου ότι η ενσωμάτωση της Οδηγίας 2013/25/ΕΕ πρέπει να ολοκληρωθεί μέχρι την προσχώρηση της Κροατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ήτοι μέχρι την 1^η/7/2013) προωθείται **το άρθρο 107** για το μέρος της Οδηγίας που άπτεται της αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ήτοι σε ό,τι αφορά τα νομικά επαγγέλματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ' **ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ**

Άρθρο 108

Με το **άρθρο 108** ορίζεται ότι για το προσωπικό της καταργηθείσας ΕΡΤ Α.Ε. και των θυγατρικών της, των οποίων οι συμβάσεις λύθηκαν από τη δημοσίευση της διάταξης του άρθρου 3 της υπ'αριθμ. ΟΙΚ 02/11.6.2013 κοινής απόφασης του Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό και του Υπουργού Οικονομικών (Β' 1414) δεν θα εφαρμοστεί η διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του α.ν. 173/1967, με την οποία καθοριζόταν ανώτατο όριο για τον καθορισμό των αποζημιώσεων αυτών.

Άρθρο 109

Έναρξη ισχύος

Με το **άρθρο 109** καθορίζεται η έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

Αθήνα, 9 Ιουλίου 2013

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΤΟΥΡΝΑΡΑΣ

ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΚΩΝ/ΝΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΟΠΟΥΛΟΣ

**ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ**

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ

**ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ**

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ

**ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ**

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΙΧΕΛΑΚΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΠΑΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΥΓΕΙΑΣ

ΣΠΥΡΙΔΩΝΑΣ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

**ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ**

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΤΑΜΑΤΗΣ

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ, ΕΠΕΙΓΟΝΤΑ ΜΕΤΡΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ Ν. 4046/2012, ΤΟΥ Ν.4093/2012 ΚΑΙ ΤΟΥ Ν. 4127/2013 ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟ ΚΩΔΙΚΑΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1 Πεδίο Εφαρμογής

1. Ο Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος (Κ.Φ.Ε.) ρυθμίζει τη φορολογία του εισοδήματος:
 - α) των φυσικών προσώπων,
 - β) των νομικών προσώπων και των κάθε είδους νομικών οντοτήτων.
2. Ο Κ.Φ.Ε. ρυθμίζει τον τρόπο φορολόγησης για τις κατηγορίες εισοδημάτων, όπως ορίζονται στον Κ.Φ.Ε, καθώς και τον τρόπο απόδοσης των φόρων με την υποβολή της δήλωσης, την προκαταβολή του φόρου και την παρακράτησή του.

Άρθρο 2 Ορισμοί

Οι όροι που χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς του Κ.Φ.Ε. έχουν την έννοια που προβλέπει η κείμενη νομοθεσία, εκτός εάν ο Κ.Φ.Ε. ορίζει διαφορετικά.

Για τους σκοπούς του παρόντος νοούνται ως :

- α) *«φορολογούμενος»*: κάθε πρόσωπο που υπόκειται σε φόρο εισοδήματος σύμφωνα με τον Κ.Φ.Ε. ,
- β) *«πρόσωπο»*: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή κάθε είδους νομική οντότητα,
- γ) *«νομικό πρόσωπο»*: κάθε επιχείρηση ή εταιρεία με νομική προσωπικότητα ή ένωση επιχειρήσεων ή εταιρειών με νομική προσωπικότητα,
- δ) *«νομική οντότητα»*: κάθε μόνωμο εταιρικής ή μη οργάνωσης ανεξαρτήτως νομικής προσωπικότητας και κερδοσκοπικού ή μη χαρακτήρα που δεν είναι φυσικό ή νομικό πρόσωπο, όπως ιδίως συνεταιρισμός, οργανισμός, υπεράκτια ή εξωχώρια εταιρεία, κάθε μορφής εταιρεία ιδιωτικών επενδύσεων, κάθε μορφής καταπίστευμα ή εμπίστευμα ή οποιοδήποτε μόνωμο παρόμοιας φύσης, κάθε μορφής ίδρυμα ή σωματείο οποιοδήποτε μόνωμο παρόμοιας φύσης, κάθε μορφή προσωπικής επιχείρησης ή οποιαδήποτε οντότητα προσωπικού χαρακτήρα, κάθε μορφής κοινή επιχείρηση, κάθε μορφής εταιρείας διαχείρισης κεφαλαίου ή περιουσίας ή διαθήκης ή κληρονομίας ή

- κληροδοσίας ή δωρεάς, κάθε φύσης κοινοπραξία, κάθε μορφής εταιρεία αστικού δικαίου, συμμετοχικές ή αφανείς εταιρείες, κοινωνίες αστικού δικαίου,
- ε) «υπόχρεος σε παρακράτηση»: κάθε πρόσωπο που υποχρεούται σε παρακράτηση φόρου στην πηγή σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Φ.Ε.,
- στ) «συγγενικό πρόσωπο»: ο/η σύζυγος και οι ανιόντες ή κατιόντες σε ευθεία γραμμή.
- ζ) «συνδεδεμένο πρόσωπο»: κάθε πρόσωπο, το οποίο συμμετέχει άμεσα ή έμμεσα στη διοίκηση, τον έλεγχο ή το κεφάλαιο άλλου προσώπου, το οποίο είναι συγγενικό πρόσωπο ή με το οποίο συνδέεται. Ειδικότερα, τα ακόλουθα πρόσωπα θεωρούνται συνδεδεμένα πρόσωπα:
- αα) κάθε πρόσωπο που κατέχει άμεσα ή έμμεσα μετοχές, μερίδια, ή συμμετοχή στο κεφάλαιο τουλάχιστον τριάντα τρία (33%) τοις εκατό, βάσει αξίας ή αριθμού, ή δικαιώματα σε κέρδη ή δικαιώματα ψήφου,
- ββ) δύο ή περισσότερα πρόσωπα εάν κάποιο πρόσωπο κατέχει άμεσα ή έμμεσα μετοχές, μερίδια δικαιώματα ψήφου ή συμμετοχής στο κεφάλαιο τουλάχιστον τριάντα τρία (33%) τοις εκατό, βάσει αξίας ή αριθμού, ή δικαιώματα σε κέρδη ή δικαιώματα ψήφου,
- γγ) κάθε πρόσωπο με το οποίο υπάρχει σχέση άμεσης ή έμμεσης ουσιώδους διοικητικής εξάρτησης ή ελέγχου ή ασκεί καθοριστική επιρροή ή έχει τη δυνατότητα άσκησης καθοριστικής επιρροής άλλου προσώπου ή σε περίπτωση που και τα δύο πρόσωπα έχουν σχέση άμεσης ή έμμεσης ουσιώδους διοικητικής εξάρτησης ή ελέγχου ή δυνατότητα άσκησης καθοριστικής επιρροής από τρίτο πρόσωπο.

Άρθρο 3

Υποκείμενα του φόρου

1. Ο φορολογούμενος που έχει τη φορολογική κατοικία του στην Ελλάδα υπόκειται σε φόρο για το φορολογητέο εισόδημά του που προκύπτει στην ημεδαπή και την αλλοδαπή, ήτοι το παγκόσμιο εισόδημά του που αποκτάται μέσα σε ορισμένο φορολογικό έτος. Κατ' εξαίρεση ο φορολογούμενος που είναι αλλοδαπό προσωπικό των εγκατεστημένων στην Ελλάδα γραφείων σύμφωνα με τις διατάξεις του α.ν 89/1967 (Α' 132), όπως ισχύει, υπόκειται σε φόρο στην Ελλάδα μόνο για το εισόδημα που προκύπτει στην Ελλάδα.
2. Ο φορολογούμενος που δεν έχει τη φορολογική κατοικία του στην Ελλάδα υπόκειται σε φόρο για το φορολογητέο εισόδημά του που προκύπτει στην Ελλάδα και αποκτάται μέσα σε ορισμένο φορολογικό έτος.

Άρθρο 4

Φορολογική κατοικία

1. Ένα φυσικό πρόσωπο είναι φορολογικός κάτοικος Ελλάδας, εφόσον:

- α) έχει στην Ελλάδα τη μόνιμη ή κύρια κατοικία του, ή τη συνήθη διαμονή του, ή το κέντρο των ζωτικών του συμφερόντων ήτοι τους προσωπικούς ή οικονομικούς ή κοινωνικούς δεσμούς του, ή
- β) είναι προξενικός, διπλωματικός ή δημόσιος λειτουργός παρόμοιου καθεστώτος ή δημόσιος υπάλληλος που έχει την ελληνική ιθαγένεια και υπηρετεί στην αλλοδαπή.
2. Ένα φυσικό πρόσωπο που έχει φυσική παρουσία στην Ελλάδα για χρονικό διάστημα άνω των εκατόν ογδόντα τριών (183) ημερών εντός οποιασδήποτε δωδεκάμηνης περιόδου, αδιαλείπτως ή με διαλείμματα, είναι φορολογικός κάτοικος Ελλάδος για το φορολογικό έτος στη διάρκεια του οποίου συμπληρώνεται η δωδεκάμηνη περίοδος.
3. Ένα νομικό πρόσωπο ή μία νομική οντότητα είναι φορολογικός κάτοικος Ελλάδας για οποιοδήποτε φορολογικό έτος, εφόσον:
- α) συστάθηκε ή ιδρύθηκε σύμφωνα με το ελληνικό δίκαιο,
- β) έχει την καταστατική έδρα του στην Ελλάδα, ή
- γ) ο τόπος άσκησης πραγματικής διοίκησης είναι στην Ελλάδα οποιαδήποτε περίοδο στη διάρκεια του φορολογικού έτους.
4. Ο «τόπος άσκησης πραγματικής διοίκησης» είναι στην Ελλάδα με βάση τα πραγματικά περιστατικά και τις συνθήκες λαμβάνοντας υπόψη ιδίως τα εξής:
- α) τον τόπο άσκησης καθημερινής διοίκησης,
- β) τον τόπο λήψης στρατηγικών αποφάσεων,
- γ) τον τόπο ετήσιας γενικής συνέλευσης των μετόχων ή εταιρών,
- δ) τον τόπο τήρησης βιβλίων και στοιχείων,
- ε) τον τόπο συνεδριάσεων του διοικητικού συμβουλίου ή όποιου άλλου εκτελεστικού οργάνου διοίκησης,
- στ) την κατοικία των μελών του διοικητικού συμβουλίου ή όποιου άλλου εκτελεστικού οργάνου διοίκησης.
- Σε συνδυασμό με τη συνδρομή των παραπάνω περιστατικών και συνθηκών είναι δυνατόν να συνεκτιμάται και η κατοικία της πλειοψηφίας των μετόχων ή εταιρών.

Άρθρο 5

Εισόδημα που προκύπτει στην ημεδαπή

1. Εισόδημα που προκύπτει στην ημεδαπή είναι κάθε εισόδημα πηγής Ελλάδας και ιδίως:
- α) το εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις που παρέχεται στην ημεδαπή,
- β) το εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις που παρέχεται στην αλλοδαπή και πληρώνεται από το Ελληνικό Δημόσιο,
- γ) το εισόδημα από υπηρεσίες διοίκησης, συμβουλευτικές και τεχνικές που παρέχονται στην ημεδαπή,
- δ) το εισόδημα από καλλιτεχνικές και αθλητικές δραστηριότητες που παρέχονται στην ημεδαπή,
- ε) το εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα που ασκείται στην ημεδαπή,

- στ) το εισόδημα από την μεταβίβαση παγίων περιουσιακών στοιχείων από αλλοδαπό που ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα μέσω μόνιμης εγκατάστασης στην ημεδαπή,
- ζ) το εισόδημα από ακίνητη περιουσία και το εισόδημα από λοιπά δικαιώματα που προκύπτουν από την ακίνητη περιουσία, εφόσον τα ακίνητα βρίσκονται στην ημεδαπή,
- η) το εισόδημα από την πώληση ακίνητης περιουσίας, η οποία βρίσκεται στην ημεδαπή,
- θ) το εισόδημα από την πώληση ολόκληρης επιχείρησης, εταιρικών μεριδίων ή ποσοστών συμμετοχής, μετοχών, εισηγμένων ή μηομολόγων και παραγώγων χρηματοοικονομικών προϊόντων, εφόσον η συναλλαγή πραγματοποιείται στην ημεδαπή ή οι παραπάνω τίτλοι έχουν εκδοθεί από ημεδαπή επιχείρηση
- ι) το εισόδημα από μερίσματα ή λοιπά διανεμόμενα ποσά από νομικό πρόσωπο που έχει τη φορολογική του κατοικία στην ημεδαπή,
- ια) το εισόδημα από μερίσματα ή λοιπά διανεμόμενα ποσά από τις νομικές οντότητες που έχουν τη φορολογική τους κατοικία στην ημεδαπή,
- ιβ) το εισόδημα από τόκους καταβληθέντες ή πιστωθέντες από κάτοικο Ελλάδας ή αλλοδαπής μέσω μόνιμης εγκατάστασης στην ημεδαπή,
- ιγ) το εισόδημα από δικαιώματα που πιστώνεται ή καταβάλλεται από κάτοικο ημεδαπής ή αλλοδαπής μέσω μόνιμης εγκατάστασης στην ημεδαπή.

2. Ως εισόδημα, που προκύπτει στην αλλοδαπή, νοείται κάθε εισόδημα που δεν προκύπτει στην ημεδαπή σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 1.

Άρθρο 6 **Μόνιμη Εγκατάσταση**

1. «Μόνιμη εγκατάσταση» ορίζεται ο καθορισμένος τόπος επιχειρηματικών δραστηριοτήτων μέσω του οποίου διεξάγονται εν όλω ή εν μέρει οι δραστηριότητες της επιχείρησης.
2. Ο όρος «μόνιμη εγκατάσταση» περιλαμβάνει κυρίως:
 - α) τόπο της διοίκησης,
 - β) υποκατάστημα,
 - γ) γραφείο,
 - δ) εργοστάσιο,
 - ε) εργαστήριο, και
 - στ) ορυχείο, μεταλλείο, πηγή πετρελαίου ή αερίου, λατομείο ή οποιοδήποτε άλλο τόπο εξόρυξης φυσικών πόρων.
3. Το εργοτάξιο ή ένα έργο κατασκευής ή συναρμολόγησης θεωρείται ότι συνιστά μόνιμη εγκατάσταση, μόνον εφόσον διαρκεί για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των τριών (3) μηνών.

4. Ανεξάρτητα από τις παραπάνω διατάξεις του παρόντος άρθρου, ο όρος «μόνιμη εγκατάσταση» θεωρείται ότι δεν περιλαμβάνει:
- α) τη χρήση εγκαταστάσεων αποκλειστικά για το σκοπό της αποθήκευσης, έκθεσης, ή παράδοσης των αγαθών ή εμπορευμάτων που ανήκουν στην επιχείρηση,
 - β) τη διατήρηση αποθέματος αγαθών ή εμπορευμάτων που ανήκουν στην επιχείρηση αποκλειστικά με σκοπό την αποθήκευση, έκθεση ή παράδοση,
 - γ) τη διατήρηση αποθέματος αγαθών ή εμπορευμάτων που ανήκουν στην επιχείρηση αποκλειστικά με σκοπό την επεξεργασία από άλλη επιχείρηση,
 - δ) τη διατήρηση καθορισμένου τόπου επιχειρηματικών δραστηριοτήτων αποκλειστικά με σκοπό την αγορά αγαθών ή εμπορευμάτων ή τη συλλογή πληροφοριών για την επιχείρηση,
 - ε) τη διατήρηση ενός καθορισμένου τόπου επιχειρηματικών δραστηριοτήτων αποκλειστικά με σκοπό τη διεξαγωγή για την επιχείρηση κάθε άλλης δραστηριότητας προπαρασκευαστικού ή βοηθητικού χαρακτήρα,
 - στ) τη διατήρηση ενός καθορισμένου τόπου επιχειρηματικών δραστηριοτήτων αποκλειστικά με σκοπό το συνδυασμό εργασιών που αναφέρονται στις περιπτώσεις α' έως ε' της, εφόσον η συνολική δραστηριότητα του καθορισμένου τόπου επιχειρηματικών δραστηριοτήτων που προκύπτει από τον εν λόγω συνδυασμό έχει προπαρασκευαστικό ή βοηθητικό χαρακτήρα.
5. Ανεξάρτητα από τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2, όταν ένα πρόσωπο, εκτός από τον ανεξάρτητο πράκτορα για τον οποίο εφαρμόζεται η παράγραφος 6, ενεργεί για λογαριασμό της επιχείρησης και έχει εξουσιοδότηση, την οποία ασκεί συνήθως στην ημεδαπή να συνάπτει συμφωνίες στο όνομα της επιχείρησης, τότε η επιχείρηση αυτή θεωρείται ότι έχει τη μόνιμη εγκατάστασή της στην Ελλάδα αναφορικά με τις δραστηριότητες που το πρόσωπο αυτό αναλαμβάνει για λογαριασμό της, εκτός αν οι δραστηριότητες του εν λόγω προσώπου περιορίζονται σε εκείνες που ορίζονται στην παράγραφο 4, οι οποίες έστω και αν ασκούνται μέσω ενός καθορισμένου τόπου επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, δεν καθιστούν τον τόπο αυτό μόνιμη εγκατάσταση κατά τις διατάξεις της παραγράφου αυτής.
6. Μία επιχείρηση δεν θεωρείται ότι έχει μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα αν η δραστηριότητά της περιορίζεται στη διεξαγωγή εργασιών μέσω μεσίτη, γενικού αντιπροσώπου με προμήθεια ή οποιουδήποτε άλλου ανεξάρτητου πράκτορα, εφόσον τα πρόσωπα αυτά ενεργούν στο πλαίσιο της συνήθους επιχειρηματικής τους δραστηριότητας.
7. Μία ασφαλιστική εταιρεία ενός άλλου κράτους μέλους θεωρείται, ότι έχει μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα, εάν εισπράττει ασφάλιστρα στην Ελλάδα μέσω πράκτορα, εκτός από τον πράκτορα για τον οποίο εφαρμόζεται η παράγραφος 6, ή ασφαλίζει κινδύνους που βρίσκονται στην Ελλάδα μέσω ενός τέτοιου πράκτορα.
8. Το γεγονός ότι μία επιχείρηση που είναι φορολογικός κάτοικος στην Ελλάδα ελέγχει ή ελέγχεται από μία άλλη επιχείρηση που είναι κάτοικος άλλου κράτους ή που διεξάγει

εργασίες μέσω μόνιμης εγκατάστασης ή με άλλο τρόπο σε αυτό το άλλο κράτος δεν καθιστά από μόνο του την πρώτη επιχείρηση μόνιμη εγκατάσταση της δεύτερης.

Άρθρο 7 **Φορολογητέο εισόδημα**

1. Φορολογητέο εισόδημα είναι το εισόδημα που απομένει μετά την αφαίρεση των δαπανών που εκπίπτουν σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Φ.Ε. από το ακαθάριστο εισόδημα.
2. Ο Κ.Φ.Ε. διακρίνει τις ακόλουθες κατηγορίες ακαθάριστων εισοδημάτων:
 - α) εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις,
 - β) εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα,
 - γ) εισόδημα από κεφάλαιο, και
 - δ) εισόδημα από υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου.

Άρθρο 8 **Φορολογικό έτος**

1. Το φορολογικό έτος ταυτίζεται με το ημερολογιακό έτος. Για τα νομικά πρόσωπα ή τις νομικές οντότητες που τηρούν διπλογραφικά βιβλία το φορολογικό έτος μπορεί να λήγει στις 30 Ιουνίου. Σε καμία περίπτωση το φορολογικό έτος δεν μπορεί να υπερβαίνει τους δώδεκα (12) μήνες.
2. Κατά παρέκκλιση της παραγράφου 1 ένα νομικό πρόσωπο ή μια νομική οντότητα που είναι φορολογικός κάτοικος στην ημεδαπή και ανήκει κατά ποσοστό που υπερβαίνει το πενήντα τοις εκατό (50%) σε αλλοδαπό νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα μπορεί να χρησιμοποιήσει ως φορολογικό έτος το φορολογικό έτος του αλλοδαπού νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας.
3. Ο φόρος που επιβάλλεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος αφορά σε εισόδημα που αποκτήθηκε το αμέσως προηγούμενο φορολογικό έτος.
4. Χρόνος κτήσης του εισοδήματος θεωρείται ο χρόνος που ο δικαιούχος απέκτησε το δικαίωμα εισπραξής του. Κατ' εξαίρεση, για τις ανείσπρακτες δεδουλευμένες αποδοχές που εισπράττει καθυστερημένα ο δικαιούχος εισοδήματος από μισθωτή εργασία σε φορολογικό έτος μεταγενέστερο, χρόνος απόκτησης του εν λόγω εισοδήματος θεωρείται ο χρόνος που εισπράττονται, εφόσον αναγράφονται διακεκριμένα στην ετήσια βεβαίωση αποδοχών που χορηγείται στο δικαιούχο.
5. Σε περίπτωση που ο φορολογούμενος προβαίνει σε έναρξη ή παύση εργασιών ή δραστηριοτήτων στη διάρκεια του φορολογικού έτους, το πρώτο φορολογικό έτος λήγει στις 31 Δεκεμβρίου και το τελευταίο φορολογικό έτος αρχίζει την 1^η Ιανουαρίου, με την επιφύλαξη του δευτέρου εδαφίου της παραγράφου 1.

Άρθρο 9 **Πίστωση φόρου αλλοδαπής**

1. Εάν κατά τη διάρκεια του φορολογικού έτους ένας φορολογούμενος που έχει φορολογική κατοικία στην Ελλάδα αποκτά εισόδημα στην αλλοδαπή, ο καταβλητέος φόρος εισοδήματος του εν λόγω φορολογούμενου, όσον αφορά στο εν λόγω εισόδημα, μειώνεται κατά το ποσό του φόρου που καταβλήθηκε στην αλλοδαπή για αυτό το εισόδημα. Η καταβολή του ποσού του φόρου στην αλλοδαπή αποδεικνύεται με τα σχετικά δικαιολογητικά έγγραφα σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας.
2. Η μείωση του φόρου εισοδήματος που προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο δεν δύναται να υπερβαίνει το ποσό του φόρου που αναλογεί για το εισόδημα αυτό στην Ελλάδα.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ **ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ**

Κεφάλαιο Α΄ **Γενικές διατάξεις**

Άρθρο 10 **Αντικείμενο του φόρου εισοδήματος των φυσικών προσώπων**

«Φόρος εισοδήματος φυσικών προσώπων» είναι ο φόρος που επιβάλλεται ετησίως στο εισόδημα που αποκτούν τα φυσικά πρόσωπα.

Άρθρο 11 **Εξαρτώμενα μέλη**

1. Ως εξαρτώμενα μέλη του φορολογούμενου, θεωρούνται:
 - α) ο (η) σύζυγος, εφόσον δεν έχει ίδια φορολογητέα εισοδήματα οποιασδήποτε πηγής,
 - β) άγαμα τέκνα, εφόσον:
 - είναι ανήλικα έως 18 ετών ή ,
 - είναι ενήλικα έως 25 ετών και φοιτούν σε σχολές ή σχολεία ή ινστιτούτα επαγγελματικής εκπαίδευσης ή κατάρτισης της ημεδαπής ή αλλοδαπής ή,
 - είναι ενήλικα έως 25 ετών και είναι εγγεγραμμένα στα μητρώα ανέργων του Οργανισμού Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.) ή υπηρετούν τη στρατιωτική θητεία τους,
 - γ) τα παρακάτω φυσικά πρόσωπα με ποσοστό νοητικής ή σωματικής αναπηρίας τουλάχιστον 67%, εφόσον είναι άγαμα, διαζευγμένα ή σε χηρεία:
 - τέκνα του φορολογούμενου,
 - αδελφοί και αδελφές των δύο συζύγων.
 - δ) ανιόντες,

- ε) ανήλικα ορφανά από πατέρα και μητέρα που έχουν έως τρίτου βαθμού συγγένεια με το φορολογούμενο ή τον/τη σύζυγο.
2. Τα φυσικά πρόσωπα που αναφέρονται στις περιπτώσεις (β), (δ), και (ε) της παραγράφου 1 δεν θεωρούνται εξαρτώμενα μέλη, εάν το ετήσιο εισόδημά τους υπερβαίνει το ποσό των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ και εφόσον συνοικούν με το φορολογούμενο. Τα φυσικά πρόσωπα της περίπτωσης γ) της παραγράφου 1, δεν θεωρούνται εξαρτώμενα μέλη, εάν το ετήσιο εισόδημά τους υπερβαίνει το ποσό των έξι χιλιάδων (6.000) ευρώ.
3. Κατά την εφαρμογή της παραγράφου 2, δεν λαμβάνονται υπόψη οι παρακάτω κατηγορίες εισοδήματος:
- α) διατροφή που καταβάλλεται στο ανήλικο τέκνο με δικαστική απόφαση ή με συμβολαιογραφική πράξη,
 - β) εξωϊδρυματικό επίδομα ή προνοιακά επιδόματα αναπηρίας που χορηγούνται από το κράτος.
4. Το εισόδημα των ανήλικων τέκνων προστίθεται στα εισοδήματα και φορολογείται στο όνομα του γονέα που ασκεί τη γονική μέριμνα. Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου δεν εφαρμόζεται για τις ακόλουθες κατηγορίες εισοδημάτων σχετικά με τα οποία το ανήλικο τέκνο υπέχει δική του φορολογική υποχρέωση:
- α) το εισόδημα που αποκτά το ανήλικο από εργασιακή σχέση σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 12,
 - β) συντάξεις που περιήλθαν στο ανήλικο τέκνο λόγω θανάτου του πατέρα ή της μητέρας του.

Κεφάλαιο Β΄

Εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις

Άρθρο 12

Εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις

1. Το ακαθάριστο εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις περιλαμβάνει τα πάσης φύσεως εισοδήματα σε χρήμα ή σε είδος που αποκτώνται στο πλαίσιο υφιστάμενης, παρελθούσας ή μελλοντικής εργασιακής σχέσης.
2. Για τους σκοπούς του Κ.Φ.Ε, εργασιακή σχέση υφίσταται όταν ένα φυσικό πρόσωπο παρέχει υπηρεσίες:
- α) στο πλαίσιο σύμβασης εργασίας σύμφωνα με το εργατικό δίκαιο,
 - β) βάσει σύμβασης, προφορικής ή έγγραφης, με την οποία το φυσικό πρόσωπο αποκτά σχέση εξαρτημένης εργασίας με άλλο πρόσωπο, το οποίο έχει το δικαίωμα να ορίζει και να ελέγχει τον τρόπο, το χρόνο, και τον τόπο εκτέλεσης των υπηρεσιών,

- γ) οι οποίες ρυθμίζονται από τη νομοθεσία περί μισθολογίου και ειδικών μισθολογίων των υπαλλήλων και λειτουργών του Δημοσίου,
- δ) ως διευθυντής ή μέλος του ΔΣ εταιρείας ή κάθε άλλου νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας,
- ε) ως δικηγόρος έναντι πάγιας αντιμισθίας για την παροχή νομικών υπηρεσιών,
- στ) βάσει έγγραφων συμβάσεων παροχής υπηρεσιών ή συμβάσεων έργου, με φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες τα οποία δεν υπερβαίνουν τα τρία (3), ή, εφόσον υπερβαίνουν τον αριθμό αυτόν, ποσοστό εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) του ακαθάριστου εισοδήματος από επιχειρηματική δραστηριότητα προέρχεται από ένα (1) από τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες που λαμβάνουν τις εν λόγω υπηρεσίες και εφόσον οι ετήσιες επιχειρηματικές δαπάνες που θα εξέπιπταν σύμφωνα με το άρθρο 22, δεν υπερβαίνουν το ποσό των εννέα χιλιάδων διακοσίων πενήντα δύο (9.250) ευρώ. Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση που ο φορολογούμενος αποκτά εισόδημα από μισθωτή εργασία σύμφωνα με μία από τις περιπτώσεις α' έως ε' του παρόντος άρθρου.

3. Ως ακαθάριστα εισοδήματα από μισθωτή εργασία και συντάξεις θεωρούνται τα εξής:

- α) ημερομίσθιο, μισθός, επίδομα αδείας, επίδομα ασθενείας, επίδομα εορτών, αποζημίωση μη ληφθείσας άδειας, αμοιβές, προμήθειες, επιμίσθια και φιλοδωρήματα,
- β) επιδόματα περιλαμβανομένων του επιδόματος κόστους διαβίωσης, της ημερήσιας αποζημίωσης, του επιδόματος ενοικίου, της αποζημίωσης εξόδων φιλοξενίας ή ταξιδιού,
- γ) αποζημίωση εξόδων στα οποία έχει υποβληθεί ο εργαζόμενος ή συγγενικό πρόσωπο του εργαζομένου,
- δ) παροχή οποιασδήποτε μορφής που λαμβάνει ο εργαζόμενος πριν την έναρξη της εργασιακής σχέσης,
- ε) αποζημιώσεις για τη λύση ή καταγγελία της εργασιακής σχέσης,
- στ) συντάξεις που χορηγούνται από κύριο και επικουρικό φορέα υποχρεωτικής ασφάλισης, καθώς και από επαγγελματικά ταμεία που έχουν συσταθεί με νόμο,
- ζ) το ασφάλισμα που καταβάλλεται εφάπαξ ή με τη μορφή περιοδικής παροχής στο πλαίσιο ομαδικών ασφαλιστηρίων συνταξιοδοτικών συμβολαίων,
- η) κάθε άλλη παροχή που εισπράττεται έναντι υφιστάμενης, παρελθούσας ή μελλοντικής εργασιακής σχέσης.

Άρθρο 13
Παροχές σε είδος

- 1.** Με την επιφύλαξη των διατάξεων των παραγράφων 2, 3, 4 και 5 οποιοσδήποτε παροχές σε είδος που λαμβάνει ένας εργαζόμενος ή συγγενικό πρόσωπο αυτού συνυπολογίζονται στο φορολογητέο εισόδημά του στην αγοραία αξία τους, εφόσον η συνολική αξία των παροχών σε είδος υπερβαίνει το ποσό των τριακοσίων (300) ευρώ ανά φορολογικό έτος.

2. Η αγοραία αξία της παραχώρησης ενός οχήματος σε εργαζόμενο ή εταίρο, ή μέτοχο από ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα, για οποιοδήποτε χρονικό διάστημα ενός φορολογικού έτους, υπολογίζεται σε ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) του κόστους του οχήματος που εγγράφεται ως δαπάνη στα βιβλία του εργοδότη με τη μορφή της απόσβεσης ή του μισθώματος, περιλαμβανομένων των δαπανών κυκλοφορίας, επισκευών και συντηρήσεων. Σε περίπτωση που το κόστος είναι μηδενικό, η αγοραία αξία της παραχώρησης ορίζεται σε ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) της μέσης δαπάνης ή απόσβεσης κατά τα τελευταία τρία (3) έτη.
3. Οι παροχές σε είδος με τη μορφή δανείου, προς εργαζόμενο, ή εταίρο ή μέτοχο από ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα περιβάλλονται τη μορφή έγγραφης συμφωνίας και αποτιμώνται με βάση το ποσό της διαφοράς που προκύπτει μεταξύ των τόκων που θα κατέβαλε ο εργαζόμενος στη διάρκεια του ημερολογιακού μήνα κατά τον οποίο έλαβε την παροχή, εάν το επιτόκιο υπολογισμού των τόκων ήταν το μέσο επιτόκιο αγοράς όπως ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών κατά τον ίδιο μήνα και των τόκων που τυχόν κατέβαλε ο εργαζόμενος στη διάρκεια του εν λόγω ημερολογιακού μήνα. Σε περίπτωση που δεν υφίσταται έγγραφη συμφωνία δανείου, το σύνολο του αρχικού κεφαλαίου λογίζεται ως παροχή σε είδος. Η προκαταβολή μισθού άνω των τριών (3) μηνών θεωρείται δάνειο.
4. Η αγοραία αξία των παροχών σε είδος που λαμβάνει ένας εργαζόμενος ή εταίρος ή μέτοχος από νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα με τη μορφή δικαιωμάτων προαίρεσης απόκτησης μετοχών προσδιορίζεται κατά το χρόνο άσκησης του δικαιώματος προαίρεσης ή μεταβίβασής του και ανεξαρτήτως εάν συνεχίζει να ισχύει η εργασιακή σχέση. Η αγοραία αξία άσκησης δικαιώματος είναι η τιμή κλεισίματος της μετοχής στο χρηματιστήριο μειωμένη κατά την τιμή διάθεσης του δικαιώματος.
5. Η αγοραία αξία της παραχώρησης κατοικίας σε εργαζόμενο ή εταίρο, ή μέτοχο από ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα, για οποιοδήποτε χρονικό διάστημα ενός φορολογικού έτους, αποτιμάται στο ποσό του μισθώματος που καταβάλλει η επιχείρηση ή σε περίπτωση ιδιόκτητης κατοικίας σε ποσοστό τρία τοις εκατό (3%) επί της αντικειμενικής αξίας του ακινήτου.

Άρθρο 14

Απαλλαγές εισοδήματος από μισθωτή εργασία και συντάξεις

1. Από τον υπολογισμό του εισοδήματος από μισθωτή εργασία και συντάξεις εξαιρούνται:
 - α) η αποζημίωση εξόδων διαμονής και σίτισης που έχουν καταβληθεί από τον εργαζόμενο αποκλειστικά για σκοπούς της επιχειρηματικής δραστηριότητας του εργοδότη,
 - β) η αποζημίωση για έξοδα κίνησης που καταβάλλονται από τον εργοδότη για υπηρεσιακούς λόγους, εφόσον αφορούν έξοδα κίνησης που πραγματοποιήθηκαν από τον εργαζόμενο κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας του,

- γ) η αποζημίωση εξόδων διαμονής και σίτισης με τη μορφή του επιδόματος αλλοδαπής που χορηγείται σε υπαλλήλους του Υπουργείου Εξωτερικών και των λοιπών δημόσιων πολιτικών υπηρεσιών,
- δ) οι κρατήσεις υπέρ των ασφαλιστικών ταμείων, οι οποίες επιβάλλονται με νόμο,
- ε) οι ασφαλιστικές εισφορές που καταβάλλει ο εργαζόμενος,
- στ) η εφάπαξ καταβαλλόμενη παροχή από ταμεία πρόνοιας και ασφαλιστικούς οργανισμούς του Δημοσίου, καθώς και επαγγελματικά ταμεία που έχουν συσταθεί με νόμο στους ασφαλισμένους και τα εξαρτώμενα μέλη του ασφαλισμένου,
- ζ) η αξία των διατακτικών σίτισης αξιασέως 6 ευρώ ανά εργάσιμη ημέρα, και
- η) οι παροχές ασήμαντης αξίας μέχρι του ποσού των είκοσι επτά (27) ευρώ ετησίως,
- ι) τα ασφάλιστρα που καταβάλλονται από τον εργαζόμενο ή τον εργοδότη για λογαριασμό του εργαζομένου στο πλαίσιο ομαδικών ασφαλιστηρίων συνταξιοδοτικών συμβολαίων.

2. Οι ακόλουθες κατηγορίες εισοδήματος από μισθωτή εργασία και συντάξεις απαλλάσσονται από το φόρο:

- α) το εισόδημα που αποκτάται κατά την άσκηση των καθηκόντων τους από αλλοδαπό διπλωματικό ή προξενικό εκπρόσωπο, κάθε φυσικό πρόσωπο που εργάζεται σε πρεσβεία, διπλωματική αποστολή, προξενείο ή αποστολή αλλοδαπού κράτους για την διεκπεραίωση κρατικών υποθέσεων που είναι πολίτης του εν λόγω κράτους και κάτοχος διπλωματικού διαβατηρίου, καθώς και από κάθε φυσικό πρόσωπο που εργάζεται σε θεσμικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή Διεθνούς Οργανισμού που έχει εγκατασταθεί βάσει διεθνούς συνθήκης την οποία εφαρμόζει η Ελλάδα.
- β) η διατροφή που λαμβάνει ο/η δικαιούχος σύμφωνα με δικαστική απόφαση ή συμβολαιογραφική πράξη.
- γ) η σύνταξη που καταβάλλεται σε ανάπηρους πολέμου και σε θύματα ή οικογένειες θυμάτων πολέμου καθώς και σε αναπήρους ειρηνικής περιόδου, στρατιωτικούς γενικά, που υπέστησαν βλάβη κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας τους.
- δ) το εξωϊδρυματικό επίδομα, και κάθε συναφές ποσό που καταβάλλεται σε ειδικές κατηγορίες ατόμων με αναπηρίες.
- ε) οι μισθοί, οι συντάξεις και η πάγια αντιμισθία που χορηγούνται σε αναπήρους με ποσοστό αναπηρίας άνω του ογδόντα τοις εκατό (80%).
- στ) το επίδομα ανεργίας που καταβάλλει ο Ο.Α.Ε.Δ. στους δικαιούχους ανέργους, εφόσον το άθροισμα των λοιπών εισοδημάτων του φορολογούμενου δεν υπερβαίνει ετησίως τις δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ.

ζ) το επίδομα κοινωνικής αλληλεγγύης συνταξιούχων (Ε.Κ.Α.Σ) που καταβάλλεται στους δικαιούχους.

η) τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται στους αναγνωρισμένους πολιτικούς πρόσφυγες, σε αυτούς που διαμένουν προσωρινά στην Ελλάδα για ανθρωπιστικούς λόγους και σε όσους έχουν υποβάλει αίτηση για αναγνώριση προσφυγικής ιδιότητας, η οποία βρίσκεται στο στάδιο εξέτασης από το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη, από φορείς που υλοποιούν προγράμματα παροχής οικονομικής ενίσχυσης των προσφύγων, τα οποία χρηματοδοτούνται από την Ύπατη Αρμοστεία του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (Ο.Η.Ε.) και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Άρθρο 15 Φορολογικός συντελεστής

1. Το φορολογητέο εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις υποβάλλεται σε φόρο σύμφωνα με την ακόλουθη κλίμακα:

Φορολογητέο εισόδημα (Ευρώ)	Φορολογικός συντελεστής (%)
≤ 25.000	22%
25.000,01 έως και 42.000	32%
>42.000	42%

2. Η παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται για το εισόδημα από μισθωτή εργασία που αποκτούν :

α) οι αξιωματικοί που υπηρετούν σε πλοία του εμπορικού ναυτικού και το οποίο φορολογείται με φορολογικό συντελεστή 15%, και

β) το κατώτερο πλήρωμα που υπηρετεί σε πλοία του εμπορικού ναυτικού και το οποίο φορολογείται με φορολογικό συντελεστή 10%.

3. Με την επιφύλαξη της περίπτωσης στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 14, φορολογείται αυτοτελώς με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης, κάθε εφάπαξ αποζημίωση που παρέχεται από οποιονδήποτε φορέα και για οποιονδήποτε λόγο διακοπής της σχέσεως εργασίας ή άλλης σύμβασης, η οποία συνδέει το φορέα με το δικαιούχο της αποζημίωσης.

Ο φόρος υπολογίζεται σύμφωνα με την ακόλουθη κλίμακα:

Κλιμάκιο αποζημίωσης (ευρώ)	Φορολογικός Συντελεστής
≤60.000	0%
60.000,01-	10%

100.000	
100.000,01- 150.000	20%
>150.000	30%

4. Το ασφάλισμα που καταβάλλεται στο πλαίσιο ομαδικών ασφαλιστηρίων συνταξιοδοτικών συμβολαίων φορολογείται αυτοτελώς:
- α) με συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%) για κάθε περιοδικά καταβαλλόμενη παροχή.
- β) με συντελεστή δέκα τοις εκατό (10%) για εφάπαξ καταβαλλόμενη παροχή μέχρι σαράντα χιλιάδες (40.000) ευρώ και με συντελεστή είκοσι τοις εκατό (20%) για εφάπαξ καταβαλλόμενη παροχή που υπερβαίνει τις σαράντα χιλιάδες (40.000) ευρώ.
- Οι συντελεστές των ανωτέρω περιπτώσεων αυξάνονται κατά πενήντα τοις εκατό (50%) σε περίπτωση είσπραξης από το δικαιούχο ποσού πρόωρης εξαγοράς. Δεν θεωρείται πρόωρη εξαγορά κάθε καταβολή που πραγματοποιείται σε εργαζόμενο ο οποίος έχει θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα ή έχει υπερβεί το 60^ο έτος της ηλικίας του, καθώς και κάθε καταβολή που γίνεται χωρίς τη βούληση του εργαζομένου, όπως σε περίπτωση απόλυσης του εργαζομένου ή πτώχευσης του εργοδότη.

Άρθρο 16

Αφορολόγητο όριο εισοδήματος ή φορολογική έκπτωση

1. Ο φόρος που προκύπτει κατά την εφαρμογή του άρθρου 15 μειώνεται κατά το ποσό των δύο χιλιάδων εκατό (2.100) ευρώ, όταν το φορολογητέο εισόδημα δεν υπερβαίνει το ποσό των είκοσι ενός χιλιάδων (21.000) ευρώ. Εάν το ποσό του φόρου είναι μικρότερο των δύο χιλιάδων εκατό (2.100) ευρώ, το ποσό της μείωσης περιορίζεται στο ποσό του αναλογούντος φόρου.
2. Για φορολογητέο εισόδημα το οποίο υπερβαίνει το ποσό των είκοσι ενός χιλιάδων (21.000) ευρώ, το ποσό της μείωσης μειώνεται κατά εκατό (100) ευρώ ανά χίλια (1.000) ευρώ του φορολογητέου εισοδήματος.
3. Όταν το φορολογητέο εισόδημα υπερβαίνει το ποσό των σαράντα δύο χιλιάδων (42.000) ευρώ, δεν χορηγείται μείωση φόρου.

Άρθρο 17

Πρόσθετες μειώσεις φόρου για εξαρτώμενα μέλη

Πρόσθετη μείωση φόρου ποσού διακοσίων (200) ευρώ προβλέπεται για τα ακόλουθα εξαρτώμενα μέλη του φορολογούμενου:

- α) πρόσωπα με τουλάχιστον εξήντα επτά τοις εκατό (67%) αναπηρία βάσει γνωμάτευσης του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.) ή της Ανώτατης του Στρατού Υγειονομικής Υπηρεσίας (Α.Σ.Υ.Ε.) για την πιστοποίηση αναπηρίας. Δεν λαμβάνεται υπόψη επαγγελματική ή ασφαλιστική αναπηρία,

- β) ανάπηροι αξιωματικοί και οπλίτες, οι οποίοι έχουν αποστρατευτεί ή/και αξιωματικοί, οι οποίοι υπέστησαν τραύμα ή νόσημα που επήλθε λόγω κακουχιών σε πολεμική περίοδο,
- γ) θύματα πολέμου ή τρομοκρατικών ενεργειών που δικαιούνται να λαμβάνουν σύνταξη από πολεμική αιτία, συμπεριλαμβανομένων μελών των οικογενειών αξιωματικών και οπλιτών που απεβίωσαν κατά την εκτέλεση διατεταγμένης υπηρεσίας, τα οποία δικαιούνται να λαμβάνουν σύνταξη από τον κρατικό προϋπολογισμό.
- δ) πρόσωπα που δικαιούνται σύνταξη από το δημόσιο ταμείο ως ανάπηροι ή θύματα εθνικής αντίστασης ή εμφυλίου πολέμου .

Άρθρο 18

Μειώσεις φόρου για ιατρικές δαπάνες

1. Το ποσό του φόρου μειώνεται σε ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) για τα έξοδα ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης, εφόσον αυτά υπερβαίνουν το πέντε τοις εκατό (5%) του φορολογητέου εισοδήματος του φορολογούμενου. Το ποσό της μείωσης ανεξαρτήτως του ποσού των εξόδων, δεν μπορεί να υπερβεί τις τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ.
2. Ως έξοδα ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης θεωρούνται οι παρακάτω δαπάνες, κατά το μέρος που δεν καλύπτονται από ασφαλιστικά ταμεία ή/και ασφαλιστικές εταιρείες:
 - α) οι αμοιβές που καταβάλλονται σε ιατρούς και ιατρικά κέντρα, όλων των ειδικοτήτων για ιατρικές επισκέψεις, εξετάσεις και θεραπείες,
 - β) τα έξοδα νοσηλείας που καταβάλλονται σε νοσηλευτικά ιδρύματα ή ιδιωτικές κλινικές, καθώς και οι δαπάνες που καταβάλλονται για διαρκή κάλυψη ιατρικών αναγκών,
 - γ) τα έξοδα για ιατρική και φαρμακευτική περίθαλψη γενικά,
 - δ) οι αμοιβές που καταβάλλονται σε νοσηλευτές για την παροχή υπηρεσιών σε ασθενή κατά τη νοσηλεία του σε νοσοκομείο ή κλινική ή κατ' οίκον,
 - ε) η δαπάνη για την αντικατάσταση μελών του σώματος με τεχνητά μέλη, καθώς και η δαπάνη για την αγορά ή τοποθέτηση στο σώμα του ασθενούς οργάνων, τα οποία είναι αναγκαία για τη φυσιολογική λειτουργία του ανθρώπινου οργανισμού,
 - στ) τα έξοδα νοσοκομειακής περίθαλψης των τέκνων με ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον σαράντα τοις εκατό (40%) βάσει γνωμάτευσης του ΚΕ.Π.Α. ή της Α.Σ.Υ.Ε., εφόσον το ετήσιο φορολογούμενο και απαλλασσόμενο εισόδημα των τέκνων δεν υπερβαίνει το ποσό των έξι χιλιάδων (6.000) ευρώ, και
 - ζ) η δαπάνη για δίδακτρα ή τροφεία σε ειδικές για την πάθησή τους σχολές ή σε ειδικά ιδρύματα ή οργανισμούς που καταβάλλονται για τέκνα με ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον σαράντα τοις εκατό (40%) βάσει γνωμάτευσης του ΚΕ.Π.Α. ή της Α.Σ.Υ.Ε., εφόσον το ετήσιο φορολογούμενο και απαλλασσόμενο εισόδημα των τέκνων δεν υπερβαίνει το ποσό των έξι χιλιάδων (6.000) ευρώ.
 - η) ποσό ίσο με το πενήντα τοις εκατό (50%) της δαπάνης που καταβάλλεται σε επιχειρήσεις περίθαλψης ηλικιωμένων.

3. Οι ιατρικές δαπάνες που πραγματοποιούνται για τα εξαρτώμενα μέλη του φορολογούμενου συνυπολογίζονται για τον προσδιορισμό του ποσού της μείωσης φόρου σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 1.

Άρθρο 19 **Μειώσεις φόρου για δωρεές**

1. Το ποσό του φόρου μειώνεται κατά δέκα τοις εκατό (10%) επί των ποσών δωρεών προς τους φορείς που ορίζονται στην απόφαση της επόμενης παραγράφου, , εφόσον οι δωρεές υπερβαίνουν στη διάρκεια του φορολογικού έτους το ποσό των εκατό (100) ευρώ. Το συνολικό ποσό των δωρεών δεν μπορεί να υπερβαίνει το πέντε τοις εκατό (5%) του φορολογητέου εισοδήματος.
2. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ορίζονται οι φορείς με έδρα την ημεδαπή ή άλλα κράτη μέλη της Ε.Ε ή του ΕΟΧ που αναγνωρίζονται για τον σκοπό του προσδιορισμού της μείωσης φόρου επί του ποσού των χορηγούμενων σε αυτούς δωρεών σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, εφόσον τα ποσά των δωρεών κατατίθενται σε ειδικούς για τον σκοπό αυτό λογαριασμούς τραπεζών που λειτουργούν νόμιμα σε κράτος μέλος της Ε.Ε ή του Ε.Ο.Χ.

Άρθρο 20 **Πίστωση φόρου και ρυθμίσεις για τους φορολογούμενους που δεν έχουν τη φορολογική τους κατοικία στην Ελλάδα**

Οι φορολογούμενοι που δεν έχουν τη φορολογική κατοικία τους στην Ελλάδα δεν δικαιούνται τις μειώσεις φόρου σύμφωνα με τα προηγούμενα άρθρα του παρόντος Κεφαλαίου, εκτός εάν:

- α) διατηρούν τη φορολογική κατοικία τους σε άλλο κράτος μέλος της Ε.Ε. και τουλάχιστον το ενενήντα τοις εκατό (90%) του παγκόσμιου εισοδήματός τους αποκτάται στην Ελλάδα, ή
- β) αποδεικνύουν ότι το φορολογητέο εισόδημά τους είναι τόσο χαμηλό ώστε θα δικαιούνταν της απαλλαγής του φόρου δυνάμει της φορολογικής νομοθεσίας του κράτους της κατοικίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' **Κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα**

Άρθρο 21 **Κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα**

1. Ως κέρδος από επιχειρηματική δραστηριότητα θεωρείται το σύνολο των εσόδων από τις επιχειρηματικές συναλλαγές μετά την αφαίρεση των επιχειρηματικών δαπανών, των αποσβέσεων και των προβλέψεων για επισφαλείς απαιτήσεις. Στα έσοδα από τις επιχειρηματικές συναλλαγές περιλαμβάνονται και τα έσοδα από την πώληση των στοιχείων του ενεργητικού της επιχείρησης, καθώς και το προϊόν της εκκαθάρισής της,

όπως αυτά προκύπτουν στη διάρκεια του φορολογικού έτους. Ειδικά για τον προσδιορισμό του εισοδήματος από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα στα έσοδα από επιχειρηματικές συναλλαγές περιλαμβάνονται τα έσοδα από την παραγωγή γεωργικών, κτηνοτροφικών, δασοκομικών, υλοτομικών και αλιευτικών προϊόντων.

2. Το κέρδος από επιχειρηματική δραστηριότητα προσδιορίζεται για κάθε φορολογικό έτος με βάση το λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσης, ο οποίος συντάσσεται σύμφωνα με το Ελληνικό Λογιστικό Σχέδιο και τον Κώδικα Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών (ΚΦΑΣ), όπως ισχύει. Σε περίπτωση που η επιχείρηση εφαρμόζει Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, το κέρδος προσδιορίζεται αποκλειστικά σύμφωνα με τον πίνακα φορολογικών αποτελεσμάτων χρήσης.
3. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, ως «επιχειρηματική συναλλαγή» θεωρείται κάθε μεμονωμένη ή συμπτωματική πράξη με την οποία πραγματοποιείται συναλλαγή ή και η συστηματική διενέργεια πράξεων στην οικονομική αγορά με σκοπό την επίτευξη κέρδους. Κάθε τρεις ομοειδείς συναλλαγές που λαμβάνουν χώρα εντός ενός εξαμήνου θεωρούνται συστηματική διενέργεια πράξεων. Σε περίπτωση συναλλαγών που αφορούν ακίνητα, η περίοδος του προηγούμενου εδαφίου είναι δύο (2) έτη.
4. Κάθε προσαύξηση περιουσίας που προέρχεται από άγνωστη ή μη διαρκή ή μη σταθερή πηγή ή αιτία θεωρείται κέρδος από επιχειρηματική δραστηριότητα υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας.

Άρθρο 22

Εκπιπόμενες επιχειρηματικές δαπάνες

Κατά τον προσδιορισμό του κέρδους από επιχειρηματική δραστηριότητα, επιτρέπεται η έκπτωση όλων των δαπανών, με την επιφύλαξη των διατάξεων του επόμενου άρθρου του Κ.Φ.Ε, οι οποίες:

- α) πραγματοποιούνται προς το συμφέρον της επιχείρησης ή κατά τις συνήθεις εμπορικές συναλλαγές της,
- β) αντιστοιχούν σε πραγματική συναλλαγή και η αξία της συναλλαγής δεν κρίνεται κατώτερη ή ανώτερη της πραγματικής, στη βάση έμμεσων μεθόδων ελέγχου,
- γ) εγγράφονται στα τηρούμενα βιβλία απεικόνισης των συναλλαγών της περιόδου κατά την οποία πραγματοποιούνται και αποδεικνύονται με κατάλληλα δικαιολογητικά.

Άρθρο 23

Μη εκπιπόμενες επιχειρηματικές δαπάνες

Οι ακόλουθες δαπάνες δεν εκπίπτουν:

- α) τόκοι από δάνεια που λαμβάνει η επιχείρηση από τρίτους, εκτός από τα τραπεζικά δάνεια, κατά το μέτρο που υπερβαίνουν τους τόκους που θα προέκυπταν εάν το επιτόκιο ήταν ίσο με το επιτόκιο των δανείων αλληλόχρεων λογαριασμών προς μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις, όπως αυτό αναφέρεται στο στατιστικό δελτίο οικονομικής συγκυρίας της Τράπεζας της Ελλάδας για την πλησιέστερη χρονική περίοδο πριν την ημερομηνία δανεισμού,
- β) κάθε είδους δαπάνη που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών αξίας άνω των πεντακοσίων (500) ευρώ, εφόσον η τμηματική ή ολική εξόφληση δεν έγινε με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής,
- γ) οι μη καταβληθείσες ασφαλιστικές εισφορές,
- δ) προβλέψεις για διαγραφή επισφαλών απαιτήσεων εκτός αν ορίζεται διαφορετικά από τον Κ.Φ.Ε,
- ε) πρόστιμα και ποινές, περιλαμβανομένων των προσαυξήσεων,
- στ) η παροχή ή λήψη αμοιβών σε χρήμα ή είδος που συνιστούν ποινικό αδίκημα,
- ζ) ο φόρος εισοδήματος, συμπεριλαμβανομένων του τέλους επιτηδεύματος και των έκτακτων εισφορών, που επιβάλλεται για τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα σύμφωνα με τον Κ.Φ.Ε, καθώς και ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α) που αναλογεί σε μη εκπιπόμενες δαπάνες, εφόσον δεν είναι εκπιεστέος ως Φ.Π.Α εισορών,
- η) το τεκμαρτό μίσθωμα της παραγράφου 2 του άρθρου 39 σε περίπτωση ιδιοχρήσης κατά το μέτρο που υπερβαίνει το τρία τοις εκατό (3%) επί της αντικειμενικής αξίας του ακινήτου,
- θ) οι δαπάνες για την οργάνωση και διεξαγωγή ενημερωτικών ημερίδων και συναντήσεων που αφορούν στη σίτιση και διαμονή πελατών ή εργαζομένων της κατά το μέτρο που υπερβαίνουν το ποσό των τριακοσίων (300) ευρώ ανά συμμετέχοντα και κατά το μέτρο που η συνολική ετήσια δαπάνη υπερβαίνει το μισό τοις εκατό (0,5%) επί του ετήσιου ακαθαρίστου εισοδήματος της επιχείρησης,
- ι) οι δαπάνες για τη διεξαγωγή εορταστικών εκδηλώσεων, σίτισης και διαμονής φιλοξενούμενων προσώπων κατά το μέτρο που υπερβαίνουν το ποσό των τριακοσίων (300) ευρώ ανά συμμετέχοντα και κατά το μέτρο που η συνολική ετήσια δαπάνη υπερβαίνει το μισό τοις εκατό (0,5%) επί του ετήσιου ακαθαρίστου εισοδήματος της επιχείρησης,
- ια) οι δαπάνες ψυχαγωγίας. Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση που η επιχειρηματική δραστηριότητα του φορολογούμενου έχει ως κύριο αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών ψυχαγωγίας και οι δαπάνες αυτές πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της δραστηριότητας αυτής,
- ιβ) προσωπικές καταναλωτικές δαπάνες, και
- ιγ) το σύνολο των δαπανών που καταβάλλονται προς φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα που είναι φορολογικός κάτοικος σε κράτος μη συνεργάσιμο ή που υπόκειται σε προνομιακό φορολογικό καθεστώς, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 65 του Κ.Φ.Ε, εκτός εάν ο φορολογούμενος αποδείξει ότι οι δαπάνες αυτές αφορούν πραγματικές και συνήθεις συναλλαγές και δεν έχουν ως αποτέλεσμα τη μεταφορά κερδών ή εισοδημάτων ή κεφαλαίων με σκοπό τη φοροαποφυγή ή τη φοροδιαφυγή. Η

διάταξη του προηγούμενου εδαφίου δεν εφαρμόζεται για φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα που είναι φορολογικός κάτοικος σε κράτος μέλος της Ε.Ε ή του Ε.Ο.Χ. στο βαθμό που υπάρχει η νομική βάση για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ της Ελλάδας και αυτού του κράτους μέλους.

Άρθρο 24 **Αποσβέσεις**

1. Κατά τον προσδιορισμό των κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα, οι αποσβέσεις των στοιχείων του ενεργητικού εκπίπτουν από:
 - α) τον κύριο των παγίων στοιχείων του ενεργητικού της επιχείρησης σε όλες τις περιπτώσεις εκτός της περίπτωσης β',
 - β) το μισθωτή, σε περίπτωση χρηματοοικονομικής μίσθωσης.
2. Για τους σκοπούς της παρούσας διάταξης, ο όρος «χρηματοοικονομική μίσθωση» σημαίνει οποιαδήποτε προφορική ή έγγραφη σύμβαση με την οποία ο εκμισθωτής (κύριος) υποχρεούται έναντι μισθώματος να παραχωρεί στο μισθωτή (χρήστη) τη χρήση ενός περιουσιακού στοιχείου, εφόσον πληρούνται ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα κριτήρια:
 - α) η κυριότητα του περιουσιακού στοιχείου περιέρχεται στον μισθωτή με την λήξη του χρόνου της μίσθωσης,
 - β) η σύμβαση της μίσθωσης περιλαμβάνει όρο συμφέρουσας προσφοράς για την εξαγορά του εξοπλισμού σε τιμή κατώτερη της αγοραίας αξίας,
 - γ) η περίοδος της μίσθωσης καλύπτει τουλάχιστον το ενενήντα τοις εκατό (90%) της οικονομικής διάρκειας ζωής του περιουσιακού στοιχείου ακόμη και στην περίπτωση που ο τίτλος δεν μεταβιβάζεται κατά τη λήξη της μίσθωσης,
 - δ) κατά τη σύναψη της σύμβασης της μίσθωσης, η παρούσα αξία των μισθωμάτων ανέρχεται στο ενενήντα τοις εκατό (90%) της αγοραίας αξίας του περιουσιακού στοιχείου που εκμισθώνεται,
 - ε) τα περιουσιακά στοιχεία που εκμισθώνονται είναι τέτοιας ειδικής φύσης που μόνον ο μισθωτής δύναται να τα μεταχειριστεί δίχως να προβεί σε σημαντικές αλλοιώσεις.
3. Εδαφικές εκτάσεις, έργα τέχνης, αντικες, κοσμήματα και άλλα πάγια στοιχεία ενεργητικού επιχειρήσεων που δεν υπόκεινται σε φθορά και αχρήστευση λόγω παλαιότητας, δεν υπόκεινται σε απόσβεση.
4. Κόστος κτήσης ή κατασκευής, περιλαμβανομένου και του κόστους βελτίωσης, ανανέωσης και ανακατασκευής αποσβένονται σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα:

Κατηγορία ενεργητικού επιχείρησης	Συντελεστής απόσβεσης (% ανά φορολογικό έτος)
-----------------------------------	--

Κτίρια, κατασκευές, εγκαταστάσεις, βιομηχανικές και ειδικές εγκαταστάσεις, μη κτιριακές εγκαταστάσεις, αποθήκες και σταθμοί, περιλαμβανομένων των παραρτημάτων τους (και ειδικών οχημάτων φορτοεκφόρτωσης)	4
Εδαφικές εκτάσεις που χρησιμοποιούνται σε εξόρυξη και λατομεία, εκτός αν χρησιμοποιούνται για τις υποστηρικτικές δραστηριότητες εξόρυξης	5
Μέσα μαζικής μεταφοράς, περιλαμβανόμενων αεροσκαφών, σιδηροδρομικών συρμών, πλοίων και σκαφών	5
Μηχανήματα, εξοπλισμός εκτός η/υ και λογισμικού,	10
Μέσα μεταφοράς ατόμων	16
Μέσα μεταφοράς εμπορευμάτων («εσωτερικές εμπορευματικές μεταφορές»)	12
Άυλα στοιχεία και δικαιώματα και έξοδα πολυετούς απόσβεσης	10
Εξοπλισμός η/υ, κύριος και περιφερειακός και λογισμικό	20
Λοιπά πάγια στοιχεία της επιχείρησης	10

Ο συντελεστής απόσβεσης του προηγούμενου πίνακα για τα άυλα στοιχεία και δικαιώματα ισχύει, εφόσον δεν προκύπτει συμβατικά από την αρχική συμφωνία διαφορετική των δέκα (10) ετών οικονομική διάρκεια ζωής, οπότε και ο συντελεστής διαμορφώνεται ως το ημίτιο «1 διά έτη διάρκειας ζωής δικαιώματος». Σε περίπτωση δικαιωμάτων που θεμελιώθηκαν πριν από την έναρξη ισχύος της παρούσας διάταξης, για την αναπόσβεστη αξία (εναπομείνουσα αξία) ως διάρκεια δικαιώματος λαμβάνεται η υπολειπόμενη διάρκεια του δικαιώματος.

5. Ο υπολογισμός των αποσβέσεων είναι υποχρεωτικός, γίνεται σε ετήσια βάση και δεν επιτρέπεται η μεταφορά αποσβενόμενων ποσών μεταξύ οικονομικών χρήσεων.
6. Η απόσβεση ενός πάγιου περιουσιακού στοιχείου αρχίζει από τον επόμενο μήνα εντός του οποίου χρησιμοποιείται ή τίθεται σε υπηρεσία από το φορολογούμενο κατ' αναλογία με τους συντελεστές της παραγράφου 4.
7. Το ποσό της απόσβεσης δεν δύναται να υπερβεί το κόστος κτήσης ή κατασκευής, περιλαμβανομένου του κόστους βελτίωσης, ανανέωσης και ανακατασκευής, καθώς και αποκατάστασης του περιβάλλοντος. Εάν η αποσβέσιμη αξία ενός περιουσιακού στοιχείου της επιχείρησης είναι μικρότερη από χίλια πεντακόσια (1.500) ευρώ, το εν λόγω στοιχείο μπορεί να αποσβεστεί εξ ολοκλήρου μέσα στο φορολογικό έτος που αποκτήθηκε το περιουσιακό στοιχείο. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μπορεί να αναπροσαρμόζεται το ποσό που ορίζεται στο προηγούμενο εδάφιο μια φορά ανά πέντε έτη, με βάση τα κατάλληλα στοιχεία που δημοσιεύονται από την Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.).

8. Οι νέες επιχειρήσεις δύνανται να αναβάλουν την απόσβεση των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης κατά τα πρώτα τρία (3) φορολογικά έτη.

Άρθρο 25

Αποτίμηση αποθεμάτων και ημικατεργασμένων προϊόντων

Τα αποθέματα και τα ημικατεργασμένα προϊόντα αποτιμώνται σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες λογιστικής. Ωστόσο, ο φορολογούμενος δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιήσει διαφορετική μέθοδο αποτίμησης κατά τα τέσσερα (4) έτη μετά το φορολογικό έτος κατά το οποίο χρησιμοποιήθηκε για πρώτη φορά η μέθοδος αποτίμησης που εφάρμοσε η επιχείρηση.

Άρθρο 26

Επισφαλείς απαιτήσεις

1. Τα ποσά των προβλέψεων για απόσβεση επισφαλών απαιτήσεων και οι διαγραφές αυτών, με την επιφύλαξη των οριζομένων στις παραγράφους 5 έως 7 του παρόντος άρθρου, εκπίπτουν για φορολογικούς σκοπούς, ως εξής:
- α) για ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις μέχρι το ποσό των χιλίων ευρώ (€ 1.000) που δεν έχουν εισπραχθεί για διάστημα άνω των δώδεκα (12) μηνών, ο φορολογούμενος δύναται να σχηματίσει πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων σε ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%) της εν λόγω απαίτησης, εφόσον έχουν αναληφθεί οι κατάλληλες ενέργειες για τη διασφάλιση του δικαιώματος εισπραχθείς της εν λόγω απαίτησης,
- β) για ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις άνω του ποσού των χιλίων ευρώ (€ 1.000) που δεν έχουν εισπραχθεί για διάστημα άνω των δώδεκα (12) μηνών, ο φορολογούμενος δύναται να σχηματίσει πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων, εφόσον έχουν αναληφθεί οι κατάλληλες ενέργειες για τη διασφάλιση του δικαιώματος εισπραχθείς της εν λόγω απαίτησης, σύμφωνα με τον ακόλουθο πίνακα:

Χρόνος υπερημερίας (σε μήνες)	Προβλέψεις (σε ποσοστό %)
>12	50
>18	75
>24	100

2. Ανεξάρτητα από την παράγραφο 1, ο σχηματισμός προβλέψεων επισφαλών απαιτήσεων δεν επιτρέπεται στις περιπτώσεις επισφαλών απαιτήσεων των μετόχων ή εταιρών της επιχείρησης με ελάχιστο ποσοστό συμμετοχής δέκα τοις εκατό (10%) και των θυγατρικών εταιρειών της επιχείρησης με ελάχιστο ποσοστό συμμετοχής δέκα τοις εκατό (10%), εκτός αν για την αξίωση που αφορά αυτές τις οφειλές υπάρχει εκκρεμοδικία ενώπιον δικαστηρίου ή διαιτητικού δικαστηρίου, ή εάν ο οφειλέτης έχει υποβάλει αίτημα κήρυξης σε πτώχευση ή υπαγωγής σε διαδικασία εξυγίανσης ή σε βάρος του έχει εκκινήσει η διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης. Επίσης, δεν επιτρέπεται ο σχηματισμός προβλέψεων για

επισημαίνονται απαιτήσεις που καλύπτονται από ασφάλιση ή οποιαδήποτε εγγυοδοσία ή άλλη ενοχική ή εμπράγματη ασφάλεια, ή για οφειλές του Δημοσίου ή των Ο.Τ.Α., ή για εκείνες που έχουν δοθεί με την εγγύηση αυτών των φορέων.

3. Η πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων, σύμφωνα με την παράγραφο 1, ανακτάται άμεσα με τη μεταφορά αυτής της πρόβλεψης στα κέρδη της επιχείρησης, εφόσον η απαίτηση:
 - α) καταστεί εισπράξιμη, ή
 - β) διαγραφεί.
4. Απαίτηση δύναται να διαγραφεί για φορολογικούς σκοπούς μόνον εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:
 - α) έχει προηγουμένως εγγραφεί ποσό που αντιστοιχεί στην οφειλή ως έσοδο,
 - β) έχει προηγουμένως διαγραφεί από τα βιβλία του φορολογούμενου, και
 - γ) έχουν αναληφθεί όλες οι κατά νόμο ενέργειες για την είσπραξη της απαίτησης.
5. Οι τράπεζες μπορούν να εκπίπτουν προβλέψεις επισφαλών απαιτήσεων σε ποσοστό ένα τοις εκατό (1%) επί του ποσού του ετήσιου μέσου όρου των πραγματικών χορηγήσεων, όπως αυτό προκύπτει από τις μηνιαίες λογιστικές καταστάσεις τους. Τέτοιες χορηγήσεις συνιστούν οι απαιτήσεις κεφαλαίου και οι απαιτήσεις των εγγεγραμμένων τόκων, όχι όμως και επισφαλών ή μη εισπράξιμων τόκων των επισφαλών απαιτήσεων ή απαιτήσεων μη παραγωγικών, τους οποίους οι τράπεζες δικαιούνται να μην εμφανίζουν ή εγγράφουν στα βιβλία τους, υποχρεούμενες να αποδεικνύουν ότι πρόκειται για τέτοιους τόκους, καθώς και η κάλυψη στο σύνολό του ή εν μέρει ομολογιακού δανείου ιδιωτικών επιχειρήσεων ή η απόκτηση μετοχών κατά τη σύσταση ανώνυμης εταιρείας ή αύξηση του κεφαλαίου της, για το χρονικό διάστημα κατά το οποίο οι τίτλοι των ομολογιών ή μετοχών παραμένουν στο χαρτοφυλάκιο της τράπεζας. Στις χορηγήσεις αυτές δεν περιλαμβάνονται τα δάνεια γενικά προς το Δημόσιο και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα δάνεια γενικά για τα οποία δόθηκε εγγύηση του Δημοσίου και οι καταθέσεις σε άλλες τράπεζες. Πέρα από το ποσοστό έκπτωσης που προβλέπεται στο προηγούμενο εδάφιο οι τράπεζες μπορούν να εκπίπτουν από το εισόδημά τους, για τον προσδιορισμό των αποτελεσμάτων της χρήσης πρόσθετες ειδικές κατά περίπτωση προβλέψεις για την απόσβεση απαιτήσεων κατά πελατών τους, για τις οποίες έχει διακοπεί ο λογισμός τόκων.
6. Οι εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης μπορούν να εκπίπτουν προβλέψεις επισφαλών απαιτήσεων σε ποσοστό μέχρι δύο τοις εκατό (2%) επί του συνολικού ύψους μισθωμάτων, τα οποία προκύπτουν από τις συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης, που έχουν συναφθεί μέσα στη διάρκεια του φορολογικού έτους. Το ποσό αυτό της πρόβλεψης για κάθε φορολογικό έτος, συναθροιζόμενο με το ποσό της πρόβλεψης, η οποία διενεργήθηκε σε προγενέστερα φορολογικά έτη και εμφανίζεται στα τηρούμενα βιβλία της επιχείρησης, δεν μπορεί να υπερβεί το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου.
7. Οι εταιρείες παρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων (factoring) μπορούν να εκπίπτουν μέχρι ενάμισο τοις εκατό (1,5%) επί του μέσου ετήσιου ύψους των ποσών που ο φορέας έχει

προεξοφλήσει έναντι απαιτήσεων που έχει αναλάβει να εισπράξει από εξαγωγική δραστηριότητα χωρίς δικαίωμα αναγωγής, καθώς και μέχρι ένα τοις εκατό (1%) επί του μέσου ετήσιου ύψους των ποσών των προεξοφλήσεων έναντι απαιτήσεων με δικαίωμα αναγωγής.

Άρθρο 27 **Μεταφορά ζημιών**

1. Εάν με τον προσδιορισμό των επιχειρηματικών κερδών το αποτέλεσμα είναι ζημία εντός του φορολογικού έτους, η ζημία αυτή μεταφέρεται για να συμψηφισθεί με τα επιχειρηματικά κέρδη διαδοχικά στα επόμενα πέντε (5) φορολογικά έτη. Η ζημία του προγενέστερου έτους συμψηφίζεται κατά προτεραιότητα έναντι της ζημίας μεταγενέστερου έτους.
2. Η χρεωστική διαφορά που προκύπτει σε βάρος των νομικών προσώπων από την ανταλλαγή ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου ή εταιρικών ομολόγων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, κατ' εφαρμογή προγράμματος συμμετοχής στην αναδιάρθρωση του ελληνικού χρέους, εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα σε τριάντα (30) ισόποσες ετήσιες δόσεις, αρχής γενομένης από τη χρήση μέσα στην οποία πραγματοποιείται η ανταλλαγή των τίτλων και ανεξάρτητα από το χρόνο διακράτησης των ομολόγων. Για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου, ως χρεωστική διαφορά λαμβάνεται η διαφορά μεταξύ της ονομαστικής αξίας των τίτλων που εκδόθηκαν σε ανταλλαγή και του κόστους απόκτησης των αρχικών τίτλων. Ειδικά, σε περίπτωση που μετά την απόκτηση των αρχικών τίτλων προέκυψε ζημία από την αποτίμησή τους η οποία δεν έχει συμψηφιστεί με αποθεματικό σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 38 του ν. 2238/1994, όπως ισχύει κατά τη δημοσίευση του Κ.Φ.Ε λαμβάνεται το αρχικό κόστος απόκτησης.
3. Ζημίες που προκύπτουν στην αλλοδαπή δεν δύνανται να χρησιμοποιηθούν για τον υπολογισμό των κερδών του ίδιου φορολογικού έτους ούτε να συμψηφιστούν με μελλοντικά κέρδη, με εξαίρεση το εισόδημα που προκύπτει από άλλα κράτη μέλη της Ε.Ε ή χώρες Ε.Ο.Χ. και δεν υπάρχει πρόβλεψη σε κάποια συνθήκη περί διπλής φορολόγησης.
4. Εάν στη διάρκεια ενός φορολογικού έτους, η άμεση ή έμμεση ιδιοκτησία του μετοχικού κεφαλαίου ή τα δικαιώματα ψήφου μιας επιχείρησης μεταβληθούν σε ποσοστό που υπερβαίνει το τριάντα τρία τοις εκατό (33%) της αξίας ή του αριθμού τους, η μεταφορά σύμφωνα με το παρόν άρθρο παύει να έχει εφαρμογή στις ζημίες που είχε η επιχείρηση αυτή κατά το εν λόγω φορολογικό έτος και τα προηγούμενα πέντε (5) έτη, εκτός αν ο φορολογούμενος αποδείξει ότι η μεταβολή της ιδιοκτησίας έγινε αποκλειστικά για εμπορικούς ή επιχειρηματικούς λόγους και όχι με σκοπό τη φοροαποφυγή ή φοροδιαφυγή.

Άρθρο 28 **Έμμεση μέθοδος προσδιορισμού κερδών**

Το εισόδημα των φυσικών και νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων που ασκούν ή προκύπτει ότι ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα προσδιορίζεται με έμμεσες μεθόδους ελέγχου κατά τις ειδικότερες προβλέψεις του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) Όταν δεν τηρούνται τα προβλεπόμενα βιβλία ή τηρούνται βιβλία απλογραφικά αντί διπλογραφικά, δεν τηρούνται τα φορολογικά στοιχεία και τα λοιπά προβλεπόμενα δικαιολογητικά έγγραφα, καθώς και τα συνοδευτικά στοιχεία συναλλαγών και καθίστανται αδύνατες οι ελεγκτικές επαληθεύσεις.

β) Όταν δεν διαφυλάσσονται ή δεν προσκομίζονται μετά από δύο τουλάχιστον προσκλήσεις τακτικού φορολογικού ελέγχου τα τηρούμενα βιβλία, τα φορολογικά στοιχεία και τα λοιπά προβλεπόμενα δικαιολογητικά έγγραφα, καθώς και τα συνοδευτικά στοιχεία συναλλαγών, εκτός εάν υπάρχει η δυνατότητα αναπαραγωγής αυτών με αξιόπιστο τρόπο, από τον ίδιο τον υπόχρεο ή/και από τις διασταυρώσεις του ελέγχου.

Άρθρο 29 **Φορολογικός συντελεστής**

1. Τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα φορολογούνται σύμφωνα με την ακόλουθη κλίμακα:

Φορολογητέο εισόδημα (ευρώ)	Συντελεστής (%)
≤ 50.000	26%
$\geq >50.000$	33%

2. Για τα φυσικά πρόσωπα με πρώτη δήλωση έναρξης επιτηδεύματος από 1^{ης} Ιανουαρίου 2013 και για τα τρία (3) πρώτα έτη άσκησης της δραστηριότητας τους ο φορολογικός συντελεστής του πρώτου κλιμακίου της κλίμακας της παραγράφου 1 μειώνεται κατά πενήντα τοις εκατό (50%), εφόσον το ετήσιο ακαθάριστο εισόδημα τους από επιχειρηματική δραστηριότητα δεν υπερβαίνει τις δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ.
3. Τα κέρδη από ατομική αγροτική επιχείρηση φορολογούνται με συντελεστή δεκατρία τοις εκατό (13%).
4. Το εισόδημα από προσαύξηση περιουσίας της παραγράφου 4 του άρθρου 21 φορολογείται με συντελεστή τριάντα τρία τοις εκατό (33%).

Κεφάλαιο Δ΄ **Εναλλακτικός τρόπος υπολογισμού της ελάχιστης φορολογίας**

Άρθρο 30

Εναλλακτικός τρόπος υπολογισμού της ελάχιστης φορολογίας

1. Ο φορολογούμενος που υπόκειται σε φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων, υποβάλλεται σε εναλλακτική ελάχιστη φορολογία όταν το τεκμαρτό εισόδημά του είναι υψηλότερο από το συνολικό εισόδημά του. Σε αυτή την περίπτωση στο φορολογητέο εισόδημα προστίθεται η διαφορά μεταξύ του τεκμαρτού και πραγματικού εισοδήματος και αυτή φορολογείται σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 34.
2. Το τεκμαρτό εισόδημα υπολογίζεται με βάση τις δαπάνες διαβίωσης του φορολογούμενου και των εξαρτώμενων μελών του σύμφωνα με τα άρθρα 31 έως και 34.
3. Το «συνολικό εισόδημα» προσδιορίζεται ως το συνολικό ποσό του φορολογητέου εισοδήματος κατά την έννοια του άρθρου 7 που αποκτά ο φορολογούμενος και τα εξαρτώμενα μέλη του από τις τέσσερις κατηγορίες ακαθάριστων εσόδων που αναγνωρίζονται στο άρθρο 7 του Κ.Φ.Ε.
4. Οι διατάξεις του Κεφαλαίου αυτού δεν εφαρμόζονται για τον αλλοδαπό διπλωματικό ή προξενικό εκπρόσωπο, κάθε φυσικό πρόσωπο που εργάζεται σε πρεσβεία, διπλωματική αποστολή, προξενείο ή αποστολή αλλοδαπού κράτους για την διεκπεραίωση κρατικών υποθέσεων που είναι πολίτης του εν λόγω κράτους και κάτοχος διπλωματικού διαβατηρίου, καθώς και για κάθε φυσικό πρόσωπο που εργάζεται σε θεσμικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή Διεθνούς Οργανισμού που έχει εγκατασταθεί βάσει διεθνούς συνθήκης την οποία εφαρμόζει η Ελλάδα.

Άρθρο 31

Αντικειμενικές δαπάνες και υπηρεσίες

1. Για τον προσδιορισμό του τεκμαρτού εισοδήματος του φορολογουμένου και των εξαρτημένων μελών του λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα:

α) Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη, με βάση τα τετραγωνικά μέτρα της ιδιοκατοικούμενης ή μισθωμένης ή της δωρεάν παραχωρούμενης κύριας κατοικίας ορίζεται κλιμακωτά, για τα ογδόντα (80) πρώτα τετραγωνικά μέτρα κύριων χώρων αυτής, με σαράντα (40) ευρώ το τετραγωνικό μέτρο, για τα επόμενα από ογδόντα ένα (81) μέχρι και εκατόν είκοσι (120) τετραγωνικά μέτρα κύριων χώρων αυτής, με εξήντα πέντε (65) ευρώ το τετραγωνικό μέτρο, για τα επόμενα από εκατόν είκοσι ένα (121) μέχρι και διακόσια (200) τετραγωνικά μέτρα κύριων χώρων αυτής, με εκατόν δέκα (110) ευρώ το τετραγωνικό μέτρο, για τα διακόσια ένα (201) έως τριακόσια (300) τετραγωνικά μέτρα κύριων χώρων αυτής, με διακόσια (200) ευρώ το τετραγωνικό μέτρο και για τα πλέον των τριακοσίων (300) τετραγωνικών μέτρων κύριων χώρων αυτής, με τετρακόσια (400) ευρώ το τετραγωνικό μέτρο. Για τον υπολογισμό της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης των βοηθητικών χώρων της κύριας κατοικίας ορίζεται ποσό σαράντα (40) ευρώ το τετραγωνικό μέτρο. Τα παραπάνω ποσά προσαυξάνονται,

προκειμένου για κατοικίες που βρίσκονται σε περιοχές με τιμή ζώνης, σύμφωνα με τον αντικειμενικό προσδιορισμό των ακινήτων, από 2.800 ευρώ έως 4.999 ευρώ το τετραγωνικό μέτρο, κατά ποσοστό σαράντα τοις εκατό (40%) και για περιοχές με τιμή ζώνης από 5.000 ευρώ και άνω το τετραγωνικό μέτρο, κατά ποσοστό εβδομήντα τοις εκατό (70%). Όλα τα παραπάνω ποσά προσαυξάνονται, προκειμένου για μονοκατοικίες, κατά ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%).

β) Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη, που εκτιμάται με βάση τα τετραγωνικά μέτρα μιας ή περισσότερων ιδιοκατοικούμενων ή μισθωμένων δευτερευουσών κατοικιών, καθώς και των βοηθητικών χώρων αυτών, ορίζεται στο ένα δεύτερο (1/2) της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης όπως αυτή ορίζεται στην περίπτωση α'.

γ) Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης, ορίζεται ως εξής:

αα) για τα αυτοκίνητα μέχρι χίλια διακόσια (1.200) κυβικά εκατοστά σε τέσσερις χιλιάδες (4.000) ευρώ,

ββ) για αυτοκίνητα μεγαλύτερα των χιλίων διακοσίων (1.200) κυβικών εκατοστών προστίθενται εξακόσια (600) ευρώ ανά εκατό (100) κυβικά εκατοστά μέχρι τα δύο χιλιάδες (2.000) κυβικά εκατοστά,

γγ) για αυτοκίνητα μεγαλύτερα των δύο χιλιάδων (2.000) κυβικών εκατοστών προστίθενται εννιακόσια (900) ευρώ ανά εκατό (100) κυβικά εκατοστά και μέχρι τρεις χιλιάδες (3.000) κυβικά εκατοστά και

δδ) για αυτοκίνητα μεγαλύτερα από τρεις χιλιάδες (3.000) κυβικά εκατοστά προστίθενται χίλια διακόσια (1.200) ευρώ ανά εκατό (100) κυβικά εκατοστά.»

Τα παραπάνω ποσά ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης από κάθε αυτοκίνητο μειώνονται ανάλογα με την παλαιότητα του, η οποία υπολογίζεται από το έτος πρώτης κυκλοφορίας του στην Ελλάδα, κατά ποσοστό ως εξής:

αα) Τριάντα τοις εκατό (30%) για χρονικό διάστημα πάνω από πέντε (5) και μέχρι δέκα (10) έτη.

ββ) Πενήντα τοις εκατό (50%) για χρονικό διάστημα πάνω από δέκα (10) έτη. Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη δεν εφαρμόζεται για επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης που διαθέτουν πιστοποιητικό αυθεντικότητας το οποίο εκδίδεται από διεθνή ή ημεδαπό φορέα που έχει αρμοδιότητα να εκδίδει τέτοιο πιστοποιητικό, καθώς και για επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης τα οποία είναι ειδικά διασκευασμένα για κινητικά αναπήρους.

Ως επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης ειδικά διασκευασμένα για κινητικά αναπήρους θεωρούνται εκείνα που διασκευάστηκαν ύστερα από άδεια της αρμόδιας αρχής για να οδηγούνται από πρόσωπα που παρουσιάζουν κινητική αναπηρία σε ποσοστό τουλάχιστον εξήντα επτά τοις εκατό (67%) ή για να μεταφέρουν αυτά τα πρόσωπα μαζί με τα αντικείμενα που είναι απαραίτητα για τη μετακίνησή τους. Στις περιπτώσεις εταιριών ομόρρυθμων ή ετερόρρυθμων ή περιορισμένης ευθύνης ή ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιριών ή ανωνύμων ή αστικών, καθώς και των κοινωνιών και κοινοπραξιών που ασκούν επιχείρηση ή επάγγελμα, οι οποίες έχουν στην κυριότητα ή στην κατοχή τους επιβατικά

αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης, η αντικειμενική δαπάνη που αναλογεί σε αυτά λογίζεται ως αντικειμενική δαπάνη των:

i) ομόρρυθμων ή απλών, εκτός των ετερόρρυθμων, εταιρών ή κοινωνιών ή μελών της κοινοπραξίας φυσικών προσώπων, επιμεριζόμενη μεταξύ αυτών κατά το ποσοστό συμμετοχής τους στην εταιρία, προκειμένου περί ομόρρυθμων ή ετερόρρυθμων ή αστικών εταιριών ή στην κοινωνία ή στην κοινοπραξία,

ii) των φυσικών προσώπων, μελών της εταιρίας περιορισμένης ευθύνης, επιμεριζόμενη μεταξύ αυτών, κατά το ποσοστό συμμετοχής του καθενός στην εταιρία περιορισμένης ευθύνης, όταν οι διαχειριστές αυτής δεν είναι εταίροι της,

iii) των διαχειριστών της εταιρίας περιορισμένης ευθύνης που είναι και εταίροι της, επιμεριζόμενη μεταξύ αυτών κατά το ποσοστό συμμετοχής τους στην εταιρία περιορισμένης ευθύνης και

iv) των διευθυνόντων και εντεταλμένων συμβούλων, διοικητών ανωνύμων εταιριών και προέδρων των διοικητικών συμβουλίων τους, επιμεριζόμενη ισομερώς μεταξύ τους.

Αν στις πιο πάνω περιπτώσεις οι εταίροι των ομόρρυθμων ή ετερόρρυθμων ή περιορισμένης ευθύνης ή αστικών εταιριών, καθώς και των κοινωνιών ή κοινοπραξιών είναι νομικά πρόσωπα, η αντικειμενική δαπάνη που προκύπτει με βάση τα επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης που έχουν στην κυριότητα ή την κατοχή τους λογίζεται ως αντικειμενική δαπάνη των φυσικών προσώπων, που μετέχουν σε αυτά τα νομικά πρόσωπα, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο προηγούμενο εδάφιο.

Για τα αλλοδαπά νομικά πρόσωπα που δεν έχουν εγκατάσταση στην Ελλάδα, αλλά υποχρεούνται σε υποβολή δήλωσης, καθώς και για τις αλλοδαπές επιχειρήσεις, το ποσό της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης που προκύπτει με βάση αυτοκίνητα αυτής της περίπτωσης, ιδιοκτησίας του αλλοδαπού νομικού προσώπου ή ιδιοκτησίας ή κατοχής γραφείου, υποκαταστήματος ή πρακτορείου της αλλοδαπής επιχείρησης εγκατεστημένου στην Ελλάδα, βαρύνει το πρόσωπο που εκπροσωπεί στην Ελλάδα το αλλοδαπό νομικό πρόσωπο ή την αλλοδαπή επιχείρηση ή προΐσταται του γραφείου ή υποκαταστήματος ή πρακτορείου.

Η αντικειμενική αυτή δαπάνη βαρύνει καθένα από τα φυσικά πρόσωπα που ορίζονται από τις διατάξεις αυτής της παραγράφου ανεξάρτητα από τον τόπο διαμονής ή κατοικίας τους και δεν μπορεί για καθένα από αυτά τα πρόσωπα και για κάθε εταιρία να είναι ανώτερη από τη μεγαλύτερη αντικειμενική δαπάνη που προκύπτει από αυτοκίνητο της εταιρίας.

Αν ο φορολογούμενος και τα εξαρτώμενα μέλη του είναι κύριοι ή κάτοχοι και άλλων επιβατικών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης, η αντικειμενική δαπάνη που προκύπτει για τα αυτοκίνητα αυτά λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της συνολικής αντικειμενικής δαπάνης.

Η αντικειμενική δαπάνη που προκύπτει βάσει επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης, του οποίου κύριος ή κάτοχος είναι ανήλικο τέκνο, λογίζεται ως αντικειμενική δαπάνη του γονέα που έχει το μεγαλύτερο εισόδημα και αν αυτός έχασε τη γονική μέριμνα, του άλλου γονέα. Αν αποκτηθεί ή μεταβιβασθεί με οποιονδήποτε τρόπο επιβατικό αυτοκίνητο ιδιωτικής χρήσης κατά τη διάρκεια του έτους, η αντικειμενική δαπάνη περιορίζεται σε τόσα δωδέκατα όσοι και οι μήνες κυριότητας ή κατοχής του αυτοκινήτου. Διάστημα μεγαλύτερο από δεκαπέντε (15) ημέρες λογίζεται ως ολόκληρος μήνας. Τα ίδια εφαρμόζονται και σε

περίπτωση ακινησίας ή ολοκληρωτικής καταστροφής του αυτοκινήτου από οποιαδήποτε αιτία.

Αν μεταβιβασθεί ή αποκτηθεί εικονικά αυτοκίνητο από περισσότερα πρόσωπα, η ετήσια αντικειμενική δαπάνη του ισχύει αυτοτελώς στο σύνολο της για καθέναν από τους συμβαλλομένους. Εικονική θεωρείται η μεταβίβαση ή η κτήση που πραγματοποιείται ιδίως μεταξύ συγγενών εξ αίματος ή εξ αγχιστείας κατ' ευθεία γραμμή ή εκ πλαγίου μέχρι και τον τρίτο βαθμό, επιτρέπεται όμως η ανταπόδειξη. Όταν η συγκυριότητα είναι πραγματική, η ετήσια αντικειμενική δαπάνη επιμερίζεται κατά το λόγο των ιδανικών μεριδίων καθενός συγκυρίου.

Προκειμένου για εκπαιδευτές οδηγών αυτοκινήτων, καθώς και για τις επιχειρήσεις ενοικίασης αυτοκινήτων, που χρησιμοποιούν για το σκοπό αυτόν περισσότερα επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης, για τον υπολογισμό της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης λαμβάνεται υπόψη το αυτοκίνητο που δίνει τη μεγαλύτερη αντικειμενική δαπάνη. Στις περιπτώσεις ενοικίασης ή χρηματοδοτικής μίσθωσης αυτοκινήτων επιβατικών ιδιωτικής ή μικτής χρήσης, η ετήσια αντικειμενική δαπάνη, που αντιστοιχεί στο χρόνο χρησιμοποίησης αυτών, βαρύνει το μισθωτή τους.

Οι διατάξεις της περίπτωσης γ' εφαρμόζονται ανάλογα και για τον προσδιορισμό της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης των αυτοκινήτων μικτής χρήσης και των αυτοκινήτων τύπου JEEP.

δ) Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη που καταβάλλεται για ιδιωτικά σχολεία στοιχειώδους και μέσης εκπαίδευσης, με εξαίρεση τα εσπερινά γυμνάσια και λύκεια, καθώς και τα ειδικά σχολεία ατόμων με ειδικές ανάγκες, όπως προκύπτει από τις σχετικές αποδείξεις παροχής υπηρεσιών.

ε) Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη που καταβάλλεται για οικιακούς βοηθούς, οδηγούς αυτοκινήτων, δασκάλους και λοιπό προσωπικό, η οποία ορίζεται στο εκάστοτε κατώτατο όριο αμοιβών όπως αυτό προσδιορίζεται από τις ισχύουσες διατάξεις για την αντίστοιχη κατηγορία εργαζομένων. Η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται όταν ο φορολογούμενος απασχολεί έναν μόνο οικιακό βοηθό ή όταν ο ίδιος ή πρόσωπο που συνοικεί με αυτόν και τον βαρύνει έχει αναπηρία εξήντα επτά τοις εκατό και πάνω (67%) από διανοητική καθυστέρηση ή φυσική αναπηρία ή είναι ηλικίας άνω των εξήντα πέντε (65) ετών και απασχολεί ένα νοσοκόμο.

στ) Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη με βάση σκάφη αναψυχής ιδιωτικής χρήσης, κυριότητας ή κατοχής του φορολογούμενου, της συζύγου του ή των προσώπων που τους βαρύνουν εκτιμάται με βάση το κόστος τελών ελλιμενισμού, ασφαλιστρών, καυσίμων, συντήρησης και πρακτόρευσης και ορίζεται, ανάλογα με τα μέτρα ολικού μήκους του σκάφους, ως εξής:

αα) για μηχανοκίνητα σκάφη ανοικτού τύπου, ταχύπλοα και μη, ολικού μήκους μέχρι πέντε (5) μέτρα, στο ποσό των τεσσάρων χιλιάδων (4.000) ευρώ, ενώ για τα πάνω από πέντε (5) μέτρα το ποσό αυτό αυξάνεται κατά δύο χιλιάδες (2.000) ευρώ το μέτρο.

ββ) για ιστιοφόρα ή μηχανοκίνητα ή μικτά σκάφη με χώρο ενδιαιτήσης, ολικού μήκους μέχρι και επτά (7) μέτρα, δώδεκα χιλιάδες (12.000) ευρώ, πάνω από επτά (7) και μέχρι δέκα (10) μέτρα προστίθενται τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ ανά επιπλέον μέτρο μήκους, πάνω από δέκα (10) και μέχρι δώδεκα (12) μέτρα προστίθενται επτά χιλιάδες πεντακόσια (7.500) ευρώ

ανά επιπλέον μέτρο μήκους, πάνω από δώδεκα (12) και μέχρι δεκαπέντε (15) μέτρα δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ ανά επιπλέον μέτρο μήκους, πάνω από δεκαπέντε (15) και μέχρι δεκαοκτώ (18) μέτρα είκοσι δύο χιλιάδες πεντακόσια (22.500) ευρώ ανά επιπλέον μέτρο μήκους, πάνω από δεκαοκτώ (18) και μέχρι είκοσι δύο (22) μέτρα τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ ανά επιπλέον μέτρο μήκους και πάνω από είκοσι δύο (22) μέτρα προστίθενται πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ ανά επιπλέον μέτρο μήκους.

Τα ποσά της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης αυτής της υποπερίπτωσης μειώνονται κατά ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) προκειμένου για ιστιοφόρα σκάφη. Κατά το ίδιο ποσοστό μειώνονται και για πλοία αναψυχής που έχουν κατασκευασθεί ή κατασκευάζονται στην Ελλάδα εξ ολοκλήρου από ξύλο, τύπων «τρεχαντήρι», «βαρκαλάς», «πέραμα», «τσερνίκι» και «λίμπερτ», που προέρχονται από την ελληνική ναυτική παράδοση. Η τεκμαρτή δαπάνη από κάθε σκάφος μειώνεται ανάλογα με την παλαιότητα του κατά ποσοστό δεκαπέντε τοις εκατό (15%) αν έχει περάσει χρονικό διάστημα πάνω από πέντε (5) έτη και μέχρι δέκα (10) έτη από το έτος που νηολογήθηκε για πρώτη φορά και τριάντα τοις εκατό (30%) αν έχει περάσει χρονικό διάστημα πάνω από δέκα (10) έτη. Για σκάφη με μόνιμο πλήρωμα ναυτολογημένο για ολόκληρο ή μέρος του έτους, στην παραπάνω δαπάνη προστίθεται και η αμοιβή του πληρώματος. Τα σκάφη επαγγελματικής χρήσης δεν λαμβάνονται υπόψη για την αντικειμενική δαπάνη. Οι διατάξεις της περίπτωσης γ', εκτός αυτών που αναφέρονται στην παλαιότητα των αυτοκινήτων, εφαρμόζονται ανάλογα και στην περίπτωση αυτή.

ζ) Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη για αεροσκάφη, ελικόπτερα και ανεμόπτερα κυριότητας ή κατοχής του φορολογούμενου και των εξαρτώμενων μελών του και τους βαρύνουν, η οποία ορίζεται ως εξής:

αα) Για ανεμόπτερα στο ποσό των οκτώ χιλιάδων (8.000) ευρώ.

ββ) Για αεροσκάφη με κινητήρα κοινό, εσωτερικής καύσης και στροβιλοελικοφόρα, καθώς και ελικόπτερα, στο ποσό των εξήντα πέντε χιλιάδων (65.000) ευρώ για τους εκατόν πενήντα (150) πρώτους ίππους ισχύος του κινητήρα τους που προσαυξάνεται με το ποσό των πεντακοσίων (500) ευρώ για κάθε ίππο πάνω από τους εκατόν πενήντα (150) ίππους.

γγ) Για αεροσκάφη αεριοπροωθούμενα (JET) στο ποσό των διακοσίων (200) ευρώ για κάθε λίμπρα ώθησης. Οι διατάξεις της περίπτωσης γ', εκτός της ακινησίας και παλαιότητας, εφαρμόζονται αναλόγως και στην περίπτωση αυτή.

δδ) Για τις υπερελαφρές πτητικές αθλητικές μηχανές (Υ.Π.Α.Μ.) που υπάγονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 4 του υπ' αριθμ. Δ2/26314/8802/27.7.2010 Κανονισμού υπερελαφρών πτητικών αθλητικών μηχανών (ΦΕΚ 1360 Β'), στο ποσό των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ. Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου ισχύει από 1.1.2011 και μετά.»

η) Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη, εξωτερικής δεξαμενής κολύμβησης που προκύπτει για τον κύριο ή κάτοχο αυτής, ορίζεται, ανάλογα με την επιφάνεια της, ανά κλίμακα, σε εκατόν εξήντα (160) ευρώ το τετραγωνικό μέτρο μέχρι τα εξήντα (60) τετραγωνικά μέτρα και σε τριακόσια είκοσι (320) ευρώ το τετραγωνικό μέτρο για επιφάνεια άνω των εξήντα (60) τετραγωνικών μέτρων.

Προκειμένου για εσωτερική δεξαμενή κολύμβησης τα παραπάνω ποσά διπλασιάζονται.

θ) Η ελάχιστη ετήσια αντικειμενική δαπάνη του φορολογούμενου ορίζεται σε τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ προκειμένου για τον άγαμο και σε πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ για τους

συζύγους που υποβάλλουν κοινή δήλωση, εφόσον δηλώνεται πραγματικό ή τεκμαρτό εισόδημα.

2. Το ετήσιο συνολικό ποσό της αντικειμενικής δαπάνης, που προσδιορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου, μπορεί να αμφισβητηθεί από τον φορολογούμενο όταν αυτό είναι μεγαλύτερο από την πραγματική δαπάνη του φορολογουμένου και των εξαρτώμενων μελών που τον βαρύνουν, εφόσον αυτό αποδεικνύεται από τον υπόχρεο με βάση πραγματικά περιστατικά ή στοιχεία. Τέτοια περιστατικά συντρέχουν ιδίως στο πρόσωπο των υπόχρεων, οι οποίοι:

α) υπηρετούν τη στρατιωτική θητεία τους στις Ένοπλες Δυνάμεις,

β) είναι φυλακισμένοι,

γ) νοσηλεύονται σε νοσοκομείο ή κλινική,

δ) είναι άνεργοι και δικαιούνται βοήθημα ανεργίας,

ε) συγκατοικούν με συγγενείς πρώτου βαθμού και έχουν μειωμένες δαπάνες διαβίωσης, λόγω αποδεδειγμένης συμβολής στις δαπάνες αυτές των συγγενών τους με την προϋπόθεση ότι οι τελευταίοι αυτοί έχουν εισόδημα από εμφανείς πηγές,

στ) είναι ορφανοί ανήλικοι οι οποίοι έχουν στην κυριότητα τους επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης από κληρονομιά του πατέρα ή της μητέρας τους και

ζ) προσκομίζουν στοιχεία από τα οποία αποδεικνύεται ότι για λόγους ανώτερης βίας πραγματοποίησαν δαπάνη μικρότερη από την αντικειμενική.

Όταν συντρέχει μία ή περισσότερες από τις περιπτώσεις αυτές, ο φορολογούμενος υποχρεούται να υποβάλει μαζί με τη δήλωση του και τα αναγκαία δικαιολογητικά για την απόδειξη των ισχυρισμών του. Η Φορολογική Διοίκηση ελέγχει την αλήθεια των ισχυρισμών και την ακρίβεια των αποδεικτικών στοιχείων του φορολογουμένου και μειώνει ανάλογα την ετήσια αντικειμενική δαπάνη, στην οποία αναφέρονται οι ισχυρισμοί και τα αποδεικτικά στοιχεία.

Στις πιο πάνω α' και ε' περιπτώσεις, η διαφορά μεταξύ της αντικειμενικής δαπάνης και της πραγματικής δαπάνης λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της συνολικής αντικειμενικής δαπάνης του γονέα ή του τέκνου που συμβάλλει στις δαπάνες διαβίωσης του υπόχρεου.

Αν πρόκειται για τους γονείς, η διαφορά αντικειμενικής δαπάνης καταλογίζεται σε εκείνον που έχει το μεγαλύτερο εισόδημα.

Άρθρο 32

Δαπάνες απόκτησης περιουσιακών στοιχείων

Ως ετήσια δαπάνη του φορολογουμένου και των εξαρτώμενων μελών του λογίζονται και τα χρηματικά ποσά που πραγματικά καταβάλλονται για:

α) Αγορά ή χρηματοδοτική μίσθωση αυτοκινήτων, δίτροχων ή τρίτροχων αυτοκινούμενων οχημάτων, πλοίων αναψυχής και λοιπών σκαφών αναψυχής, αεροσκαφών και κινητών πραγμάτων μεγάλης αξίας.

Ως κινητά πράγματα μεγάλης αξίας νοούνται εκείνα που η αξία τους υπερβαίνει το ποσό των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ. Αν η αξία κάθε πράγματος είναι μικρότερη του ποσού

αυτού, τα αγορασθέντα όμως πράγματα αποτελούν κατά τις συναλλακτικές αντιλήψεις ενιαίο σύνολο, τότε για τον υπολογισμό της αξίας λαμβάνεται υπόψη η αξία όλων αυτών των πραγμάτων, εφόσον υπερβαίνει το ποσό των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ.

Οι διατάξεις της περίπτωσης α` της παραγράφου 1 δεν εφαρμόζονται για τα πρόσωπα που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 12 της Συμφωνίας Έδρας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Τράπεζας Εμπορίου και Ανάπτυξης του Ευξείνου Πόντου, που κυρώθηκε με το ν. 2707/1999 (Α' 78).

β) Αγορά επιχειρήσεων ή τη σύσταση ή την αύξηση του κεφαλαίου επιχειρήσεων που λειτουργούν ατομικώς ή με τη μορφή ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης ή ανώνυμης εταιρείας ή περιορισμένης ευθύνης εταιρίας ή ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρίας ή κοινωνίας ή κοινοπραξίας ή αστικής εταιρίας ή την αγορά εταιρικών μεριδίων και χρεογράφων γενικώς.

γ) Αγορά ή χρονομεριστική ή χρηματοδοτική μίσθωση ακινήτων ή ανέγερση οικοδομών ή κατασκευή δεξαμενής κολύμβησης. Ως τίμημα αγοράς λαμβάνεται η αξία που προσδιορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 41 του ν.1249/1982. Αν το τίμημα που καθορίζεται στα οικεία πωλητήρια συμβόλαια είναι μεγαλύτερο από την πιο πάνω αξία, ως καταβαλλόμενη δαπάνη λαμβάνεται το καθοριζόμενο σε αυτά τα συμβόλαια τίμημα. Ειδικά, για τις περιοχές που δεν ισχύει το αντικειμενικό σύστημα προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων, ως καταβαλλόμενη δαπάνη λαμβάνεται:

αα) Το τίμημα που καθορίζεται στα οικεία πωλητήρια συμβόλαια.

ββ) Η διαφορά μεταξύ του τιμήματος ή της αξίας κατά περίπτωση, που φορολογήθηκε και της πραγματικής αξίας του ακινήτου, η οποία εξευρίσκεται σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν στη φορολογία μεταβίβασης ακινήτων.

δ) Χορήγηση δανείων προς οποιονδήποτε.

ε) Η ετήσια δαπάνη για δωρεές, γονικές παροχές ή χορηγίες χρηματικών ποσών, εφόσον αυτά υπερβαίνουν ετησίως τα τριακόσια (300) ευρώ δραχμές, εκτός από τις δωρεές προς το Δημόσιο, τους Δήμους και τις κοινότητες του Κράτους, τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, τα κρατικά και δημοτικά νοσηλευτικά ιδρύματα και τα νοσοκομεία, που αποτελούν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και επιχορηγούνται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, καθώς και τα προνοιακά ιδρύματα του ευρύτερου δημόσιου τομέα (κρατικά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου), ως και τα προνοιακά ιδρύματα ιδιωτικού δικαίου των οποίων οι εν γένει δαπάνες λειτουργίας καλύπτονται τουλάχιστον κατά εβδομήντα τοις εκατό (70%) με επιχορηγήσεις από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

στ) Απόσβεση δανείων ή πιστώσεων οποιασδήποτε μορφής. Στο ποσό της δαπάνης αυτής περιλαμβάνεται και το ποσό των οικείων τόκων, στους οποίους περιλαμβάνονται και οι τυχόν τόκοι υπερημερίας.

Άρθρο 33

Μη εφαρμογή αντικειμενικών δαπανών και υπηρεσιών

Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη και η δαπάνη απόκτησης περιουσιακών στοιχείων δεν εφαρμόζονται:

α) Προκειμένου για αντικειμενική δαπάνη, η οποία προκύπτει βάσει επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης αναπήρου, το οποίο απαλλάσσεται από τα τέλη κυκλοφορίας.

β) Προκειμένου για αλλοδαπό προσωπικό που δεν διαμένει μόνιμα στην Ελλάδα ή ημεδαπό προσωπικό που διαμένει μόνιμα στο εξωτερικό και απασχολείται αποκλειστικά σε επιχειρήσεις που υπάγονται στις διατάξεις του α. ν. 89/1967 (Α' 132), του α. ν. 378/1968 (Α' 82) και του άρθρου 25 του ν. 27/1975 (Α' 77), για το ποσό της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης, η οποία προκύπτει βάσει του επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης ή της κατοικίας.

γ) Προκειμένου για επιχειρήσεις μεταπώλησης αυτοκινήτων που έχουν υπαχθεί στο ειδικό καθεστώς φορολογίας του άρθρου 45 του ν. 2859/2000, για την αντικειμενική δαπάνη που προκύπτει βάσει των επιβατικών αυτοκινήτων που έχουν αγορασθεί για μεταπώληση με βάση τις διατάξεις του άρθρου 45 του ν. 2859/2000, εφόσον η άδεια και οι πινακίδες κυκλοφορίας του μεταβιβαζόμενου αυτοκινήτου οχήματος έχουν παραμείνει στη Δ.Ο.Υ., στην οποία έγινε η μεταβίβαση του αυτοκινήτου προς την επιχείρηση μεταπώλησης μέχρι και την ημερομηνία μεταπώλησης από αυτή σε τρίτο και το αυτοκίνητο κατά το χρονικό αυτό διάστημα δεν κυκλοφόρησε παράνομα. Οι μεταπωλήτριες επιχειρήσεις έχουν υποχρέωση μαζί με την ετήσια δήλωση φορολογίας εισοδήματος να συνυποβάλουν υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986, στην οποία να αναγράφουν τα πιο πάνω αυτοκίνητα που αγόρασαν ή πώλησαν στο οικείο έτος.

Προκειμένου για ατομικές επιχειρήσεις μεταπώλησης αυτοκινήτων της περίπτωσης αυτής, η ετήσια αντικειμενική δαπάνη που προκύπτει από τα προς πώληση οχήματα, όταν δεν κατατεθούν η άδεια και οι πινακίδες κυκλοφορίας τους στη Δ.Ο.Υ., σύμφωνα με τα ανωτέρω, δεν μπορεί να υπερβαίνει τη μεγαλύτερη αντικειμενική δαπάνη που προκύπτει από αυτοκίνητο της επιχείρησης. Οι διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου έχουν εφαρμογή για δαπάνες που προκύπτουν από 1.1.2010 και μετά.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ορίζεται κάθε άλλο θέμα για την εφαρμογή αυτής της περίπτωσης.

δ) Προκειμένου για αντικειμενική δαπάνη που προκύπτει με βάση σκάφη αναψυχής ιδιωτικής χρήσης, κυριότητας ή κατοχής μόνιμων κατοίκων εξωτερικού.

ε) Προκειμένου για αγορά πάγιου εξοπλισμού επαγγελματικής χρήσης από πρόσωπα που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα.

στ) Προκειμένου για αγορά επιβατικών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης, ειδικά διασκευασμένων για πρόσωπα που παρουσιάζουν κινητικές αναπηρίες που υπερβαίνουν σε ποσοστό το εξήντα επτά τοις εκατό (67%).

Ως επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης ειδικά διασκευασμένα για κινητικά αναπήρους θεωρούνται εκείνα που διασκευάστηκαν ύστερα από άδεια της αρμόδιας αρχής για να οδηγούνται από πρόσωπα που παρουσιάζουν κινητική αναπηρία με ποσοστό πάνω από εξήντα επτά τοις εκατό (67%) ή για να μεταφέρουν αυτά τα πρόσωπα μαζί με τα αντικείμενα που είναι απαραίτητα για τη μετακίνησή τους.

ζ) Οι ετήσιες αντικειμενικές δαπάνες που υπολογίζονται σύμφωνα με το άρθρο 30 προκειμένου για συνταξιούχους, οι οποίοι έχουν υπερβεί το 65ο έτος της ηλικίας τους, εφαρμόζονται μειωμένες κατά ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) των όσων προκύπτουν σύμφωνα με τις προηγούμενες διατάξεις.

η) Προκειμένου για φυσικό πρόσωπο που έχει την φορολογική κατοικία του στην αλλοδαπή, εφόσον δεν αποκτά εισόδημα στην Ελλάδα.

Άρθρο 34

Διαφορά εισοδήματος και υπολογισμός του φόρου αυτής

1. Η διαφορά που προκύπτει μεταξύ του τεκμαρτού και του συνολικού εισοδήματος κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 30 προσδιορίζεται από τη Φορολογική Διοίκηση κατά το ίδιο φορολογικό έτος σύμφωνα με τα οριζόμενα στις επόμενες παραγράφους και φορολογείται:
 - α) σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου, 15 εφόσον ο φορολογούμενος έχει εισόδημα μόνο από μισθωτή εργασία ή/και συντάξεις ή εφόσον το μεγαλύτερο μέρος των εισοδημάτων του προκύπτει από μισθωτή εργασία και συντάξεις, ή
 - β) σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 29, εφόσον ο φορολογούμενος έχει εισόδημα μόνο από επιχειρηματική δραστηριότητα ή εφόσον το μεγαλύτερο μέρος των εισοδημάτων του δεν προκύπτει από μισθωτή εργασία και συντάξεις.

2. Η Φορολογική Διοίκηση κατά τον προσδιορισμό της διαφοράς της προηγούμενης παραγράφου υποχρεούται να λάβει υπόψη τα αναγραφόμενα στη δήλωση χρηματικά ποσά, τα οποία αποδεικνύονται από νόμιμα παραστατικά στοιχεία. Ο φορολογούμενος φέρει το βάρος της απόδειξης για τα ποσά που ιδίως είναι:
 - α) πραγματικά εισοδήματα τα οποία αποκτήθηκαν από το φορολογούμενο και τα εξαρτώμενα μέλη του και τα οποία απαλλάσσονται από το φόρο ή φορολογούνται με ειδικό τρόπο σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Αν τα εισοδήματα αυτά αποκτήθηκαν στην αλλοδαπή, αναγνωρίζονται, εφόσον υπόκεινται σε φόρο εισοδήματος στην Ελλάδα ή απαλλάσσονται νομίμως από αυτόν.
 - β) Χρηματικά ποσά που δε θεωρούνται εισόδημα κατά τις ισχύουσες διατάξεις.
 - γ) Χρηματικά ποσά που προέρχονται από τη διάθεση περιουσιακών στοιχείων.
 - δ) Εισαγωγή συναλλάγματος, που δεν εκχωρείται υποχρεωτικά στην Τράπεζα της Ελλάδος, εφόσον δικαιολογείται η απόκτηση του στην αλλοδαπή.
Δεν απαιτείται η δικαιολόγηση της απόκτησης αυτού του συναλλάγματος για τα πρόσωπα:
 - αα) που είναι φορολογικοί κάτοικοι άλλου κράτους
 - ββ) που είχαν διαμείνει τρία (3) τουλάχιστον χρόνια στην αλλοδαπή και η εισαγωγή του συναλλάγματος γίνεται μέσα σε δύο (2) χρόνια από τη μετοικεσία τους.
 - γγ) που είχαν διαμείνει πέντε (5) τουλάχιστον συνεχή χρόνια στην αλλοδαπή και το επικαλούμενο ποσό συναλλάγματος προέρχεται από καταθέσεις στο όνομα τους ή στο όνομα του άλλου συζύγου σε τραπεζικό λογαριασμό ανοιγμένο σε χώρα της Ε.Ε./ΕΟΧ ή σε υποκατάστημα Ελληνικής τράπεζας στο εξωτερικό κατά το χρόνο που διέμεναν στην αλλοδαπή ή από καταθέσεις τους μέσα σε ένα (1) χρόνο από τη μετοικεσία τους στην Ελλάδα χωρίς το συνάλλαγμα αυτό να έχει επανεξαχθεί στην αλλοδαπή. Η προϋπόθεση της μη επανεξαγωγής του συναλλάγματος δεν απαιτείται για το ποσό εκείνο του συναλλάγματος που έχει επανεξαχθεί στην αλλοδαπή για την απόκτηση περιουσιακού στοιχείου από εκείνα που αναφέρονται στο άρθρο 31 εφόσον η δαπάνη για την απόκτηση αυτού του στοιχείου έχει ληφθεί υπόψη κατά την εφαρμογή του άρθρου 31, ή
 - ε) Δάνεια, τα οποία έχουν ληφθεί και αποδεικνύονται με έγγραφα στοιχεία που φέρουν βέβαιη χρονολογία. Ειδικώς, όταν πρόκειται για την κάλυψη διαφοράς δαπάνης της

προηγούμενης παραγράφου, κατά το ποσό που προέρχεται από δαπάνη του άρθρου 31, το ποσό του δανείου λαμβάνεται υπόψη εφόσον από το οικείο έγγραφο αποδεικνύεται ότι έχει ληφθεί πριν από την πραγματοποίηση της σχετικής δαπάνης.

στ) Δωρεά ή γονική παροχή χρηματικών ποσών για την οποία η οικεία φορολογική δήλωση έχει υποβληθεί μέχρι τη λήξη του έτους στο οποίο πραγματοποιήθηκε η σχετική δαπάνη.

ζ) Ανάλωση κεφαλαίου που αποδεδειγμένα έχει φορολογηθεί κατά τα προηγούμενα έτη ή νόμιμα έχει απαλλαγεί από το φόρο.

Για τον προσδιορισμό του κεφαλαίου αυτού ανά έτος, από τα πραγματικά εισοδήματα που έχουν φορολογηθεί ή νόμιμα απαλλαγεί από το φόρο, τα οποία προκύπτουν από συμψηφισμό των θετικών και αρνητικών στοιχείων αυτών, από τα χρηματικά ποσά που ορίζονται στις περιπτώσεις β', γ', δ', ε' και στ' της παραγράφου αυτής και από οποιοδήποτε άλλο ποσό το οποίο αποδεδειγμένα έχει εισπραχθεί, εκπίπτουν οι δαπάνες που προσδιορίζονται στα άρθρα 31 και 32, ανεξάρτητα αν απαλλάσσονται της εφαρμογής των άρθρων αυτών. Αν δεν υπάρχουν δαπάνες με βάση το άρθρο 31 ή αν το ποσό τους είναι μικρότερο από τις τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ προκειμένου για άγαμο και πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ προκειμένου για συζύγους, το ποσό που πρέπει να εκπέσει προσδιορίζεται με βάση την κοινωνική, οικονομική και οικογενειακή κατάσταση των φορολογουμένων και τις αποδεδειγμένες δαπάνες διαβίωσης τους και σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να είναι κατώτερο των τριών χιλιάδων (3.000) και πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ, αντίστοιχα.

Κάθε ποσό που καταβλήθηκε για την απόκτηση των εσόδων των παραπάνω περιπτώσεων τα μειώνει και η διαφορά που προκύπτει λαμβάνεται υπόψη για την κάλυψη ή τον περιορισμό της συνολικής ετήσιας δαπάνης, εκτός αν τα ποσά αυτά έχουν ληφθεί υπόψη κατά τον προσδιορισμό του εισοδήματος του έτους που καταβλήθηκαν και ο φορολογούμενος επικαλείται ανάλωση κεφαλαίου του έτους αυτού.

Για την κάλυψη ή περιορισμό της διαφοράς που προκύπτει κατά την εφαρμογή των διατάξεων αυτής της περίπτωσης δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 10 του ν.2019/1992 (Α' 34) για τα ποσά των πραγματικών ή τεκμαρτών δαπανών που πραγματοποιούνται από 1.1.1994. Χρηματικά ποσά που έχουν ληφθεί υπόψη από τη δήλωση που, τυχόν, υποβλήθηκε κατά τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 10 του ν. 2019/1992, για την κάλυψη ή τον περιορισμό διαφοράς δαπάνης, αφαιρούνται από το κεφάλαιο που σχηματίζεται από προηγούμενα έτη, όπως αυτό προσδιορίζεται με βάση όσα ορίζονται στα εδάφια δεύτερο, τρίτο και τέταρτο αυτής της περίπτωσης.

3. Για τον προσδιορισμό των κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, η ζημία του ίδιου φορολογικού έτους ή και των προηγούμενων δεν εκπίπτει και δεν μεταφέρεται για συμψηφισμό στα επόμενα φορολογικά έτη.
4. Οι φορολογούμενοι που δεν αναγράφουν ή ανακριβώς αναφέρουν στη δήλωση τα στοιχεία, τα σχετικά με τις δαπάνες απόκτησης περιουσιακών στοιχείων (δαπάνη αγοράς ή ανέγερσης ακινήτων) και τον προσδιορισμό της ετήσιας συνολικής δαπάνης διαβίωσης, υπόκεινται στις κυρώσεις και τα πρόστιμα σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' **Εισόδημα από κεφάλαιο**

Άρθρο 35 **Εισόδημα από κεφάλαιο**

Το εισόδημα από κεφάλαιο περιλαμβάνει το εισόδημα που αποκτά ένα φυσικό πρόσωπο και προκύπτει στο φορολογικό έτος σε μετρητά ή σε είδος, με τη μορφή μερισμάτων, τόκων, δικαιωμάτων, καθώς και το εισόδημα από ακίνητη περιουσία.

Άρθρο 36 **Μερίσματα**

1. Ο όρος «μερίσματα» σημαίνει το εισόδημα που προκύπτει από μετοχές, ιδρυτικούς τίτλους, ή άλλα δικαιώματα συμμετοχής σε κέρδη τα οποία δεν αποτελούν απαιτήσεις από οφειλές (χρέη), καθώς και το εισόδημα από άλλα εταιρικά δικαιώματα, στα οποία περιλαμβάνονται τα μερίδια οι μερίδες συμπεριλαμβανομένων των προμερισμάτων και μαθηματικών αποθεματικών, οι συμμετοχές σε κέρδη προσωπικών επιχειρήσεων, οι διανομές των κερδών από κάθε είδους νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα, καθώς και κάθε άλλο συναφές διανεμόμενο ποσό.
2. Εάν η διανομή των μερισμάτων υπόκειται σε παρακράτηση φόρου, όπως ορίζεται στο Μέρος Τέταρτο του Κ.Φ.Ε, ο παρακρατούμενος φόρος εξαντλεί τη φορολογική υποχρέωση μόνο για τα φυσικά πρόσωπα και για το συγκεκριμένο είδος εισοδήματος του φορολογούμενου με βάση τον Κ.Φ.Ε.

Άρθρο 37 **Τόκοι**

1. Ο όρος «τόκοι» σημαίνει το εισόδημα που προκύπτει από απαιτήσεις κάθε είδους, είτε εξασφαλίζονται με υποθήκη είτε όχι, και είτε παρέχουν δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη του οφειλέτη είτε όχι, και ιδιαίτερα εισόδημα από καταθέσεις, κρατικά χρεόγραφα, τίτλους και ομολογίες, με ή χωρίς ασφάλεια, και κάθε είδους δανειακή σχέση, συμπεριλαμβανομένων των πρόσθετων ωφελημάτων (premiums), των συμφωνιών επαναγοράς (repos/reverse repos) και ανταμοιβών τα οποία απορρέουν από τίτλους, ομολογίες ή χρεόγραφα.
2. Απαλλάσσονται του φόρου εισοδήματος οι τόκοι ομολογιακών δανείων και εντόκων γραμματίων του Ελληνικού Δημοσίου που αποκτούν φυσικά πρόσωπα.
3. Οι τόκοι που προκύπτουν από ομόλογα που εκδίδονται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοοικονομικής Σταθερότητας (Ε.Τ.Χ.Σ.), κατ' εφαρμογή προγράμματος συμμετοχής στην αναδιάρθρωση του ελληνικού χρέους, έχουν την ίδια φορολογική αντιμετώπιση με τους

τόκους που προκύπτουν από ομόλογα που εκδίδει το Ελληνικό Δημόσιο στην Ελλάδα. Για τους τόκους που προκύπτουν από τα ομόλογα αυτά εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις της παραγράφου 2.

4. Εάν οι τόκοι υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου, όπως ορίζεται στο Μέρος Τέταρτο του Κ.Φ.Ε, ο παρακρατούμενος φόρος εξαντλεί τη φορολογική υποχρέωση μόνο για τα φυσικά πρόσωπα και για το συγκεκριμένο είδος εισοδήματος του φορολογούμενου με βάση τον Κ.Φ.Ε.

Άρθρο 38 **Δικαιώματα (royalties)**

1. Ο όρος «δικαιώματα» σημαίνει το εισόδημα που αποκτάται ως αντάλλαγμα για τη χρήση ή το δικαίωμα χρήσης, των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας επί λογοτεχνικού, καλλιτεχνικού ή επιστημονικού έργου, συμπεριλαμβανομένων των κινηματογραφικών και τηλεοπτικών ταινιών, μαγνητοταινιών για ραδιοφωνικές εκπομπές και αναπαραγωγής βιντεοκασετών, λογισμικού για εμπορική εκμετάλλευση ή προσωπική χρήση, διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, εμπορικών σημάτων, προνομιών, σχεδίων ή υποδειγμάτων, σχεδιαγραμμάτων, απόρρητων χημικών τύπων ή μεθόδων κατεργασίας ή σε αντάλλαγμα πληροφοριών που αφορούν βιομηχανική, εμπορική ή επιστημονική πείρα, οι πληρωμές για τη χρήση βιομηχανικού, εμπορικού ή επιστημονικού εξοπλισμού, για τη χρήση τεχνικών μεθόδων παραγωγής, τεχνικής ή τεχνολογικής βοήθειας, τεχνογνωσίας (knowhow), αποτελεσμάτων ερευνών, αναδημοσίευσης άρθρων και μελετών, καθώς και οι πληρωμές για συμβουλευτικές υπηρεσίες που παρέχονται ηλεκτρονικά μέσω δικτύων πληροφορικής σε βάση δεδομένων επίλυσης προβλημάτων, την ηλεκτρονική λήψη (downloading) λογισμικού ηλεκτρονικού υπολογιστή, ακόμα και στην περίπτωση που τα εν λόγω προϊόντα αποκτώνται για προσωπική ή επαγγελματική χρήση του αγοραστή, την εκμίσθωση βιομηχανικού, εμπορικού ή επιστημονικού εξοπλισμού και εμπορευματοκιβωτίων και λοιπών συναφών δικαιωμάτων.
2. Εάν το εισόδημα από δικαιώματα υπόκειται σε παρακράτηση φόρου, όπως ορίζεται στο Μέρος Τέταρτο του Κ.Φ.Ε, ο παρακρατούμενος φόρος εξαντλεί τη φορολογική υποχρέωση μόνο για τα φυσικά πρόσωπα και για το συγκεκριμένο είδος εισοδήματος του φορολογούμενου με βάση τον Κ.Φ.Ε.

Άρθρο 39 **Εισόδημα από ακίνητη περιουσία**

1. Ο όρος εισόδημα από ακίνητη περιουσία σημαίνει το εισόδημα, σε χρήμα ή σε είδος, που προκύπτει από την εκμίσθωση ή την ιδιοχρησιμοποίηση ή τη δωρεάν παραχώρηση χρήσης γης και ακινήτων. Ειδικότερα το εισόδημα αυτό προκύπτει από:

- α) εκμίσθωση ή υπεκμίσθωση ή παραχώρηση χρήσης γης ή ακινήτων συμπεριλαμβανομένων των κτιρίων, κατασκευών και κάθε είδους εγκαταστάσεων και εξοπλισμού τους.
 - β) εκμίσθωση ή υπεκμίσθωση ή παραχώρηση χρήσης μεταλλείων, λατομείων, δασικών και αγροτικών εκτάσεων στις οποίες περιλαμβάνονται λιβάδια, καλλιεργήσιμες γαίες, βοσκήσιμες γαίες, καθώς και κάθε είδους κατασκευές ή εγκαταστάσεις που είναι στην επιφάνεια του εδάφους ή κάτω από αυτή, όπως τα ιχθυοτροφεία, οι λίμνες, οι δεξαμενές, οι πηγές και τα φρέατα.
 - γ) εκμίσθωση ή υπεκμίσθωση ή παραχώρηση χρήσης από την παραχώρηση χώρου για την τοποθέτηση κάθε είδους διαφημιστικών επιγραφών,
 - δ) εκμίσθωση ή υπεκμίσθωση ή παραχώρηση χρήσης κοινόχρηστων χώρων σε ακίνητα.
2. Το εισόδημα σε είδος αποτιμάται στην αγοραία αξία. Το εισόδημα από ιδιοχρησιμοποίηση ή δωρεάν παραχώρηση τεκμαίρεται ότι συνίσταται στο τρία τοις εκατό (3%) της αντικειμενικής αξίας του ακινήτου. Κατ' εξαίρεση το τεκμαρτό εισόδημα του προηγούμενου εδαφίου που αφορά δωρεάν παραχώρηση κατοικίας μέχρι διακόσια τετραγωνικά μέτρα (200 τ.μ.) προς ανιόντες ή κατιόντες απαλλάσσεται από το φόρο.
3. Οι ακόλουθες δαπάνες εκπίπτουν με τις παρακάτω προϋποθέσεις:
- α) αν ο εκμισθωτής ή ο παραχωρών είναι φυσικό πρόσωπο εκπίπτει ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) για δαπάνες επισκευής, συντήρησης, ανακαίνισης ή άλλες πάγιες και λειτουργικές δαπάνες του ακινήτου.
 - β) αν ο εκμισθωτής ή ο παραχωρών είναι νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου και τα κάθε είδους ιδρύματα οι κάθε είδους δαπάνες εκπίπτουν σε ποσοστό εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%), Ειδικά για το Άγιο Όρος το ποσοστό της έκπτωσης για τις δαπάνες του προηγούμενου εδαφίου ανέρχεται σε ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%),
 - γ) αν ο εκμισθωτής ή ο παραχωρών είναι νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα εκπίπτουν σε ποσοστό εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%), οι δαπάνες επισκευής, συντήρησης, ανακαίνισης, καθώς και οι πάγιες και λειτουργικές δαπάνες. .
 - δ) το μίσθωμα που καταβάλλεται στις περιπτώσεις υπεκμίσθωσης,
 - ε) οι δαπάνες αντιπλημμυρικών έργων και έργων αποξήρανσης ελών σε ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%).
 - στ) το ποσό της αποζημίωσης που καταβάλλει, βάσει νόμου, ο εκμισθωτής στο μισθωτή για τη λύση της μισθωτικής σχέσης του ακινήτου.

Άρθρο 40

Φορολογικός συντελεστής για το εισόδημα από κεφάλαιο

1. Τα μερίσματα φορολογούνται με συντελεστή δέκα τοις εκατό (10%).
2. Οι τόκοι φορολογούνται με συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%).

3. Τα δικαιώματα φορολογούνται με συντελεστή είκοσι (20%).
4. Το εισόδημα από ακίνητη περιουσία φορολογείται σύμφωνα με την ακόλουθη κλίμακα:

Ενοίκια (ευρώ)	Συντελεστής (%)
≤12.000	11%
>12.000	33%

Κεφάλαιο ΣΤ'

Εισόδημα από υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου

Άρθρο 41

Μεταβίβαση ακίνητης περιουσίας

1. Κάθε εισόδημα που προκύπτει από υπεραξία μεταβίβασης με επαχθή αιτία ακίνητης περιουσίας ή ιδανικών μεριδίων αυτής ή εμπραγμάτων δικαιώματος επί ακίνητης περιουσίας ή ιδανικού μεριδίου αυτού, τα οποία έλκουν άνω του 50% της αξίας τους άμεσα ή έμμεσα από ακίνητη περιουσία και δεν συνιστά επιχειρηματική δραστηριότητα, υπόκειται σε φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων. Στην έννοια του εισοδήματος του προηγούμενου εδαφίου εμπίπτει και η αγοραία αξία του κτίσματος που έχει ανεγερθεί σε έδαφος κυριότητας τρίτου με δαπάνες του μισθωτή και περιέρχεται στην κατοχή του τρίτου με τη λήξη ή διακοπή της μισθωτικής σχέσης.
2. Ως υπεραξία νοείται η διαφορά μεταξύ της τιμής κτήσης που κατέβαλε ο φορολογούμενος και της τιμής πώλησης που καταβάλλεται σε αυτόν και λαμβάνεται αποπληθωρισμένη. Η τιμή κτήσης είναι το τίμημα που αναγράφεται στο συμβόλαιο και σε περίπτωση που δεν υπάρχει τίμημα, η αξία βάσει της προσδιορίστηκε ο φόρος μεταβίβασης ακινήτου. Αν η τιμή κτήσης δεν μπορεί να προσδιοριστεί θεωρείται ότι είναι μηδενική. Η τιμή πώλησης είναι το αναγραφόμενο στο συμβόλαιο τίμημα κατά το χρόνο της μεταβίβασης. Τυχόν δαπάνες που συνδέονται άμεσα με την αγορά ή την πώληση του ακινήτου συμπεριλαμβάνονται στην τιμή κτήσης και την τιμή πώλησης, αντίστοιχα. Στην περίπτωση που περιέρχεται στην κατοχή τρίτου κτίσμα που έχει ανεγερθεί στο έδαφος του με δαπάνες του μισθωτή σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της προηγούμενης παραγράφου, ως υπεραξία θεωρείται η αγοραία αξία του κτίσματος, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από τα 2/3 της αντικειμενικής αξίας του οικοπέδου μαζί με το συστατικό αυτού κτίσμα.
3. Ανεξάρτητα από την παράγραφο 2, σε περίπτωση μεταβίβασης ψιλής κυριότητας ακινήτου, ως τιμή πώλησης που τεκμαίρεται ότι εισπράττει ο φορολογούμενος και ως τιμή κτήσης που τεκμαίρεται ότι καταβάλλει ο ψίλος κύριος νοείται η αγοραία αξία του ακινήτου μειωμένη κατά την αξία της επικαρπίας.

4. Σε περίπτωση κατά την οποία ο προσδιορισμός της υπεραξίας σύμφωνα με τις ανωτέρω παραγράφους καταλήγει σε αρνητικό ποσό, η εν λόγω ζημία μεταφέρεται επί αόριστον και συμψηφίζεται μόνο με μελλοντικά κέρδη υπεραξίας, τα οποία υπολογίζονται σύμφωνα με την παράγραφο 2 ή 3 του παρόντος άρθρου.
5. Η υπεραξία που προκύπτει σύμφωνα με τις ανωτέρω παραγράφους λαμβάνεται απομειούμενη με την εφαρμογή των ακόλουθων συντελεστών απομείωσης:

Ετη διακράτησης	Συντελεστής απομείωσης
Από 1 έως 5	0,95
Πάνω από 5 έως 10	0,87
Πάνω από 10 έως 15	0,79
Πάνω από 15 έως 20	0,73
Πάνω από 20 έως 25	0,66
Πάνω από 25	0,61

6. Στην έννοια του όρου μεταβίβαση για την εφαρμογή του παρόντος περιλαμβάνονται τα εξής:
- η μεταβίβαση της πλήρους ή ψιλής κυριότητας, συμπεριλαμβανομένης της πραγματικής δουλείας, ανεξαρτήτως εάν πρόκειται για μεταβίβαση υπό αναβλητική ή διαλυτική αίρεση ή με τον όρο της εξώνησης,
 - η σύσταση επικαρπίας, οίκησης ή άλλης δουλείας,
 - η παραίτηση από την κυριότητα ακινήτου ή από εμπράγματο δικαίωμα επί ακινήτου,
 - η μεταβίβαση του τίτλου μεταφοράς συντελεστή δόμησης,
 - η απαλλοτρίωση ακινήτου,
 - η εκποίηση ακινήτου συνεπεία εκούσιου ή δικαστικού πλειστηριασμού.
7. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, οι ακόλουθες περιπτώσεις δεν θεωρούνται μεταβιβάσεις ακίνητης περιουσίας:
- η μεταγραφή δικαστικής απόφασης σύμφωνα με το άρθρο 882 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας λόγω μη εκτέλεσης προσυμφώνου μεταβίβασης
 - η μεταγραφή τελεσίδικης δικαστικής απόφασης με την οποία αναγνωρίζεται δικαίωμα κυριότητας επί ακινήτου στον εντολέα λόγω υπερβάσεως της εντολής από τον εντολοδόχο,
 - η μεταγραφή δικαστικής απόφασης με την οποία ακυρώνεται λόγω εικονικότητας σύμβαση μεταβίβασης ακινήτου,
 - η επικύρωση ανώμαλων δικαιοπρασιών, οι οποίες έχουν ήδη συμπεριληφθεί στις φορολογητέες μεταβιβάσεις της παραγράφου 1,
 - η αυτούσια διανομή ή συνένωση ακινήτων.

8. Σε περιπτώσεις κτήσης ακίνητης περιουσίας αιτία θανάτου, δωρεάς ή γονικής παροχής, η φορολογική υποχρέωση προσδιορίζεται κατά το χρόνο επαγωγής της κληρονομιάς ή κατά το χρόνο κατάρτισης του συμβολαίου δωρεάς ή γονικής παροχής.
9. Για τον καθορισμό της αξίας της ψιλής κυριότητας, της επικαρπίας, της χρησικτησίας, της προσωπικής δουλείας ή άλλης δουλείας επί του ακινήτου, εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 15, 16 και της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 40 του Κώδικα Φορολογίας Κληρονομιών, Δωρεών, Γονικών Παροχών, Προικίων και Κερδών από Λαχεία.
10. Η υπεραξία, απομειωμένη σύμφωνα με την παράγραφο 5, μέχρι του ποσού των εικοσιπέντε χιλιάδων (25.000) ευρώ, απαλλάσσεται από το φόρο, εφόσον ο φορολογούμενος διακράτησε το ακίνητο για πέντε (5) τουλάχιστον έτη και δεν πραγματοποίησε άλλη μεταβίβαση ακίνητης περιουσίας εντός της περιόδου διακράτησης.
11. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται οι τιμές κτήσης σε ειδικές περιπτώσεις όπου δεν είναι δυνατό να προσδιοριστούν σύμφωνα με την παράγραφο 2, καθώς και κάθε άλλο θέμα για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

Άρθρο 42 **Μεταβίβαση τίτλων**

1. Κάθε εισόδημα που προκύπτει από υπεραξία μεταβίβασης των ακόλουθων τίτλων, καθώς και μεταβίβασης ολόκληρης επιχείρησης, υπόκειται σε φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων, εφόσον δεν συνιστά επιχειρηματική δραστηριότητα:
 - α) μετοχές σε εταιρεία εισηγμένη ή μη σε χρηματιστηριακή αγορά,
 - β) μερίδια ή μερίδες σε προσωπικές εταιρείες,
 - γ) κρατικά ομόλογα και έντοκα γραμμάτια ή εταιρικά ομόλογα,
 - δ) παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα.
2. Ως παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα σύμφωνα με την περίπτωση δ' της παραγράφου 1 νοούνται:
 - α) Τα συμβόλαια δικαιωμάτων προαίρεσης, τα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης, οι συμβάσεις ανταλλαγής (swaps), και οι προθεσμιακές συμβάσεις (forwards) που σχετίζονται με υποκείμενους τίτλους και ιδίως με:
 1. κινητές αξίες ή άλλα περιουσιακά στοιχεία,
 2. συναλλαγματικές ισοτιμίες,
 3. επιτόκια ή αποδόσεις,
 4. χρηματοπιστωτικούς δείκτες ή άλλα χρηματοπιστωτικά μεγέθη,
 5. εμπορεύματα,
 6. ναύλους,

7. πιστωτική διαβάθμιση ή γεγονός,
8. ποσοστά πληθωρισμού ή άλλες επίσημες οικονομικές στατιστικές,
9. κλιματικές μεταβλητές,
10. εκπομπές ρύπων,
11. μεταβολές στην τιμή οποιουδήποτε οικονομικού, φυσικού, περιβαλλοντολογικού, στατιστικού ή άλλου μεγέθους ή γεγονότος (πλην αθλητικών γεγονότων), ή
12. άλλα παράγωγα μέσα,

β) κάθε άλλη σύμβαση που προσιδιάζει στις ανωτέρω, όσον αφορά, μεταξύ άλλων, στο κατά πόσον προσδιορίζεται με αναφορά σε άλλους υποκείμενους τίτλους, είναι διαπραγματεύσιμη σε οργανωμένη αγορά ή πολυμερή μηχανισμό διαπραγμάτευσης (ΠΜΔ), υπόκειται σε εκκαθάριση με μετρητά διαθέσιμα ή φυσική παράδοση (πλην παραδόσεων λόγω αδυναμίας πληρωμής ή άλλου γεγονότος που επιφέρει τη λύση της σύμβασης καθώς και παραδόσεων που προορίζονται για εμπορικούς σκοπούς) ή διακανονισμό μέσω αναγνωρισμένων γραφείων συμψηφισμού ή σε τακτικές κλήσεις για κάλυψη περιθωρίων.

3. Ως υπεραξία νοείται η διαφορά μεταξύ της τιμής κτήσης που κατέβαλε ο φορολογούμενος και της τιμής πώλησης που εισέπραξε. Τυχόν δαπάνες που συνδέονται άμεσα με την αγορά ή την πώληση των τίτλων συμπεριλαμβάνονται στην τιμή κτήσης και την τιμή πώλησης αντίστοιχα.
4. Σε περίπτωση που οι μεταβιβαζόμενοι τίτλοι είναι εισηγμένοι σε χρηματιστηριακή αγορά, η τιμή κτήσης και η τιμή πώλησης καθορίζονται από τα δικαιολογητικά έγγραφα συναλλαγών, τα οποία εκδίδει η χρηματιστηριακή εταιρεία (ή το πιστωτικό ίδρυμα ή όπως δηλώνονται στην εταιρεία «Ελληνικά Χρηματιστήρια Ανώνυμη Εταιρεία» (Ε.Χ.Α.Ε.) κατά την ημέρα διακανονισμού της συναλλαγής. Σε περίπτωση μεταβίβασης μη εισηγμένων τίτλων, η τιμή πώλησης προσδιορίζεται με βάση την αξία των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας που εκδίδει τους μεταβιβαζόμενους τίτλους κατά το χρόνο της μεταβίβασης ή το τμήμα που αναγράφεται στη σύμβαση μεταβίβασης, εφόσον αυτό είναι υψηλότερο. Η τιμή κτήσης προσδιορίζεται με βάση την αξία των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας που εκδίδει τους μεταβιβαζόμενους τίτλους κατά το χρόνο της μεταβίβασης ή το τμήμα που αναγράφεται στη σύμβαση μεταβίβασης, εφόσον αυτό είναι χαμηλότερο. Αν η τιμή κτήσης δεν μπορεί να προσδιοριστεί θεωρείται ότι είναι μηδενική.
5. Σε περίπτωση κατά την οποία ο προσδιορισμός της υπεραξίας σύμφωνα με τις ανωτέρω παραγράφους καταλήγει σε αρνητικό ποσό, η εν λόγω ζημία μεταφέρεται επ' αόριστον και συμψηφίζεται μόνο με μελλοντικά κέρδη υπεραξίας, τα οποία υπολογίζονται σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου.
6. Τα κεφαλαιακά κέρδη που προκύπτουν από την ανταλλαγή ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου ή εταιρικών ομολόγων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου με άλλους τίτλους

κατ' εφαρμογή του προγράμματος συμμετοχής στην αναδιάρθρωση του ελληνικού χρέους απαλλάσσονται από το φόρο.

7. Για την υπεραξία που προκύπτει από εισφορά ενεργητικού, ανταλλαγή μετοχών, συγχώνευση ή διάσπαση κατ'εφαρμογή των άρθρων 52, 53 και 54 ισχύουν οι ειδικές διατάξεις αυτών των άρθρων.

Άρθρο 43 **Φορολογικός συντελεστής**

Το εισόδημα από υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου φορολογείται με συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%).

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ **ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ** **ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΩΝ ΟΝΤΟΤΗΤΩΝ**

Κεφάλαιο Α' **Γενικές διατάξεις**

Άρθρο 44 **Αντικείμενο της φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων** **και νομικών οντοτήτων**

«Φόρος εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων» είναι ο φόρος που επιβάλλεται ετησίως στα κέρδη που πραγματοποιούν τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες.

Άρθρο 45 **Υποκείμενα του φόρου**

Σε φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων υπόκεινται:

- α) οι κεφαλαιουχικές εταιρείες που συστήθηκαν στην ημεδαπή ή την αλλοδαπή.
- β) οι προσωπικές εταιρείες που συστήθηκαν στην ημεδαπή ή την αλλοδαπή.
- γ) τα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου που συστήθηκαν στην ημεδαπή ή την αλλοδαπή και στα οποία περιλαμβάνονται και τα κάθε είδους σωματεία και ιδρύματα, με εξαίρεση μόνον το εισόδημα που αποκτούν από συνδρομές μελών και δωρεές, το οποίο απαλλάσσεται από το φόρο.
- δ) συνεταιρισμοί και ενώσεις αυτών.
- ε) κοινωνίες αστικού δικαίου, αστικές κερδοσκοπικές ή μη κερδοσκοπικές εταιρείες, συμμετοχικές ή αφανείς εφόσον ασκούν επιχείρηση ή επάγγελμα.
- στ) κοινοπραξίες.

- ζ) οι νομικές οντότητες που ορίζονται στο άρθρο 2 του Κ.Φ.Ε και δεν περιλαμβάνονται σε μια από τις προηγούμενες περιπτώσεις.

Άρθρο 46 **Απαλλασσόμενα νομικά πρόσωπα**

Από το φόρο εισοδήματος απαλλάσσονται:

- α) οι φορείς γενικής κυβέρνησης με εξαίρεση το εισόδημα που αποκτούν από κεφάλαιο και υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου,
- β) η Τράπεζα της Ελλάδος,
- γ) οι εταιρείες επενδύσεων χαρτοφυλακίου και οι οργανισμοί συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες (ΟΣΕΚΑ),
- δ) οι διεθνείς οργανισμοί, υπό τον όρο ότι η απαλλαγή από το φόρο προβλέπεται βάσει διεθνούς συμβάσεως που έχει κυρωθεί στην ημεδαπή ή τελεί υπό τον όρο της αμοιβαιότητας.
- ε) οι εταιρείες ή οι συνεταιρισμοί και οι ενώσεις τους για τα κέρδη που αποκτούν από την εκμετάλλευση πλοίων με ελληνική σημαία ή με σημαία κράτους μέλους Ε.Ε ή κράτους ΕΟΧ, τα οποία υπόκεινται στον ειδικό φόρο του ν.27/1975. Η απαλλαγή αυτή ισχύει και για τα μερίσματα που καταβάλλονται στους δικαιούχους που έχουν τη νομική μορφή του προηγούμενου εδαφίου.

Κεφάλαιο Β΄ **Φορολογητέο εισόδημα**

Άρθρο 47 **Κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα**

1. Το κέρδος από επιχειρηματική δραστηριότητα προσδιορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Γ΄, του Μέρους Δεύτερου («Φόρος Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων») του Κ.Φ.Ε, εκτός από τις περιπτώσεις όπου ορίζεται διαφορετικά στο παρόν κεφάλαιο.
2. Όλα τα έσοδα που αποκτούν τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες που αναφέρονται στις περιπτώσεις του άρθρου 45 θεωρούνται έσοδα από επιχειρηματική δραστηριότητα.

Άρθρο 48 **Απαλλαγή ενδοομιλικών μερισμάτων**

1. Τα ενδοομιλικά μερίσματα που εισπράττει ένα νομικό πρόσωπο ή που είναι φορολογικός κάτοικος Ελλάδας απαλλάσσονται από το φόρο, εφόσον:
 - α) ο λήπτης φορολογούμενος κατέχει ελάχιστο ποσοστό συμμετοχής τουλάχιστον δέκα τοις εκατό (10%) της αξίας ή το πλήθος του μετοχικού ή βασικού κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου του νομικού προσώπου που διανέμει, και

- β) το ελάχιστο ποσοστό συμμετοχής διακρατείται επί τουλάχιστον είκοσι τέσσερις (24) μήνες, και
 - γ) το νομικό πρόσωπο που προβαίνει σε διανομή κερδών, τα οποία υπόκεινται σε φόρο, δεν έχει έδρα σε κράτος που περιλαμβάνεται στα μη συνεργάσιμα κράτη σύμφωνα με το άρθρο 65 του Κ.Φ.Ε.
2. Η προηγούμενη παράγραφος ισχύει επίσης για νομικά πρόσωπα που δεν είναι φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδας, εφόσον το ενδοομιλικό μέρισμα συνδέεται με επιχειρηματικές δραστηριότητες που διεξάγονται από αυτά τα νομικά πρόσωπα εντός ή μέσω μόνιμης εγκατάστασης στην Ελλάδα.
3. Εάν διανέμονται κέρδη από νομικό πρόσωπο σε λήπτη φορολογούμενο που δεν έχει διακρατήσει το ελάχιστο ποσοστό συμμετοχής επί είκοσι τέσσερις (24) μήνες, αλλά πληροί την προϋπόθεση γ' της παραγράφου 1, καθώς και αυτή της παραγράφου 2, ο λήπτης φορολογούμενος μπορεί προσωρινά να ζητήσει την απαλλαγή που παρέχεται στις εν λόγω παραγράφους, εφόσον παρέχει εγγύηση στη Φορολογική Διοίκηση ίση με το ποσό του φόρου που θα όφειλε να καταβάλει σε περίπτωση μη χορήγησης της απαλλαγής. Η Φορολογική Διοίκηση μπορεί να απαιτήσει την υπέρ αυτής κατάπτωση της εγγύησης, εφόσον ο λήπτης φορολογούμενος δεν διακρατεί το ελάχιστο ποσοστό συμμετοχής επί τουλάχιστον είκοσι τέσσερις μήνες (24) μήνες. Η απαλλαγή καθίσταται οριστική και η εγγύηση λήγει κατά την ημερομηνία που συμπληρώνονται είκοσι τέσσερις (24) μήνες διακράτησης του ελάχιστου ποσοστού συμμετοχής.
4. Εάν το νομικό πρόσωπο που προβαίνει στη διανομή:
- α) περιλαμβάνεται στους τύπους που απαριθμούνται στο Παράρτημα Ι Μέρος Α της Οδηγίας 2011/96/ΕΕ, όπως ισχύει, και
 - β) είναι φορολογικός κάτοικος κράτους μέλους της ΕΕ σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους αυτού και δεν θεωρείται φορολογικός κάτοικος τρίτου κράτους εκτός ΕΕ κατ' εφαρμογή όρων σύμβασης αποφυγής διπλής φορολογίας που έχει συναφθεί με αυτό το τρίτο κράτος, και
 - γ) υπόκειται, χωρίς τη δυνατότητα επιλογής ή απαλλαγής, σε έναν από τους φόρους που αναφέρονται στο Παράρτημα Ι Μέρος Β της Οδηγίας 2011/96/ΕΕ ή σε οποιοδήποτε άλλο φόρο ενδεχομένως στο μέλλον αντικαταστήσει έναν από τους φόρους αυτούς,
η προϋπόθεση της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 θεωρείται ότι έχει εκπληρωθεί.
5. Εάν η διανομή κερδών που αναφέρεται στην παράγραφο 1 και 2 προκύπτει από συμμετοχή σε άλλο νομικό πρόσωπο, ο φορολογούμενος δεν μπορεί να εκπέσει τις επιχειρηματικές δαπάνες που συνδέονται με τη συμμετοχή αυτή.

6. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ορίζονται τα έντυπα εφαρμογής του άρθρου αυτού.

Άρθρο 49 **Υποκεφαλαιοδότηση**

1. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 3, οι δαπάνες τόκων δεν αναγνωρίζονται ως εκπιπόμενες επιχειρηματικές δαπάνες, στο βαθμό που οι πλεονάζουσες δαπάνες τόκων υπερβαίνουν το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) των φορολογητέων κερδών προ τόκων, φόρων και αποσβέσεων (EBITDA). Τα κέρδη προ τόκων, φόρων και αποσβέσεων καθορίζονται με βάση τις οικονομικές καταστάσεις που συντάσσονται σύμφωνα με τους ελληνικούς κανόνες λογιστικής με τις φορολογικές αναπροσαρμογές που προβλέπονται στον Κ.Φ.Ε.
2. Ο όρος «πλεονάζουσες δαπάνες τόκων» σημαίνει το πλεόνασμα των δαπανών τόκων έναντι του εισοδήματος από τόκους.
3. Οι δαπάνες τόκων της παραγράφου 1 αναγνωρίζονται πλήρως ως εκπιπόμενες επιχειρηματικές δαπάνες, εφόσον η επιχείρηση:
 - α. δεν είναι μέλος ομίλου και
 - β. το ποσό των εγγεγραμμένων στα βιβλία καθαρών δαπανών τόκων δεν υπερβαίνει το ποσό του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ το χρόνο.
4. Κάθε δαπάνη τόκων που δεν εκπίπτει σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου μεταφέρεται για πέντε (5) έτη.
5. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων δεν εφαρμόζονται για τα πιστωτικά ιδρύματα.

Άρθρο 50 **Ενδοομιλικές συναλλαγές**

1. Όταν πραγματοποιούνται συναλλαγές, μία ή περισσότερες, διεθνείς ή και εγχώριες, με οικονομικούς ή εμπορικούς όρους διαφορετικούς από εκείνους που θα ίσχυαν μεταξύ μη συνδεδεμένων προσώπων (ανεξάρτητων επιχειρήσεων) κατά την έννοια του άρθρου 2 του Κ.Φ.Ε ή μεταξύ των συνδεδεμένων επιχειρήσεων και τρίτων, οποιαδήποτε κέρδη τα οποία χωρίς τους όρους αυτούς θα είχαν πραγματοποιηθεί από την ημεδαπή επιχείρηση, αλλά τελικά δεν πραγματοποιήθηκαν λόγω των διαφορετικών όρων (αρχή ίσων αποστάσεων), περιλαμβάνονται στα κέρδη της επιχείρησης μόνον στο βαθμό που δεν μειώνουν το ποσό του καταβλητέου φόρου.

2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται και ερμηνεύονται σύμφωνα με τις γενικές αρχές και τις Κατευθυντήριες Γραμμές του ΟΟΣΑ για τις ενδοομιλικές συναλλαγές.

Άρθρο 51 **Μεταφορά Λειτουργιών**

Κάθε επιχειρηματική αναδιάρθρωση, η οποία μπορεί να θεωρηθεί ως εγχώρια ή διασυνοριακή αναδιοργάνωση λειτουργιών, περιουσιακών στοιχείων, κινδύνων ή και επιχειρηματικών ευκαιριών, την οποία πραγματοποιούν ή στην οποία εμπλέκονται συνδεδεμένα πρόσωπα με συνδεδεμένα κέρδη εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος άρθρου:

α) «Οι λειτουργίες, τα περιουσιακά στοιχεία, οι κίνδυνοι ή και οι επιχειρηματικές ευκαιρίες που αναδιοργανώνονται, μεταφέρονται ή μεταβιβάζονται» θεωρούνται συνολικά ως «πακέτο μεταβίβασης» για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου. Για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου λαμβάνονται υπόψη τα περιουσιακά στοιχεία, οι χορηγήσεις αδειών χρήσης, καθώς και οι μεταβιβάσεις περιουσιακών στοιχείων.

β) Σε περίπτωση κατά την οποία λόγω επιχειρηματικής αναδιάρθρωσης διενεργείται μία συναλλαγή ή σειρά συναλλαγών, οι οποίες συνιστούν μεταβίβαση ή χορήγηση άδειας χρήσης υπεραξίας ή άυλων περιουσιακών στοιχείων, η μεταβίβαση αυτή ή η χορήγηση άδειας χρήσης πρέπει να γίνεται έναντι αντίτιμου σύμφωνα με την αρχή των ίσων αποστάσεων, λαμβάνοντας υπόψη τη συνολική αξία των υποκείμενων περιουσιακών στοιχείων, καθώς και τις σχετικές λειτουργίες και τους κινδύνους («πακέτο μεταβίβασης»).

Στην περίπτωση αυτή περιλαμβάνονται ιδίως μεταβιβάσεις ή χορηγήσεις αδειών χρήσης μεμονωμένων περιουσιακών στοιχείων σε συνδυασμό με λειτουργίες και κινδύνους που πρέπει να θεωρηθούν στενά συνδεδεμένες.

γ) Οι επιχειρηματικές αναδιρθρώσεις που προβλέπονται στις ανωτέρω περιπτώσεις δεν συνεπιφέρουν καμία αναπροσαρμογή όταν ο φορολογούμενος μπορεί να παράσχει αποδεικτικά στοιχεία που τεκμηριώνουν ότι δεν μεταβιβάστηκαν ούτε χορηγήθηκε άδεια χρήσης για ουσιώδη άυλα στοιχεία ή περιουσιακά στοιχεία και ότι καταβλήθηκε αντίτιμο σύμφωνα με την αρχή των ίσων αποστάσεων, κατά τρόπο ώστε η ανάθεση κινδύνων και λειτουργιών είναι σύμφωνη με την αρχή των ίσων αποστάσεων, με συνεκτίμηση άλλων συγκρίσιμων περιπτώσεων.

δ) Στην περίπτωση που ο φορολογούμενος δεν μπορεί να παράσχει τα αποδεικτικά στοιχεία που ορίζονται στην περίπτωση γ', και δεν υπάρχει άλλη συγκρίσιμη συναλλαγή ή σειρά συναλλαγών, καθορίζεται ένα αντίτιμο σύμφωνα με την αρχή των ίσων αποστάσεων με βάση τη συνολική αξία των υποκείμενων περιουσιακών στοιχείων, λειτουργιών και κινδύνων («πακέτου μεταβίβασης») με συνεκτίμηση της αναγόμενης παρούσας αξίας μελλοντικών κερδών που προσδοκούνται από την μεταβίβαση ως σύνολο και συνδέονται με τη λειτουργία και όλα τα συνδεδεμένα υποκείμενα περιουσιακά στοιχεία. Ο φορολογούμενος μπορεί να χρησιμοποιεί οποιαδήποτε άλλη μέθοδο, εφόσον μπορεί να αποδείξει ότι η συναλλαγή είναι σύμφωνη με την αρχή των ίσων αποστάσεων.

Για τα έτη κατά τα οποία πραγματοποιείται η επιχειρηματική αναδιάρθρωση γίνεται η αντίστοιχη αναπροσαρμογή.

Άρθρο 52 **Εισφορές ενεργητικού έναντι μετοχών**

1. Το παρόν άρθρο αφορά σε μεταβιβάσεις κλάδων δραστηριότητας που ορίζονται στην παράγραφο 2, εφόσον επιλεγεί η υπαγωγή σε αυτό από εισφέρουσες ή λήπτριες εταιρείες και πληρούνται οι προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου.
2. Ως «εισφορά ενεργητικού» θεωρείται κάθε πράξη με την οποία μια εταιρεία (εφεξής η «εισφέρουσα εταιρεία»), χωρίς να λυθεί, μεταβιβάζει έναν ή περισσότερους κλάδους δραστηριότητας σε άλλη εταιρεία (εφεξής η «λήπτρια εταιρεία»), έναντι της έκδοσης ή μεταβίβασης τίτλων του εταιρικού κεφαλαίου της λήπτριας εταιρείας. Ως «κλάδος δραστηριότητας» θεωρείται το σύνολο των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού ενός τμήματος μιας επιχείρησης, τα οποία συνιστούν από οργανωτική άποψη αυτόνομη εκμετάλλευση, δηλαδή ένα σύνολο ικανό να λειτουργήσει αυτοδύναμα. Ως εισφορά ενεργητικού νοείται και η μετατροπή υποκαταστήματος σε θυγατρική εταιρεία.
3. Κατά την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, η εισφορά ενεργητικού δεν συνεπάγεται, κατά τον χρόνο της εισφοράς ενεργητικού, καμία φορολογία των υπεραξιών οι οποίες υπολογίζονται βάσει της διαφοράς μεταξύ της πραγματικής αξίας των μεταβιβαζομένων στοιχείων ενεργητικού και παθητικού και της λογιστικής αξίας τους
4. Κατά την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, η λήπτρια εταιρεία πραγματοποιεί τις αποσβέσεις των στοιχείων του ενεργητικού σύμφωνα με τους κανόνες που θα ίσχυαν για την εισφέρουσα εταιρεία, εάν δεν είχε γίνει η εισφορά ενεργητικού.
5. Κατά την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, η λήπτρια εταιρεία μπορεί να αναλάβει αποθεματικά και προβλέψεις που σχημάτισε η εισφέρουσα εταιρεία και τα οποία σχετίζονται με τον κλάδο ή τους κλάδους δραστηριότητας που μεταβιβάζονται και τα οποία απολάμβαναν φορολογικές απαλλαγές υπό τις προϋποθέσεις που θα ίσχυαν για την εισφέρουσα εταιρεία, εάν δεν είχε γίνει η μεταβίβαση. Η λήπτρια εταιρεία αναλαμβάνει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της εισφέρουσας εταιρείας ως προς τα εν λόγω αποθεματικά και προβλέψεις.
6. Κατά την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, η λήπτρια εταιρεία μπορεί να μεταφέρει τις ζημιές της εισφέρουσας εταιρείας που σχετίζονται με τον κλάδο ή τους κλάδους δραστηριότητας που μεταβιβάζονται με τις ίδιες προϋποθέσεις που θα ίσχυαν για την εισφέρουσα εταιρεία, εάν δεν είχε γίνει η μεταβίβαση.

7. Κατά την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, η εισφέρουσα εταιρεία αποτιμά τους τίτλους που λαμβάνει από τη λήπτρια εταιρεία στην αγοραία τους αξία κατά το χρόνο της μεταβίβασης.
8. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται μόνον εφόσον οι εισφέρουσες και οι λήπτριες εταιρείες έχουν τη φορολογική κατοικία τους στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
9. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται:
- α) στην εισφορά ενεργητικού, εφόσον η εισφέρουσα και η λήπτρια εταιρεία είναι και οι δύο φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδος,
 - β) στην εισφορά ενεργητικού, εφόσον η εισφέρουσα εταιρεία είναι φορολογικός κάτοικος άλλου κράτους μέλους της ΕΕ και η λήπτρια εταιρεία είναι φορολογικός κάτοικος Ελλάδος, και με την προϋπόθεση ότι μετά τη μεταβίβαση τα στοιχεία του ενεργητικού, οι υποχρεώσεις, τα αποθεματικά, οι προβλέψεις και οι ζημιές που μεταβιβάζονται δεν συνδέονται με μόνιμη εγκατάσταση εκτός Ελλάδας της λήπτριας εταιρείας,
 - γ) στην εισφορά ενεργητικού, εφόσον η λήπτρια εταιρεία είναι κάτοικος άλλου Κράτους Μέλους της ΕΕ και η εισφέρουσα εταιρεία είναι φορολογικός κάτοικος Ελλάδος ή άλλου κράτους μέλους της ΕΕ με μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα, και με την προϋπόθεση ότι μετά τη μεταβίβαση, τα στοιχεία του ενεργητικού, οι υποχρεώσεις, τα αποθεματικά, οι προβλέψεις και οι ζημιές που μεταβιβάζονται συνδέονται με μόνιμη εγκατάσταση που τηρεί στην Ελλάδα η λήπτρια εταιρεία.
10. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται σε μεταβίβαση κλάδου ή κλάδων δραστηριότητας που συνιστούν μία ή περισσότερες μόνιμες εγκαταστάσεις που ευρίσκονται σε άλλο κράτος μέλος της Ε.Ε., εφόσον η εισφέρουσα εταιρεία είναι φορολογικός κάτοικος Ελλάδος και η λήπτρια εταιρεία είναι κάτοικος άλλου κράτους μέλους της Ε.Ε. , Στην περίπτωση αυτή , δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 3, 4, 5 και 6, αλλά η εισφέρουσα εταιρεία δικαιούται πίστωσης έναντι του ποσού του φόρου που προκύπτει συνεπεία της μεταβίβασης σχετικά με κάθε φόρο που θα επιβάλλονταν σε αυτό το κράτος μέλος για τη μεταβίβαση, εάν δεν ετύγχαναν εφαρμογής οι διατάξεις της Οδηγίας 2009/133/ΕΚ, όπως ισχύει.
11. Στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος άρθρου εμπίπτουν οι εταιρείες που:
- α) περιλαμβάνονται στους τύπους που απαριθμούνται στο Παράρτημα Ι Μέρος Α της Οδηγίας 2009/133/ΕΚ, όπως ισχύει,
 - β) είναι φορολογικοί κάτοικοι κράτους μέλους της ΕΕ σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους αυτού και δεν θεωρούνται φορολογικοί κάτοικοι τρίτου κράτους εκτός ΕΕ κατ' εφαρμογή όρων σύμβασης αποφυγής διπλής φορολογίας που έχει συναφθεί με αυτό το τρίτο κράτος,
 - γ) υπόκεινται, χωρίς τη δυνατότητα επιλογής ή απαλλαγής, σε έναν από τους φόρους που αναφέρονται στο Παράρτημα Ι Μέρος Β της Οδηγίας 2009/133/ΕΚ ή σε

οποιοδήποτε άλλο φόρο ενδεχομένως στο μέλλον αντικαταστήσει έναν από τους φόρους αυτούς.

12. Η Φορολογική Διοίκηση προκειμένου να αποφευχθεί η καταστρατήγηση των διατάξεων του άρθρου αυτού δύναται να επιβάλλει προϋποθέσεις για την εφαρμογή του. Η λήπτρια εταιρεία υποχρεούται να διατηρήσει τους τίτλους που αποκτήθηκαν από την εισφορά ενεργητικού για χρονικό διάστημα τουλάχιστον τριών (3) ετών, εκτός αν αποδείξει ότι η μεταβίβαση των τίτλων δεν έχει ως σκοπό τη φοροαποφυγή ή φοροδιαφυγή.

Άρθρο 53 **Ανταλλαγή μετοχών**

1. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται σε μέτοχο ή εταίρο που μέσω ανταλλαγής μετοχών ή εταιρικών μεριδίων, αποκτά τίτλους μιας εταιρείας σε αντάλλαγμα τίτλων άλλης εταιρείας όπως ορίζεται στις επόμενες παραγράφους, εφόσον επιλεγεί η υπαγωγή σε αυτό από τον μέτοχο ή εταίρο και πληρούνται οι προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου.
2. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, ως «ανταλλαγή μετοχών» θεωρείται κάθε πράξη με την οποία μία εταιρεία (εφεξής: «η αποκτώσα εταιρεία») αποκτά τίτλους άλλης εταιρείας (εφεξής: «η αποκτώμενη εταιρεία») σε αντάλλαγμα για την έκδοση ή τη μεταβίβαση τίτλων αυτής προς τους μετόχους ή εταίρους της αποκτώμενης εταιρείας, υπό την προϋπόθεση ότι ύστερα από την ανταλλαγή μετοχών η αποκτώσα εταιρεία θα κατέχει τουλάχιστον την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου της αποκτώμενης εταιρείας ή το πενήντα τοις εκατό (50%) και μία μετοχή τουλάχιστον της αξίας του μετοχικού κεφαλαίου της αποκτώμενης εταιρείας. Για το σκοπό αυτό, η εξαγορά που πραγματοποιείται από την αποκτώσα εταιρεία μέσω αναγνωρισμένου χρηματιστηρίου αξιών νοείται ως ενιαία συναλλαγή υπό την προϋπόθεση ότι συντελείται εντός περιόδου έξι (6) μηνών.
3. Στην περίπτωση της ανταλλαγής μετοχών, όπως ορίζεται στην παράγραφο 2, η αποκτώσα εταιρεία μπορεί να προβεί σε χρηματική καταβολή έναντι της έκδοσης ή μεταβίβασης τίτλων, υπό την προϋπόθεση ότι η χρηματική καταβολή δεν θα υπερβαίνει το δέκα (10%) της ονομαστικής αξίας, ή, αν δεν υπάρχει ονομαστική αξία, το δέκα τοις εκατό (10%) της λογιστικής αξίας των τίτλων.
4. Κατά την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, ο μέτοχος ή εταίρος της αποκτώμενης εταιρείας δεν υπόκειται, κατά τον χρόνο της ανταλλαγής μετοχών, σε φόρο για την υπεραξία που αποκτά λόγω της ανταλλαγής, με εξαίρεση το τμήμα που αντιστοιχεί, κατ' αναλογία, σε τυχόν χρηματική καταβολή.
5. Κατά την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, ο μέτοχος ή εταίρος δεν αποδίδει στους τίτλους που λαμβάνει ως αντάλλαγμα, μεγαλύτερη αξία από τη λογιστική αξία που είχαν οι ανταλλασσόμενοι τίτλοι αμέσως πριν την ανταλλαγή μετοχών. Η αποκτώσα εταιρεία

αποτιμά τους τίτλους που λαμβάνει από τον μέτοχο στην αγοράία τους τιμή κατά το χρόνο της ανταλλαγής.

6. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται υπό την προϋπόθεση ότι η αποκτώσα και η αποκτώμενη εταιρεία είναι φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδος και/ή άλλου κράτους μέλους της Ε.Ε. και :
- α) ο μέτοχος είναι φορολογικός κάτοικος Ελλάδος, ή
 - β) ο μέτοχος δεν είναι φορολογικός κάτοικος Ελλάδος και κατέχει τόσο τους αρχικούς τίτλους όσο και τους νέους τίτλους μέσω μόνιμης εγκατάστασης που διατηρεί στην Ελλάδα.
7. Στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος άρθρου εμπίπτουν οι εταιρείες που:
- α) περιλαμβάνονται στους τύπους που απαριθμούνται στο Παράρτημα Ι Μέρος Α της Οδηγίας 2009/133/ΕΚ, όπως ισχύει,
 - β) είναι φορολογικοί κάτοικοι κράτους μέλους της ΕΕ σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους αυτού και δεν θεωρούνται φορολογικοί κάτοικοι τρίτου κράτους εκτός ΕΕ κατ' εφαρμογή όρων σύμβασης αποφυγής διπλής φορολογίας που έχει συναφθεί με αυτό το τρίτο κράτος,
 - γ) υπόκεινται, χωρίς τη δυνατότητα επιλογής ή απαλλαγής, σε έναν από τους φόρους που αναφέρονται στο Παράρτημα Ι Μέρος Β της Οδηγίας 2009/133/ΕΚ ή σε οποιοδήποτε άλλο φόρο ενδεχομένως στο μέλλον αντικαταστήσει έναν από τους φόρους αυτούς.

Άρθρο 54 **Συγχωνεύσεις και διασπάσεις**

1. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται σε συγχωνεύσεις και διασπάσεις, όπως ορίζονται στις παραγράφους 2, 3 και 4, εφόσον ζητηθεί από την εισφέρουσα και τη λήπτρια εταιρεία ή εταιρείες, ή εφόσον επιλεγεί η υπαγωγή σε αυτό από μέτοχο ή εταίρο της εισφέρουσας εταιρείας, και πληρούνται οι προϋποθέσεις που ορίζονται στις ακόλουθες παραγράφους.
2. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου ως «συγχώνευση» θεωρείται κάθε πράξη με την οποία:
- α) μία ή περισσότερες εταιρείες (εφεξής οι «εισφέρουσες εταιρείες»), κατά τη διάλυσή τους χωρίς να τεθούν υπό καθεστώς εκκαθάρισης, μεταβιβάζουν όλα τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού τους σε άλλη υφιστάμενη εταιρεία (εφεξής: η λήπτρια εταιρεία) με αντάλλαγμα την έκδοση ή μεταβίβαση στους μετόχους ή εταίρους της εισφέρουσας εταιρείας τίτλων του εταιρικού κεφαλαίου της λήπτριας εταιρείας,
 - β) δύο ή περισσότερες εταιρείες (εφεξής οι «εισφέρουσες εταιρείες»), κατά τη διάλυσή τους χωρίς να τεθούν υπό καθεστώς εκκαθάρισης, μεταβιβάζουν όλα τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού τους σε εταιρεία που συστήνουν (εφεξής η «λήπτρια

εταιρεία») με αντάλλαγμα την έκδοση ή τη μεταβίβαση στους μετόχους ή εταίρους της εισφέρουσας εταιρείας τίτλων του εταιρικού κεφαλαίου της λήπτριας εταιρείας.

3. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου ως «διάσπαση» θεωρείται κάθε πράξη με την οποία:
 - α) μία εταιρεία (εφεξής, η «εισφέρουσα εταιρεία»), κατά τη διάλυσή της χωρίς να τεθεί σε καθεστώς εκκαθάρισης, μεταβιβάζει όλα τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού της σε δύο ή περισσότερες υφιστάμενες ή νέες εταιρείες (εφεξής: οι λήπτριες εταιρείες) με αντάλλαγμα την κατ' αναλογία (pro rata) έκδοση ή μεταβίβαση στους μετόχους ή εταίρους της τίτλων του εταιρικού κεφαλαίου των ληπτριών εταιρειών,
 - β) μία εταιρεία (εφεξής η «εισφέρουσα εταιρεία») μεταβιβάζει χωρίς να λυθεί έναν ή περισσότερους κλάδους δραστηριότητας σε μία ή περισσότερες υφιστάμενες ή νέες εταιρείες (εφεξής οι «λήπτριες εταιρείες»), αφήνοντας τουλάχιστον έναν κλάδο δραστηριότητας στην εισφέρουσα εταιρεία, με αντάλλαγμα την κατ' αναλογία (pro rata) έκδοση ή μεταβίβαση στους μετόχους ή εταίρους της ή τίτλων του εταιρικού κεφαλαίου των ληπτριών εταιρειών. Ως κλάδος δραστηριότητας θεωρείται το σύνολο των στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού ενός τμήματος μιας εταιρείας, τα οποία συνιστούν από οργανωτική άποψη αυτόνομη εκμετάλλευση, δηλαδή ένα σύνολο ικανό να λειτουργήσει αυτοδύναμα.
4. Σε περίπτωση συγχώνευσης ή διάσπασης, σύμφωνα με τια παραγράφους 2 και 3, μπορεί να λάβει χώρα πρόσθετη χρηματική καταβολή από τη λήπτρια εταιρεία ή εταιρείες πέραν της έκδοσης ή μεταβίβασης τίτλων, με την προϋπόθεση ότι η χρηματική καταβολή δεν υπερβαίνει το δέκα τοις εκατό (10%) της ονομαστικής αξίας, ή αν δεν υπάρχει ονομαστική αξία, το δέκα τοις εκατό (10%) της λογιστικής αξίας των τίτλων.
5. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται μόνον εφόσον η εισφέρουσα εταιρεία ή εταιρείες και η λήπτρια εταιρεία ή εταιρείες είναι φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδος και/ή άλλου κράτους μέλους της Ε.Ε.
6. Στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος άρθρου εμπίπτουν οι εταιρείες που:
 - α) περιλαμβάνονται στους τύπους που απαριθμούνται στο Παράρτημα Ι Μέρος Α της Οδηγίας 2009/133/ΕΚ, όπως ισχύει,
 - β) είναι φορολογικοί κάτοικοι κράτους μέλους της ΕΕ σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους αυτού και δεν θεωρούνται φορολογικοί κάτοικοι τρίτου κράτους εκτός ΕΕ κατ' εφαρμογή όρων σύμβασης αποφυγής διπλής φορολογίας που έχει συναφθεί με αυτό το τρίτο κράτος,
 - γ) υπόκεινται, χωρίς τη δυνατότητα επιλογής ή απαλλαγής, σε έναν από τους φόρους που αναφέρονται στο Παράρτημα Ι Μέρος Β της Οδηγίας 2009/133/ΕΚ ή σε οποιοδήποτε άλλο φόρο ενδεχομένως στο μέλλον αντικαταστήσει έναν από τους φόρους αυτούς.

7. Όπου στο παρόν άρθρο γίνεται αναφορά σε εισφέρουσα ή σε λήπτρια εταιρεία, αυτή ισχύει και για δύο ή περισσότερες εισφέρουσες ή λήπτριες εταιρείες.
8. Κατά την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, η συγχώνευση ή η διάσπαση δεν συνεπάγεται, κατά τον χρόνο της συγχώνευσης ή της διάσπασης, καμία φορολογία των υπεραξιών οι οποίες υπολογίζονται βάσει της διαφοράς μεταξύ της πραγματικής αξίας των μεταβιβαζομένων στοιχείων ενεργητικού και παθητικού και της λογιστικής αξίας τους.
9. Η λήπτρια εταιρεία διενεργεί αποσβέσεις των στοιχείων του ενεργητικού σύμφωνα με τους κανόνες που θα ίσχυαν για την εισφέρουσα εταιρεία, εάν δεν είχε λάβει χώρα η συγχώνευση ή η διάσπαση.
10. Κατά την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, η λήπτρια εταιρεία μπορεί να μεταφέρει τα αποθεματικά και τις προβλέψεις που σχηματίστηκαν από την εισφέρουσα εταιρεία, με τις φορολογικές απαλλαγές και τους όρους που θα ίσχυαν για την εισφέρουσα εταιρεία, εάν η μεταβίβαση δεν είχε λάβει χώρα. Η λήπτρια εταιρεία αναλαμβάνει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της εισφέρουσας εταιρείας ως προς τα εν λόγω αποθεματικά και προβλέψεις.
11. Κατά την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, η λήπτρια εταιρεία μπορεί να μεταφέρει τις ζημίες της εισφέρουσας εταιρείας, υπό τους ίδιους όρους που θα ίσχυαν για την εισφέρουσα εταιρεία, εάν η συγχώνευση ή η διάσπαση δεν είχε λάβει χώρα.
12. Κατά την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, αν η λήπτρια εταιρεία συμμετέχει στο εταιρικό κεφάλαιο της εισφέρουσας εταιρείας απαλλάσσεται από το φόρο για κάθε υπεραξία που προκύπτει λόγω της ακύρωσης αυτής της συμμετοχής.
13. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου μπορεί να εφαρμοστούν για τη μεταβίβαση στοιχείων ενεργητικού και παθητικού:
 - α) στη μεταβίβαση κλάδου ή κλάδων δραστηριότητας που βρίσκονται στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ, εφόσον η εισφέρουσα και η λήπτρια εταιρεία είναι και οι δύο φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδος,
 - β) εφόσον η εισφέρουσα εταιρεία είναι φορολογικός κάτοικος άλλου κράτους μέλους της ΕΕ, και η λήπτρια εταιρεία είναι κάτοικος Ελλάδος, στο βαθμό που μετά τη συγχώνευση ή τη διάσπαση τα στοιχεία του ενεργητικού, οι υποχρεώσεις, τα αποθεματικά, οι προβλέψεις και οι ζημίες που μεταβιβάζονται δεν συνδέονται με εκτός Ελλάδος μόνιμη εγκατάσταση της λήπτριας εταιρείας,
 - γ) εφόσον η λήπτρια εταιρεία είναι φορολογικός κάτοικος άλλου κράτους μέλους της Ε.Ε. και η εισφέρουσα εταιρεία είναι φορολογικός κάτοικος Ελλάδος ή άλλου κράτους μέλους της Ε.Ε., στο βαθμό που μετά τη συγχώνευση ή τη διάσπαση τα στοιχεία του ενεργητικού, οι υποχρεώσεις, τα αποθεματικά, οι προβλέψεις και οι ζημίες που μεταβιβάζονται συνδέονται με μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα της λήπτριας εταιρείας.

14. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου μπορεί να εφαρμοστούν εφόσον η εισφέρουσα εταιρεία είναι φορολογικός κάτοικος Ελλάδος και η λήπτρια εταιρεία είναι κάτοικος άλλου κράτους μέλους της ΕΕ, στο βαθμό που η συγχώνευση ή η διάσπαση επιφέρει τη μεταβίβαση κλάδου δραστηριότητας που συνιστά μόνιμη εγκατάσταση σε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ. Σε αυτή την περίπτωση, δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 5, 6, 7 και 8, αλλά η εισφέρουσα εταιρεία δικαιούται πίστωσης έναντι του ποσού του φόρου που προκύπτει ως αποτέλεσμα της συγχώνευσης ή διάσπασης σε σχέση με κάθε φόρο που θα επιβαλλόταν στο εν λόγω κράτος μέλος της Ε.Ε. στο οποίο βρίσκεται η μόνιμη εγκατάσταση ως αποτέλεσμα της συγχώνευσης ή διάσπασης, εάν δεν ετύγχαναν εφαρμογής οι διατάξεις της Οδηγίας 2009/133/ΕΚ όπως ισχύει.
15. Κατά την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, ο μέτοχος ή εταίρος της εισφέρουσας εταιρείας δεν υπόκειται σε φόρο για την υπεραξία που αποκτά λόγω της συγχώνευσης ή της διάσπασης, με εξαίρεση το τμήμα που αντιστοιχεί, κατ' αναλογία, σε τυχόν χρηματική καταβολή.
16. Κατά την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, ο μέτοχος ή εταίρος δεν αποδίδει στους τίτλους που λαμβάνει ως αντάλλαγμα, μεγαλύτερη αξία από τη λογιστική αξία που είχαν οι ανταλλασσόμενοι τίτλοι αμέσως πριν την ανταλλαγή μετοχών.
17. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου μπορεί να εφαρμοστούν σε μέτοχο οποιός, σε περίπτωση συγχώνευσης ή διάσπασης, ανταλλάσσει τίτλους της εισφέρουσας εταιρείας με τίτλους της λήπτριας εταιρείας, υπό την προϋπόθεση ότι:
- α) ο μέτοχος είναι φορολογικός κάτοικος Ελλάδος, ή
 - β) ο μέτοχος δεν είναι φορολογικός κάτοικος Ελλάδος και διακρατεί τόσο τίτλους της εισφέρουσας όσο και αυτούς της λήπτριας εταιρείας μέσω μόνιμης εγκατάστασης που διατηρεί στην Ελλάδα.

Άρθρο 55 **Μεταφορά της καταστατικής** **έδρας μίας SE ή μίας SCE**

1. Η μεταφορά από την Ελλάδα σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης της καταστατικής έδρας μίας ευρωπαϊκής εταιρείας (SE) ή μία ευρωπαϊκής συνεταιριστικής εταιρείας (SCE) σύμφωνα με τις διατάξεις των Κανονισμών 2157/2001 του Συμβουλίου της 8ης Οκτωβρίου 2001 (EEK L 294/1/10.11.2001) και 435/2003 του Συμβουλίου της 22ας Ιουλίου 2003 (EEK L 207/1/18.8.2003) αντίστοιχα, χωρίς λύση της εταιρείας ή σύσταση νέου νομικού προσώπου δεν συνεπάγεται φορολογία των υπεραξιών που υπολογίζονται σύμφωνα με την παράγραφο 8 του άρθρου 54 των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού της SE ή της SCE, τα οποία προσαρτώνται σε μόνιμη εγκατάσταση αυτής στην Ελλάδα. Σε περίπτωση που τα στοιχεία αυτά πωληθούν ή πάψουν να συνδέονται με τη μόνιμη εγκατάσταση της SE ή SCE στην Ελλάδα ή μεταφερθούν σε άλλο κράτος μέλος της

Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι υπεραξίες του προηγούμενου εδαφίου υπόκεινται σε φορολογία σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις.

2. Η μόνιμη εγκατάσταση που δημιουργείται κατ' εφαρμογή των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου, εξακολουθεί να υπολογίζει αποσβέσεις επί της αξίας των περιουσιακών στοιχείων που προσαρτώνται σε αυτή, με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις ως εάν δεν είχε γίνει η μεταφορά της καταστατικής έδρας.
3. Προβλέψεις ή αποθεματικά που είχε σχηματίσει η ευρωπαϊκή εταιρεία (SE) ή η ευρωπαϊκή συνεταιριστική εταιρεία (SCE) πριν από τη μεταφορά της καταστατικής έδρας της σε άλλο κράτος μέλος και τα οποία απαλλάσσονται από το φόρο εισοδήματος και δεν προκύπτουν από μόνιμη εγκατάσταση αυτής στην αλλοδαπή, δεν υπόκεινται σε φορολογία κατά το χρόνο της μεταφοράς της καταστατικής έδρας στο όνομα της SE ή της SCE, με την προϋπόθεση ότι συνεχίζουν να εμφανίζονται αυτούσια στα βιβλία της δημιουργούμενης μόνιμης εγκατάστασης της στην Ελλάδα. Σε αντίθετη περίπτωση, υπόκειται σε φορολογία σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις.
4. Η μόνιμη εγκατάσταση διατηρεί τυχόν δικαίωμα μεταφοράς ζημίας από παρελθούσες χρήσεις της SE ή της SCE, που μετέφερε την καταστατική της έδρα σε άλλο κράτος - μέλος σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.

Άρθρο 56

Μη εφαρμογή ευεργετημάτων

Τα ευεργετήματα που προβλέπονται στα άρθρα 52, 53, 54 και 55 αίρονται ολικά ή μερικά, όταν κάποια από τις πράξεις που αναφέρονται στα άρθρα αυτά έχει ως κύριο στόχο ή ως έναν από τους κύριους στόχους τη φοροδιαφυγή ή τη φοροαποφυγή. Το γεγονός ότι η πράξη δεν πραγματοποιείται για οικονομικά θεμιτούς λόγους, όπως είναι η αναδιάρθρωση ή η ορθολογικότερη οργάνωση των δραστηριοτήτων των εταιρειών που ενέχονται στη σχετική πράξη, μπορεί να αποτελέσει τεκμήριο ότι κύριος ή ένας από τους κύριους στόχους της πράξης αυτής είναι η φοροδιαφυγή ή η φοροαποφυγή.

Άρθρο 57

Εκκαθάριση

Το προϊόν της εκκαθάρισης θεωρείται διανομή κέρδους κατά το φορολογικό έτος εντός του οποίου ολοκληρώθηκε η εκκαθάριση του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας, στο βαθμό που το εν λόγω προϊόν υπερβαίνει το καταβεβλημένο κεφάλαιο.

Κεφάλαιο Γ'

Φορολογικός συντελεστής

Άρθρο 58

Φορολογικός συντελεστής

1. Τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα που αποκτούν τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες που τηρούν διπλογραφικά βιβλία φορολογούνται με συντελεστή είκοσι έξι τοις εκατό (26%). Όταν οι υπόχρεοι των περιπτώσεων β', δ', ε' και στ' του άρθρου 45 τηρούν απλογραφικά βιβλία τα κέρδη που αποκτούν από επιχειρηματική δραστηριότητα φορολογούνται σύμφωνα με την κλίμακα της παραγράφου 1 του άρθρου 29.
2. Τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα που αποκτούν οι αγροτικοί συνεταιρισμοί και οι ομάδες παραγωγών φορολογούνται με συντελεστή δεκατρία τοις εκατό (13%).
3. Ο φορολογούμενος που αποκτά εισόδημα το οποίο υπόκειται σε παρακράτηση φόρου σύμφωνα με το άρθρο 62 περιλαμβάνει το εισόδημα αυτό στα φορολογητέα κέρδη του πριν την αφαίρεση του παρακρατούμενου φόρου. Ο πληρωτέος από το φορολογούμενο φόρος σε σχέση με το εν λόγω εισόδημα μειώνεται κατά το ποσό του φόρου που παρακρατήθηκε.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΣΗ ΦΟΡΟΥ

Κεφάλαιο Α' Φορολόγηση στην πηγή

Άρθρο 59 Φορολόγηση στην πηγή

1. Τα ακόλουθα πρόσωπα υποχρεούνται να παρακρατούν φόρο σύμφωνα με το σύστημα φορολόγησης στην πηγή:
 - α) κάθε φυσικό πρόσωπο που αποκτά κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα που διενεργεί πληρωμές ή δίνει παροχές σε είδος στους εργαζομένους τους,
 - β) κάθε νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα που καταβάλλει συντάξεις σε φυσικά πρόσωπα,
 - γ) ταμεία κοινωνικής ασφάλισης ή παρόμοιες οντότητες που διενεργούν πληρωμές στους ασφαλισμένους τους.
2. Το πρόσωπο, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1, το οποίο καταβάλλει εισόδημα για μισθωτή εργασία σύμφωνα με το άρθρο 12, φέρει την ευθύνη παρακράτησης φόρου και απόδοσής του στο κράτος. Εάν δεν διενεργείται παρακράτηση, ο υπόχρεος οφείλει να καταβάλλει το φόρο που δεν παρακρατήθηκε, καθώς και τυχόν πρόστιμα και ποινές που προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία.
3. Εισόδημα που απαλλάσσεται από το φόρο δεν υπόκειται σε παρακράτηση.

Άρθρο 60 **Φορολογικός συντελεστής**

1. Το μηνιαίο εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις, συμπεριλαμβανομένων των παροχών σε είδος και των εφάπαξ παροχών, υπόκειται σε παρακράτηση φόρου με βάση την κλίμακα της παραγράφου 1 του άρθρου 15 μετά από προηγούμενη αναγωγή του σε ετήσιο.
2. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 1, το εισόδημα από μισθωτή εργασία που αποκτούν οι αξιωματικοί και το κατώτερο πλήρωμα που υπηρετεί σε πλοία του εμπορικού ναυτικού υπόκειται σε παρακράτηση φόρου σύμφωνα με τους συντελεστές της παραγράφου 2 του άρθρου 15.
3. Ο φόρος που παρακρατείται σύμφωνα με τις διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων μειώνεται κατά ποσοστό ενάμισυ τοις εκατό (1,5%) κατά την παρακράτησή του.
4. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται ο τρόπος αναγωγής του μηνιαίου εισοδήματος της παραγράφου 1 σε ετήσιο, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού.

Κεφάλαιο Β΄ **Παρακράτηση φόρου**

Άρθρο 61 **Υπόχρεοι σε παρακράτηση**

Κάθε νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα ή φυσικό πρόσωπο που ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα και έχει τη φορολογική κατοικία του στην Ελλάδα, οι φορείς γενικής κυβέρνησης, ή κάθε φορολογούμενος που δεν έχει τη φορολογική κατοικία του στην Ελλάδα, αλλά δραστηριοποιείται μέσω μόνιμης εγκατάστασης στην Ελλάδα, και προβαίνει σε πληρωμές σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 62, καθώς και οι συμβολαιογράφοι για τις συναλλαγές της περίπτωσης στ΄ του άρθρου 62 υποχρεούνται σε παρακράτηση φόρου όπως ορίζεται στο άρθρο 64.

Άρθρο 62 **Πληρωμές υποκείμενες σε παρακράτηση**

1. Οι ακόλουθες πληρωμές υπόκειται σε παρακράτηση φόρου:
 - α) μερίσματα
 - β) τόκοι,
 - γ) δικαιώματα (royalties),

- δ) αμοιβές για τεχνικές υπηρεσίες, αμοιβές διοίκησης, αμοιβές για συμβουλευτικές υπηρεσίες και άλλες αμοιβές για παρόμοιες υπηρεσίες, ανεξαρτήτως εάν έχουν παρασχεθεί στην Ελλάδα, όταν ο λήπτης της αμοιβής είναι φυσικό πρόσωπο,
 - ε) το ασφάλισμα που καταβάλλεται εφάπαξ ή με τη μορφή περιοδικά καταβαλλόμενης παροχής στο πλαίσιο ομαδικών ασφαλιστηρίων συνταξιοδοτικών συμβολαίων.
 - στ) η υπεραξία που αποκτά φυσικό πρόσωπο από μεταβίβαση ακίνητης περιουσίας σύμφωνα με το άρθρο 41.
2. Τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες που έχουν τη φορολογική κατοικία τους στην Ελλάδα και λαμβάνουν αμοιβές για τις υπηρεσίες που αναφέρονται στην περίπτωση δ' της παραγράφου 1 δεν υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου, με την επιφύλαξη της παραγράφου 2 του άρθρου 64.
3. Κάθε νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα που δεν έχει τη φορολογική κατοικία του στην Ελλάδα και λαμβάνει αμοιβές για τεχνικές υπηρεσίες, αμοιβές διοίκησης, αμοιβές για συμβουλευτικές υπηρεσίες ή και αμοιβές για παρόμοιες υπηρεσίες υπόκειται σε παρακράτηση φόρου. Στην περίπτωση που το ως άνω νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα επιλέξει να φορολογηθεί ως εάν το εν λόγω εισόδημα να είχε αποκτηθεί κατά την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας μέσω μόνιμης εγκατάστασης στην Ελλάδα ο παρακρατηθείς φόρος πιστώνεται έναντι του οφειλόμενου φόρου εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων.

Άρθρο 63

Απαλλαγή για ορισμένες ενδοομιλικές πληρωμές

1. Ανεξάρτητα από το άρθρο 61, δεν παρακρατείται καθόλου φόρος από μερίσματα και παρόμοιες πληρωμές που διανέμονται σε νομικό πρόσωπο το οποίο περιλαμβάνεται στο Παράρτημα της Οδηγίας 2011/96/ΕΕ σχετικά με το κοινό φορολογικό καθεστώς το οποίο ισχύει για τις μητρικές και τις θυγατρικές εταιρείες διαφορετικών κρατών μελών, όπως αυτή ισχύει, εφόσον:
- α) το νομικό πρόσωπο που εισπράττει κατέχει μετοχές, μερίδια ή συμμετοχή τουλάχιστον δέκα τοις εκατό (10%), βάσει αξίας ή αριθμού, στο μετοχικό κεφάλαιο ή δικαιώματα σε κέρδη δικαιώματα ψήφου του φορολογούμενου που προβαίνει στη διανομή,
 - β) το ελάχιστο ποσοστό κατοχής μετοχών ή μεριδίων ή συμμετοχής διακρατείται για τουλάχιστον είκοσι τέσσερις (24) μήνες, και
 - γ) το νομικό πρόσωπο που εισπράττει :
 - αα) περιλαμβάνεται στους τύπους απαριθμούνται στο Παράρτημα Ι Μέρος Α της Οδηγίας 2009/133/ΕΚ, όπως ισχύει, και
 - ββ) είναι φορολογικός κάτοικος κράτους μέλους της ΕΕ σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους αυτού και δεν θεωρείται φορολογικός κάτοικος τρίτου κράτους εκτός ΕΕ κατ' εφαρμογή όρων σύμβασης αποφυγής διπλής φορολογίας που έχει συναφθεί με αυτό το τρίτο κράτος, και

γγ) υπόκειται, χωρίς τη δυνατότητα επιλογής ή απαλλαγής, σε έναν από τους φόρους που αναφέρονται στο Παράρτημα Ι Μέρος Β της Οδηγίας 2009/133/ΕΚ ή σε οποιοδήποτε άλλο φόρο ενδεχομένως στο μέλλον αντικαταστήσει έναν από τους φόρους αυτούς.

2. Ανεξάρτητα από το άρθρο 61, δεν παρακρατείται φόρος από τόκους και δικαιώματα (royalties) που καταβάλλονται σε νομικό πρόσωπο που αναφέρεται στο Παράρτημα της Οδηγίας 2009/133/ΕΚ για την καθιέρωση κοινού συστήματος φορολόγησης των τόκων και των δικαιωμάτων που καταβάλλονται μεταξύ συνδεδεμένων προσώπων διαφορετικών κρατών μελών, όπως αυτή ισχύει, εφόσον:

α) το νομικό πρόσωπο ή η νομική οντότητα που εισπράττει κατέχει άμεσα μετοχές, μερίδια ή συμμετοχή τουλάχιστον δέκα τοις εκατό (10%), βάσει αξίας ή αριθμού, στο μετοχικό κεφάλαιο ή δικαιώματα ψήφου του φορολογούμενου που προβαίνει στην καταβολή,

β) το ελάχιστο ποσοστό κατοχής μετοχών ή μεριδίων ή συμμετοχής διακρατείται για τουλάχιστον είκοσι τέσσερις (24) μήνες, και

γ) το νομικό πρόσωπο που εισπράττει :

αα) περιλαμβάνεται στους τύπους που απαριθμούνται στο Παράρτημα Ι Μέρος Α της Οδηγίας 2009/133/ΕΚ, όπως ισχύει, και

ββ) είναι φορολογικός κάτοικος κράτους μέλους της ΕΕ σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους αυτού και δεν θεωρείται φορολογικός κάτοικος τρίτου κράτους εκτός ΕΕ κατ' εφαρμογή όρων σύμβασης αποφυγής διπλής φορολογίας που έχει συναφθεί με αυτό το τρίτο κράτος, και

γγ) υπόκειται, χωρίς τη δυνατότητα επιλογής ή απαλλαγής, σε έναν από τους φόρους που αναφέρονται στο Παράρτημα Ι Μέρος Β της Οδηγίας 2009/133/ΕΚ ή σε οποιοδήποτε άλλο φόρο ενδεχομένως στο μέλλον αντικαταστήσει έναν από τους φόρους αυτούς.

3. Εάν ένας φορολογούμενος που έχει τη φορολογική κατοικία του στην Ελλάδα διανείμει μέρισμα, καταβάλλει τόκους ή δικαιώματα σε νομικό πρόσωπο που δεν έχει συμπληρώσει είκοσι τέσσερις (24) μήνες διακράτησης του ελάχιστου ποσοστού κατοχής μετοχών ή μεριδίων ή συμμετοχής, αλλά κατά τα λοιπά πληροί τους όρους των παραγράφων 1 και 2, ο υπόχρεος σε παρακράτηση που έχει τη φορολογική κατοικία του στην Ελλάδα μπορεί προσωρινά να μην προβεί σε παρακράτηση φόρου, εφόσον καταθέσει (τραπεζική) εγγύηση στη Φορολογική Διοίκηση ποσού ίσου προς:

συντελεστής παρακράτησης

----- Χ διανεμηθέν ή καταβληθέν ποσό

1 -/- συντελεστής παρακράτησης

Η Φορολογική Διοίκηση δύναται να απαιτήσει κατάπτωση της εγγύησης εάν το νομικό πρόσωπο που εισέπραξε τα ποσά δεν διακράτησε το ελάχιστο ποσοστό κατοχής μετοχών ή μεριδίων ή συμμετοχής για τουλάχιστον είκοσι τέσσερις (24) μήνες. Η απαλλαγή από την υποχρέωση παρακράτησης φόρου καθίσταται οριστική, και η εγγύηση λήγει την ημερομηνία

κατά την οποία συμπληρώνονται είκοσι τέσσερις (24) μήνες διακράτησης του ελάχιστου ποσοστού κατοχής μετοχών ή μεριδίων ή συμμετοχής.

4. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται τα έντυπα για την εφαρμογή των προηγούμενων παραγράφων και ρυθμίζονται οι αναγκαίες τεχνικές λεπτομέρειες.

Άρθρο 64 **Συντελεστές παρακράτησης φόρου**

1. Οι συντελεστές παρακράτησης φόρου είναι οι εξής:
 - α) για μερίσματα δέκα τοις εκατό (10%).
 - β) για τόκους δεκαπέντε τοις εκατό (15%).
 - γ) για δικαιώματα (royalties) και λοιπές πληρωμές είκοσι τοις εκατό (20%).
 - δ) για αμοιβές για τεχνικές υπηρεσίες, αμοιβές διοίκησης, αμοιβές για συμβουλευτικές υπηρεσίες και άλλες αμοιβές για παρόμοιες υπηρεσίες είκοσι τοις εκατό (20%). Κατ' εξαίρεση, για τις αμοιβές που εισπράττονται από εργολήπτες κατασκευής κάθε είδους τεχνικών έργων και ενοικιαστών δημοσίων, δημοτικών και κοινοτικών ή λιμενικών προσόδων ο συντελεστής είναι τρία τοις εκατό (3%) επί της αξίας του υπό κατασκευή έργου ή του μισθώματος.
 - ε) για το ασφάλισμα που καταβάλλεται με τη μορφή περιοδικά καταβαλλόμενης παροχής δεκαπέντε τοις εκατό (15%). Για το ασφάλισμα που καταβάλλεται εφάπαξ μέχρι του ποσού των σαράντα χιλιάδων (40.000) ευρώ δέκα τοις εκατό (10%) και για τα ποσά που υπερβαίνουν τις σαράντα χιλιάδες (40.000) ευρώ είκοσι τοις εκατό (20%). Οι συντελεστές των προηγούμενων εδαφίων της περίπτωσης αυτής αυξάνονται κατά πενήντα τοις εκατό (50%) σε περίπτωση είσπραξης από το δικαιούχο ποσού πρόωρης εξαγοράς. Δεν θεωρείται πρόωρη εξαγορά κάθε καταβολή που πραγματοποιείται σε εργαζόμενο ο οποίος έχει θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα ή έχει υπερβεί το 60^ο έτος της ηλικίας του, καθώς και κάθε καταβολή που γίνεται χωρίς τη βούληση του εργαζομένου, όπως σε περίπτωση απόλυσης του εργαζομένου ή πτώχευσης του εργοδότη.
 - στ) για την υπεραξία από μεταβίβαση ακίνητης περιουσίας που αποκτά φυσικό πρόσωπο δεκαπέντε τοις εκατό (15%).
2. Οι φορείς γενικής κυβέρνησης κατά την προμήθεια κάθε είδους αγαθών ή υπηρεσιών από νομικά πρόσωπα, υποχρεούνται, κατά την καταβολή ή την έκδοση της σχετικής εντολής πληρωμής της αξίας αυτών, να παρακρατούν φόρο εισοδήματος, ο οποίος υπολογίζεται στο καθαρό ποσό της αξίας των αγαθών ή υπηρεσιών με συντελεστή ως ακολούθως:
 - αα) ποσοστό ένα τοις εκατό (1%) για τα υγρά καύσιμα και τα προϊόντα καπνοβιομηχανίας.
 - ββ) ποσοστό τέσσερα τοις εκατό (4%) για τα λοιπά αγαθά και
 - γγ) ποσοστό οκτώ τοις εκατό (8%) για την παροχή υπηρεσιών.Εξαιρούνται από την παρακράτηση φόρου οι υπόχρεοι του πρώτου εδαφίου:

αα) όταν προμηθεύονται αγαθά ή τους παρέχονται υπηρεσίες και δεν απαιτείται σύμβαση, εφόσον η καθαρή αξία αυτών, κατά συναλλαγή, δεν υπερβαίνει το ποσό των εκατόν πενήντα (150) ευρώ,

ββ) όταν λαμβάνουν υπηρεσίες ή προμηθεύονται ηλεκτρικό ρεύμα, τηλεφωνικές συνδιαλέξεις, τηλεγραφήματα, γραμματόσημα, φωταέριο, νερό και εισιτήρια γενικά,

γγ) όπου προβλέπεται παρακράτηση ή προκαταβολή φόρου από άλλη διάταξη για το ίδιο έσοδο και

δδ) όταν προμηθεύονται αγαθά ή τους παρέχονται υπηρεσίες από τις πολεμικές βιομηχανίες ΕΑΒ, ΕΒΟ, ΠΥΡΚΑΛ και ΕΛΘΟ, καθώς και από το Κέντρο Επιχειρηματικής Πολιτιστικής Ανάπτυξης (Κ.Ε.Π.Α.) και την Αναπτυξιακή Ένωση Μακεδονίας (ΑΝ.Ε.Μ.).

3. Η παρακράτηση φόρου εξαντλεί τη φορολογική υποχρέωση της παραγράφου 1 σε περίπτωση που αυτός που λαμβάνει την πληρωμή, εκτός από τις αμοιβές που αναφέρονται στην περίπτωση δ' της παραγράφου 1, η οποία υπόκειται σε παρακράτηση φόρου είναι φυσικό πρόσωπο που έχει τη φορολογική κατοικία του στην Ελλάδα ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα που δεν έχει τη φορολογική κατοικία του και δεν διατηρεί μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα.
4. Σε περίπτωση που η παρακράτηση φόρου δεν εξαντλεί τη φορολογική υποχρέωση ο παρακρατηθείς φόρος πιστώνεται έναντι του οφειλόμενου φόρου εισοδήματος από επιχειρηματική δραστηριότητα ή του φόρου εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων, κατά περίπτωση.
5. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται ειδικότερα ο τρόπος και ο χρόνος απόδοσης του παρακρατούμενου φόρου σύμφωνα με τις ανωτέρω παραγράφους, ο τύπος και το περιεχόμενο της δήλωσης, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ
ΤΗΣ ΦΟΡΟΑΠΟΦΥΓΗΣ ΚΑΙ ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗΣ

Άρθρο 65

Κράτη μη συνεργάσιμα στο φορολογικό τομέα και
κράτη με προνομιακό φορολογικό καθεστώς

1. Κράτος για την εφαρμογή του παρόντος κεφαλαίου νοείται το κράτος ή η περιοχή δικαιοδοσίας ή η υπερπόντια χώρα ή το έδαφος που τελεί υπό οιοδήποτε ειδικό καθεστώς σύνδεσης ή εξάρτησης κατά την έννοια του διεθνούς δικαίου.

2. Σύμβαση διοικητικής συνδρομής, για την εφαρμογή Κ.Φ.Ε. νοείται η διεθνής σύμβαση που επιτρέπει την ανταλλαγή όλων των πληροφοριών, που είναι απαραίτητες για την εφαρμογή της φορολογικής νομοθεσίας των συμβαλλόμενων μερών.

3. Μη συνεργάσιμα κράτη είναι εκείνα που δεν είναι κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η κατάσταση τους σχετικά με τη διαφάνεια και την ανταλλαγή των πληροφοριών σε φορολογικά θέματα έχει εξεταστεί από τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (Ο.Ο.Σ.Α.) και τα οποία:

α) δεν έχουν συνάψει και δεν εφαρμόζουν με την Ελλάδα σύμβαση διοικητικής συνδρομής στο φορολογικό τομέα και

β) δεν έχουν υπογράψει τέτοια σύμβαση διοικητικής συνδρομής με τουλάχιστον δώδεκα άλλα κράτη.

Οι ανωτέρω προϋποθέσεις πρέπει να συντρέχουν αθροιστικά.

4. Τα μη συνεργάσιμα κράτη καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ύστερα από τη διαπίστωση των προϋποθέσεων της προηγούμενης παραγράφου και περιλαμβάνονται σε κατάλογο που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ο κατάλογος δημοσιεύεται τον Ιανουάριο κάθε έτους ως εξής:

α) Αφαιρούνται τα κράτη που μέχρι την ημερομηνία δημοσίευσης έχουν συνάψει και εφαρμόζουν με την Ελλάδα σύμβαση διοικητικής συνδρομής.

β) Προστίθενται τα κράτη που:

αα) ενώ έχουν συνάψει με την Ελλάδα σύμβαση διοικητικής συνδρομής, οι διατάξεις της εν λόγω σύμβασης ή η εφαρμογή τους δεν επέτρεψαν στην ελληνική φορολογική διοίκηση να λάβει τις πληροφορίες που είναι απαραίτητες για την εφαρμογή των διατάξεων της φορολογικής νομοθεσίας,

ββ) δεν έχουν συνάψει με την Ελλάδα σύμβαση διοικητικής συνδρομής, αν και η Ελλάδα είχε προτείνει, πριν την 1^η Ιανουαρίου του προηγούμενου έτους, τη σύναψη τέτοιας σύμβασης.

γγ) Αφαιρούνται ή προστίθενται τα κράτη που δεν έχουν συνάψει με την Ελλάδα σύμβαση διοικητικής συνδρομής, στα οποία η Ελλάδα δεν είχε προτείνει τη σύναψη τέτοιας σύμβασης πριν την 1^η Ιανουαρίου του προηγούμενου έτους και για τα οποία το Παγκόσμιο Φόρουμ για τη Διαφάνεια και την Ανταλλαγή των πληροφοριών σε φορολογικά θέματα που συστήθηκε με απόφαση του Ο.Ο.Σ.Α. της 17^{ης} Σεπτεμβρίου 2009, θεωρεί ότι αντιστοιχούν ή όχι στην ανταλλαγή όλων των πληροφοριών που είναι απαραίτητες για την εφαρμογή των φορολογικών νομοθεσιών των συμβαλλόμενων μερών.

5. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου σχετικά με τα μη συνεργάσιμα κράτη εφαρμόζονται για αυτά που προστίθενται στον κατάλογο της προηγούμενης παραγράφου, από την 1^η Ιανουαρίου του επομένου της δημοσίευσης έτους. Γί' αυτά που αφαιρούνται από τον κατάλογο, η εφαρμογή των διατάξεων παύει από τη δημοσίευσή του.
6. Για την εφαρμογή των διατάξεων του κεφαλαίου αυτού, το φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα θεωρείται ότι υπόκειται σε προνομιακό φορολογικό καθεστώς σε κράτος εκτός της Ελλάδας, όταν η φορολογική κατοικία τους βρίσκεται σε οποιοδήποτε κράτος, ακόμη και σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εάν σε αυτό το κράτος:
- α) δεν υπόκειται σε φορολογία ή, εάν υπόκειται, δεν φορολογείται εν τοις πράγμασι, ή
 - β) υπόκειται σε φόρο επί των κερδών ή των εισοδημάτων ή του κεφαλαίου, ο οποίος είναι ίσος ή κατώτερος από το πενήντα τοις εκατό (50%) του συντελεστή φορολογίας νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων που θα οφειλόταν σύμφωνα με τις διατάξεις της ελληνικής φορολογικής νομοθεσίας, εάν ήταν φορολογικός κάτοικος ή διατηρούσε μόνιμη εγκατάσταση κατά την έννοια του άρθρου 6 του Κ.Φ.Ε. στην Ελλάδα.
7. Τα κράτη που έχουν προνομιακό φορολογικό καθεστώς καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ύστερα από τη διαπίστωση των προϋποθέσεων της προηγούμενης παραγράφου και περιλαμβάνονται σε κατάλογο που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ο κατάλογος δημοσιεύεται τον Ιανουάριο κάθε έτους.

Άρθρο 66 **Ελεγχόμενες αλλοδαπές εταιρείες (ΕΑΕ)**

1. Το φορολογητέο εισόδημα περιλαμβάνει το μη διανεμηθέν εισόδημα νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας που είναι φορολογικός κάτοικος άλλης χώρας, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:
- α) ο φορολογούμενος, μόνος του ή από κοινού με τα συνδεδεμένα πρόσωπα, κατέχει, άμεσα ή έμμεσα, μετοχές, μερίδια, δικαιώματα ψήφου ή συμμετοχής στο κεφάλαιο σε ποσοστό άνω του πενήντα τοις εκατό (50%) ή δικαιούται να εισπράττει ποσοστό άνω του πενήντα τοις εκατό (50%) των κερδών του εν λόγω νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας,
 - β) το παραπάνω νομικό πρόσωπο ή η νομική οντότητα υπόκειται σε φορολογία σε μη συνεργάσιμο κράτος ή κράτος με προνομιακό φορολογικό καθεστώς, ήτοι σε ειδικό καθεστώς που επιτρέπει ουσιωδώς χαμηλότερο επίπεδο φορολογίας από ό,τι το γενικό καθεστώς,
 - γ) άνω του τριάντα τοις εκατό (30%) του καθαρού εισοδήματος προ φόρων που πραγματοποιεί το νομικό πρόσωπο ή η νομική οντότητα εμπίπτει σε μία ή περισσότερες από τις κατηγορίες που ορίζονται στην παράγραφο 3,
 - δ) δεν πρόκειται για εταιρεία, της οποίας η κύρια κατηγορία μετοχών αποτελεί αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε οργανωμένη αγορά.

2. Η παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται στις περιπτώσεις που το νομικό πρόσωπο ή η νομική οντότητα είναι φορολογικός κάτοικος κράτους μέλους της Ε.Ε, εκτός εάν η εγκατάσταση ή η οικονομική δραστηριότητα του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας συνιστά επίπλαστη κατάσταση που δημιουργήθηκε με ουσιαστικό σκοπό την αποφυγή του αναλογούντος φόρου.

Σε περίπτωση που το νομικό πρόσωπο ή η νομική οντότητα είναι φορολογικός κάτοικος χώρας που είναι συμβαλλόμενο μέρος της συμφωνίας για τον Ε.Ο.Χ και υφίσταται και εφαρμόζεται συμφωνία ανταλλαγής πληροφοριών, ανάλογης με την ανταλλαγή πληροφοριών, κατόπιν αιτήσεως που προβλέπεται στην οδηγία 2011/16/Ε.Ε, η παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται, εκτός εάν η εγκατάσταση ή η οικονομική δραστηριότητα του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας συνιστά επίπλαστη κατάσταση, που δημιουργήθηκε με ουσιαστικό σκοπό την αποφυγή του αναλογούντος φόρου.

3. Οι ακόλουθες κατηγορίες εισοδήματος λαμβάνονται υπόψη για την εφαρμογή του στοιχείου γ' της παραγράφου 1, εφόσον άνω του πενήντα τοις εκατό (50%) της αντίστοιχης κατηγορίας εισοδήματος του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας προέρχεται από συναλλαγές με τη φορολογούμενη εταιρεία ή τα συνδεδεμένα με αυτή πρόσωπα:

α) τόκοι ή οποιοδήποτε άλλο εισόδημα παράγεται από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, ·

β) δικαιώματα ή οποιοδήποτε άλλο εισόδημα παράγεται από πνευματική ιδιοκτησία, ·

γ) μερίσματα και εισόδημα από τη μεταβίβαση μετοχών, ·

δ) εισόδημα από κινητά περιουσιακά στοιχεία,

ε) εισόδημα από ακίνητη περιουσία, εκτός εάν το κράτος μέλος της φορολογούμενου νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας δεν θα είχε δικαίωμα να φορολογήσει το εισόδημα βάσει συμφωνίας που έχει συναφθεί με τρίτη χώρα,

στ) εισόδημα από ασφαλιστικές, τραπεζικές και άλλες χρηματοοικονομικές δραστηριότητες.

4. Οι κατηγορίες εισοδήματος που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο υπολογίζονται στη βάση του φορολογικού έτους και με το φορολογικό συντελεστή που ισχύει για τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα των φυσικών προσώπων σύμφωνα με το Δεύτερο Μέρος του παρόντα Κώδικα ή με το φορολογικό συντελεστή που ισχύει για τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα των νομικών προσώπων ή νομικών οντοτήτων σύμφωνα με το Τρίτο Μέρος, κατά περίπτωση.

ΜΕΡΟΣ ΕΚΤΟ **ΥΠΟΒΟΛΗ ΔΗΛΩΣΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ** **ΚΑΙ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗ ΦΟΡΟΥ**

Άρθρο 67

Υποβολή της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων

1. Ο φορολογούμενος υποχρεούται να δηλώνει όλα τα εισοδήματά του, τα φορολογούμενα με οποιοδήποτε τρόπο ή απαλλασσόμενα, στη Φορολογική Διοίκηση ηλεκτρονικά. Σε

εξαιρετικές περιπτώσεις, η δήλωση αυτή μπορεί να υποβάλλεται στη Φορολογική Διοίκηση σε έγχαρτη μορφή.

2. Για όλα τα εισοδήματα της παρ. 1 δηλώνεται και ο παρακρατηθείς ή αποδοθείς, κατά περίπτωση, φόρος.
3. Η δήλωση υποβάλλεται κατά το χρονικό διάστημα από την 1η Φεβρουαρίου μέχρι και την 30ή Ιουνίου του αμέσως επόμενου φορολογικού έτους. Σε περίπτωση που ο φορολογούμενος αποβιώσει ή μεταφέρει την κατοικία του στο εξωτερικό, η δήλωση υποβάλλεται από τους κατά περίπτωση υπόχρεους καθ' όλη τη διάρκεια του φορολογικού έτους και συνοδεύεται από δικαιολογητικά και στοιχεία που καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.
4. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται ειδικότερα ο τρόπος και ο χρόνος υποβολής, ο τύπος και το περιεχόμενο της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, οι εξαιρετικές περιπτώσεις για τις οποίες επιτρέπεται η μη ηλεκτρονική υποβολή της δήλωσης, καθώς και τα δικαιολογητικά ή άλλα στοιχεία τα οποία συνοποβάλλονται με αυτήν.

Άρθρο 68

Υποβολή της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων

1. Τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες υποχρεούνται να δηλώνουν όλα τα εισοδήματά τους στη Φορολογική Διοίκηση.
2. Η δήλωση υποβάλλεται κατά το χρονικό διάστημα από την 1η Φεβρουαρίου μέχρι και την 30ή Ιουνίου του αμέσως επόμενου φορολογικού έτους. Για τα νομικά πρόσωπα και τις νομικές οντότητες που έχουν τεθεί υπό εκκαθάριση, η δήλωση υποβάλλεται μέσα σε ένα (1) μήνα από τη λήξη της εκκαθάρισης για τα εισοδήματα που αποκτήθηκαν κατά την περίοδο αυτή. Σε περίπτωση παράτασης της εκκαθάρισης πέραν του έτους υποβάλλεται προσωρινή δήλωση για τα εισοδήματα κάθε έτους μέσα σε ένα (1) μήνα από τη λήξη του, επιφυλασσομένης της υποβολής οριστικής δήλωσης συγχρόνως με τη λήξη της εκκαθάρισης. Για τα διαλυόμενα νομικά πρόσωπα και τις νομικές οντότητες, για τα οποία δεν επιβάλλεται από το νόμο εκκαθάριση, η δήλωση υποβάλλεται μέσα σε ένα (1) μήνα από τη διάλυση και σε κάθε περίπτωση πριν από τη διάθεση με οποιονδήποτε τρόπο των περιουσιακών στοιχείων τους.
3. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται ειδικότερα ο τρόπος και ο χρόνος υποβολής, ο τύπος και το περιεχόμενο της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, καθώς και τα δικαιολογητικά ή άλλα στοιχεία τα οποία συνοποβάλλονται με αυτήν.

Άρθρο 69

Προκαταβολή του φόρου εισοδήματος από επιχειρηματική δραστηριότητα που αποκτούν φυσικά πρόσωπα

1. Με βάση τη δήλωση που υποβάλλει ο φορολογούμενος και τους λοιπούς τίτλους βεβαίωσης που προβλέπονται στον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας βεβαιώνεται ποσό ίσο με το πενήντα πέντε τοις εκατό (55%) του φόρου που προκύπτει για το φόρο που αναλογεί στο εισόδημα του διανυόμενου φορολογικού έτους.

Αν στη δήλωση περιλαμβάνονται και εισοδήματα για τα οποία ο φόρος παρακρατείται ή καταβάλλεται κατά τις διατάξεις των επόμενων παραγράφων, ο φόρος που παρακρατήθηκε ή καταβλήθηκε για τα εισοδήματα αυτά εκπίπτει από το φόρο που πρέπει να βεβαιωθεί κατά το προηγούμενο εδάφιο. Αν το εισόδημα με βάση το οποίο ενεργείται η βεβαίωση του φόρου προσδιορίζεται κατά τρόπο τεκμαρτό, ο φόρος που αναλογεί στο τεκμαρτό αυτό εισόδημα λαμβάνεται υπόψη για τον προσδιορισμό του ποσού που πρέπει να βεβαιωθεί κατά το άρθρο αυτό. Όταν υποβάλλεται δήλωση για πρώτη φορά το προς βεβαίωση ποσό της παραγράφου αυτής περιορίζεται στο μισό.

2. Οι διατάξεις του πρώτου και του τέταρτου εδαφίου της προηγούμενης παραγράφου δεν εφαρμόζονται όταν:

- α) Το ποσό που πρέπει να βεβαιωθεί δεν υπερβαίνει τα τριάντα (30) ευρώ,
- β) Στη δήλωση περιλαμβάνονται μόνο εισοδήματα από μισθωτή εργασία και συντάξεις γενικά και από ιδιοκατοίκηση.

3. Αν δεν υποβληθεί δήλωση, η Φορολογική Διοίκηση προβαίνει στη βεβαίωση του προκαταβλητέου ποσού φόρου, με βάση την υπάρχουσα εγγραφή για το εγγύτερο, πριν από την παράλειψη υποβολής της δήλωσης οικονομικό έτος, εφόσον διαπιστώνεται ότι ο υπόχρεος εξακολουθεί να αποκτά το εισόδημα.

4. Ειδικά, για τους αρχιτέκτονες και τους μηχανικούς ο προκαταβλητέος φόρος υπολογίζεται ως εξής:

α) Σε τέσσερα τοις εκατό (4%) της συμβατικής αμοιβής για εκπόνηση μελετών και σχεδίων που αναφέρονται στις περιπτώσεις β` και δ` της παραγράφου 5 του άρθρου 49.

β) Σε δέκα τοις εκατό (10%) της συμβατικής αμοιβής για εκπόνηση μελετών και σχεδίων που αφορούν οποιασδήποτε άλλης φύσης έργα και για την επίβλεψη της εκτέλεσης αυτών, καθώς και των έργων της προηγούμενης περίπτωσης και της ενέργειας πραγματογνωμοσύνης κ.λπ. για τα έργα αυτά.

Κατ' εξαίρεση, για αμοιβές αρχιτεκτόνων και μηχανικών για την επίβλεψη της εκτέλεσης κάθε είδους τεχνικών έργων που ορίζονται στις προηγούμενες περιπτώσεις, ο προκαταβλητέος φόρος επιβάλλεται πριν από τη θεώρηση των οικείων εργασιών από την αρμόδια αρχή στο ποσό της αμοιβής επίβλεψης του δικαιούχου, και προκειμένου για εκπόνηση μελετών ή σχεδίων και επίβλεψη έργων του Δημοσίου, νομικών προσώπων

δημοσίου δικαίου και των κοινωφελών ήθηρσκευτικών ιδρυμάτων, ο προκαταβλητέος φόρος κατά τα ποσοστά της παραγράφου αυτής υπολογίζεται στο ποσό της συμβατικής αμοιβής.

5. α) Στις αμοιβές που λαμβάνουν δικηγόροι οφείλεται προκαταβολή φόρου δεκαπέντε τοις εκατό (15%) με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 64. Δεν υπολογίζεται προκαταβλητέος φόρος επί των αμοιβών για παραστάσεις, καθώς και για κάθε άλλη νομική υπηρεσία που παρέχουν δικηγόροι οι οποίοι συνδέονται με τον εντολέα τους με σύμβαση έμμισθης εντολής και αμείβονται με πάγια αντιμισθία.

β) Ομοίως, δεν υπολογίζεται και δεν αποδίδεται προκαταβλητέος φόρος στις περιπτώσεις που ενεργείται παρακράτηση φόρου, σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 64.

γ) Κάθε δικηγορικός σύλλογος ή ταμείο συνεργασίας ή διανεμητικός λογαριασμός οποιασδήποτε νομικής μορφής υποχρεούται να παρακρατεί φόρο εισοδήματος με συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%) επί οποιουδήποτε ποσού καταβάλλει ως μέρισμα σε δικηγόρο.

δ) Αν με την έγγραφη συμφωνία περί αμοιβής για την παροχή των δικηγορικών υπηρεσιών η αμοιβή ή το ύψος της συναρτάται με το αποτέλεσμα των δικηγορικών υπηρεσιών ή της δίκης, κατά την απόδοση του προκαταβλητέου φόρου υποβάλλονται και τα στοιχεία που αποδεικνύουν το ύψος της αμοιβής, όπως ειδικότερα καθορίζεται με την απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

ε) Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, καθορίζεται ο τύπος, το περιεχόμενο, ο τρόπος υποβολής της δήλωσης και καταβολής του φόρου και ο τρόπος και ο χρόνος υποβολής των καταστάσεων και το περιεχόμενο αυτών, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου αυτής.

6. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών μπορεί να ορίζεται ότι η προκαταβολή υπολογίζεται με άλλο τρόπο, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια αναγκαία για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

Άρθρο 70

Μείωση προκαταβλητέου φόρου από επιχειρηματική δραστηριότητα που αποκτούν τα φυσικά πρόσωπα

1. Σε περίπτωση που τυχόν μειωθεί το εισόδημα άνω του είκοσιπέντε τοις εκατό (25%), ο φορολογούμενος μπορεί να ζητήσει με αίτησή του τη μείωση του φόρου που βεβαιώθηκε κατά τις διατάξεις του προηγούμενου άρθρου. Η αίτηση υποβάλλεται μέχρι το τέλος του μήνα Σεπτεμβρίου του φορολογικού έτους στο οποίο έγινε η βεβαίωση και αφορά στα ποσά του φόρου για τις δόσεις που δεν έγιναν ληξιπρόθεσμες κατά το χρόνο της υποβολής

της αίτησης. Κατά την εκτίμηση της μείωσης του εισοδήματος από επιχειρηματική δραστηριότητα λαμβάνονται ενδεικτικά υπόψη:

α) Το ποσό των ακαθάριστων εσόδων της επιχείρησης στο τρέχον φορολογικό έτος, συγκρινόμενο με τα ακαθάριστα έσοδα της αντίστοιχης περιόδου του προηγούμενου φορολογικού έτους.

β) Το ποσοστό των δαπανών και εξόδων διαχείρισης επί των ακαθάριστων εσόδων του τρέχοντος φορολογικού έτους σε σύγκριση με το αντίστοιχο ποσοστό του προηγούμενου φορολογικού έτους.

γ) Οι ουσιώδεις μεταβολές που τυχόν επήλθαν στους παράγοντες διαμόρφωσης του μικτού κέρδους της επιχείρησης κατά το τρέχον φορολογικό έτος σε σχέση με το προηγούμενο.

δ) Κάθε άλλο στοιχείο από το οποίο πολύ πιθανολογείται μείωση του κέρδους του τρέχοντος φορολογικού έτους.

2. Αν περάσει άπρακτη η προθεσμία της προηγούμενης παραγράφου, ο φορολογούμενος μπορεί να καταβάλλει τις, από τη λήξη της προθεσμίας και μετά, απαιτητές δόσεις του φόρου μειωμένες κατά το ποσοστό της μείωσης των εισοδημάτων του, όπως αυτό αναφέρεται στην αίτησή του που υπέβαλε για το σκοπό αυτό, με επιφύλαξη να καταβάλει τον τυχόν επιπλέον οφειλόμενο φόρο κατά τον έλεγχο της δήλωσης και την οριστική εκκαθάριση του.
3. Αν γίνει νέα εκκαθάριση λόγω υποβολής τροποποιητικής δήλωσης, εφόσον μειωθεί ο φόρος μειώνεται αναλόγως και η προκαταβολή του φόρου.

Άρθρο 71

Προκαταβολή του φόρου εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων

1. Με βάση την οριστική δήλωση του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας ή τον οριστικό τίτλο, η Φορολογική Διοίκηση βεβαιώνει ποσό ίσο με το ογδόντα τοις εκατό (80%) του φόρου που αναλογεί στα εισοδήματα του φορολογικού έτους που έληξε. Το εν λόγω ποσοστό αυξάνεται σε εκατό τοις εκατό (100%) ειδικά για τις τραπεζικές ημεδαπές ανώνυμες εταιρείες και τα υποκαταστήματα αλλοδαπών τραπεζών που λειτουργούν νόμιμα στην Ελλάδα.
2. Για νομικά πρόσωπα των περιπτώσεων β', γ' και στ' μόνο για τις κοινοπραξίες των προσωπικών εταιρειών του άρθρου 45, το ποσοστό της παραγράφου 1 είναι πενήντα πέντε τοις εκατό (55%).

3. Τα ποσοστά των προηγούμενων παραγράφων μειώνονται κατά πενήντα τοις εκατό (50%) για τα νέα νομικά πρόσωπα κατά τα τρία (3) πρώτα οικονομικά έτη από τη δήλωση έναρξης εργασιών τους. Η μείωση αυτή δεν εφαρμόζεται για τα νομικά πρόσωπα που προέρχονται από μετατροπή ή συγχώνευση άλλων επιχειρήσεων με βάση τις διατάξεις οποιουδήποτε νόμου.
4. Η βεβαίωση αυτή γίνεται έναντι του φόρου που αναλογεί στο εισόδημα του διανυόμενου φορολογικού έτους. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει δήλωση ή οριστικός τίτλος, ο καταβλητέος φόρος υπολογίζεται με βάση το φόρο που προκύπτει από στοιχεία του εγγύτερου φορολογικού έτους.
5. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται και επί των προσωρινών δηλώσεων που υποβάλλουν τα νομικά πρόσωπα ή οι νομικές οντότητες που έχουν τεθεί υπό εκκαθάριση.
6. Από το ποσό που βεβαιώνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού εκπίπτει ο φόρος που παρακρατείται από πηγή Ελλάδος, εφόσον συντρέχει περίπτωση, .
7. Αν μειωθεί το φορολογητέο εισόδημα, εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του άρθρου 70 . Η εννεάμηνη προθεσμία για την υποβολή της αίτησης μείωσης του προκαταβλητέου ποσού φόρου αρχίζει από την ημέρα έναρξης του νέου φορολογικού έτους.
8. Οι διατάξεις των παραγράφων 5 και 6 του άρθρου 69 εφαρμόζονται και στα νομικά πρόσωπα και τις νομικές οντότητες. Αν το προκαταβλητέο ποσό φόρου εισοδήματος που υπολογίζεται με βάση τις διατάξεις της παραγράφου αυτής είναι μικρότερο της προκαταβολής φόρου που οφείλεται με βάση τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2, η διαφορά που προκύπτει βεβαιώνεται στο όνομα του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας ως προκαταβολή φόρου.
9. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού δεν έχουν εφαρμογή:
 - α) για τις ημεδαπές εταιρείες περιορισμένης ευθύνης ή ανώνυμες εταιρείες που μετατρέπονται ή συγχωνεύονται, σε ημεδαπή ανώνυμη εταιρεία ή εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.δ. 1297/1972,
 - β) για τις ημεδαπές εταιρείες περιορισμένης ευθύνης ή ανώνυμες εταιρείες, καθώς και τα εγκατεστημένα στη χώρα μας υποκαταστήματα αλλοδαπών εταιρειών, που μετασχηματίζονται σε άλλες εταιρείες, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 1 έως 6 του ν. 2166/1993,
 - γ) για τις ημεδαπές ανώνυμες εταιρείες που συγχωνεύονται σε ανώνυμη εταιρεία ή διασπώνται, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 68, 80 και 81, κατά περίπτωση, του κ. ν. 2190/1920 (Α' 37),

δ) για τις ημεδαπές εταιρείες περιορισμένης ευθύνης που συγχωνεύονται σε εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, σύμφωνα με το άρθρο 54 του ν. 3190/1955 (Α' 91),

ε) για τα πιστωτικά ιδρύματα που μετασχηματίζονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16 του ν. 2515/ 1997 (Α' 154),

στ) για τις αγροτικές συνεταιριστικές οργανώσεις που συγχωνεύονται σε νέα ή υφιστάμενη αγροτική συνεταιριστική οργάνωση, καθώς και τις δευτεροβάθμιες ή τριτοβάθμιες αγροτικές συνεταιριστικές οργανώσεις που μετατρέπονται σε ανώνυμη εταιρεία ή εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 21 του ν. 2810/2000 (Α' 61).

ζ) για τα νομικά πρόσωπα που μετασχηματίζονται, σύμφωνα με ειδικές διατάξεις νόμου, σε άλλο νομικό πρόσωπο που εμπίπτει στις διατάξεις της ίδιας παραγράφου,

η) για τα διανεμόμενα ή κεφαλαιοποιούμενα κέρδη ανωνύμων εταιρειών, που απαλλάσσονται του φόρου εισοδήματος, βάσει ειδικών διατάξεων νόμων.

Άρθρο 72

Μεταβατικές διατάξεις και έναρξη ισχύος

1. Οι διατάξεις των άρθρων 1 έως και 71 του νόμου αυτού ισχύουν για τα εισοδήματα που αποκτώνται και τις δαπάνες που πραγματοποιούνται, κατά περίπτωση, στα φορολογικά έτη που αρχίζουν από την 1^η Ιανουαρίου 2014 και μετά, με την επιφύλαξη των επόμενων παραγράφων του άρθρου αυτού.
2. Οι διατάξεις των άρθρων 22 και 23 ισχύουν για δαπάνες που αφορούν φορολογικές περιόδους που κλείνουν από την 30^η Ιουνίου 2014 και εξής.
3. Οι διατάξεις των άρθρων 24, 25, 28 ισχύουν για φορολογικές περιόδους που κλείνουν από την 1^η Ιανουαρίου 2014 και εξής.
4. Οι διατάξεις του άρθρου 26 ισχύουν για προβλέψεις που σχηματίζονται στα φορολογικά έτη που αρχίζουν από την 1^η Ιανουαρίου 2014 και μετά. Για τις προβλέψεις επισφαλών απαιτήσεων που έχουν σχηματισθεί στα φορολογικά έτη 2010, 2011, 2012 και 2013 θα έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της περίπτωσης θ' της παραγράφου 1 του άρθρου 31 του ν. 2238/1994.
5. Οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 27 ισχύουν από την έναρξη ισχύος του ν. 4046/2012 (Α' 28).
6. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 έως και 11 του άρθρου 41 ισχύουν για υπεραξία από μεταβιβάσεις ακίνητης περιουσίας που θα πραγματοποιηθούν από την 1^η Ιανουαρίου 2014 και μετά.

7. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 έως και 5 του άρθρου 42 ισχύουν για υπεραξία από μεταβιβάσεις μετοχών, μεριδίων, ομολόγων, παραγώγων και ολόκληρης επιχείρησης που θα πραγματοποιηθούν από την 1^η Ιανουαρίου 2014 και μετά.
8. Οι διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 42 ισχύουν από την έναρξη ισχύος του ν. 4051/2012 (Α' 40).
9. Οι διατάξεις των άρθρων 52 έως και 56 ισχύουν για μετασχηματισμούς που πραγματοποιούνται από την 1^η Ιανουαρίου 2014 και μετά.
10. Οι διατάξεις των άρθρων 61 έως και 64 ισχύουν για πληρωμές που πραγματοποιούνται από την 1^η Ιανουαρίου 2014 και μετά.
11. Τα μη διανεμηθέντα ή κεφαλαιοποιηθέντα αποθεματικά των νομικών προσώπων του άρθρου 45 του Κ.Φ.Ε, όπως αυτά εμφανίστηκαν στον τελευταίο ισολογισμό που έκλεισαν πριν από την 1.1.2014, και τα οποία προέρχονται από κέρδη που δεν φορολογήθηκαν κατά το χρόνο που προέκυψαν λόγω απαλλαγής αυτών κατ' εφαρμογή διατάξεων του ν.2238/1994, όπως ισχύει μετά τη δημοσίευση του Κ.Φ.Ε, ή εγκυκλίων ή αποφάσεων που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση αυτού, σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησής τους μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2013 φορολογούνται αυτοτελώς με συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%). Με την καταβολή του φόρου αυτού εξαντλείται κάθε φορολογική υποχρέωση του νομικού προσώπου και των μετόχων ή εταιρών αυτού. Από την 1^η Ιανουαρίου 2014 και εξής, τα μη διανεμηθέντα ή κεφαλαιοποιηθέντα αποθεματικά του προηγούμενου εδαφίου συμψηφίζονται υποχρεωτικά στο τέλος κάθε φορολογικού έτους με ζημιές από οποιαδήποτε αιτία που προέκυψαν κατά τα τελευταία πέντε (5) έτη μέχρι εξαντλήσεώς τους, εκτός αν διανεμηθούν ή κεφαλαιοποιηθούν οπότε υπόκεινται σε αυτοτελή φορολόγηση με συντελεστή δεκαεννέα τοις εκατό (19%). Με την καταβολή του φόρου αυτού εξαντλείται κάθε φορολογική υποχρέωση του νομικού προσώπου και των μετόχων ή εταιρών αυτού.
12. Από την 1^η Ιανουαρίου 2015 δεν επιτρέπεται η τήρηση ειδικών λογαριασμών αφορολόγητου αποθεματικού.
13. Οι διατάξεις που διέπουν τη φορολογία των ναυτλιακών επιχειρήσεων και των συνδεδεμένων φυσικών προσώπων δεν θίγονται από τις διατάξεις του παρόντος Κώδικα.
14. Οι διατάξεις των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 4 του παρόντος Κώδικα δεν εφαρμόζονται για τις εταιρείες που έχουν συσταθεί και λειτουργούν σύμφωνα με το ν.27/1975 και το ν.δ. 2687/1953.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟ
ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Άρθρο 73
Ενσωμάτωση της οδηγίας 2013/13/ΕΕ

1. Στο Παράρτημα Α του ν. 2578/1998 (Α' 30) προστίθεται περίπτωση κζ' που έχει ως εξής:
«κζ) εταιρείες κροατικού δικαίου με την επωνυμία: "dioničko društvo", "društvo s ograničenom odgovornošću", καθώς και άλλες εταιρείες που έχουν συσταθεί βάσει του κροατικού δικαίου και υπόκεινται σε φορολογία εταιρειών στην Κροατία.»
2. Στο Παράρτημα Α1 του ν. 2578/1998 προστίθεται περίπτωση κθ' που έχει ως εξής:
«κθ) εταιρείες κροατικού δικαίου με την επωνυμία: "dioničko društvo", "društvo s ograničenom odgovornošću", καθώς και άλλες εταιρείες που έχουν συσταθεί βάσει του κροατικού δικαίου και υπόκεινται σε φορολογία εταιρειών στην Κροατία.»
3. Στο Παράρτημα Β' του ν. 2578/1998 προστίθεται περίπτωση κη' που έχει ως εξής:
«κη) porez na dobit στην Κροατία.»

Άρθρο 74
**Συμπλήρωση των ν.3986/2011, 4110/2013, 4002/2011,
4111/2013, 3864/2010, 3601/2007**

1. Στο τέλος της περίπτωσης α) της παραγράφου 4 του άρθρου 2 του ν. 3986/2011 (Α'152) προστίθενται, από τότε που ίσχυσε, λέξεις ως εξής: «καθώς και κάθε επόμενου Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής που εκδίδεται δυνάμει του εν λόγω άρθρου.»
2. Στην περίπτωση β) της παραγράφου 4 του άρθρου 2 του ν. 3986/2011, μετά τις λέξεις «του άρθρου 6Α του ν.2362/1995» προστίθενται, από τότε που ίσχυσε, οι λέξεις «καθώς και κάθε επόμενου Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής που εκδίδεται δυνάμει του εν λόγω άρθρου.»
3. Στην περίπτωση γ) της παραγράφου 4 του άρθρου 2 του ν. 3986/2011, μετά τις λέξεις «του άρθρου 6Α του ν.2362/1995» προστίθενται, από τότε που ίσχυσε, οι λέξεις «καθώς και κάθε επόμενου Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής που εκδίδεται δυνάμει του εν λόγω άρθρου.»
4. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 17 του άρθρου 11 του ν. 4110/2013 (Α' 17), όπως τροποποιήθηκε με τη διάταξη της περίπτωσης δ' της παραγράφου 3 του άρθρου 64 του νόμου «Ενσωμάτωση της οδηγίας 2011/16/ΕΕ, ρύθμιση θεμάτων της Ε.Λ.Τ.Ε., αναμόρφωση Οργανισμού του Ν.Σ.Κ. και άλλες διατάξεις», αντικαθίσταται ως εξής:

«Ειδικά για τη διαχειριστική περίοδο που λήγει την 31.12.2012 και ανεξαρτήτως του χρόνου έναρξης της (υπερδωδεκάμηνης ή/και υποδωδεκάμηνης χρήσης), ο φάκελος τεκμηρίωσης καταρτίζεται και ο συνοπτικός πίνακας πληροφοριών υποβάλλεται μέχρι την 31η Ιουλίου 2013.».

5. Στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 24 του ν.4141/2013 (Α' 81) οι λέξεις «της παρούσας παραγράφου», αντικαθίστανται από τις λέξεις «των παραγράφων 2 και 2Α του άρθρου 40 του ν. 4002/2011 (Α' 180)».

6. α. Στο τέλος της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 44 του ν. 4111/2013 (Α' 18), προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Ειδικά για το οικονομικό έτος 2013, εκδίδεται ξεχωριστό εκκαθαριστικό σημείωμα από αυτό του υπολογισμού του φόρου εισοδήματος.».

β. Η περίπτωση στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 44 του ν.4111/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου έχουν εφαρμογή για τα εισοδήματα που δηλώνονται με τις φορολογικές δηλώσεις οικονομικού έτους 2013 και μετά.».

7. α. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 38 του ν.2238/1994 (Α' 151) καταργείται.

β. Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 38 του ν.4141/2013 (Α' 81), οι λέξεις «30 Ιουνίου 2013» αντικαθίστανται με τις λέξεις «31 Δεκεμβρίου 2013».

γ. Καταργείται η περίπτωση δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 28 του ν.4110/2013 (Α' 17).

8. α. Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 9 του ν.2579/1998, οι λέξεις «δύο τοις χιλίοις (2%)» αντικαθίστανται με τις λέξεις «τρισήμις τοις χιλίοις (3,5%)».

β. Οι διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου έχουν εφαρμογή από 1.8.2013.

9. Η παράγραφος 1 του άρθρου 68 του ν. 3601/2007 (Α'178) τροποποιείται ως εξής:

α. Η περίπτωση γ' αντικαθίσταται ως εξής:

«γ) Κατά τη διάρκεια της εκκαθάρισης, τη διοίκηση του πιστωτικού ιδρύματος αναλαμβάνει ειδικός εκκαθαριστής, φυσικό ή νομικό πρόσωπο, που ορίζεται με απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος. Το ίδιο πρόσωπο, μπορεί να αναλάβει την ειδική εκκαθάριση περισσοτέρων του ενός υπό ειδική εκκαθάριση πιστωτικών ιδρυμάτων, εάν αυτό κρίνεται αναγκαίο για την καλύτερη εξυπηρέτηση των σκοπών της ειδικής εκκαθάρισης. Στην περίπτωση αυτή μπορούν να ενοποιούνται λειτουργικά οι ειδικές εκκαθαρίσεις, χωρίς να θίγεται η έννομη θέση των πιστωτών. Σε περίπτωση πρόσκαιρου κωλύματος του ειδικού εκκαθαριστή, εάν είναι φυσικό πρόσωπο, αυτός μπορεί να αναπληρώνεται προσωρινά με απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος.»

β. Στην περίπτωση δ' προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Ο έλεγχος και η εποπτεία αποσκοπούν ενδεικτικά: α) στην αποτελεσματική διαχείριση και ρευστοποίηση των περιουσιακών στοιχείων της εκκαθάρισης στο πλαίσιο της στρατηγικής που έχει καταρτιστεί από τον ειδικό εκκαθαριστή και έχει εγκριθεί από την Τράπεζα της Ελλάδος, β) στην τήρηση του νόμου και των αποφάσεων της Τράπεζας της Ελλάδος και γ) στην παρακολούθηση των εργασιών της ειδικής εκκαθάρισης μέσω της υποβολής στοιχείων και αναφορών, όπως ειδικότερα ορίζεται με απόφαση κατά την παράγραφο 2.»

γ. Στην περίπτωση ζ' προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Ο ίδιος και, αν πρόκειται για νομικό πρόσωπο, οι νόμιμοι εκπρόσωποί του δεν προσωποκρατούνται ούτε υπέχουν οποιαδήποτε ποινική, αστική ή άλλη ευθύνη για χρέη του υπό εκκαθάριση πιστωτικού ιδρύματος που γεννήθηκαν πριν από το διορισμό του, ανεξάρτητα από το χρόνο βεβαίωσης τους. Τα προηγούμενα εδάφια εφαρμόζονται και στα μέλη της Επιτροπής Ειδικής Εκκαθάρισης του άρθρου 68 Α.»

10. Στο άρθρο 68 του ν. 3601/2007 προστίθεται παράγραφος 5 ως εξής:

«5. Αν ο αριθμός των πιστωτών του υπό ειδική εκκαθάριση πιστωτικού ιδρύματος, στους οποίους πρέπει να γίνει κοινοποίηση, υπερβαίνει τους εκατό (100), η κοινοποίηση εισαγωγικών δικογράφων σε αυτούς αντικαθίσταται, με ανακοίνωση από τον ειδικό εκκαθαριστή, με δαπάνες του, της ημερομηνίας, της ώρας και του τόπου εκδίκασης που αναρτάται στην ιστοσελίδα του υπό ειδική εκκαθάριση πιστωτικού ιδρύματος και στην ιστοσελίδα της Τράπεζας της Ελλάδος, καθώς και με δημοσίευση των ανωτέρω πληροφοριών μία φορά την εβδομάδα επί τρεις συνεχείς εβδομάδες σε δύο ημερήσιες εφημερίδες ευρείας κυκλοφορίας, τουλάχιστον μία από τις οποίες εκδίδεται στην έδρα του υπό ειδική εκκαθάριση πιστωτικού ιδρύματος. Κάθε πιστωτής δικαιούται να λάβει αντίγραφο του εισαγωγικού δικογράφου από τον ειδικό εκκαθαριστή σε ηλεκτρονική μορφή και, κατόπιν αίτησής του με έξοδα του ιδίου, σε έγχαρτη μορφή.»

11. Στο ν. 3601/2007 προστίθεται άρθρο 68 Α ως εξής:

«Άρθρο 68 Α

Επιτροπή Ειδικών Εκκαθαρίσεων

1. Συνιστάται πενταμελής Επιτροπή Ειδικών Εκκαθαρίσεων. Τα μέλη της Επιτροπής διορίζονται με απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος, για τριετή θητεία, που μπορεί να ανανεωθεί άπαξ για ίδιο διάστημα, είναι γνωσμένου κύρους και έχουν, στην πλειοψηφία τους, τουλάχιστον δεκαετή εμπειρία σε θέματα πιστοδοτήσεων και διαχείρισης χρηματοδοτικών εμπλοκών, εταιρικής και λιανικής τραπεζικής. Τα μέλη της Επιτροπής μπορούν να ανακληθούν πριν από τη λήξη της θητείας τους με απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος. Η Τράπεζα της Ελλάδος παρέχει γραμματειακή υποστήριξη στην Επιτροπή.

2. Ο ειδικός εκκαθαριστής υποχρεούται να ζητά, με αιτιολογημένο και εμπεριστατωμένο αίτημά του, τη σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής, για τις ακόλουθες συναλλαγές:

α) Συμβιβασμούς, όταν η απαίτηση, στην οποία αφορά ο συμβιβασμός, υπερβαίνει, κατά το δανειστή, τις είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ, περιλαμβανομένων κεφαλαίου, τόκων και εξόδων. Ως συμβιβασμοί νοούνται συμβάσεις που έχουν στοιχείο μερικής άφεσης χρέους ως προς το κεφάλαιο του δανείου.

β) Ρυθμίσεις δανείων, όταν η απαίτηση κατά του οφειλέτη υπερβαίνει τις διακόσιες πενήντα χιλιάδες (250.000) ευρώ, περιλαμβανομένων κεφαλαίου, τόκων και εξόδων. Ως ρυθμίσεις νοούνται ιδίως συμβάσεις, με τις οποίες παρατείνεται ο χρόνος αποπληρωμής του δανείου ή μειώνεται το επιτόκιο του. Οι ρυθμίσεις μπορούν να αναφέρονται και σε δάνεια που έχουν καταγγελθεί.

γ) Εκποιήσεις ακινήτων, οι οποίες γίνεται πάντοτε με πλειστηριασμό, σύμφωνα με όσα ορίζονται ειδικότερα από την Τράπεζα της Ελλάδος βάσει της παραγράφου 5, η δε έγκριση παρέχεται πριν από τον πλειστηριασμό και έχει ως αντικείμενο και την τιμή πρώτης προσφοράς. Σύμφωνα γνώμη της Επιτροπής δεν απαιτείται, εάν η αντικειμενική αξία του ακινήτου είναι μικρότερη των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ και η τιμή πρώτης προσφοράς ισούται τουλάχιστον με τα επτά δέκατα (7/10) της λογιστικής αξίας του ακινήτου.

δ) Εκποιήσεις απαιτήσεων από δάνεια, συμμετοχών, μετοχών, εταιρικών μεριδίων και ομολόγων. Σύμφωνα γνώμη της Επιτροπής δεν απαιτείται, εάν η λογιστική αξία του εκποιούμενου στοιχείου είναι μικρότερη των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ και η τιμή πρώτης προσφοράς ισούται τουλάχιστον με τα επτά δέκατα (7/10) της λογιστικής αξίας ή όταν πρόκειται για εισηγμένους τίτλους σε οργανωμένη αγορά. . Όταν απαιτείται σύμφωνα γνώμη της Επιτροπής, η εκποίηση γίνεται με πλειστηριασμό, σύμφωνα με όσα ορίζονται ειδικότερα από την Τράπεζα της Ελλάδος βάσει της παραγράφου 6, η δε έγκριση παρέχεται πριν από τον πλειστηριασμό και έχει ως αντικείμενο και την τιμή πρώτης προσφοράς.

3. Η Επιτροπή συνεδριάζει και αποφασίζει με πλειοψηφία του όλου αριθμού των μελών της. Ομόφωνη απόφαση απαιτείται: α) όταν οι απαιτήσεις των περιπτώσεων α και β της παραγράφου 2 , υπερβαίνουν το ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ και β) όταν η λογιστική αξία του προς εκποίηση περιουσιακού στοιχείου των περιπτώσεων γ και δ της παραγράφου 2 υπερβαίνει το ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ.

4. Τα μέλη της Επιτροπής έχουν υποχρέωση τήρησης απορρήτου των εργασιών της, ισχύουσας και της παραγράφου 7 του άρθρου 60. Οι εξαιρέσεις από την υποχρέωση απορρήτου που προβλέπονται στο άρθρο 60 εφαρμόζονται αναλόγως.

5. Η Τράπεζα της Ελλάδος με απόφασή της μπορεί να καθορίζει θέματα σχετικά με τον τρόπο λειτουργίας της Επιτροπής Ειδικής Εκκαθάρισης, τα προσόντα των μελών της, την καταβολή αποζημίωσης από την Τράπεζα της Ελλάδος, περαιτέρω όρους και διατυπώσεις για τις συναλλαγές που συνάπτονται με σύμφωνα γνώμη της Επιτροπής και άλλα ειδικότερα θέματα και λεπτομέρειες εφαρμογής της παραγράφου 2. Διατηρείται η ευχέρεια της Τράπεζας της Ελλάδος κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 68 να καθορίζει όρους και διατυπώσεις για συναλλαγές, για τις οποίες δεν απαιτείται σύμφωνα γνώμη της Επιτροπής.»

- 12.** Στο τέλος της παραγράφου 5 του άρθρου 2 του ν. 3864/2010 (Α' 119) προστίθενται οι λέξεις: «καθώς και βάσει του εκάστοτε ισχύοντος Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής του άρθρου 6Α του ν.2362/1995 (Α' 247) και του εκάστοτε εγκεκριμένου Μνημονίου Συνεννόησης (Memorandum of Understanding) μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Τράπεζας της Ελλάδος και των

Παραρτημάτων αυτού, όπως επικαιροποιούνται σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 1 του ν.4046/2012 (Α' 28).»

13. Η παράγραφος 4 του άρθρου 16Γ του ν. 3864/2010 τροποποιείται ως εξής:

«4. Οι αποφάσεις του Γενικού Συμβουλίου και της Εκτελεστικής Επιτροπής, οι οποίες λαμβάνονται στο πλαίσιο του παρόντος νόμου και του εκάστοτε ισχύοντος Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής του άρθρου 6Α του ν.2362/1995 (Α' 247) και του εκάστοτε εγκεκριμένου Μνημονίου Συνεννόησης (Memorandum of Understanding) μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Τράπεζας της Ελλάδος και των Παραρτημάτων αυτού, όπως επικαιροποιείται σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 1 του ν.4046/2012 (Α' 28), τεκμαίρονται σύμφωνες με τον σκοπό του Ταμείου και το δημόσιο συμφέρον και θεωρούνται επωφελείς και συμφέρουσες για το Ταμείο και το Ελληνικό Δημόσιο όσον αφορά την ευθύνη, αστική και ποινική, των μελών του Γενικού Συμβουλίου, της Εκτελεστικής Επιτροπής καθώς και του προσωπικού του Ταμείου.»

Άρθρο 75

Τροποποίηση διατάξεων του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων

1. Στο άρθρο 3 του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν.δ. 356/1974, Α' 90) προστίθεται παράγραφος 6, ως εξής:

«6. Ανακτήσεις κρατικών ενισχύσεων, οι οποίες έχουν κριθεί ασυμβίβαστες με την εσωτερική αγορά, σύμφωνα με την παρ. 1 του αρ. 107 της Συνθήκης Λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), που αφορούν τα καταλογισθέντα ποσά καταβάλλονται εφάπαξ και εντός της προθεσμίας που ορίζεται στην πρόσκληση καταβολής της περίπτωσης β' της παρ. 1 του άρθρου 22 του ν. 4002/2011 (Α' 180).».

2. Στο τέλος της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 22 του ν. 4002/2011 προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Κατά παρέκκλιση των διατάξεων των υποπαραγράφων Α.1 και Α.2 της παραγράφου Α του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α' 107) και κάθε άλλης προγενέστερης ή μεταγενέστερης διάταξης περί διευκόλυνσης τμηματικής καταβολής ληξιπρόθεσμων βεβαιωμένων οφειλών ή άλλης ισχύουσας νομοθετικής ρύθμισης ληξιπρόθεσμων οφειλών, οι οφειλές που βεβαιώνονται με τις πράξεις της παρούσας παραγράφου δεν υπάγονται σε οποιαδήποτε διευκόλυνση ή ρύθμιση καταβολής ληξιπρόθεσμων οφειλών ή χορήγηση διοικητικής αναστολής.».

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟ
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ, ΥΓΕΙΑΣ, ΕΡΓΑΣΙΑΣ,
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ, ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ,
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ, ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Άρθρο 76
Θέματα Παρατηρητηρίου Οικονομικής Αυτοτέλειας των ΟΤΑ

1. Η παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4111/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Συνιστάται στο Υπουργείο Εσωτερικών Παρατηρητήριο Οικονομικής Αυτοτέλειας των ΟΤΑ (εφεξής «Παρατηρητήριο») με στόχο τη διασφάλιση της οικονομικής αυτοτέλειας των ΟΤΑ. Σκοπός του Παρατηρητηρίου είναι η κατάρτιση από τους ΟΤΑ ρεαλιστικών και ισοσκελισμένων προϋπολογισμών και απολογισμών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ισχύουσα δημοσιονομική νομοθεσία, καθώς και η παρακολούθηση σε μηνιαία βάση της εκτέλεσης των προϋπολογισμών των ΟΤΑ και των νομικών τους προσώπων που εντάσσονται στο Μητρώο των Φορέων Γενικής Κυβέρνησης. Το Παρατηρητήριο παρέχει γνώμη στους Υπουργούς Εσωτερικών και Οικονομικών επί των σχεδίων των προϋπολογισμών, υποδεικνύοντας τις παρεμβάσεις που απαιτούνται για την επίτευξη του ανωτέρω σκοπού. Οι υποδείξεις του Παρατηρητηρίου λαμβάνονται υπόψη για την κατάρτιση του ενοποιημένου προϋπολογισμού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης που αποτυπώνεται στο Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής.»

2. Η παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 4111/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Το Παρατηρητήριο ελέγχει την ορθή εκτέλεση των προϋπολογισμών και την εν γένει πορεία των οικονομικών των ΟΤΑ και των νομικών τους προσώπων, όπως αποτυπώνονται στο «Ολοκληρωμένο Πλαίσιο Δράσης» (Ο.Π.Δ.). Το Ο.Π.Δ. υποχρεωτικά συνοψίζει τα στοιχεία του ετήσιου προϋπολογισμού του ΟΤΑ και των νομικών του προσώπων, αποτυπώνει το οικονομικό αποτέλεσμα και τις απλήρωτες υποχρεώσεις και εγκρίνεται από την αρμόδια για την εποπτεία του ΟΤΑ αρχή. Η αρχή αυτή υποχρεούται να αποστέλλει στο Παρατηρητήριο, σε ηλεκτρονική μορφή, το Ο.Π.Δ. που υποβάλλεται σε αυτή από τους ΟΤΑ προς έγκριση, καθώς και αυτό που τελικώς εγκρίνεται από αυτήν, το οποίο αναρτάται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Εσωτερικών και του οικείου ΟΤΑ. Το Ο.Π.Δ. περιλαμβάνει υποχρεωτικά μηνιαίους και τριμηνιαίους στόχους σε συμμόρφωση με τον κανόνα του ισοσκελισμού του προϋπολογισμού και τα μηνήνια συνεργασίας σύμφωνα με τα

οριζόμενα στο άρθρο 2 του παρόντος και το ακριβές περιεχόμενό του καθορίζεται με την κοινή υπουργική απόφαση της παραγράφου 7 του παρόντος.

Σε περίπτωση που ο ΟΤΑ δεν αποστέλλει το προβλεπόμενο Ο.Π.Δ. εντός των προθεσμιών που ορίζονται με την κοινή απόφαση της παρ. 7 του παρόντος, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, που εκδίδεται ύστερα από αιτιολογημένη εισήγηση του Παρατηρητηρίου, είναι δυνατόν να επιβάλλεται παρακράτηση και μη απόδοση μέρους ή του συνόλου της μηνιαίας τακτικής επιχορήγησης του ΟΤΑ από τους Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους (ΚΑΠ), για όσο χρόνο καθυστερεί η αποστολή του Ο.Π.Δ.

Για όσο χρόνο καθυστερεί η αποστολή του Ο.Π.Δ. ή των επιμέρους μερών ή στοιχείων του καθώς και η διόρθωση αυτών, ως μηνιαίοι στόχοι εκτέλεσης του προϋπολογισμού του υπόχρεου φορέα, τεκμαίρονται τα ποσά που προκύπτουν από αυτόν με βάση τη χρονική πορεία εκτέλεσης του προϋπολογισμού του προηγούμενου οικονομικού έτους, σε συνδυασμό με την αρχή της ισοσκελίσης αυτού, ο δε βαθμός επίτευξής τους ελέγχεται από το Παρατηρητήριο σύμφωνα με τα οριζόμενα στο παρόν. Ελλείψει εγγραφών κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος, ως μηνιαίοι στόχοι τεκμαίρονται τα δωδεκατημόρια των ετήσιων προϋπολογισθέντων ποσών. »

3. Η παρ. 5 του άρθρου 4 του ν. 4111/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Το Παρατηρητήριο αξιολογεί τις προβλέψεις εσόδων που παρουσιάζουν οι ΟΤΑ στον προϋπολογισμό τους και στο Ο.Π.Δ και διατυπώνει προτάσεις τροποποίησής τους, όπου αυτό κρίνεται αναγκαίο και ιδίως όταν τα έσοδα εμφανίζονται υπερεκτιμημένα και μη ρεαλιστικά. Το Παρατηρητήριο με βάση μηνιαία στοιχεία εκτέλεσης του προϋπολογισμού, που παρακολουθεί η Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών, καθώς και με πρόσθετα στοιχεία που παρέχει ο ΟΤΑ, εφόσον του ζητηθεί, (όπως τις τριμηνιαίες εκθέσεις της παρ. 9 του άρθρου 266 και της παρ. 10 του άρθρου 268 του ν.3852/2010), αξιολογεί και ελέγχει την πορεία της εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Σε περίπτωση που διαπιστώσει απόκλιση από τους τριμηνιαίους δημοσιονομικούς στόχους άνω του δέκα τοις εκατό (10%), το Παρατηρητήριο ενημερώνει εντός ενός μηνός από τη λήξη του τριμήνου τον ΟΤΑ, την αρμόδια για την εποπτεία του Αρχή και το Υπουργείο Εσωτερικών, παρέχοντας οδηγίες και εισηγούμενο μεθόδους για τη διόρθωση της απόκλισης. Ο Γενικός Διευθυντής Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εσωτερικών λαμβάνοντας υπόψη τις επισημάνσεις του Παρατηρητηρίου υποδεικνύει στους ΟΤΑ τις αναγκαίες παρεμβάσεις που υποχρεωτικά πρέπει να εφαρμόσουν, ώστε να επιτευχθούν οι ανωτέρω διορθώσεις. »

4. Η παρ. 7 του άρθρου 4 του ν. 4111/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών δύναται να μετονομάζεται το «Ολοκληρωμένο Πλαίσιο Δράσης» και να ρυθμίζονται ζητήματα λειτουργίας του Παρατηρητηρίου, καθώς και κάθε αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή του παρόντος. »

Άρθρο 77 Προϋπολογισμός δήμων

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών που εκδίδεται τον Ιούλιο κάθε έτους, παρέχονται οδηγίες για την κατάρτιση, εκτέλεση και αναμόρφωση του προϋπολογισμού των δήμων και ρυθμίζεται κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή των επόμενων παραγράφων. Με όμοια πόφαση μπορεί επίσης να καθορίζονται ανώτατα όρια για την εκτίμηση των ιδίων εσόδων ή επιμέρους ομάδων τους που εγγράφονται στον προϋπολογισμό και ορίζονται τα ίδια έσοδα ή ομάδες αυτών.
2. Ο προϋπολογισμός καταρτίζεται με βάση τις οδηγίες που παρέχονται ετησίως με την κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών της προηγούμενης παραγράφου και κατόπιν αιτιολογημένης εισήγησης της οικονομικής υπηρεσίας του δήμου, για το εκτιμώμενο ύψος εσόδων και ιδίως των ιδίων εσόδων, σύμφωνα με τις οδηγίες αυτές.
3. Κάθε έτος το δημοτικό συμβούλιο, με απόφασή του, η οποία διαβιβάζεται στο συμβούλιο κάθε δημοτικής ή τοπικής κοινότητας έως το τέλος Ιουνίου, καθορίζει το ανώτατο ύψος του προϋπολογισμού εξόδων κάθε κοινότητας για το επόμενο οικονομικό έτος.
Το συμβούλιο της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας καταρτίζει σχέδιο του προϋπολογισμού εξόδων της κοινότητας, το οποίο δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το ανώτατο ποσό που καθορίστηκε σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο. Το σχέδιο, συνοδευμένο από αιτιολογική έκθεση, αποστέλλεται στην οικονομική επιτροπή έως την 20η Ιουλίου και σε περίπτωση μη κατάρτισης ή εμπρόθεσμης υποβολής του από την κοινότητα, το σχέδιο του προϋπολογισμού εξόδων καταρτίζεται από αυτήν.
4. Κατά το ίδιο χρονικό διάστημα και εντός της οριζόμενης ως άνω προθεσμίας, η εκτελεστική επιτροπή, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της που αφορούν την προετοιμασία κατάρτισης του προϋπολογισμού, καταθέτει το προσχέδιο αυτού στην οικονομική επιτροπή. Για τη σύνταξη του προσχεδίου, η εκτελεστική επιτροπή συγκεντρώνει και αξιολογεί τυχόν προτάσεις των υπηρεσιών του δήμου καθώς και της επιτροπής διαβούλευσης, εφόσον αυτή υπάρχει. Εάν το προσχέδιο δεν καταρτιστεί ή δεν υποβληθεί εμπρόθεσμα στην οικονομική επιτροπή, τότε καταρτίζεται από αυτήν.
Η εκτελεστική επιτροπή και η επιτροπή διαβούλευσης διατυπώνουν τη γνώμη τους μόνο κατά το στάδιο κατάρτισης του προϋπολογισμού και δεν απαιτείται εκ νέου γνωμοδότησή τους για όποιες αναμορφώσεις του ακολουθήσουν.
5. Η οικονομική επιτροπή, έως την 25η Σεπτεμβρίου, εξετάζει το προσχέδιο που της παραδίδει η εκτελεστική επιτροπή, καθώς και το σχέδιο του προϋπολογισμού εξόδων εκάστης κοινότητας και ειδικότερα εάν: α) οι συνολικές δαπάνες που αναγράφονται σε αυτό υπερβαίνουν το ανώτατο ποσό που έχει καθοριστεί από το δημοτικό συμβούλιο για κάθε δημοτική ή τοπική κοινότητα, β) οι δαπάνες αφορούν τις αρμοδιότητες που έχουν μεταβιβαστεί από το δημοτικό συμβούλιο στο συμβούλιο της δημοτικής κοινότητας, γ) τα έσοδα και οι δαπάνες είναι νόμιμες, δ) έχουν εγγραφεί οι υποχρεωτικές δαπάνες και τα

έσοδα που επιβάλλονται υποχρεωτικά από νόμο και ε) τηρούνται οι διατάξεις της παρ. 2 του παρόντος και εφόσον απαιτείται το αναμορφώνει αναλόγως και καταρτίζει το σχέδιο του προϋπολογισμού.

Σε ειδικό παράρτημα του προϋπολογισμού, αναφέρονται οι δράσεις που αφορούν στις τοπικές και δημοτικές κοινότητες, συμπεριλαμβανομένων των έργων και των υπηρεσιών τους.

Η οικονομική επιτροπή, έως την ίδια ημερομηνία, μεριμνά για την ενσωμάτωση του σχεδίου του προϋπολογισμού στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων που τηρείται στο Υπουργείο Εσωτερικών, προκειμένου το Παρατηρητήριο Οικονομικής Αυτοτέλειας των ΟΤΑ (εφεξής Παρατηρητήριο) του άρθρου 4 του ν. 4111/2013, να παράσχει τη γνώμη του επί αυτού, με βάση κριτήρια που καθορίζονται με απόφασή του, με σκοπό την επίτευξη ρεαλιστικών και ισοσκελισμένων προϋπολογισμών. Η γνώμη του Παρατηρητηρίου γνωστοποιείται στους δήμους και στις αρμόδιες για την εποπτεία τους Αρχές και αποστέλλεται στους Υπουργούς Εσωτερικών και Οικονομικών, προκειμένου να εκδοθεί μέχρι το τέλος Σεπτεμβρίου κοινή απόφασή τους, στην οποία καταγράφονται οι δήμοι που α) έχουν καταρτίσει μη ρεαλιστικά σχέδια προϋπολογισμών, β) έχουν παραβεί τις οδηγίες κατάρτισης των προϋπολογισμών που παρασχέθηκαν με την ΚΥΑ της παραγράφου 1 του παρόντος και γ) δεν έχουν ενσωματώσει το σχέδιο του προϋπολογισμού τους στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων του Υπουργείου Εσωτερικών εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας. Με όμοια απόφαση καθορίζονται τα ποσά που υποχρεούνται η οικονομική επιτροπή έκαστου δήμου να εγγράψει σε επιμέρους κωδικούς ή ομάδες κωδικών αριθμών του σχεδίου του προϋπολογισμού, ώστε αυτός να καταστεί ρεαλιστικός σύμφωνα με τις σχετικές υποδείξεις του Παρατηρητηρίου. Το διαμορφωθέν σχέδιο του προϋπολογισμού υποβάλλεται από την οικονομική επιτροπή στο δημοτικό συμβούλιο προς συζήτηση και ψηφίση το αργότερο έως το τέλος Οκτωβρίου και υποχρεωτικά συνοδεύεται από την ανωτέρω ΚΥΑ, τη γνώμη του Παρατηρητηρίου, καθώς και από αιτιολογική έκθεση στην οποία δικαιολογούνται οι προσαρμογές που επήλθαν κατά τα ανωτέρω οριζόμενα.

Εάν το σχέδιο προϋπολογισμού του δήμου δεν καταρτιστεί, καταρτιστεί κατά παρέκκλιση των ανωτέρω ή δεν υποβληθεί εμπρόθεσμα στο δημοτικό συμβούλιο, το ίδιο το δημοτικό συμβούλιο καταρτίζει και ψηφίζει τον προϋπολογισμό έως την προθεσμία της επόμενης παραγράφου, με βάση το τελευταίο διαμορφωμένο σχέδιο, λαμβάνοντας υπόψη τη γνώμη του Παρατηρητηρίου και ενσωματώνοντας σε αυτό το περιεχόμενο της ανωτέρω Κ.Υ.Α.

6. Το δημοτικό συμβούλιο έως την 15η Νοεμβρίου, ψηφίζει τον προϋπολογισμό και το Ολοκληρωμένο Πλαίσιο Δράσης που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 4 του ν.4111/2013, σε μία ειδική για αυτόν τον σκοπό συνεδρίαση και υποβάλλει τη σχετική απόφαση σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή για έλεγχο στην αρμόδια για την εποπτεία του δήμου Αρχή, που σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να ολοκληρωθεί μέχρι την 31η Δεκεμβρίου. Συνοδευτικά στοιχεία του προϋπολογισμού που αποστέλλεται σε έντυπη μορφή αποτελούν η αιτιολογική έκθεση της οικονομικής επιτροπής και οι αποφάσεις του δημοτικού συμβουλίου που αφορούν την επιβολή των φόρων, τελών, δικαιωμάτων και εισφορών. Κατά τον έλεγχο αυτό εξετάζεται και η συμμόρφωση του δήμου με τις οδηγίες και υποδείξεις των ανωτέρω Κ.Υ.Α.

Αμέσως μόλις επικυρωθεί ο προϋπολογισμός, ο δήμος μεριμνά για την ενσωμάτωση αυτού καθώς και κάθε άλλου στοιχείου που τυχόν έχει ζητηθεί με τις προαναφερθείσες Κ.Υ.Α., στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων που τηρείται στο Υπουργείο Εσωτερικών.

Σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή υποβάλλεται στην αρμόδια για την εποπτεία του Δήμου Αρχή ο προϋπολογισμός, όπως διαμορφώνεται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους, ως αποτέλεσμα αναμορφώσεων.

Κατά τη συζήτηση του προϋπολογισμού τίθενται υπόψη του συμβουλίου χρηματοοικονομικοί και άλλοι δείκτες που παρέχονται από την οικονομική υπηρεσία, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο άρθρο 165 του ν.3463/2006 (Α' 114).

7. Αν το σχέδιο του προϋπολογισμού και το Ολοκληρωμένο Πλαίσιο Δράσης δεν καταρτιστούν και δεν υποβληθούν όπως προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο, ή αν ο πρόεδρος του δημοτικού συμβουλίου δεν μεριμνήσει για να συγκληθεί το συμβούλιο έως την 15η Νοεμβρίου, το συμβούλιο συνέρχεται αυτοδίκαια την πρώτη Κυριακή μετά την ημερομηνία αυτή και ώρα 11 π.μ. στο συνήθη χώρο συνεδριάσεων του και προχωρεί στη σύνταξη και ψήφισή τους. Σε περίπτωση που το δημοτικό συμβούλιο και πάλι δεν συντάξει και ψηφίσει τον προϋπολογισμό, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο προηγούμενο εδάφιο, συνέρχεται αυτοδίκαια εκ νέου, την αμέσως επόμενη Κυριακή και ώρα 11 π.μ. στο συνήθη χώρο συνεδριάσεων του και προχωρεί στη σύνταξη και ψήφισή τους.
8. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προς τα οριζόμενα στις ανωτέρω παραγράφους, οι υπαίτιοι υπέχουν αστική και πειθαρχική ευθύνη για σοβαρή παράβαση καθήκοντος.
Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών, που εκδίδεται ύστερα από αιτιολογημένη εισήγηση της Διεύθυνσης Οικονομικών Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών, είναι δυνατόν να επιβάλλεται παρακράτηση και μη απόδοση μέρους ή του συνόλου της μηνιαίας τακτικής επιχορήγησης του δήμου από τους Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους (ΚΑΠ), για όσο χρόνο καθυστερεί η ενσωμάτωση του σχεδίου και του επικυρωμένου προϋπολογισμού στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων που τηρείται στο Υπουργείο Εσωτερικών, καθώς και η ψήφιση και αποστολή του προϋπολογισμού προς έλεγχο στην αρμόδια, για την εποπτεία του δήμου, Αρχή.
Ειδικά, στην περίπτωση κατάρτισης και ψήφισης προϋπολογισμού, κατά παρέκκλιση των οδηγιών και υποδείξεων των ΚΥΑ των προηγούμενων παραγράφων, οι ανωτέρω κυρώσεις επιβάλλονται ύστερα από αιτιολογημένη εισήγηση της Διεύθυνσης Οικονομικών Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών, με απόφαση του Γενικού Διευθυντή Οικονομικών Υπηρεσιών.
9. Καταργούνται οι διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 266 του ν.3852/2010 (Α' 87), η παρ. 1,2,3, και 4 του άρθρου 159 και η παρ. 4 του άρθρου 175 του ν.3463/2006 (Α' 114) καθώς και κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη που αντίκειται ή ρυθμίζει κατά τρόπο διαφορετικό τα θέματα που ορίζονται με το παρόν.

Άρθρο 78 **Προϋπολογισμός Περιφερειών**

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών που εκδίδεται κάθε έτος, παρέχονται οδηγίες για την κατάρτιση, εκτέλεση και αναμόρφωση του προϋπολογισμού των Περιφερειών και ρυθμίζεται κάθε σχετικό θέμα για την εφαρμογή των επόμενων παραγράφων. Με όμοια απόφαση μπορεί επίσης να καθορίζονται ανώτατα όρια για την εκτίμηση των ιδίων εσόδων ή επιμέρους ομάδων τους που εγγράφονται στον προϋπολογισμό και ορίζονται τα ίδια έσοδα ή ομάδες αυτών.
2. Ο προϋπολογισμός καταρτίζεται με βάση τις οδηγίες που παρέχονται ετησίως με την κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών της προηγούμενης παραγράφου και κατόπιν αιτιολογημένης εισήγησης της οικείας αρμόδιας οικονομικής υπηρεσίας της περιφέρειας, για το εκτιμώμενο ύψος εσόδων και ιδίως των ιδίων εσόδων, σύμφωνα με τις οδηγίες αυτές.
3. Η εκτελεστική επιτροπή έως την 20η Ιουλίου κάθε έτους, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της που αφορούν την προετοιμασία κατάρτισης του προϋπολογισμού, καταθέτει το προσχέδιο αυτού στην οικονομική επιτροπή. Για τη σύνταξη του προσχεδίου, η εκτελεστική επιτροπή συγκεντρώνει και αξιολογεί τυχόν προτάσεις των υπηρεσιών της περιφέρειας. Εάν το προσχέδιο του προϋπολογισμού δεν καταρτιστεί ή δεν υποβληθεί εμπρόθεσμα στην οικονομική επιτροπή, τότε καταρτίζεται από αυτήν.
Η εκτελεστική επιτροπή διατυπώνει τη γνώμη της, μόνο κατά το στάδιο κατάρτισης του προϋπολογισμού και δεν απαιτείται εκ νέου γνωμοδότησή της για όποιες αναμορφώσεις αυτού ακολουθήσουν.
4. Η οικονομική επιτροπή, έως την 25η Σεπτεμβρίου, εξετάζει το προσχέδιο που της παραδίδει η εκτελεστική επιτροπή και ειδικότερα εάν: α) τα έσοδα και οι δαπάνες είναι νόμιμες, β) έχουν εγγραφεί οι υποχρεωτικές δαπάνες και τα έσοδα που επιβάλλονται υποχρεωτικά από νόμο και γ) τηρούνται οι διατάξεις της παρ. 2 του παρόντος άρθρου και, εφόσον απαιτείται, το αναμορφώνει αναλόγως και καταρτίζει το σχέδιο του προϋπολογισμού.
Σε ειδικό παράρτημα του προϋπολογισμού αναφέρονται οι δράσεις, καθώς και οι λειτουργικές και επενδυτικές δαπάνες, που αφορούν τις μητροπολιτικές λειτουργίες της Περιφέρειας Αττικής, τις αντίστοιχες της μητροπολιτικής ενότητας Θεσσαλονίκης της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας και τις περιφερειακές ενότητες.
Η οικονομική επιτροπή, έως την ίδια ημερομηνία, μεριμνά για την ενσωμάτωση του σχεδίου του προϋπολογισμού στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων που τηρείται στο Υπουργείο Εσωτερικών, προκειμένου το Παρατηρητήριο Οικονομικής Αυτοτέλειας των ΟΤΑ (εφεξής Παρατηρητήριο) του άρθρου 4 του ν. 4111/2013 (Α' 18), να παράσχει τη γνώμη του επί αυτού, με βάση κριτήρια που καθορίζονται με απόφασή του με σκοπό την επίτευξη ρεαλιστικών και ισοσκελισμένων προϋπολογισμών. Η γνώμη του Παρατηρητηρίου γνωστοποιείται στις Περιφέρειες και στις αρμόδιες για την εποπτεία τους Αρχές και αποστέλλεται στους Υπουργούς Εσωτερικών και Οικονομικών, προκειμένου να εκδοθεί μέχρι το τέλος Σεπτεμβρίου κοινή απόφασή τους, στην οποία καταγράφονται οι περιφέρειες που α) έχουν καταρτίσει μη ρεαλιστικά σχέδια προϋπολογισμών, β) έχουν παραβεί τις

οδηγίες κατάρτισης των προϋπολογισμών που παρασχέθηκαν με την ΚΥΑ της παραγράφου 1 του παρόντος, και γ) δεν έχουν ενσωματώσει το σχέδιο του προϋπολογισμού τους στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων του Υπουργείου Εσωτερικών εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας. Με όμοια απόφαση καθορίζονται τα ποσά που υποχρεούται η οικονομική επιτροπή έκαστης Περιφέρειας να εγγράψει σε επιμέρους κωδικούς ή ομάδες κωδικών αριθμών του σχεδίου του προϋπολογισμού, ώστε αυτός να καταστεί ρεαλιστικός σύμφωνα με τις σχετικές υποδείξεις του Παρατηρητηρίου. Το διαμορφωθέν σχέδιο του προϋπολογισμού υποβάλλεται από την οικονομική επιτροπή στο περιφερειακό συμβούλιο προς συζήτηση και ψήφιση το αργότερο έως το τέλος Οκτωβρίου και υποχρεωτικά συνοδεύεται από την ανωτέρω ΚΥΑ, τη γνώμη του Παρατηρητηρίου, την έκθεση της αρμόδιας Υπηρεσίας Δημοσιονομικού Ελέγχου, καθώς και από αιτιολογική έκθεση στην οποία δικαιολογούνται οι προσαρμογές που επήλθαν κατά τα ανωτέρω οριζόμενα.

Εάν το σχέδιο προϋπολογισμού της Περιφέρειας δεν καταρτιστεί, καταρτιστεί κατά παρέκκλιση των ανωτέρω ή δεν υποβληθεί εμπρόθεσμα στο περιφερειακό συμβούλιο, το ίδιο το συμβούλιο καταρτίζει και ψηφίζει τον προϋπολογισμό εντός της προθεσμίας της επόμενης παραγράφου, με βάση το τελευταίο διαμορφωμένο σχέδιο, λαμβάνοντας υπόψη τη γνώμη του Παρατηρητηρίου και ενσωματώνοντας σε αυτό το περιεχόμενο της ανωτέρω Κ.Υ.Α.

5. Το περιφερειακό συμβούλιο έως την 15η Νοεμβρίου ψηφίζει τον προϋπολογισμό και το Ολοκληρωμένο Πλαίσιο Δράσης, που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 4 του ν.4111/2013, σε μία ειδική για αυτόν τον σκοπό συνεδρίαση και υποβάλλει τη σχετική απόφαση σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή για έλεγχο στην αρμόδια, για την εποπτεία της Περιφέρειας, Αρχή, που σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να ολοκληρωθεί μέχρι την 31η Δεκεμβρίου. Συνοδευτικά στοιχεία του προϋπολογισμού που αποστέλλεται σε έντυπη μορφή αποτελούν η αιτιολογική έκθεση της οικονομικής επιτροπής και οι αποφάσεις του περιφερειακού συμβουλίου που αφορούν την επιβολή των φόρων, τελών, δικαιωμάτων και εισφορών και σχετική έκθεση της αρμόδιας Υπηρεσίας Δημοσιονομικού Ελέγχου. Κατά τον έλεγχο αυτό, εξετάζεται και η συμμόρφωση της Περιφέρειας με τις οδηγίες και υποδείξεις των ανωτέρω Κ.Υ.Α.

Αμέσως μόλις επικυρωθεί ο προϋπολογισμός, η Περιφέρεια μεριμνά για την ενσωμάτωση αυτού, καθώς και κάθε άλλου στοιχείου που τυχόν έχει ζητηθεί με τις προαναφερθείσες Κ.Υ.Α., στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων που τηρείται στο Υπουργείο Εσωτερικών.

Ομοίως, σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή υποβάλλεται στην αρμόδια, για την εποπτεία της περιφέρειας Αρχή ο προϋπολογισμός, όπως διαμορφώνεται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους, ως αποτέλεσμα αναμορφώσεων.

Κατά τη συζήτηση του προϋπολογισμού τίθενται υπόψη του συμβουλίου χρηματοοικονομικοί και άλλοι δείκτες που παρέχονται από την οικονομική υπηρεσία, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο άρθρο 165 του ν.3463/2006 (Α' 114).

6. Αν το σχέδιο του προϋπολογισμού και το Ολοκληρωμένο Πλαίσιο Οικονομικής Δράσης, δεν καταρτιστούν και δεν υποβληθούν, όπως προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο, ή αν ο πρόεδρος του περιφερειακού συμβουλίου δεν μεριμνήσει για να συγκληθεί το

συμβούλιο έως την 15η Νοεμβρίου, το συμβούλιο συνέρχεται αυτοδίκαια την πρώτη Κυριακή μετά την ημερομηνία αυτή και ώρα 11 π.μ. στο συνήθη χώρο συνεδριάσεών του και προχωρεί στη σύνταξη και ψήφισή τους. Σε περίπτωση που το περιφερειακό συμβούλιο και πάλι δεν συντάξει και ψηφίσει τον προϋπολογισμό, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο προηγούμενο εδάφιο, συνέρχεται αυτοδίκαια εκ νέου, την αμέσως επόμενη Κυριακή και ώρα 11 π.μ. στο συνήθη χώρο συνεδριάσεών του και προχωρεί στη σύνταξη και ψήφισή τους.

7. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προς τα ανωτέρω, οι υπαίτιοι υπέχουν αστική και πειθαρχική ευθύνη για σοβαρή παράβαση καθήκοντος.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών, που εκδίδεται ύστερα από αιτιολογημένη εισήγηση της Διεύθυνσης Οικονομικών Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών, είναι δυνατόν να επιβάλλεται παρακράτηση και μη απόδοση μέρους ή του συνόλου της μηνιαίας τακτικής επιχορήγησης της Περιφέρειας από τους Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους (ΚΑΠ), για όσο χρόνο καθυστερεί η ενσωμάτωση του σχεδίου προϋπολογισμού στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων που τηρείται στο Υπουργείο Εσωτερικών, καθώς και η ψήφιση και αποστολή του προϋπολογισμού προς έλεγχο στην αρμόδια, για την εποπτεία της Περιφέρειας, Αρχή.

Ειδικά, στην περίπτωση κατάρτισης και ψήφισης προϋπολογισμού, κατά παρέκκλιση των οδηγιών και υποδείξεων των Κ.Υ.Α των προηγούμενων παραγράφων, οι ανωτέρω κυρώσεις επιβάλλονται ύστερα από αιτιολογημένη εισήγηση της Διεύθυνσης Οικονομικών Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών, με απόφαση του Γενικού Διευθυντή Οικονομικών Υπηρεσιών.

8. Καταργούνται οι διατάξεις των παρ. 3 και 4 του άρθρου 268 του ν. 3852/2010 (Α' 87), καθώς και κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη που αντίκειται ή ρυθμίζει κατά διαφορετικό τρόπο τα θέματα που ορίζονται με το παρόν άρθρο.

Άρθρο 79

Εκπόνηση πενταετούς επιχειρησιακού προγράμματος

1. Η παρ. 1 του άρθρου 266 του ν.3852/2010 (Α' 87), αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Για το μεσοπρόθεσμο προγραμματισμό των δήμων εκπονείται Πενταετές Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, το οποίο εξειδικεύεται κατ' έτος σε Ετήσιο Πρόγραμμα Δράσης. Το Τεχνικό Πρόγραμμα αποτελεί μέρος του Ετήσιου Προγράμματος Δράσης και επισυνάπτεται, σε αυτό, ως παράρτημα.

Για την ψήφιση και εκτέλεση του προϋπολογισμού εκάστου έτους, απαιτείται μόνο η κατάρτιση Τεχνικού Προγράμματος για το έτος αυτό και δεν είναι απαραίτητη προϋπόθεση η εκπόνηση και έγκριση Πενταετούς Επιχειρησιακού Προγράμματος και Ετήσιου Προγράμματος Δράσης. »

2. Στην παρ.1 του άρθρου 268 του ν.3852/2010 (Α' 87) προστίθεται τελευταίο εδάφιο ως εξής:

«Για την ψήφιση και εκτέλεση του προϋπολογισμού εκάστου έτους δεν είναι απαραίτητη προϋπόθεση η εκπόνηση και έγκριση Πενταετούς Επιχειρησιακού Προγράμματος και Ετήσιου Προγράμματος Δράσης. »

Άρθρο 80 **Κατάργηση ειδικότητας σχολικών φυλάκων**

1. Από την έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται στους Δήμους οι θέσεις της ειδικότητας Σχολικών Φυλάκων ανεξαρτήτως κατηγορίας εκπαίδευσης με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου. Οι υπάλληλοι των οποίων οι θέσεις καταργούνται, τίθενται σε διαθεσιμότητα σύμφωνα με την υποπαράγραφο Ζ.2 του ν. 4093/2012 (Α'222), όπως ισχύει.
2. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του παρόντος άρθρου δεν καταλαμβάνει:
 - α) τον υπάλληλο που είναι ανάπηρος σε ποσοστό τουλάχιστον 67% ή πολύτεκνος κατά την έννοια των παραγράφων 1 έως 3 του άρθρου πρώτου του ν. 1910/1944 (Α' 229), εφόσον τα τέκνα, που ορίζονται στις προαναφερόμενες διατάξεις του ν. 1910/1944, συνοικούν με αυτόν και ανήκουν στην κατηγορία των εξαρτώμενων μελών σύμφωνα με τον Κ.Φ.Ε.,
 - β) τον υπάλληλο του οποίου ο σύζυγος ή η σύζυγος ή τέκνο που ανήκει στην κατηγορία των εξαρτώμενων μελών σύμφωνα με τον Κ.Φ.Ε., όπως ισχύει και συνοικεί με αυτόν, έχει αναπηρία σε ποσοστό τουλάχιστον 67%.
 - γ) τον υπάλληλο ο οποίος, δυνάμει νόμου ή δικαστικής αποφάσεως ασκεί κατ' αποκλειστικότητα τη γονική μέριμνα τέκνου, που συνοικεί με αυτόν και ανήκει στην κατηγορία των εξαρτώμενων μελών σύμφωνα με τον Κ.Φ.Ε.,
 - δ) τον υπάλληλο του οποίου ο σύζυγος ή η σύζυγος τίθεται σε διαθεσιμότητα δυνάμει του παρόντος νόμου.Οι υπάλληλοι που πληρούν τις προϋποθέσεις των περιπτώσεων α) έως δ) μετατάσσονται αυτοδικαίως από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου σε συνιστώμενες προσωποπαγείς θέσεις ειδικότητας Διοικητικού με το βασικό τίτλο σπουδών που κατέχουν στο Δήμο στον οποίο ανήκε η θέση τους πριν την κατάργησή της με την παρ.1.
3. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις των υποπαραγράφων Ζ1 και Ζ2 του ν. 4093/2012 (Α'222).

Άρθρο 81 **Κατάργηση θέσεων κλάδου δημοτικής αστυνομίας**

1. Από την 23^η.9.2013 καταργούνται στους Δήμους οι θέσεις του κλάδου ΠΕ Δημοτικής Αστυνομίας, ΤΕ Δημοτικής Αστυνομίας, ΔΕ Δημοτικής Αστυνομίας και ΥΕ Δημοτικής Αστυνομίας. Οι υπάλληλοι των οποίων οι θέσεις καταργούνται, τίθενται σε διαθεσιμότητα, σύμφωνα με την υποπαράγραφο Ζ.2 του ν. 4093/2012 (Α'222).

2. Το εδάφιο β' της παρ. 1 του παρόντος άρθρου δεν καταλαμβάνει:
- α) τον υπάλληλο που είναι ανάπηρος σε ποσοστό τουλάχιστον 67% ή πολύτεκνος κατά την έννοια των παραγράφων 1 έως 3 του άρθρου πρώτου του ν. 1910/1944 (Α' 229), εφόσον τα τέκνα, που ορίζονται στις προαναφερόμενες διατάξεις του ν. 1910/1944, συνοικούν με αυτόν και ανήκουν στην κατηγορία των εξαρτώμενων μελών σύμφωνα με τον Κ.Φ.Ε.,
 - β) τον υπάλληλο του οποίου ο σύζυγος ή η σύζυγος ή τέκνο που ανήκει στην κατηγορία των εξαρτώμενων μελών σύμφωνα με τον Κ.Φ.Ε., και συνοικεί με αυτόν, έχει αναπηρία σε ποσοστό τουλάχιστον 67%,
 - γ) τον υπάλληλο ο οποίος, δυνάμει νόμου ή δικαστικής απόφασης ασκεί κατ' αποκλειστικότητα τη γονική μέριμνα τέκνου, που συνοικεί με αυτόν και ανήκει στην κατηγορία των εξαρτώμενων μελών σύμφωνα με τον Κ.Φ.Ε.,
 - δ) τον υπάλληλο του οποίου ο σύζυγος ή η σύζυγος τίθεται σε διαθεσιμότητα δυνάμει του παρόντος νόμου.
- Οι υπάλληλοι που πληρούν τις προϋποθέσεις των περιπτώσεων α) έως δ) μετατάσσονται αυτοδικαίως από την 23^η.9.2013 σε συνιστώμενες προσωποπαγείς θέσεις κλάδου ή ειδικότητας με το βασικό τίτλο σπουδών που κατέχουν αντιστοίχως ΠΕ Διοικητικού, ΤΕ Διοικητικού, ΔΕ Διοικητικού ή ΥΕ συναφούς κλάδου ή ειδικότητας με διοικητικά καθήκοντα στο Δήμο στον οποίο ανήκε η θέση τους πριν την κατάργησή της με την παρ.1.
3. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις των υποπαραγράφων Ζ1 και Ζ2 του ν. 4093/2012 (Α' 222).
4. Αρμοδιότητες που έχουν ανατεθεί με διατάξεις νόμων ή κανονιστικών πράξεων στη δημοτική αστυνομία ασκούνται από την 23^η.9.2013 από την Ελληνική Αστυνομία (ΕΛ.ΑΣ). Η μεταφορά των ανωτέρω αρμοδιοτήτων δεν θίγει τα έσοδα των δήμων που συνδέονται με τις αρμοδιότητες αυτές. Τα έσοδα αυτά συνεχίζουν να βεβαιώνονται και να εισπράττονται από τους δήμους σύμφωνα με τις διατάξεις περί εισπραξής των εσόδων τους. Τα κινητά και ακίνητα περιουσιακά στοιχεία των δήμων που συνδέονται με τις αρμοδιότητες αυτές, συμπεριλαμβανομένων και των οχημάτων, παραμένουν στην κυριότητά τους. Με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου μπορεί να καθορίζεται η παράλληλη άσκηση μίας ή περισσότερων εκ των ανωτέρω αρμοδιοτήτων από υπαλλήλους του δήμου, κατόπιν ορισμού αυτών με απόφαση του δημάρχου. Με την ίδια απόφασή του δημοτικού συμβουλίου δύναται να καθορίζεται επίσης ο αριθμός των αναγκαίων υπαλλήλων, η διάρκεια άσκησης της αρμοδιότητας, οι ώρες απασχόλησης των υπαλλήλων, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια αναφορικά με την άσκηση των αρμοδιοτήτων αυτών.
5. Με Κοινή Απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Διοικητικής Μεταρρύθμισης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Δημοσίας Τάξης & Προστασίας του Πολίτη, μπορεί να ρυθμίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου αυτού

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Άρθρο 82
Κατάργηση ειδικοτήτων κατά κλάδο και κατηγορία του προσωπικού
της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις

1. Οι κάτωθι ειδικότητες των αντίστοιχων κλάδων και κατηγοριών του προσωπικού της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, όπως και το σύνολο των κατεχόμενων από το προσωπικό αυτό οργανικών θέσεων καταργούνται:

1. ΠΕ12.12 - ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΚΛΩΣΤΟΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΑΣ
2. ΠΕ14.01 - ΙΑΤΡΟΙ
3. ΠΕ14.02 - ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΙ
4. ΠΕ14.03 - ΦΑΡΜΑΚΟΠΟΙΟΙ
5. ΠΕ14.06 - ΝΟΣΗΛΕΥΤΕΣ
6. ΠΕ17.09 - ΤΕΧΝΙΚΟΙ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ
7. ΠΕ17.13 - ΤΕΧΝΟΛΟΓΟΙ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ
8. ΠΕ18.01 - ΓΡΑΦΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
9. ΠΕ18.04 - ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ
10. ΠΕ18.05- ΚΟΜΜΩΤΙΚΗΣ
11. ΠΕ18.07 - ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ
12. ΠΕ18.08 - ΟΔΟΝΤΟΤΕΧΝΙΚΗΣ
13. ΠΕ18.09 - ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
14. ΠΕ18.10 - ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ
15. ΠΕ18.11 - ΜΑΙΕΥΤΙΚΗΣ
16. ΠΕ18.20 - ΚΛΩΣΤΟΪΦΑΝΤΟΥΡΓΙΑΣ
17. ΠΕ18.21 - ΡΑΔΙΟΛΟΓΙΑΣ-ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΑΣ
18. ΠΕ18.24 - ΕΡΓΑΣΙΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ
19. ΠΕ18.25 - ΦΥΣΙΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ
20. ΠΕ18.26 - ΓΡΑΦΙΣΤΙΚΗΣ

21. ΠΕ18.27 - ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΗΣ
22. ΠΕ18.29 - ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ
23. ΠΕ18.33 - ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΟΚΟΜΟΙ
24. ΠΕ18.37 - ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ
25. ΠΕ18.39 - ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ ΥΓΕΙΑΣ
26. ΠΕ34 - ΙΤΑΛΙΚΗΣ
27. ΠΕ40 - ΙΣΠΑΝΙΚΗΣ
28. ΤΕ01.08 - ΧΗΜΙΚΟΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ
29. ΤΕ01.10 - ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ ΓΡΑΦΕΙΟΥ
30. ΤΕ01.11 - ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
31. ΤΕ01.12 - ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΗΣ
32. ΤΕ01.14 - ΓΡΑΦΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
33. ΤΕ01.19 - ΚΟΜΜΩΤΙΚΗΣ
34. ΤΕ01.20 - ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ
35. ΤΕ01.25 - ΑΡΓΥΡΟΧΡΥΣΟΧΟΪΑΣ
36. ΤΕ01.26 - ΟΔΟΝΤΟΤΕΧΝΙΚΗΣ
37. ΤΕ01.29 - ΒΟΗΘ.ΙΑΤΡ. ΚΑΙ ΒΙΟΛΟΓ. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ
38. ΤΕ01.30 - ΒΟΗΘΟΙ ΠΑΙΔΟΚΟΜΟΙ - ΒΡΕΦΟΚΟΜΟΙ
39. ΤΕ01.31 - ΧΕΙΡΙΣΤΕΣ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ
40. ΔΕ01.01 - ΗΛΕΚΤΡΟΤΕΧΝΙΤΕΣ
41. ΔΕ01.02 - ΜΗΧΑΝΟΤΕΧΝΙΤΕΣ
42. ΔΕ01.04 - ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΙ
43. ΔΕ01.05 - ΟΙΚΟΔΟΜΟΙ
44. ΔΕ01.08 - ΗΛΕΚΤΡΟΣΥΓΚΟΛΛΗΤΕΣ

45. ΔΕ01.10 - ΤΕΧΝΙΤΕΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ
46. ΔΕ01.11 - ΤΕΧΝΙΤΕΣ ΨΥΞΕΩΝ (ΨΥΚΤΙΚΟΙ)
47. ΔΕ01.12 - ΥΔΡΑΥΛΙΚΟΙ
48. ΔΕ01.13 - ΞΥΛΟΥΡΓΟΙ
49. ΔΕ01.14 - ΚΟΠΤΙΚΗΣ-ΡΑΠΤΙΚΗΣ
50. ΔΕ01.15 - ΑΡΓΥΡΟΧΡΥΣΟΧΟΙΑΣ
51. ΔΕ01.16 - ΤΕΧΝΙΚΟΙ ΑΜΑΞΩΜΑΤΩΝ
52. ΔΕ01.17 - ΚΟΜΜΩΤΙΚΗΣ

2. Το προσωπικό των καταργούμενων ειδικοτήτων τίθεται σε διαθεσιμότητα, από την 22^η Ιουλίου 2013, σύμφωνα με τις διατάξεις της υποπαραγράφου Ζ.2. της παραγράφου Ζ. του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α' 222).
3. Κατ' εξαίρεση της προηγούμενης παραγράφου, δεν τίθενται σε διαθεσιμότητα α) υπάλληλος που είναι ανάπηρος σε ποσοστό τουλάχιστον 67% ή πολύτεκνος κατά την έννοια των παραγράφων 1 έως 3 του άρθρου πρώτου του ν. 1910/1944 (Α' 229), εφόσον τα τέκνα, που ορίζονται στις προαναφερόμενες διατάξεις του ν. 1910/1944, συνοικούν με αυτόν και ανήκουν στην κατηγορία των εξαρτώμενων μελών σύμφωνα με τον Κ.Φ.Ε., όπως ισχύει, β) υπάλληλος του οποίου ο σύζυγος ή η σύζυγος ή τέκνο που ανήκει στην κατηγορία των εξαρτώμενων μελών σύμφωνα με τον Κ.Φ.Ε., όπως ισχύει και συνοικεί με αυτόν, έχει αναπηρία σε ποσοστό τουλάχιστον 67%, γ) υπάλληλος ο οποίος, δυνάμει νόμου ή δικαστικής αποφάσεως ασκεί κατ' αποκλειστικότητα τη γονική μέριμνα τέκνου, που συνοικεί με αυτόν και ανήκει στην κατηγορία των εξαρτώμενων μελών σύμφωνα με τον Κ.Φ.Ε., όπως ισχύει, και δ) υπάλληλος του οποίου ο σύζυγος ή η σύζυγος τίθεται σε διαθεσιμότητα δυνάμει του παρόντος νόμου.
4. Οι εκπαιδευτικοί του προηγούμενου εδαφίου καθώς και οι κάτοχοι μεταπτυχιακού ή διδακτορικού διπλώματος εκ των εκπαιδευτικών που τίθενται σε διαθεσιμότητα μετατάσσονται υποχρεωτικά, έως την 22^η Ιουλίου 2013, στη Διεύθυνση Εκπαίδευσης στην οποία υπάγονται ή στην εγγύτερη αυτής, εντός της οικείας Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης, σε συνιστώμενες με την πράξη μετάταξης προσωποπαγείς θέσεις διοικητικού προσωπικού, της ίδιας κατηγορίας, με ταυτόχρονη κατάργηση ισάριθμων κενών οργανικών θέσεων της αυτής ή ανώτερης κατηγορίας.
5. Οι εκπαιδευτικοί που τίθενται σε διαθεσιμότητα, μετά το πέρας της περιόδου διαθεσιμότητας και εφόσον λυθεί η υπηρεσιακή τους σχέση κατ' εξαίρεση της κείμενης νομοθεσίας μπορούν να προσλαμβάνονται κατά προτεραιότητα έναντι των άλλων

εκπαιδευτικών ως ωρομίσθιο εκπαιδευτικό προσωπικό, για την κάλυψη αναγκών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

6. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού μπορεί να ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο θέμα και λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος.

7. Η περίπτωση 2 της υποπαραγράφου Θ.15. της παραγράφου Θ. του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Τα δημόσια Ι.Ε.Κ., ως σύνολο αρμοδιοτήτων, θέσεων, προσωπικού και υλικοτεχνικής υποδομής, συνιστούν περιφερειακές υπηρεσίες, που αποτελούν αποκεντρωμένες υπηρεσίες, της Γενικής Γραμματείας Δια Βίου Μάθησης του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.»

8. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 8 του ν. 4076/2012 (Α' 159) η φράση «καταργούνται σταδιακά από το σχολικό έτος 2013-2014.» αντικαθίσταται από τη φράση «καταργούνται σταδιακά από το σχολικό έτος 2014-2015.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΓΙΑ ΤΗ ΡΥΘΜΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ
ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΩΝ

Άρθρο 83
Πρόγραμμα Ιπποδρομιών

1. Το Γενικό Πρόγραμμα των ιπποδρομιών επί των οποίων διεξάγεται στοιχημα (εφεξής στον παρόντα νόμο Ιπποδρομιών) καταρτίζεται με απόφαση του φορέα που οργανώνει και διεξάγει κατά νόμον Ιπποδρομίες στην Ελλάδα (Φορέα Ιπποδρομιών) και περιλαμβάνει τουλάχιστον: (α) τις ημερομηνίες τέλεσης των ιπποδρομιακών συγκεντρώσεων, (β) τις ιπποδρομίες κάθε συγκέντρωσης και τους όρους αυτών, (γ) τον καθορισμό των κυρίων ιπποδρομιών και τους όρους αυτών, (δ) τον καθορισμό ιπποδρομιών για εισαγόμενους ίππους και διεθνείς ιπποδρομίες και (ε) τον καθορισμό των επάθλων κάθε ιπποδρομίας. Με την επιφύλαξη των ημερομηνιών τέλεσης των ιπποδρομιακών συγκεντρώσεων, οι οποίες καθορίζονται σε ετήσια βάση το αργότερο μέχρι το τέλος Οκτωβρίου του προηγούμενου έτους, κατά τα λοιπά το περιεχόμενο του Γενικού Προγράμματος Ιπποδρομιών διαμορφώνεται ανά τρίμηνο.
2. Οι κανόνες ισοζυγισμού, βαρών και επιβαρύνσεων ίππων, τα κριτήρια για την κατάταξη των ίππων σε κλάσεις βάσει του Γενικού Ισοζυγισμού, ο καθορισμός των κατηγοριών των δρομώνων ίππων ανά ηλικία και κλάση, καθώς και οι όροι των αντίστοιχων κατηγοριών των ιπποδρομιών καθορίζονται με ετήσια ισχύ με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου

της Φιλίππου Ενώσεως Ελλάδος. Τα ανωτέρω δύνανται να τροποποιούνται κατόπιν αιτιολογημένης εισήγησης του Φορέα Ιπποδρομιών προς την Φίλιππο Ένωση Ελλάδος και, σε κάθε περίπτωση, κάθε τυχόν τροποποίηση ισχύει τουλάχιστον για ένα (1) μήνα μετά τη δημοσίευσή της. Η διαδικασία Εγγραφών διεξάγεται από τον Φορέα ιπποδρομιών, παρουσία εκπροσώπου της Φιλίππου Ενώσεως της Ελλάδος.

3. Με απόφαση του Φορέα Ιπποδρομιών δύνανται να τροποποιείται το Γενικό Πρόγραμμα Ιπποδρομιών, λαμβάνοντας υπόψη και το εκάστοτε ενεργό ιππικό δυναμικό, καθώς και για λόγους διεθνών υποχρεώσεων ή άλλων αναγκών. Με την επιφύλαξη τυχόν περιπτώσεων ανωτέρας βίας, κάθε τυχόν τροποποίηση ισχύει τουλάχιστον για ένα (1) μήνα μετά την δημοσίευσή της.
4. Για κάθε ιπποδρομιακή ημέρα εκδίδεται και δημοσιεύεται από τον Φορέα Ιπποδρομιών Επίσημο Ημερήσιο Πρόγραμμα ιπποδρομιών σύμφωνα με το οποίο διεξάγονται οι υποδρομίες. Το Επίσημο Ημερήσιο Πρόγραμμα ιπποδρομιών περιλαμβάνει τουλάχιστον τα εξής στοιχεία: ημερομηνία και τους όρους κάθε ιπποδρομίας, ίππους με όλα τα στοιχεία τους, υποπαραγωγούς, ιδιοκτήτες με τα χρώματά τους, προπονητές, αναβάτες, απόσταση, σειρά εκκίνησης, έπαθλα, παρωπίδες και οποιοδήποτε άλλο στοιχείο κρίνεται αναγκαίο για την πληρότητά του.
5. Το Γενικό Πρόγραμμα των Ιπποδρομιών, ως και οι εκάστοτε τροποποιήσεις του και το Επίσημο Ημερήσιο Πρόγραμμα, δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα του Φορέα Ιπποδρομιών.

Άρθρο 84 **Έπαθλα Ιπποδρομιών**

1. Με απόφαση του Φορέα Ιπποδρομιών, καθορίζεται το ύψος των επάθλων ανά ιπποδρομία, καθώς και ο τρόπος κατανομής του επάθλου μεταξύ του νικητή και των αμειβομένων ίππων αλλά και μεταξύ των δικαιούχων του επάθλου. Ως δικαιούχοι του επάθλου νοούνται ο ιδιοκτήτης, ο προπονητής, ο αναβάτης ή/και ο υποπαραγωγός.
2. Ο Φορέας Ιπποδρομιών δύνανται να θεσμοθετεί, είτε αυτοτελώς είτε μέσω χορηγιών, πρόσθετα χρηματικά ή άλλα βραβεία, τα οποία αποδίδονται απευθείας στους δικαιούχους της προηγούμενης παραγράφου.

Άρθρο 85 **Κώδικας Ιπποδρομιών – Κανονισμός Προδιαγραφών Ιπποδρόμων**

1. Με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκδίδεται, κατόπιν εισηγήσεως της Φιλίππου Ενώσεως Ελλάδος, Κώδικας Ιπποδρομιών, που ρυθμίζει το κανονιστικό πλαίσιο διεξαγωγής

υποδρομιών στην Ελλάδα, προβλέποντας κατ' ελάχιστον τη διαδικασία και τους κανόνες διεξαγωγής των υποδρομιών, τις θέσεις και τα καθήκοντα των κατ' ελάχιστον προβλεπομένων Τεχνικών Επιτετραμμένων, καθώς και τα κριτήρια και τη διαδικασία επιλογής και ανάθεσης καθηκόντων αυτών, τη διαδικασία των ενστάσεων, τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις απόκτησης ή απώλειας της ιδιότητας ιδιοκτήτη, προπονητή και αναβάτη δρομώνων ίππων Ιπποδρόμου, το πειθαρχικό δικαίωμα των εμπλεκομένων στη διεξαγωγή των Ιπποδρομιών και τη διαδικασία ελέγχου αντι-ντόπιγκ σύμφωνα με τους οικείους κανονισμούς της Διεθνούς Ομοσπονδίας Ιπποδρομιακών Αρχών.

Ο νυν Κώδικας Διεξαγωγής Ιπποδρομιών (ΥΑ 1175/1997, Β' 66) εξακολουθεί να ισχύει κατά τα λοιπά περιεχόμενά του μέχρι να εκδοθεί νέος Κώδικας σύμφωνα με τη διαδικασία της προηγούμενης παραγράφου, με την επιφύλαξη κάθε πρόβλεψης σε αυτόν που αντίκειται στις ως άνω διατάξεις του παρόντος νόμου, και ιδίως των άρθρων 2 παρ. β, 9 περ. α' εδάφ. α', 39, 40, 41, 80, 106, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 115, 121, περ. α' - γ' - δ', 152, 153, 154 και 155 αυτού, οι οποίες ρητώς καταργούνται με το παρόν.

2. Με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκδίδεται, κατόπιν εισηγήσεως της Φιλίππου Ενώσεως Ελλάδος, Κανονισμός Προδιαγραφών Νέων Ιπποδρόμων με τουλάχιστον πενταετή ισχύ, που καθορίζει τις τεχνικές προδιαγραφές στίβου και αναγκαίων υποδομών για την ίδρυση και λειτουργία αυτών. Η συμμόρφωση στην απόφαση αυτή πρέπει να γίνει το αργότερο εντός δύο (2) ετών.
3. Ο υπάρχων σε λειτουργία ιππόδρομος Μαρκόπουλου Μεσογαίας θεωρείται νομίμως αδειοδοτημένος από πλευράς τεχνικών προδιαγραφών στίβου και αναγκαίων εγκαταστάσεων για τις ανάγκες διεξαγωγής υποδρομιών.

Άρθρο 86

Τροποποιούμενες διατάξεις

1. Στο άρθρο 2 του Α.Ν. 399/1968 (Α' 102), προστίθενται παράγραφοι 2 και 3 που έχουν ως εξής:

«2. Προς εκπλήρωση του, κατά την προηγούμενη παράγραφο, σκοπού της, η Φίλιππος Ένωσης Ελλάδος είναι αρμόδια με αποφάσεις του Δ.Σ. της να λαμβάνει κάθε αναγκαίο μέτρο ή εισηγείται στους αρμόδιους κατά περίπτωση φορείς ή όργανα:

(α) Χορηγεί τις άδειες Ιπποδρόμων και αποσύρει αυτές σε περιπτώσεις ακαταλληλότητας ή αδυναμίας λειτουργίας αυτών, σύμφωνα με τον εκάστοτε ισχύοντα Κανονισμό Προδιαγραφών Νέων Ιπποδρόμων.

(β) Καταρτίζει, τροποποιεί και δημοσιοποιεί κάθε χρόνο τις Γενικές Διατάξεις οι οποίες εξειδικεύουν τις λεπτομέρειες εφαρμογής του Κώδικα Ιπποδρομιών, κατόπιν διαβούλευσης με τους ενδιαφερόμενους φορείς

(γ) Αποδίδει την ιδιότητα του Ιδιοκτήτη δρομώνων Ίππων με δικαίωμα συμμετοχής στις ιπποδρομίες, με βάση αντικειμενικά καθορισμένες προϋποθέσεις όπως ορίζονται στον Κώδικα Ιπποδρομιών.

(δ) Χορηγεί, ανανεώνει και αφαιρεί τις άδειες προπονητών και αναβατών.

(ε) Τροποποιεί τον Κανονισμό του Ελληνικού Βιβλίου Γενεαλογίας & Αναπαραγωγής του Αγγλικού Καθαρόαιμου Ίππου (StudBook), που τηρείται με ευθύνη των υπηρεσιών της. Οι διατάξεις του Κανονισμού του Ελληνικού S.B, από την έγκρισή τους από τη διεθνή επιτροπή S.B λογίζεται ότι έχουν ισοδύναμη ισχύ με αυτές του Κώδικα Ιπποδρομιών.

(στ) Με την επιφύλαξη των άρθρων 128 Α έως και 128ΙΑ του Ν. 2725/1999 (Α' 121), ως εκάστοτε ισχύουν, διευθύνει και διεξάγει τη διαδικασία ιατρικού ελέγχου των δρομώνων ίππων και τη διαδικασία ελέγχου αντι-ντόπινγκ ίππων και αναβατών κατά τις κείμενες διατάξεις.

ζ) Επιλέγει το αναγκαίο προσωπικό εποπτείας της διεξαγωγής ιπποδρομιών (τεχνικοί επιτετραμμένοι), καθώς και την ημερήσια αμοιβή που θα καταβάλει σ' αυτούς.

3. Οι κατά την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου προβλεπόμενες αποφάσεις του Δ.Σ. της Φίλιππου Ενώσεως Ελλάδος τελούν υπό την έγκριση του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού, ο οποίος μπορεί με αιτιολογημένη απόφασή του να τις ακυρώνει, τροποποιεί, ή και να αναστέλλει προσωρινά την εκτέλεσή τους. Η έγκριση αυτή παρέχεται εντός τριάντα (30) ημερών από την παραλαβή της απόφασης και των σχετικών στοιχείων από τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού. Αν η προθεσμία αυτή παρέλθει άπρακτη, η απόφαση θεωρείται ότι έχει εγκριθεί. Κατά τη διαδικασία της έγκρισης, ο παραχωρησιούχος του άρθρου 13 παρ. 7 περ. β' ν. 4111/2013 δύναται να διατυπώνει απλή γνώμη προς τον Υπουργό.»

2. Το άρθρο 3 του Α.Ν. 399/1968 (Α' 102) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 3

Η Φίλιππος Ένωσις

Η Φίλιππος Ένωσις:

α) Ασκει, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, τον έλεγχο και την εποπτεία της διεξαγωγής των ιπποδρομιών, και επιβεβαιώνει την εγκυρότητα του αποτελέσματός τους.

β) Επιλύει, σε τελευταίο βαθμό, κάθε διαφορά η οποία ανακύπτει από την διενέργεια αυτών εξαιρουμένων των οριζόμενων στο άρθρο 10 παρ.1 του ν. 3708/2008 (Α' 210).

γ) Εισηγείται προς τον αρμόδιο Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού για την κατάρτιση και τροποποίηση του Κώδικα Ιπποδρομιών, κατόπιν διαβουλεύσεως με τους ενδιαφερόμενους φορείς.

δ) Εισηγείται προς τον αρμόδιο Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού για την κατάρτιση και τροποποίηση του Κανονισμού Προδιαγραφών Ιπποδρόμων.»

3. Η περ. α' της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του α.ν. 399/1968 (Α' 102) αντικαθίσταται ως εξής:

«α) τα νομίμως καθοριζόμενα ποσοστά επί των ακαθαρίστων εισπράξεων των πραγματοποιούμενων εκ της συνάψεως στοιχημάτων επί ιπποδρομιών εν γένει».

4. Οι παράγραφοι 1 και 3 του άρθρου 6 του α.ν. 399/1968 (Α' 102), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 2 του ν. 191/1975 (Α' 225), αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Η Φίλιππος Ένωσης (Φ.Ε.) διοικείται από ενδεκαμελές Διοικητικό Συμβούλιο, που ορίζεται με απόφαση του αρμοδίου Υπουργού Αθλητισμού και συγκροτείται από: α) έξι (6) αιρετά μέλη, που εκλέγονται από τα τακτικά μέλη της ης Γενικής Συνέλευσης, β) ενός (1) υπαλλήλου του Υπουργείου Πολιτισμού & Αθλητισμού, που ορίζεται, με τον αναπληρωτή του από τον αρμόδιο Υπουργό, γ) ενός (1) υπαλλήλου του Υπουργείου Οικονομικών που ορίζεται, με τον αναπληρωτή του, από τον Υπουργό Οικονομικών, δ) ενός (1) υπαλλήλου του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης που ορίζεται με τον αναπληρωτή του, από του Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης, και ε) δύο (2) μέλη που ορίζονται, με τους αναπληρωτές τους, από τον παραχωρησιούχο του άρθρου 13 παρ. 7 περ. β' του ν. 4111/2013.

3. Το Διοικητικό Συμβούλιο τελεί σε απαρτία εφόσον είναι παρόντα οκτώ (8) τουλάχιστον μέλη, εκ των οποίων απαραιτήτως το ένα μέλος είναι από τους εκπροσώπους των Υπουργείων και αποφασίζει με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου.».

5. Προστίθεται τρίτο και τέταρτο εδάφιο στην περίπτωση θ' της παρ. 7 του άρθρου 13 του ν. 4111/2013 (Α' 18), ως εξής:

«Οι παράγραφοι 11β και 12 του άρθρου 27 του ν. 2843/2000 (Α' 219) εφαρμόζονται αναλογικά στους πράκτορες του ιπποδρομιακού στοιχήματος. Ο κανονισμός Λειτουργίας Πρακτορειών Αμοιβαίου Ιπποδρομιακού Στοιχήματος (αριθμ. απόφασης 23041/2006 του Υφυπουργού Πολιτισμού, Β' 689/2006) καταργείται από την επομένη της θέσης σε ισχύ της σύμβασης παραχώρησης της παραγράφου 7β του άρθρου 13 του ν. 4111/2013 (Α' 18).».

Άρθρο 87

Καταργούμενες και τελικές διατάξεις

1. Η περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 2, οι περ. β' και δ' της παρ. 1 του άρθρου 4, το άρθρο 10, το άρθρο 12 του α.ν. 399/1968 (Α' 102) καταργούνται.
2. Η περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 11 του α.ν. 399/1968, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 4 του ν.191/1975 (Α' 225), καταργείται.
3. Το άρθρο 12 παρ. 4 του ν. 191/1975 (Α' 225), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 10 παρ.1 ν. 3708/2008 (Α' 210), καταργείται.
4. Από την κατά το άρθρο 2 περ. β' Α.Ν. 399/1968 (Α' 102) αρμοδιότητα της Φιλίππου Ενώσεως για την άσκηση εποπτείας εξαιρούνται οι προβλεπόμενες στο άρθρο 13 παρ. 7 του ν.4111/2013 (Α' 18) συμβάσεις παραχώρησης και μίσθωσης των εγκαταστάσεων του ιπποδρόμου Μαρκόπουλου Μεσογαίας.»

5. Οι διατάξεις των άρθρων 83 έως 87 του παρόντος νόμου ισχύουν από τη θέση σε ισχύ της σύμβασης παραχώρησης που προβλέπεται στο άρθρο 13 παρ. 7 του ν. 4111/2013.

Άρθρο 88
Τροποποίηση του ν. 4152/2013

Η περίπτωση 1 της υποπαραγράφου Α.8. της παραγράφου Α. του άρθρου πρώτου του ν.4152/2013 (Α' 107), καταργείται από 1^{ης} Ιανουαρίου 2013.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Άρθρο 89
Διατάξεις για τις διαδικασίες του Α.Σ.Ε.Π.

Στο άρθρο 17 του ν. 2190/1994 (Α' 28), όπως ισχύει, προστίθενται παράγραφοι 13 και 14, ως εξής:

«13. Η παρ.17 του άρθρου 1 του ν.4038/2012 όπως τροποποιήθηκε με την παρ.30 του άρθρου ένατου του ν.4057/2012 καταργείται.

Για τις περιπτώσεις όπου το ΑΣΕΠ διαθέτει με απόφασή του επόμενο κατά σειρά στον πίνακα επιτυχίας υποψήφιο για αντικατάσταση - αναπλήρωση διοριστέου που δεν αποδέχτηκε το διορισμό του ή έχει κώλυμα διορισμού, ο διορισμός ολοκληρώνεται με την έκδοση απόφασης κατανομής του Υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης της παρ.5 του άρθρου 11 του ν.3833/2010, όπως ισχύει.

Οι περιπτώσεις αντικατάστασης - αναπλήρωσης διοριστέου, ο οποίος παραιτήθηκε εντός ενός έτους από το διορισμό του δεν υπόκεινται στον περιορισμό του άρθρου 11 του ν.3833/2010, όπως ισχύει.

14. Αν συνεπεία των δηλώσεων προτίμησης δεν καλύπτονται όλες οι προκηρυχθείσες θέσεις ενός ή περισσότερων φορέων, προστίθενται στους οικείους πίνακες διοριστέων οι επόμενοι «στον πίνακα κατάταξης - επιτυχίας υποψηφίων» κατά σειρά που έχουν σε αυτόν και κατά τη σειρά με την οποία οι ανωτέρω φορείς αναγράφονται στην προκήρυξη. Αν παραμείνουν κενές θέσεις σε ένα ή περισσότερους φορείς συνεπεία μη αποδοχής διορισμού ή κωλύματος διορισμού, διατίθεται για διορισμό ο πρώτος κατά σειρά από τους αδιάθετους επιτυχόντες, ο οποίος έχει διαλάβει στη δήλωση προτίμησης του το συγκεκριμένο φορέα και ούτω καθεξής. Αν και πάλι δεν καλυφθούν οι θέσεις κατά τη διαδικασία του προηγούμενου εδαφίου, εφαρμόζονται οι διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου. Σε κάθε περίπτωση ο επιτυχών υποψήφιος που διατίθεται για διορισμό βάσει της δήλωσης προτίμησης του ή κατά τη διαδικασία της παρούσας παραγράφου, διαγράφεται από τον πίνακα διοριστέων, ανεξάρτητα αν αποδεχθεί ή όχι το διορισμό του ή κωλυθεί ο διορισμός του λόγω έλλειψης νόμιμης προϋποθέσεως. Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου εφαρμόζονται και

στην περίπτωση που κενωθούν θέσεις λόγω παραιτήσεων του διορισθέντος εντός έτους από του διορισμού του. Διοριστέος που δεν αποδέχεται το διορισμό του ή έχει κώλυμα διορισμού ή παραιτήθηκε εντός έτους από το διορισμό του αναπληρώνεται από τον επόμενο κατά σειρά στον «πίνακα κατάταξης - επιτυχίας υποψηφίων» υποψήφιο χωρίς να απαιτείται δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεων συμπληρωματικού πίνακα διοριστέων.»

Άρθρο 90 **Διαθεσιμότητα**

1. Επιτρέπεται να καταργούνται θέσεις ανά κατηγορία, κλάδο ή και ειδικότητα σε υπουργεία, αυτοτελείς δημόσιες υπηρεσίες, αποκεντρωμένες διοικήσεις, Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού και λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου με απόφαση του Υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και του οικείου Υπουργού, σε εκτέλεση σχετικών αποφάσεων του Κυβερνητικού Συμβουλίου Μεταρρύθμισης, μετά από τεκμηρίωση που στηρίζεται σε εκθέσεις αξιολόγησης δομών και σχέδια στελέχωσης. Επιτρέπεται να συνιστώνται θέσεις ανά κατηγορία, κλάδο ή και ειδικότητα στους παραπάνω φορείς σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του προηγούμενου εδαφίου με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και του οικείου Υπουργού.

2. Εάν καταργηθούν ορισμένες θέσεις του ίδιου κλάδου ή και ειδικότητας, η επιλογή του προσωπικού που τίθεται σε διαθεσιμότητα λόγω κατάργησης θέσης σύμφωνα με την υποπαράγραφο Ζ.2 της παραγράφου Ζ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, κατά τα ανωτέρω διενεργείται με βάση την αποτίμηση των προσόντων όλων των υπαλλήλων του κλάδου ή και της ειδικότητας που ανήκουν οι υπό κατάργηση θέσεις του φορέα, εφόσον υπηρετούν σε υπηρεσίες ή μονάδες που αξιολογήθηκαν σύμφωνα με την παρ.1 του παρόντος.
 - Α. Η αποτίμηση προσόντων του υπαλλήλου στηρίζεται σε επί μέρους κριτήρια που αφορούν τη βασική και επαγγελματική του εκπαίδευση, την εν γένει εργασιακή και διοικητική του εμπειρία, τα ειδικά καθήκοντα όπως των υπηρετούντων με οποιαδήποτε σχέση σε Διεθνείς Οργανισμούς, και σε γραφεία και σε υπηρεσίες που εμπίπτουν στις διατάξεις του π.δ.63/2005, και την εργασιακή του φυσιογνωμία όπως (δεξιότητες, ή επιδόσεις, ηθικές αμοιβές, πειθαρχικές ποινές, τις μακρόχρονες ή συστηματικά επαναλαμβανόμενες αναρρωτικές άδειες ή αδικαιολόγητες απουσίες)—και τον τρόπο εισαγωγής στους φορείς της παρ.1. Σε περίπτωση ισοβαθμίας, λαμβάνεται υπόψη η οικογενειακή του κατάσταση κατά τα οριζόμενα στην περίπτωση ε. Όσοι επιθυμούν να αποχωρήσουν τίθενται κατά προτεραιότητα σε διαθεσιμότητα χωρίς αποτίμηση των προσόντων.
 - Β. Η αποτίμηση των προσόντων γίνεται βάσει βαθμολογικής κλίμακας και αντικειμενικής μοριοδότησης, όπως καθορίζεται από την περίπτωση ε, και η επιλογή των υπαλλήλων με τα λιγότερα προσόντα που τίθενται σε διαθεσιμότητα προκύπτει κατά φθίνουσα σειρά από τον βαθμολογικό πίνακα.

Γ. Για την αποτίμηση των προσόντων του υπαλλήλου και την κατάρτιση βαθμολογικών πινάκων κατά κατηγορία, κλάδο ή και ειδικότητα συνιστώνται από τον οικείο κατά περίπτωση Υπουργό Τριμελή Ειδικά Υπηρεσιακά Συμβούλια στα Υπουργεία, και τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις. Με απόφαση του οικείου Υπουργού μπορεί να συνιστάται ένα κοινό Ειδικό Υπηρεσιακό Συμβούλιο για ομάδα Ν.Π.Δ.Δ. ανάλογα με τις ανάγκες. Τα Τριμελή Ειδικά Υπηρεσιακά Συμβούλια συγκροτούνται από ένα μέλος του ΑΣΕΠ ως πρόεδρο, τον προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης ή της Διεύθυνσης Διοικητικού/ Προσωπικού του φορέα στον οποίο συνιστώνται, ως εισηγητή, και ένα προϊστάμενο άλλης Γενικής Διεύθυνσης ή Διεύθυνσης του ίδιου φορέα, με τους αναπληρωτές τους. Τα Τριμελή Ειδικά Υπηρεσιακά Συμβούλια που συγκροτούνται στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις είναι αρμόδια για τους μόνιμους υπαλλήλους και τους υπαλλήλους με σχέση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' και Β' βαθμού και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου αυτών. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών μπορεί να συγκροτείται για έναν ή περισσότερους ΟΤΑ διακριτό τριμέλες Ειδικό Υπηρεσιακό Συμβούλιο ανάλογα με τις ανάγκες. Σε περίπτωση που συγκροτείται τριμέλες Ειδικό Υπηρεσιακό Συμβούλιο για περισσότερα ΝΠΔΔ ή ΟΤΑ οι προϊστάμενοι της Γενικής Διεύθυνσης ή της Διεύθυνσης Διοικητικού/ Προσωπικού προέρχονται από το μεγαλύτερο σε αριθμό προσωπικού ΝΠΔΔ ή ΟΤΑ που υπάγεται σε αυτά.

Εάν δεν είναι δυνατή η συγκρότηση Τριμελούς Ειδικού Υπηρεσιακού Συμβουλίου στον φορέα, λόγω έλλειψης Διεύθυνσης Διοικητικού/ Προσωπικού ή άλλης Διεύθυνσης, η αποτίμηση των προσόντων διενεργείται από το Τριμελές Ειδικό Υπηρεσιακό Συμβούλιο του εποπτευόμενου φορέα.

Δ. Κατ' εξαίρεση της παραγράφου 2 δεν τίθεται σε διαθεσιμότητα:

αα) υπάλληλος που είναι ανάπηρος σε ποσοστό τουλάχιστον 67% ή πολύτεκνος κατά την έννοια των παραγράφων 1 έως 3 του άρθρου πρώτου του ν. 1910/1944 (Α' 229), εφόσον τα τέκνα, που ορίζονται στις προαναφερόμενες διατάξεις του ν. 1910/1944, συνοικούν με αυτόν και ανήκουν στην κατηγορία των εξαρτώμενων μελών σύμφωνα με τον Κ.Φ.Ε., όπως ισχύει.

ββ) υπάλληλος του οποίου ο σύζυγος ή η σύζυγος ή τέκνο που ανήκει στην κατηγορία των εξαρτώμενων μελών σύμφωνα με τον Κ.Φ.Ε., και συνοικεί με αυτόν, έχει αναπηρία σε ποσοστό τουλάχιστον 67%.

γγ) υπάλληλος ο οποίος, δυνάμει νόμου ή δικαστικής αποφάσεως ασκεί κατ' αποκλειστικότητα τη γονική μέριμνα τέκνου, που συνοικεί με αυτόν και ανήκει στην κατηγορία των εξαρτώμενων μελών σύμφωνα με τον Κ.Φ.Ε., όπως ισχύει

δδ) υπάλληλος του οποίου ο σύζυγος ή η σύζυγος τίθεται σε διαθεσιμότητα δυνάμει του παρόντος νόμου.

Ε.Η διαδικασία αποτίμησης των προσόντων, τα αναγκαία δικαιολογητικά, ο αριθμός των μορίων που αντιστοιχούν στα επιμέρους κριτήρια μεταξύ των οποίων λαμβάνεται υπόψη και ο τρόπος εισαγωγής στους φορείς της παρ. 1, τα λοιπά ειδικότερα θέματα της αποτίμησης των προσόντων και τα ζητήματα λειτουργίας των Τριμελών Ειδικών Υπηρεσιακών Συμβουλίων καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

ΣΤ. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού μπορεί να ορίζονται πρόσθετα ειδικά κριτήρια, ή να διαφοροποιείται η μοριοδότηση των γενικών κριτηρίων ανάλογα με το είδος της δραστηριότητας του οικείου φορέα.

3. Η παράγραφος 2 του άρθρου 101 του ν. 3528/2007 αντικαθίσταται ως εξής:
«2. Η διαθεσιμότητα διαρκεί οκτώ (8) μήνες μετά την πάροδο των οποίων ο υπάλληλος απολύεται.»
4. Η παράγραφος 2 του άρθρου 105 του ν. 3584/2007 αντικαθίσταται ως εξής:
«2. Η διαθεσιμότητα διαρκεί οκτώ (8) μήνες μετά την πάροδο των οποίων ο υπάλληλος απολύεται.»
5. Η περίπτωση 2 της υποπαραγράφου Ζ2 της παραγράφου Ζ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η διαθεσιμότητα της προηγούμενης περίπτωσης διαρκεί οκτώ (8) μήνες και στον υπάλληλο καταβάλλονται τα τρία τέταρτα των αποδοχών του, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.»
6. Οι διατάξεις των παραγράφων 3, 4 και 5 έχουν εφαρμογή για τους τιθέμενους σε διαθεσιμότητα μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Άρθρο 91 **Κινητικότητα**

1. Η περ.1 της υποπαραγράφου Ζ.1 της παραγράφου Ζ του άρθρου πρώτου του ν.4093/2012 αντικαθίσταται ως εξής:
«Επιτρέπεται: α) η μετάταξη μόνιμων πολιτικών υπαλλήλων και η μεταφορά υπαλλήλων με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου που υπηρετούν σε υπηρεσίες, κεντρικές και περιφερειακές, του Δημοσίου, των ανεξάρτητων αρχών, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) πρώτου και δεύτερου βαθμού και των λοιπών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) και β) η μεταφορά υπαλλήλων που διατηρούν τη δημοσιοϋπαλληλική τους ιδιότητα των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) που ανήκουν στο δημόσιο τομέα σε άλλες υπηρεσίες του Δημοσίου, ανεξάρτητων αρχών, Ο.Τ.Α. πρώτου και δεύτερου βαθμού και των λοιπών Ν.Π.Δ.Δ. όταν επιβάλλεται από το συμφέρον της υπηρεσίας υποδοχής, ιδίως για την κάλυψη άμεσων υπηρεσιακών αναγκών και την καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού. Η μετάταξη ή μεταφορά του υπαλλήλου πρέπει να ανταποκρίνεται στην εργασιακή φυσιογνωμία του όπως δεξιότητες, ή επιδόσεις, ηθικές αμοιβές, πειθαρχικές ποινές, τις μακρόχρονες ή συστηματικά επαναλαμβανόμενες αναρρωτικές άδειες ή αδικαιολόγητες απουσίες, λαμβανομένων

υπόψη των περιγραμμάτων θέσεων, εφόσον υπάρχουν, και των τυχόν αιτήσεων προτίμησης.

Προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου μπορεί να μεταφέρεται για τον ίδιο λόγο σε Ν.Π.Ι.Δ. του δημόσιου τομέα. Για την εφαρμογή της παρούσας υποπαραγράφου, ως δημόσιος τομέας νοείται αυτός που έχει οριοθετηθεί με το άρθρο 1 παρ. 6 του ν. 1256/1982, όπως ίσχυε πριν τη θέση σε ισχύ του άρθρου 51 του ν. 1892/1990, συμπεριλαμβανομένων όλων των φορέων που απαριθμούνται ειδικότερα στο άρθρο 14 παρ. 1 του ν. 2190/1994 και μη εξαιρουμένων των περιπτώσεων που απαριθμούνται στην παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου, όπως ισχύει μετά την αντικατάσταση του με το άρθρο 1 του ν. 3812/2009. Τα νομικά πρόσωπα του Κεφαλαίου Β` όπως αυτά ορίζονται στην παρ. 5 του άρθρου 1 του ν. 3429/2005 δεν καταλαμβάνονται από τις διατάξεις της παρούσας υποπαραγράφου.

Η μετάταξη ή μεταφορά των υπαλλήλων της προηγούμενης παραγράφου είναι υποχρεωτική και γίνεται χωρίς αίτηση τους σε υφιστάμενες κενές θέσεις ή σε θέσεις που συστήνονται με την πράξη μετάταξης ή μεταφοράς στον κλάδο ή στην ειδικότητα στους οποίους μετατάσσεται ή μεταφέρεται ο υπάλληλος. Οι μετατασσόμενοι ή μεταφερόμενοι πρέπει να κατέχουν τα τυπικά προσόντα του κλάδου ή της ειδικότητας των θέσεων στις οποίες μετατάσσονται ή μεταφέρονται. Η μετάταξη ή μεταφορά μπορεί να διενεργείται και σε κενή ή συνιστώμενη θέση συναφούς ή παρεμφερούς κλάδου ή ειδικότητας, της ίδιας ή ανώτερης κατηγορίας, εφόσον ο υπάλληλος κατέχει τα τυπικά προσόντα του κλάδου ή της ειδικότητας στον οποίο μετατάσσεται ή μεταφέρεται. Εφόσον ο υπάλληλος συναινεί, η μετάταξη ή μεταφορά του μπορεί να γίνεται και σε κλάδο κατώτερης κατηγορίας. Η μετάταξη εκπαιδευτικού μπορεί να διενεργείται και σε κενή ή συνιστώμενη θέση μη συναφούς κλάδου ίδιας κατηγορίας.

Σε περίπτωση μετάταξης ή μεταφοράς υπαλλήλων σε συνιστώμενες θέσεις και για όσο χρόνο υφίστανται αυτές δεν πληρούνται ίσος αριθμός θέσεων μόνιμου ή με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου προσωπικού των οικείων φορέων υποδοχής.»

2. Η περ. 4 της υποπαραγράφου Ζ.1 της παραγράφου Ζ του άρθρου πρώτου του ν.4093/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο αρμόδιος Υπουργός ή ο Πρόεδρος Ανεξάρτητης Αρχής γνωστοποιεί τις κενές θέσεις κατά κατηγορίες, κλάδους ή και ειδικότητες και το πλεονάζον προσωπικό σύμφωνα με την παράγραφο 2 του προηγούμενου άρθρου, όπως προκύπτουν από τις εκθέσεις αξιολόγησης και τα σχέδια στελέχωσης των φορέων στο τριμελές συμβούλιο του άρθρου 5 παρ. 3 του ν. 4024/2011.

Εντός δέκα ημερών από τη σχετική εντολή του Υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης το τριμελές συμβούλιο του άρθρου 5 παρ. 3 του ν. 4024/2011 γνωμοδοτεί για τον αριθμό και τα απαιτούμενα προσόντα των υπαλλήλων κατά κατηγορίες, κλάδους ή και ειδικότητες που θα μετακινηθούν στους φορείς υποδοχής κατά σειρά προτεραιότητας.

Ακολούθως, ο Υπουργός Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, εκδίδει σχετική ανακοίνωση, λαμβάνοντας υπόψη τη γνωμοδότηση του τριμελούς

συμβουλίου, τις ανάγκες των φορέων και τις προτεραιότητες πολιτικής στελέχωσης, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και με την οποία καθορίζονται οι θέσεις που θα καλυφθούν, τα προσόντα των υπάλληλων που απαιτούνται, σύμφωνα με τα οικεία περιγράμματα θέσεων, εφόσον υπάρχουν, για τους κλάδους ή τις ειδικότητες στους οποίους πρόκειται να μεταταχθούν ή μεταφερθούν, η οποία αποστέλλεται στους φορείς προέλευσης και υποδοχής.

Με την ανακοίνωση ορίζεται αποκλειστική προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από τη δημοσίευσή της εντός της οποίας οι ενδιαφερόμενοι υπάλληλοι υποβάλλουν αίτηση μετάταξης/μεταφοράς, καθορίζοντας τη σειρά προτίμησης των φορέων που επιθυμούν να μεταταχθούν, συνοδευόμενη από πιστοποιητικό υπηρεσιακής κατάστασης που εκδίδεται από τη Δ/νση Διοικητικού/Προσωπικού του φορέα προέλευσης και από το οποίο προκύπτει η αποτίμηση των προσόντων των υπαλλήλων, μετά τον έλεγχο της νομιμότητας πρόσληψης και των πιστοποιητικών και στοιχείων που συγκροτούν το προσωπικό μητρώο του υπαλλήλου. Υπάλληλοι των οποίων η διαδικασία πρόσληψης και τα ως άνω πιστοποιητικά και στοιχεία του υπηρεσιακού τους φακέλου ελέγχονται ως μη νόμιμα, στερούνται του δικαιώματος μετάταξης ή μεταφοράς.

Το τριμελές συμβούλιο του φορέα υποδοχής εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των αιτήσεων επιλέγει τους υπαλλήλους που θα μεταταχθούν ή μεταφερθούν σε αυτόν και καθορίζει τη σειρά προτεραιότητάς τους, σύμφωνα με την αποτίμηση των προσόντων τους και το περίγραμμα της θέσης εφόσον υπάρχει στην οποία θα μεταταχθούν ή μεταφερθούν. Το τριμελές συμβούλιο λαμβάνει υπόψη την εργασιακή τους φυσιογνωμία, την εκπαίδευσή τους, τη διοικητική και εργασιακή τους εμπειρία και τα λοιπά στοιχεία του προσωπικού μητρώου τους. Σε περίπτωση ισοβαθμίας μεταξύ των υπαλλήλων λαμβάνεται υπόψη η οικογενειακή κατάσταση του υπαλλήλου. Το τριμελές συμβούλιο μπορεί να καλεί τους ενδιαφερόμενους υπαλλήλους σε συνέντευξη με σκοπό την αξιολόγηση των ικανοτήτων και της προσωπικότητάς. Η συνέντευξη δίνεται σε δημόσια συνεδρίαση της επιτροπής, και σε αυτήν τηρούνται μαγνητοφωνημένα πρακτικά. Με απόφαση του Υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης καθορίζονται θέματα που αφορούν τη διαδικασία επιλογής των αιτούντων υπαλλήλων, τη λειτουργία του τριμελούς συμβουλίου, την εξειδίκευση και τη μοριοδότηση των κριτηρίων επιλογής και κατάταξης των υπαλλήλων, τη διαδικασία και το περιεχόμενο της συνέντευξης και κάθε άλλο αναγκαίο συναρτώμενο με τα ως άνω ζητήματα.

Σε περίπτωση δυνατότητας υποβολής αίτησης σε περισσότερους φορείς υποδοχής, τα οικεία τριμελή συμβούλια αποστέλλουν τους πίνακες επιλογής στο Τριμελές Συμβούλιο του άρθρου 5 της παρ. 3 του ν. 4024/2011, το οποίο καταρτίζει ενιαίο για όλους τους φορείς Πίνακα Διάθεσης. Η επιλεγείσα σειρά προτεραιότητας των φορέων υποδοχής είναι δεσμευτική για τον υπάλληλο.

Για τη μετάταξη ή μεταφορά των υπαλλήλων εκδίδεται απόφαση του οικείου οργάνου διοίκησης του φορέα υποδοχής που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.»

Άρθρο 92

Μεταφορά αρμοδιοτήτων της Διεύθυνσης Κρατικών Αυτοκινήτων

Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

Μεταφέρονται οι αρμοδιότητες, οι οποίες ασκούνταν από τα Τμήματα Κίνησης και Επισκευών της Δ/νσης Κρατικών Αυτοκινήτων του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, ως εξής:

A. Η αρμοδιότητα της εξυπηρέτησης των αναγκών μετακίνησης κυβερνητικών προσώπων, επισήμων, επικεφαλής οργανισμών και λοιπών προσώπων, όπως καθορίζονται από την ΚΥΑ 129/2534/2010 (ΦΕΚ 108β') των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών «Καθορισμός δικαιούχων χρήσης ανώτατου ορίου κυβισμού Κρατικών Αυτοκινήτων και άλλες ρυθμίσεις σχετικά με τα Κρατικά Αυτοκίνητα», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, καθώς και ο έλεγχος της σύννομης τήρησης καθηκόντων και υποχρεώσεων των οδηγών κρατικών αυτοκινήτων και κάθε άλλο σχετικό με την εξασφάλιση της κίνησης ζήτημα, ασκείται πλέον από τις οικείες υπηρεσίες διοίκησης των Υπουργείων ή Φορέων στους οποίους ανήκουν τα πρόσωπα που αναφέρονται στην ως άνω ΚΥΑ. Η εξυπηρέτηση των αναγκών μετακίνησης των τέως προέδρων κοινοβουλευτικών κυβερνήσεων που έλαβαν ψήφο εμπιστοσύνης από τη Βουλή των Ελλήνων, καθώς και των τέως προέδρων δημοκρατικών κυβερνήσεων και των συζύγων αποβιωσάντων Πρωθυπουργών που κατά τις διατάξεις της παραγράφου 3, του άρθρου 15 της ανωτέρω ΚΥΑ εξυπηρετούνταν με υπηρεσιακά αυτοκίνητα του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, συνεχίζει να ασκείται από το Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

B. Στο Υπουργείο Εξωτερικών μεταφέρεται η αρμοδιότητα της διάθεσης αυτοκινήτων και οδηγών για την εξυπηρέτηση των αναγκών μετακίνησης ξένων επισήμων, καθώς και του ελέγχου της σύννομης τήρησης καθηκόντων και υποχρεώσεων των οδηγών κρατικών αυτοκινήτων.

Άρθρο 93

Κατάργηση ειδικότητας οδηγών και τεχνικού προσωπικού της Διεύθυνσης Κρατικών Αυτοκινήτων Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

A. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται οι οργανικές ή προσωποπαγείς θέσεις του μόνιμου και με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου κατηγορίας Δευτεροβάθμιας ή Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης, κλάδων ή ειδικοτήτων Οδηγών και Τεχνικού προσωπικού των υφιστάμενων Τμημάτων Κίνησης και Επισκευών της Διεύθυνσης Κρατικών Αυτοκινήτων του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης. Το προσωπικό που κατέχει τις θέσεις αυτές από τη δημοσίευση του παρόντος τίθεται σε διαθεσιμότητα σύμφωνα με τις διατάξεις της υποπαραγράφου Ζ. 2 της παραγράφου Ζ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012.

Το ως άνω προσωπικό μπορεί να μεταταγεί ή να μεταφερθεί σύμφωνα με τη διαδικασία που περιγράφεται στην υποπαραγράφο Ζ.1 της παραγράφου Ζ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012.

Δεν τίθεται σε διαθεσιμότητα:

α) υπάλληλος που είναι ανάπηρος σε ποσοστό τουλάχιστον 67% ή πολύτεκνος κατά την έννοια των παραγράφων 1 έως 3 του άρθρου πρώτου του ν. 1910/1944 (Α' 229), εφόσον τα τέκνα, που ορίζονται στις προαναφερόμενες διατάξεις του ν. 1910/1944, συνοικούν με αυτόν και ανήκουν στην κατηγορία των εξαρτώμενων μελών σύμφωνα με τον Κ.Φ.Ε., όπως ισχύει.

β) υπάλληλος του οποίου ο σύζυγος ή η σύζυγος ή τέκνο που ανήκει στην κατηγορία των εξαρτώμενων μελών σύμφωνα με τον Κ.Φ.Ε., και συνοικεί με αυτόν, έχει αναπηρία σε ποσοστό τουλάχιστον 67%.

γ) υπάλληλος ο οποίος, δυνάμει νόμου ή δικαστικής αποφάσεως ασκεί κατ' αποκλειστικότητα τη γονική μέριμνα τέκνου, που συνοικεί με αυτόν και ανήκει στην κατηγορία των εξαρτώμενων μελών σύμφωνα με τον Κ.Φ.Ε., όπως ισχύει

δ) υπάλληλος του οποίου ο σύζυγος ή η σύζυγος τίθεται σε διαθεσιμότητα δυνάμει του παρόντος νόμου.

Οι υπάλληλοι που πληρούν τις προϋποθέσεις των περιπτώσεων α - δ μετατάσσονται αυτοδικαίως από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου σε συνιστώμενες προσωποπαγείς θέσεις ειδικότητας αντίστοιχης με το βασικό τίτλο σπουδών που κατέχουν στο Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

Β. Με την έκδοση των πράξεων μετάταξης ή μεταφοράς αίρεται αυτοδίκαια το καθεστώς της διαθεσιμότητας.

Άρθρο 94

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, και του οικείου Υπουργού, καθορίζονται οι διαδικασίες διαγραφής του στόλου των οχημάτων του Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και εγγραφής τους στο εκάστοτε Υπουργείο ή Φορέα στον οποίο ανήκει το κατά περίπτωση εξυπηρετούμενο πρόσωπο, καθώς και κάθε άλλο σχετικό με το προηγούμενο άρθρο ζήτημα.
2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη καθορίζονται οι διαδικασίες παραχώρησης του εξοπλισμού του Συνεργείου στο Υπουργείο Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη.
3. Κάθε διάταξη που ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα του παρόντος Κεφαλαίου καταργείται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΓΕΙΑΣ

ΠΟΙΝΕΣ ΠΑΡΑΒΑΤΙΚΩΝ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΜΠΟΡΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΦΑΡΜΑΚΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 95

Ποινές φαρμακοποιών και κατόχων άδειας κυκλοφορίας σκευασμάτων

1. Στο άρθρο 12 του ν.δ. 96/1973 (Α' 172), προστίθεται παράγραφος 4 που έχει ως εξής:

«4. Οι κάτοχοι άδειας χονδρικής πώλησης φαρμάκων κατά τη διάθεση των φαρμάκων υποχρεούνται να αναγράφουν στα απαιτούμενα παραστατικά και τον πολυμήφιο κωδικό που έχει λάβει το φάρμακο από τον Ε.Ο.Φ. (Barcode φαρμάκου). Αν διαπιστωθεί παραβίαση της ως άνω υποχρέωσης επιβάλλεται χρηματικό πρόστιμο πέντε χιλιάδες (5.000) έως εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ ανάλογα με τη συχνότητα και τη βαρύτητα αυτής».

2. Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 12Α του ν.δ. 96/1973 (Α' 172), όπως προστέθηκε με το άρθρο 15 του ν.3580/2007 (Α' 134), προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Αν υπάρξει έλλειψη φαρμάκου και αυτή οφείλεται σε παραβίαση των υποχρεώσεων του κατόχου άδειας χονδρικής πώλησης ή του κατόχου άδειας κυκλοφορίας (Κ.Α.Κ.), επιβάλλεται, με απόφαση του Υπουργού Υγείας σωρευτικά με τις λοιπές προβλεπόμενες νόμιμες κυρώσεις, χρηματικό πρόστιμο στον εκάστοτε υπεύθυνο τριάντα χιλιάδες (30.000) έως ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ ανάλογα με τη βαρύτητα της παράβασης».

3. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 12Α του ν.δ. 96/1973 (Α' 172), όπως προστέθηκε με το άρθρο 15 του ν.3580/2007 (Α' 134), αντικαθίσταται ως εξής:

«Τα στοιχεία της ταινίας γνησιότητας των εξαγόμενων φαρμάκων καταχωρούνται σε πραγματικό χρόνο, με ευθύνη των κατόχων άδειας χονδρικής πώλησης φαρμάκων, ηλεκτρονικά στη Βάση Δεδομένων του Ε.Ο.Φ. Αν διαπιστωθεί παραβίαση της ως άνω υποχρέωσης επιβάλλεται χρηματικό πρόστιμο εκατό χιλιάδες (100.000) έως ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ, ανάλογα με τη συχνότητα και τη βαρύτητα αυτής».

4. Στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 12Α του ν.δ. 96/1973 (Α' 172), όπως προστέθηκε με το άρθρο 15 του ν.3580/2007 (Α' 134), προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Οι κάτοχοι άδειας χονδρικής πώλησης φαρμάκων, μετά την απαγόρευση, λόγω ελλείψεων, των εξαγωγών συγκεκριμένων φαρμάκων, οφείλουν να δηλώσουν στην ιστοσελίδα του Ε.Ο.Φ. τα αποθέματά τους για τα φάρμακα αυτά και να τα διαθέτουν άμεσα στην αγορά σε πρώτη ζήτηση. Σε όποιον, παρά την απαγόρευση του προηγούμενου εδαφίου, εξάγει ή συλλέγει φάρμακα προς εξαγωγή επιβάλλεται πρόστιμο ύψους εκατό χιλιάδες (100.000) έως ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ ανάλογα με τη βαρύτητα της παράβασης, σωρευτικά με τις λοιπές προβλεπόμενες κυρώσεις».

5. Η παράγραφος 12 του άρθρου 19 του ν.δ.96/1973 (Α'172), αντικαθίσταται ως εξής:

«12. Τα διοικητικά πρόστιμα επιβάλλονται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, ύστερα από απλή γνώμη του Δ.Σ. του Ε.Ο.Φ. και εισπράττονται κατά τις διατάξεις του Κώδικα

Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων. Οι ανακλήσεις των αδειών κυκλοφορίας επιβάλλονται με απόφαση του Δ.Σ. του Ε.Ο.Φ. Οι στερήσεις των αδειών άσκησης επαγγέλματος επιβάλλονται, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά από άλλες διατάξεις, με απόφαση του Υπουργού Υγείας, ύστερα από γνωμάτευση του οικείου πειθαρχικού συμβουλίου. Η ανάκληση αδειας λειτουργίας φαρμακείου και φαρμακαποθήκης γίνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας κατόπιν εισηγήσεως του Δ.Σ. του Ε.Ο.Φ. Οι δημοσιεύσεις και ανακοινώσεις των κυρώσεων γίνονται με απόφαση του Δ.Σ. του Ε.Ο.Φ.».

6. Στο τέλος της παρ. 4 του άρθρου 27 του ν.1316/1983 (Α' 3), προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Οι Κάτοχοι Αδειών Κυκλοφορίας (Κ.Α.Κ.) φαρμακευτικών σκευασμάτων υποχρεούνται να δηλώνουν τα στοιχεία των απογραφικών δελτίων της ταινίας γνησιότητας στο Σύστημα Ηλεκτρονικής Υποβολής του Ε.Ο.Φ. σε πραγματικό χρόνο. Παραβίαση της υποχρέωσης αυτής επισύρει για τους Κ.Α.Κ. χρηματικό πρόστιμο τριάντα χιλιάδες (30.000) έως τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ, ανάλογα με τη συχνότητα και τη βαρύτητα αυτής».

7. Οι αδειούχοι φαρμακοποιοί που διατηρούν φαρμακεία απαγορεύεται να διαθέτουν μέσω του διαδικτύου φάρμακα ή φαρμακευτικά προϊόντα, συνταγογραφούμενα ή μη, των οποίων η διάθεση έχει ανατεθεί αποκλειστικά και μόνον στα λειτουργούντα φαρμακεία.

Στους παραβάτες της διάταξης του προηγούμενου εδαφίου επιβάλλονται σωρευτικά α) οι κυρώσεις του άρθρου 458 του Ποινικού Κώδικα και β) χρηματικό πρόστιμο είκοσι χιλιάδες (20.000) έως εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ, με απόφαση του Δ.Σ. του Ε.Ο.Φ.

Όποιος χωρίς να έχει τα από το νόμο προβλεπόμενα προσόντα και την σχετική αδειοδότηση από τις αρμόδιες αρχές, πωλεί φάρμακα ή φαρμακευτικά προϊόντα αντιποιούμενος έργο φαρμακοποιού, τιμωρείται με χρηματικό πρόστιμο τριάντα χιλιάδες (30.000) έως πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ και σε περίπτωση υποτροπής από πενήντα χιλιάδες (50.000) έως διακόσιες χιλιάδες (200.000) ευρώ με απόφαση του Δ.Σ. του Ε.Ο.Φ. Οι ανωτέρω ποινές επιβάλλονται σωρευτικά με οποιοδήποτε άλλη προβλεπόμενη ποινή.

Τα φαρμακεία λειτουργούν υπό τη διαρκή παρουσία και επίβλεψη πτυχιούχου φαρμακοποιού. Εφόσον, κατόπιν ελέγχου των αρμοδίων ελεγκτικών οργάνων, διαπιστωθεί ότι φαρμακείο δε λειτουργεί υπό την παρουσία και επίβλεψη πτυχιούχου φαρμακοποιού, επιβάλλεται στον κάτοχο της άδειας λειτουργίας του φαρμακοποιού χρηματικό πρόστιμο πέντε χιλιάδες (5.000) έως τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ, με απόφαση του Δ.Σ. του Ε.Ο.Φ., ανάλογα με τη σοβαρότητα και τη συχνότητα της παράβασης.

8. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 4 του π.δ. 121/2008 (Α' 183), αντικαθίσταται ως εξής:

«Η συνταγή απαραίτητα συνοδεύεται από το βιβλιάριο υγείας του ασφαλισμένου, στο οποίο ο φαρμακοποιός ελέγχει την καταχώρηση των φαρμάκων και σημειώνει την εκτέλεση με σφραγίδα και υπογραφή».

9. Η περίπτωση β' της παραγράφου 15 του άρθρου 4 του π.δ. 121/2008 (Α' 183), αντικαθίσταται ως εξής:

«β. Προσωρινό αποκλεισμό του φαρμακείου από την εκτέλεση των συνταγών του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. για διάστημα από τρεις (3) μήνες έως δύο (2) έτη».

10. Μετά το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης γ' της παραγράφου 15 του άρθρου 4 του π.δ.121/2008 (Α' 183) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Οι ως άνω κυρώσεις, επιβάλλονται υποχρεωτικά από το Γενικό Επιθεωρητή της Υ.Π.Ε.Δ.Υ.Φ.Κ.Α., κατόπιν εισήγησης της αρμόδιας Διεύθυνσης, σε περίπτωση που, κατόπιν διενέργειας ελέγχου, διαπιστωθεί πώληση φαρμακευτικών ιδιοσκευασμάτων από φαρμακείο σε φαρμακαποθήκη, με την επιφύλαξη των αποκλειστικά οριζόμενων στο νόμο συγκεκριμένων περιπτώσεων, όπου υπό ειδικές προϋποθέσεις είναι επιτρεπτή η επιστροφή φαρμάκων από φαρμακείο σε φαρμακαποθήκη».

11. Μετά την περίπτωση γ' της παραγράφου 15 του άρθρου 4 του π.δ.121/2008 (Α' 183), προστίθεται περίπτωση δ' ως εξής :

«δ. Αν κατά τη διάρκεια του ελέγχου προκύπτουν σοβαρές ενδείξεις οικονομικής ζημίας του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., το Διοικητικό Συμβούλιο αυτού, δύναται, κατόπιν πρότασης του Γενικού Επιθεωρητή της ΥΠΕΔΥΦΚΑ να αποφασίσει την αναστολή της μεταξύ του φαρμακοποιού και του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. σύμβασης για όσο διάστημα διαρκεί η επιθεώρηση.».

12. Το δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης εε της παραγράφου 15 του άρθρου 4 του π.δ. 121/2008 (Α' 183) αντικαθίσταται ως εξής:

«Μετά την παρέλευση της άνω προθεσμίας, ο Γενικός Επιθεωρητής της ΥΠ.Ε.Δ.Υ.Φ.Κ.Α., επιβάλλει, ανεξάρτητα από τις λοιπές κυρώσεις, προσωρινό αποκλεισμό του φαρμακείου από την εκτέλεση των συνταγών του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. για χρονικό διάστημα από πέντε (5) ημέρες έως δώδεκα (12) μήνες».

Άρθρο 96

Ποινές συμβεβλημένων ιατρών και παρόχων υπηρεσιών υγείας

1. Η περίπτωση δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του π.δ. 121/2008 (Α' 183), αντικαθίσταται ως εξής:

«δ. Να ελέγχουν το βιβλιάριο υγείας και να διαπιστώνουν εάν το πρόσωπο που προσέρχεται για εξέταση ταυτίζεται με αυτό που αναγράφεται ή εικονίζεται στο βιβλιάριο υγείας και να αναγράφουν στο βιβλιάριο υγείας του ασφαλισμένου τη συνιστώμενη αγωγή.»

2. Η περίπτωση ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του π.δ. 121/2008 (Α' 183), αντικαθίσταται ως εξής:

«ε. Να εξετάζουν τον ασφαλισμένο πριν χορηγήσουν τη συνταγή και να συνταγογραφούν ιδιοσκευάσματα φαρμακευτικής δράσης σχετικής με τη νόσο και μόνο για νοσήματα της

ειδικότητας τους και εντός εγκεκριμένων ενδείξεων. Οι συνταγογράφοι ιατροί είναι αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ορθή και σύννομη συνταγογράφηση κατά τις διατάξεις του παρόντος διατάγματος.».

3. Το δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης ια' της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του π.δ. 121/2008 (Α' 183), αντικαθίσταται ως εξής :
«Η παράβαση αυτή συνεπάγεται και την πειθαρχική δίωξη του ιατρού από τα αρμόδια πειθαρχικά όργανα και τη διακοπή της σύμβασης με τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ.».
4. Η περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 4 του π.δ. 121/2008 (Α' 183), αντικαθίσταται ως εξής:
«γ. Να εξυπηρετούν τους ασφαλισμένους και να παρέχουν κάθε αναγκαία πληροφορία που έχει σχέση με τα φάρμακα, τα οποία παραδίδουν σε αυτούς. Ιδιαίτερα, όσον αφορά τα σκευάσματα του καταλόγου συνταγογραφούμενων και αποζημιούμενων από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. φαρμάκων, να έχουν προς διάθεση και να χορηγούν στους ασφαλισμένους το φαρμακευτικό σκεύασμα που συνεπάγεται για εκείνους την ελάχιστη συμμετοχή. Αν ο ασθενής επιλέγει φάρμακο για το οποίο υφίσταται περαιτέρω οικονομική επιβάρυνση πέραν της βασικής συμμετοχής, να τον ενημερώνουν για την εναλλακτική οικονομικότερη επιλογή και να λαμβάνουν τη συγκατάθεσή του για τη χορήγηση του ακριβότερου φαρμακευτικού σκευάσματος.».
5. Το τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 4 του π.δ.121/2008 (Α' 183), αντικαθίσταται ως εξής:
«Τον αριθμό μητρώου κοινωνικής ασφάλισης (Α.Μ.Κ.Α.)».
6. Το δωδέκατο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 4 του ΠΔ. 121/2008 (Α' 183), αντικαθίσταται ως εξής:
«Την καταχώρηση στο βιβλιάριο υγείας της συνιστώμενης αγωγής με σφραγίδα και υπογραφή ιατρού, ακριβώς όπως έχει συνταγογραφηθεί στην ηλεκτρονική συνταγή.».
7. Η υποπερίπτωση α) της περίπτωσης Ε` της παραγράφου 1 του άρθρου 32 του ν. 3846/2010 (Α` 66), όπως έχει αντικατασταθεί με το άρθρο 80 παρ. 7 του ν. 3996/2011 (Α' 170) αντικαθίσταται ως εξής:

«α) για τα διαγνωστικά εργαστήρια ως πρόστιμο κμμαινόμενο, ανάλογα με τη συχνότητα και τη σοβαρότητα αυτής, από πενήντα τοις εκατό (50%) επί της αξίας των παραπεμπτικών του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. που εκτελέστηκαν από το διαγνωστικό εργαστήριο τον τελευταίο πριν από τον έλεγχο μήνα έως το είκοσι τοις εκατό (20%) της συνολικής ετήσιας αξίας των παραπεμπτικών του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. που εκτελέστηκαν το τελευταίο πριν από τον έλεγχο έτος, για κάθε παράβαση των υποχρεώσεών του, όπως αυτές καθορίζονται από τον ενιαίο κανονισμό παροχών υγείας του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. ή τους όρους των συμβάσεων.».

8. Η υποπερίπτωση β) της περίπτωσης Ε` της παραγράφου 1 του άρθρου 32 του ν. 3846/2010 (Α' 66), όπως έχει αντικατασταθεί με το άρθρο 80 παρ. 7 του ν. 3996/2011 (Α' 170), αντικαθίσταται ως εξής:
«β) για τις ιδιωτικές κλινικές, πρόστιμο κυμαινόμενο από τριάντα χιλιάδες (30.000) έως ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ ανάλογα με τη συχνότητα και τη βαρύτητα της παράβασης».
9. Η περίπτωση η του άρθρου 21 του ν. 3918/2011 (Α' 31), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:
«η. παραγγέλλει στην ΥΠ.Ε.Δ.Υ.Φ.Κ.Α. τη διενέργεια τακτικών επιθεωρήσεων και ελέγχων στις οργανικές μονάδες του Οργανισμού».
10. Στο τέλος της παραγράφου 10 του άρθρου 80 του ν.3996/2011 (Α' 170), όπως ισχύει, προστίθεται εδάφιο ως εξής:
«Για όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις επιβάλλονται είτε επίπληξη είτε χρηματικές κυρώσεις που δύναται να ανέρχονται από δέκα χιλιάδες (10.000) έως τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ, με κριτήριο τη σοβαρότητα και την επανάληψη της παράβασης».

Άρθρο 97 **Ποινές συμβεβλημένων φυσιοθεραπευτών**

Στην παράγραφο 1 του άρθρου 32 του ν.3846/2010 (Α'66), όπως ισχύει, προστίθεται υποπαράγραφος ΣΤ ως εξής :

«ΣΤ. Σε Φυσιοθεραπευτή που χρεώνει πλασματική θεραπεία στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ, επιβάλλεται πρόστιμο από πέντε χιλιάδες (5.000) έως τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ και διακόπτεται οριστικά η σύμβασή του με τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ, με απόφαση του Γενικού Επιθεωρητή της ΥΠ.Ε.Δ.Υ.Φ.Κ.Α κατόπιν σχετικής πρότασης της αρμόδιας Διεύθυνσης, μετά από κλήση για παροχή εγγράφων εξηγήσεων που υποβάλλονται σε πέντε (5) εργάσιμες ημέρες από την κοινοποίηση της σχετικής κλήσης.

Κατά της απόφασης του Γενικού Επιθεωρητή ασκείται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριάντα (30) ημερών ενδικοφανής προσφυγή ενώπιον της Επιτροπής Ενοστάσεων της παραγράφου 4 του άρθρου 18 του ν. 3846/2010 (Α' 66). Εάν η Επιτροπή Ενοστάσεων δεν αποφανθεί επί της ασκηθείσας ενδικοφανούς προσφυγής εντός αποκλειστικής προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την ημερομηνία άσκησης της, θεωρείται ότι την απέρριψε. Η προθεσμία για την άσκηση της ενδικοφανούς προσφυγής και η άσκηση της δεν αναστέλλουν την εκτέλεση της απόφασης του Γενικού Επιθεωρητή, μέχρι την έκδοση της απόφασης από την Επιτροπή Ενοστάσεων. Οι αποφάσεις της Επιτροπής Ενοστάσεων είναι άμεσα εκτελεστές.».

Άρθρο 98 **Ποινές Ιατρών Ε.Σ.Υ.**

Η παράγραφος 5 του άρθρου 77 του ν. 2071/92 (Α'123) αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Στα αδικήματα της παρ. 1 περ. α και β του άρθρου αυτού, ο ιατρός τιμωρείται υποχρεωτικώς με ποινή οριστικής παύσης και σωρευτικά με ποινή προστίμου, από 5.000 μέχρι 30.000 ευρώ για την α' περίπτωση και το ποσό του ανταλλάγματος προσαυξημένο επί 50 φορές για την β' περίπτωση».

Άρθρο 99 **Πειθαρχικά Συμβούλια Ιατρικών Συλλόγων**

1. Το άρθρο 63 του β.δ. της 11^{ης} Οκτωβρίου/7^{ης} Νοεμβρίου 1957 (Α' 225), αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Σε κάθε Σύλλογο συγκροτείται Πειθαρχικό Συμβούλιο για την εκδίκαση και την τιμωρία των πειθαρχικών παραπτώματων των μελών του Συλλόγου. Σε περίπτωση καταγγελίας για πειθαρχικό παράπτωμα, το οποίο έλαβε χώρα σε διαφορετικό Σύλλογο από το Σύλλογο εγγραφής, αρμόδιο για την εκδίκαση και την τιμωρία είναι το Πειθαρχικό Συμβούλιο του Συλλόγου όπου τελέστηκε το παράπτωμα.

2. Σε περίπτωση ελαφρών παραπτώματων, οι Πρόεδροι των Ιατρικών Συλλόγων μπορούν οίκοθεν, μετά από κλήση σε απολογία, να επιβάλλουν την ποινή της επιπλήξεως ή του προστίμου μέχρι 5.000 Ευρώ. Ένσταση κατά της απόφασης αυτής επιτρέπεται μέσα σε δεκαπέντε (15) μέρες, ενώπιον του Πειθαρχικού Συμβουλίου, και είναι απαράδεκτη αν δεν καταβληθεί στο Σύλλογο το πρόστιμο που επιβλήθηκε.».

2. Η παράγραφος 1 του άρθρου 68 του β.δ. της 11^{ης} Οκτωβρίου/7^{ης} Νοεμβρίου 1957 (Α' 225), αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Συγχρόνως με την υποβολή στον Ιατρικό Σύλλογο καταγγελίας κατά ιατρού ή την διαπίστωση οιαδήποτε παραπτώματος ο Πρόεδρος του Ιατρικού Συλλόγου υποχρεούται να γνωστοποιήσει το γεγονός αυτό στην πρώτη συνεδρίαση του Δ.Σ., το οποίο αποφαινεται αιτιολογημένα μέσα σε εύλογο χρόνο αν θα ασκηθεί Πειθαρχική Δίωξη ή όχι. Με την υποβολή κάθε καταγγελίας υποβάλλεται υπέρ του οικείου Ιατρικού Συλλόγου παράβολο πενήντα (50) ευρώ, ποσό που δύναται να αναπροσαρμόζεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας. Σε Ιατρικούς Συλλόγους που αριθμούν άνω των δύο χιλιάδων (2.000) μελών, είναι δυνατή, μετά από απόφαση του Δ.Σ. η σύσταση μίας ή περισσότερων επιτροπών αποτελούμενων αποκλειστικά από μέλη του Δ.Σ. για την εξέταση των καταγγελιών και την συμβολή σχετικής εισήγησης στο Δ.Σ. για την άσκηση ή μη Πειθαρχικής Δίωξης. Σε καταφατική περίπτωση διαβιβάζεται ο φάκελος στο Πειθαρχικό Συμβούλιο.»

Άρθρο 100 **Εφαρμογή μηχανισμού αυτόματης επιστροφής**

1. Η μηνιαία δαπάνη του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.) για διαγνωστικές εξετάσεις, νοσηλεία και φυσικοθεραπείες που παρέχονται από συμβεβλημένους ιδιώτες παρόχους υπηρεσιών υγείας, δεν μπορεί να υπερβαίνει το 1/12 των εγκεκριμένων πιστώσεων του προϋπολογισμού του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. που εγγράφονται στους

οικείους Κωδικούς Αριθμούς Εξόδων (Κ.Α.Ε.). Το υπερβάλλον ποσό αναζητείται εκ μέρους του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. από τους συμβεβλημένους ιδιώτες παρόχους των ανωτέρω υπηρεσιών υγείας. Το ανωτέρω ποσό υπολογίζεται σε εξαμηνιαία βάση και καταβάλλεται από τους ως άνω συμβεβλημένους ιδιώτες παρόχους υπηρεσιών υγείας, εντός μηνός από την πιστοποίησή του σε λογαριασμό τραπεζής που θα υποδείξει ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. Σε περίπτωση απράκτου παρελεύσεως της στο προηγούμενο εδάφιο προθεσμίας το Διοικητικό Συμβούλιο του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. δύναται να αποφασίσει την διακοπή της σύμβασης του συμβεβλημένου παρόχου με τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ., για το χρονικό διάστημα μέχρι την καταβολή του οφειλόμενου από αυτόν (πάροχο) ποσού ή την εισπραξή του κατά τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε..

2. Ως βάση υπολογισμού του ποσού επιστροφής που αντιστοιχεί, ανά μήνα, σε κάθε συμβεβλημένο πάροχο χρησιμοποιείται ο μηνιαίος λογαριασμός που αυτός υποβάλλει στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ., έναντι των παρεχόμενων, για το αντίστοιχο χρονικό διάστημα, υπηρεσιών υγείας στους ασφαλισμένους του.
Δεν αναγνωρίζονται και δεν αποζημιώνονται από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. δαπάνες που υποβάλλονται σε αυτόν μετά την πάροδο είκοσι (20) ημερών από την λήξη έκαστου ημερολογιακού μήνα.
3. Ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. δύναται να συμψηφίζει το παραπάνω ποσό με ισόποση οφειλή του προς τους αναφερόμενους στην προηγούμενη παράγραφο ιδιώτες παρόχους για την παροχή από αυτούς προς τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. υπηρεσιών υγείας. Ο συμψηφισμός γίνεται μόνο μεταξύ επιστρεφόμενων ποσών από τους ιδιώτες παρόχους υπηρεσιών υγείας και εκκαθαρισμένων οφειλών του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. προς αυτούς, που δημιουργήθηκαν εντός του ίδιου έτους.
4. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας προσδιορίζονται τα μηνιαία επιτρεπόμενα όρια δαπανών του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. για τις προς αυτόν παρεχόμενες υπηρεσίες υγείας από τους συμβεβλημένους ιδιώτες παρόχους της παραγράφου α. του παρόντος, ανά κατηγορία παρεχόμενης υπηρεσίας υγείας, η διαδικασία τυχόν συμψηφισμού οφειλών, η επιβολή κυρώσεων σε περίπτωση παράβασης της παρούσας διάταξης, τα κριτήρια διακοπής των συμβάσεων των παρόχων, καθώς και κάθε άλλη σχετική με την εφαρμογή του παρόντος άρθρου λεπτομέρεια.
5. Οι διατάξεις του παρόντος έχουν αναδρομική ισχύ από 1.1.2013 και διάρκεια έως 31.12.2015.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ,
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

Άρθρο 101
Κέντρο Εισπραξης Ασφαλιστικών Οφειλών (Κ.Ε.Α.Ο.)

1. Στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ ιδρύεται Κέντρο Είσπραξης Ασφαλιστικών Οφειλών (Κ.Ε.Α.Ο.) με οικονομική και λογιστική αυτοτέλεια.
2. Το Κ.Ε.Α.Ο. έχει ως σκοπό α) την είσπραξη των ληξιπροθέσμων ασφαλιστικών οφειλών των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, β) τη δημιουργία ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων των οφειλετών των Ασφαλιστικών Οργανισμών (μητρώο οφειλετών), τον προσδιορισμό του ύψους των οφειλομένων ποσών την αιτία και τη χρονική περίοδο που ανάγονται, τη τήρηση στατιστικών στοιχείων και αναλύσεων, γ) τη μελέτη, επεξεργασία και υποβολή προτάσεων για νομοθετικές ρυθμίσεις στο αρμόδιο καθ' ύλη Υπουργείο, δ) το σχεδιασμό και την εκτέλεση δράσεων για την επίτευξη του σκοπού του Κ.Ε.Α.Ο..
3. Για τις ανάγκες του παρόντος νοούνται:

Τρέχουσες ασφαλιστικές εισφορές, οι καταβλητέες εισφορές έως την καταληκτική ημερομηνία εμπροθέσμου καταβολής τους.

Καθυστερούμενες, οι ασφαλιστικές εισφορές από την επόμενη ημέρα λήξης της εμπροθέσμου καταβολής τους.

Ληξιπρόθεσμες, οι καθυστερούμενες ασφαλιστικές εισφορές από την σύνταξη της πράξης βεβαίωσης της οφειλής.

Βεβαίωση οφειλής, η ειδική διοικητική πράξη καταγραφής οφειλών. Η πράξη βεβαίωσης οφειλής συντάσσεται τον επόμενο μήνα λήξης της εμπροθέσμου καταβολής των ασφαλιστικών οφειλών και σε κάθε περίπτωση μέχρι έξι μήνες από την ημέρα που οι ασφαλιστικές οφειλές κατέστησαν καθυστερούμενες.

Τίτλο εκτελεστό αναγκαστικής είσπραξης οφειλών σύμφωνα με το ν.δ.356/1974 Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ), ως ισχύει, αποτελεί η πράξη βεβαίωσης οφειλής μετά την απόδοση μοναδικού αριθμού και την ταυτόχρονη ηλεκτρονική εγγραφή της στο ειδικό ηλεκτρονικό μητρώο Εσόδων του Κ.Ε.Α.Ο..
4. Στη βάση δεδομένων του Κ.Ε.Α.Ο. διαβιβάζεται αυτοματοποιημένα η πράξη βεβαίωσης οφειλής εντός μηνός από τη σύνταξη της και της αποδίδεται μοναδικός αριθμός. Μετά το διαχωρισμό των οφειλών σε άμεσα εισπραξιμες και επισφαλείς: α) ενημερώνεται ο οφειλέτης με κάθε πρόσφορο μέσο για την οφειλή του και την έναρξη διαδικασιών αναγκαστικής εκτέλεσης, β) εντός μηνός από την έκδοση του εκτελεστού τίτλου αποστέλλεται ατομική ειδοποίηση και τάσσεται προθεσμία είκοσι (20) ημερών εντός της οποίας καλείται ο οφειλέτης να εξοφλήσει, γ) μετά την εκπνοή της ως άνω προθεσμίας ο εκτελεστός τίτλος διαβιβάζεται στα κατά τόπο αρμόδια όργανα για εκτέλεση σύμφωνα με τον ΚΕΔΕ, ως ισχύει. δ) μετά την διαβίβαση στο Κ.Ε.Α.Ο. των ληξιπροθέσμων οφειλών κάθε είδους διοικητική ή δικαστική αμφισβήτηση που ασκείται ενώπιον των οικείων ασφαλιστικών Οργανισμών ή Δικαστηρίων δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα. ε) Σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας είσπραξης των ληξιπροθέσμων ασφαλιστικών οφειλών, ο οφειλέτης μπορεί με αίτησή του να υπαχθεί στις διατάξεις της υποπαραγράφου ΙΑ.1 ή της υποπαραγράφου ΙΑ.2, της παραγράφου ΙΑ, του άρθρου πρώτου του ν.4152/2013 (Α' 107').

στ) Τα έσοδα αποδίδονται άμεσα στους οικείους Οργανισμούς μέσω της εταιρείας Διατραπεζικά Συστήματα Α.Ε. (ΔΙΑΣ Α.Ε.).

5. Το Κ.Ε.Α.Ο. εποπτεύεται από το Διοικητή του ΙΚΑ_ΕΤΑΜ ή από Υποδιοικητή του Ιδρύματος μετά από εκχώρηση της αρμοδιότητας αυτής.
6. Οι υπηρεσίες του Κ.Ε.Α.Ο. διακρίνονται σε κεντρική και περιφερειακές.
 - Α. Η κεντρική υπηρεσία διαρθρώνεται σε έξι (6) Διευθύνσεις:
 - α) Διεύθυνση Μητρώου Οφειλετών, με αρμοδιότητα τη βεβαίωση κάθε είδους οφειλής με την απόδοση μοναδικού αριθμού, τη δημιουργία και τήρηση του ηλεκτρονικού Ενιαίου Μητρώου Οφειλετών.
 - β) Διεύθυνση Διακανονισμού Οφειλών, με αρμοδιότητα την υπαγωγή σε διακανονισμό των οφειλών και την παρακολούθηση της διαδικασίας εξόφλησης αυτών.
 - γ) Διεύθυνση Ανάλυσης και Αξιολόγησης κινδύνου, με αρμοδιότητα τον καθορισμό κριτηρίων για το διαχωρισμό των οφειλών σε άμεσα εισπράξιμες και επισφαλείς, των στοιχείων δεικτών απόδοσης, τη συλλογή και αξιοποίηση πληροφοριών για τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις των οφειλετών από τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων, το Διατραπεζικό σύστημα και από κάθε άλλη πηγή, με σκοπό την πιστοληπτική αξιολόγηση των οφειλετών.
 - δ) Διεύθυνση Αναγκαστικών Μέτρων Είσπραξης και Νομικής Υποστήριξης, με αρμοδιότητα την έκδοση παραγγελιών κατασχέσεων, τη διενέργεια πλειστηριασμών και την εγγραφή υποθηκών σε περιουσιακά στοιχεία των οφειλετών, τη διενέργεια κάθε ενέργειας σχετικής με τις αρμοδιότητες Ταμείων Είσπραξης Εσόδων και των ταμειακών υπηρεσιών του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, την παρακολούθηση της δικαστικής επίλυσης των υποθέσεων και την παροχή απόψεων στα δικαστήρια.
 - ε) Διεύθυνση οικονομικής διαχείρισης και διοικητικής υποστήριξης, με αρμοδιότητα την κατάρτιση προϋπολογισμού, την κατανομή των πιστώσεων του, την παρακολούθηση της εκτέλεσής του, την κατάταξη των εσόδων και δαπανών στους οικείους κωδικούς, την εκκαθάριση και πληρωμή των δαπανών, την τήρηση και ενημέρωση των λογιστικών βιβλίων, την κατάρτιση του ετήσιου ισολογισμού-απολογισμού, τη λογιστική παρακολούθηση των καταθέσεων-αποθεματικών και ταμειακής διαχείρισης, τη διακίνηση της αλληλογραφίας και την τήρηση αρχείου, τη διαχείριση θεμάτων κατάστασης του προσωπικού, ο χειρισμός κάθε άλλου θέματος διοικητικής ή γραμματειακής φύσης που αφορά στη λειτουργία του ΚΕΑΟ.
 - στ) Διεύθυνση Πληροφορικής, με αρμοδιότητα τον εξοπλισμό και τη διαχείριση των πληροφοριακών συστημάτων.
 - Β. Περιφερειακές υπηρεσίες του Κ.Ε.Α.Ο. αποτελούν τα Ταμεία Είσπραξης Εσόδων και οι Ταμειακές υπηρεσίες των Υποκαταστημάτων του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ. Οι περιφερειακές υπηρεσίες πλην των αρμοδιοτήτων που ασκούν ως περιφερειακές υπηρεσίες του Κ.Ε.Α.Ο., ασκούν και τις αρμοδιότητες που προβλέπονται από τον Οργανισμό του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ για αυτές.

7. Στο Κ.Ε.Α.Ο. συνιστώνται 11 θέσεις μετακλητών υπαλλήλων κατηγορίας Ειδικών Θέσεων πανεπιστημιακής εκπαίδευσης ως εξής: α) 1 θέση Συντονιστή και β) 10 θέσεις ειδικών συνεργατών, οι οποίοι προέρχονται από φορείς του άρθρου 1 του ν. 1256/1982 (ΦΕΚ 66 Α') όπως ισχύει ή από τον ιδιωτικό τομέα.

Ο Συντονιστής προΐσταται των υπηρεσιών του Κ.Ε.Α.Ο. και είναι κάτοχος τίτλου πανεπιστημιακής εκπαίδευσης με ειδικές γνώσεις σε θέματα διοικητικά και οικονομικά. Ο Συντονιστής και οι Ειδικοί Συνεργάτες, με την ανάληψη των καθηκόντων τους, υπογράφουν συμβόλαιο αποδοτικότητας με το Διοικητή του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ στο οποίο περιλαμβάνονται οι υποχρεώσεις και οι ποσοτικοί και ποιοτικοί στόχοι, οι οποίοι πρέπει να επιτευχθούν από αυτούς, κατά τη διάρκεια της θητείας τους σε ετήσια βάση.

Στις θέσεις προϊσταμένων Δ/νσεων του Κ.Ε.Α.Ο. δύνανται να τοποθετούνται είτε από τους ως άνω ειδικούς συνεργάτες, είτε επιλεγμένοι προϊστάμενοι διευθύνσεων ή τμημάτων του δημόσιου ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα ή ν.π.δ.δ., οι οποίοι αποσπώνται ή μετακινούνται για το λόγο αυτό για μια τετραετία, κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων, με κοινή απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού.

Ο Συντονιστής και οι Ειδικοί Συνεργάτες διορίζονται για θητεία έως 4 ετών μετά από προκήρυξη με αποφάσεις του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων. Με όμοια απόφαση λύεται αζημίως η θητεία των εν λόγω προσώπων στην περίπτωση που δεν επιτυγχάνονται οι τιθέμενοι στόχοι. Ο Υπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος διορίζει το Συντονιστή και τους Ειδικούς Συνεργάτες κατά παρέκκλιση της ανωτέρω διαδικασίας.

Εάν ο Συντονιστής και οι Ειδικοί Συνεργάτες προέρχονται από φορέα του άρθρου 1 του ν. 1256/82, μετά τη λήξη της θητείας τους επανέρχονται στη θέση που κατείχαν πριν τον διορισμό τους και αν δεν υφίσταται, συνιστάται αυτοδικαίως προσωρινή θέση του κλάδου τους. Η θητεία τους στο Κ.Ε.Α.Ο. λογίζεται ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας για όλες τις συνέπειες στην οργανική του θέση.

Η στελέχωση του Κ.Ε.Α.Ο. γίνεται με μετακίνηση υπαλλήλων του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ ή απόσπαση υπαλλήλων Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης, υπαλλήλων του στενού και ευρύτερου δημόσιου τομέα και των ανεξαρτήτων αρχών με κοινή απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων για χρονικό διάστημα δύο ετών με δυνατότητα ανανέωσης για δύο ακόμη έτη. Οι υπάλληλοι αποσπώνται στο Κ.Ε.Α.Ο. με την ίδια εργασιακή σχέση, βαθμό, κλάδο ή ειδικότητα και μισθολογικό κλιμάκιο που κατέχουν, με συνεκτίμηση της αίτησής τους και των αναγκών του Κ.Ε.Α.Ο.. Τα Διοικητικά Συμβούλια (Δ.Σ.) των οικείων Ασφαλιστικών Οργανισμών υποχρεούνται να διαθέτουν το αναγκαίο προσωπικό για απόσπαση στο Κ.Ε.Α.Ο..

Οι αποδοχές του Συντονιστή καθορίζονται στο ύψος των πάσης φύσεως αποδοχών που προβλέπονται κάθε φορά για τον Προϊστάμενο Γενικής Διεύθυνσης Υπουργείου.

Οι αποδοχές των Ειδικών Συνεργατών είναι ίσες με εκείνες του προσωπικού της παραγράφου 9 του άρθρου 55 του Π.Δ. 63/2005.

Η δαπάνη μισθοδοσίας των αποσπασμένων βαρύνει τις υπηρεσίες και τους Οργανισμούς από τους οποίους προέρχονται.

8. Από 1.1.2014 οι συνολικές λειτουργικές δαπάνες και οι προμήθειες αγαθών και υπηρεσιών του Κ.Ε.Α.Ο. καλύπτονται προϋπολογιστικά και προκαταβάλλονται από τους φορείς, που μεταβιβάζουν τις ληξιπρόθεσμες οφειλές τους, αναλογικά κατά το ποσό αυτών. Για το έτος 2013 η χρηματοδότηση από τους ασφαλιστικούς οργανισμούς ανέρχεται στο ποσό των 800.000,00 ευρώ. Το ποσό αυτό κατανέμεται μεταξύ ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, ΟΑΕΕ, ΕΤΑΑ και ΟΓΑ ανάλογα με το ύψος του προϋπολογισμού εσόδων τους, του έτους 2013.
Για τις προμήθειες αγαθών και υπηρεσιών εφαρμόζονται οι κείμενες διατάξεις και ο κανονισμός προμηθειών του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.
9. **α)** Στο Κ.Ε.Α.Ο. διαβιβάζονται από 1-7-2013 οι ληξιπρόθεσμες οφειλές του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και του ΟΑΕΕ και από 01-01-2014 του ΟΓΑ και του ΕΤΑΑ. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, μετά από γνώμη των οικείων οργανισμών εντάσσονται σταδιακά και λοιποί Οργανισμοί, στους οποίους, μετά την ένταξη, εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος.
β) Στο Κ.Ε.Α.Ο. διαβιβάζονται i) οι ληξιπρόθεσμες οφειλές άνω των πέντε χιλιάδων (5.000,00) ευρώ συνολικής οφειλής, ii) οι οφειλές που κατέστησαν απαιτητές λόγω μη τήρησης των προηγούμενων ρυθμίσεων τμηματικής καταβολής.
10. Με αποφάσεις του Υπουργού Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας μετά γνώμη των οικείων Οργανισμών ρυθμίζονται: το περιεχόμενο (τα στοιχεία) της Βεβαίωσης οφειλής (όπως: ΑΜΚΑ, ΑΦΜ, η αιτία και το ύψος της οφειλής, ο χρόνος στον οποίο ανάγεται), ο τρόπος και η διαδικασία επίδοσης στους οφειλέτες, η διαδικασία εισπραξης και ηλεκτρονικής διαχείρισης του Κ.Ε.Α.Ο., τα κριτήρια και στοιχεία δεικτών απόδοσης, τα κριτήρια για το διαχωρισμό άμεσων εισπράξιμων και επισφαλών οφειλών, ο τρόπος και η διαδικασία διασταύρωσης στοιχείων με τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων, ο χρόνος, ο τρόπος και η διαδικασία απόδοσης των εισπράξεων στους οικείους ασφαλιστικούς Οργανισμούς, η αναδιάρθρωση ή κατάργηση υφιστάμενων οργανικών μονάδων ή αρμοδιοτήτων των οργανισμών κοινωνικής ασφάλισης που εμπίπτουν στους σκοπούς του Κ.Ε.Α.Ο. και η μεταφορά στο Κ.Ε.Α.Ο. των αρμοδιοτήτων αυτών, καθώς και η μεταβολή του ύψους του ποσού των ληξιπρόθεσμων οφειλών που μεταβιβάζονται στο Κ.Ε.Α.Ο. προς εισπραξη. Με όμοια απόφαση καθορίζεται η οργανωτική διάρθρωση και οι αρμοδιότητες των επιμέρους τμημάτων του Κ.Ε.Α.Ο., τα καθήκοντα του Συντονιστή, τα προσόντα των διοριζομένων, ο αριθμός των υπαλλήλων που απαιτείται για τη στελέχωση του ανά κατηγορία και κλάδο, ο κανονισμός οικονομικής οργάνωσης και λειτουργίας του καθώς και κάθε αναγκαίο θέμα για την υλοποίηση του παρόντος. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας καθορίζεται ο χρόνος, ο τρόπος και η διαδικασία της έκτακτης χρηματοδότησης του Κ.Ε.Α.Ο.. Με απόφαση του Διοικητή του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ μπορεί να συνάπτονται συμβάσεις με εξωτερικούς συνεργάτες φυσικά ή νομικά πρόσωπα.

11. α) Η άσκηση διοικητικών προσφυγών ή ενδίκων βοηθημάτων κατά την ισχύουσα διαδικασία στους οικείους ασφαλιστικούς Οργανισμούς για την αμφισβήτηση των καθυστερουμένων ασφαλιστικών οφειλών δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα.
β) Σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας είσπραξης των καθυστερουμένων ασφαλιστικών οφειλών από τους οικείους ασφαλιστικούς Οργανισμούς ο οφειλέτης με αίτησή του μπορεί να υπαχθεί στις διατάξεις της υποπαραγράφου ΙΑ.1 ή της υποπαραγράφου ΙΑ.2, της παραγράφου ΙΑ, του άρθρου πρώτου του ν.4152/2013 (Α' 107), όπως ισχύει.
γ) Οι ληξιπρόθεσμες οφειλές που διαβιβάζονται στο Κ.Ε.Α.Ο. εξακολουθούν να επιβαρύνονται με τις κάθε είδους προσαυξήσεις, πρόσθετα τέλη και λοιπές επιβαρύνσεις που προβλέπονται από το άρθρο 27, παρ. 1, του α.ν. 1846/1951, όπως ισχύει, για τις καθυστερούμενες οφειλές μέχρι 31/12/2012, και με την επιβάρυνση που προβλέπεται από το άρθρο πρώτο, παράγραφος ΙΑ, υποπαραγράφοι ΙΑ1 και ΙΑ2, περίπτωση 11, του ν.4152/2013, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με την παρ. 4 του άρθρου δεύτερου του ν.4158/2013, για τις καθυστερούμενες οφειλές από 1/1/2013.
δ) Η διοικητική εκτέλεση που ήδη έχει αρχίσει στα οικεία ταμεία πριν την έναρξη λειτουργίας του Κ.Ε.Α.Ο. συνεχίζεται από το Κ.Ε.Α.Ο..
ε) Ο προϋπολογισμός του Κ.Ε.Α.Ο. εγκρίνεται από τον Διοικητή του ΙΚΑ -ΕΤΑΜ και υποβάλλεται για τελική έγκριση στον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας εντός των προθεσμιών που προβλέπονται από τις ισχύουσες διατάξεις.
12. Κάθε διάταξη αντίθετη με τις διατάξεις του παρόντος καταργείται από της ένταξης κάθε Οργανισμού στη διαδικασία είσπραξης μέσω του Κ.Ε.Α.Ο.. Οι διατάξεις των οικείων ασφαλιστικών οργανισμών διατηρούνται για οφειλές κάτω των 5.000 ευρώ συνολικής οφειλής.

Άρθρο 102 **Λοιπές διατάξεις**

1. Η παράγραφος 7 του άρθρου 38 του ν. 4144/2013 (Α'88) αντικαθίσταται ως ακολούθως:
«Μέχρι τον ορισμό των Διοικητικών Συμβουλίων της παρ. 4 του άρθρου 9 του ν. 4109/2013 (Α' 16) και όχι μετά την 30.9.2013 παρατείνεται η θητεία των υφιστάμενων οργάνων διοίκησης ή αυτών που έληξε η θητεία τους, όπως αυτά ορίζονται στα άρθρα 15 και 15^Α του ν. 3329/2005 (Α 81), αυτοδίκαια χωρίς καμιά πράξη των Μονάδων Κοινωνικής Φροντίδας που συγχωνεύονται.»
2. Η διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού ισχύει από 1.7.2013.
3. Η προθεσμία της παρ. 13α του άρθρου 9 του ν.4109/2013 (Α'16), όπως αυτή προστέθηκε με την παρ.1 του άρθρου 40 του ν.4144/2013 (Α'88), παρατείνεται μέχρι την 30.9.2013.
4. α. Η προθεσμία του εδαφίου α της παρ. 10 του άρθρου 10 του ν. 4109/2013, όπως προστέθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 40 του ν. 4144/2013 παρατείνεται μέχρι 31.12.2013.

β. Το εδάφιο γ' της παρ. 10 του άρθρου 10 του ν. 4109/2013 όπως προστέθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 40 του ν. 4144/2013, αντικαθίσταται αφότου ίσχυσε, ως εξής :

«γ) Οι υπάρχουσες την 11.11.2012 Διαρκούσες Επιτροπές των Κεφαλαίων Αποζημίωσης (ΚΑΦ) Φορτοεκφορτωτών Ξηράς και Λιμένων εξακολουθούν να ασκούν τις αρμοδιότητες τους για θέματα που αφορούν το αντίστοιχο ΚΑΦ. Στην περίπτωση που έχει λήξει η θητεία τους αυτή παρατείνεται μέχρι 31.12.2013. Επίσης στην περίπτωση που για οποιονδήποτε λόγο έχει αποχωρήσει ο Πρόεδρος ή μέλος της Διοικούσας Επιτροπής του ΚΑΦ ή για οποιονδήποτε λόγο έχει κενωθεί η θέση με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, διορίζεται στη θέση αυτή νέος Πρόεδρος ή νέο μέλος της αντίστοιχης κατηγορίας από εκείνη της οποίας τα μέλη συγκροτούν τη Διοικούσα.»

Άρθρο 103

Διατάξεις για τον κατώτατο μισθό

1. **α.** Έπειτα από διαβούλευση, που διεξάγεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρούσα, ορίζεται ο νομοθετημένος κατώτατος μισθός και το νομοθετημένο κατώτατο ημερομίσθιο, για πλήρη απασχόληση, ήτοι μηνιαίος μισθός για εργασία 25 ημερών μηνιαίως και ημερομίσθιο για εργασία 8 ωρών ημερησίως, για τους υπαλλήλους και εργατοτεχνίτες όλης της χώρας, των οποίων η αμοιβή δεν ρυθμίζεται από συλλογική σύμβαση εργασίας.
β. Ατομικές συμβάσεις εργασίας και συλλογικές συμβάσεις εργασίας κάθε είδους δεν επιτρέπεται να ορίζουν μηνιαίες τακτικές αποδοχές ή ημερομίσθιο πλήρους απασχόλησης, υπολειπόμενες από το νομοθετικώς καθορισμένο κατώτατο μισθό και ημερομίσθιο ή της αντίστοιχης προκύπτουσας αναλογίας για τις συμβάσεις μερικής απασχόλησης.
2. Η νέα διαδικασία - μηχανισμός διαμόρφωσης νομοθετικώς καθορισμένου νόμιμου κατώτατου μισθού και κατώτατου ημερομισθίου για τους εργαζόμενους ιδιωτικού δικαίου όλης της χώρας τίθεται σε ισχύ μετά τα προγράμματα Δημοσιονομικής Προσαρμογής, δηλαδή όχι πριν από την 1.1.2017.
3. Το ύψος του νομοθετημένου κατώτατου μισθού και νομοθετημένου ημερομισθίου θα πρέπει να καθορίζεται λαμβάνοντας υπόψη την κατάσταση της Ελληνικής οικονομίας και τις προοπτικές της για ανάπτυξη από την άποψη της παραγωγικότητας, των τιμών, και της ανταγωνιστικότητας, της απασχόλησης, του ποσοστού της ανεργίας, των εισοδημάτων και μισθών.
4. **α.** Για τον ορισμό του νομοθετημένου κατώτατου μισθού και νομοθετημένου κατώτατου ημερομισθίου διεξάγεται διαβούλευση μεταξύ των κοινωνικών εταίρων και της Κυβέρνησης με την τεχνική και επιστημονική υποστήριξη, εξειδικευμένων επιστημονικών, ερευνητικών και συναφών φορέων και εμπειρογνομόνων, σε θέματα οικονομίας και ιδίως οικονομίας της εργασίας, κοινωνικής πολιτικής καθώς και εργασιακών σχέσεων και το συντονισμό από επιτροπή, που ορίζεται στην παράγραφο 5 του παρόντος άρθρου.
β. Οι κοινωνικοί εταίροι που μετέχουν στη διαβούλευση είναι:

αα) εκ μέρους των εργαζομένων όλης της χώρας η Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδος (ΓΣΕΕ) και λοιπές δευτεροβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις κλαδικές ή ομοιοεπαγγελματικές που εκπροσωπούν εργαζόμενους του ιδιωτικού τομέα σε εθνικό επίπεδο και προτείνονται από τη ΓΣΕΕ ή καλούνται από την Επιτροπή Συντονισμού της διαβούλευσης,

ββ) εκ μέρους των οργανώσεων των εργοδοτών ευρείας εκπροσώπησης εργοδοτικές οργανώσεις, μεταξύ των οποίων, ο Σύνδεσμος Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (Σ.Ε.Β.), η Γενική Συνομοσπονδία Επαγγελματιών, Βιοτεχνών, Εμπόρων Ελλάδος (Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.), η Εθνική Συνομοσπονδία Ελληνικού Εμπορίου (Ε.Σ.Ε.Ε.), ο Σύνδεσμος Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (Σ.Ε.Τ.Ε.), και λοιπές εργοδοτικές οργανώσεις που προτείνονται από αυτούς ή καλούνται από την Επιτροπή Συντονισμού της διαβούλευσης.

5. α. Η διαβούλευση συντονίζεται από τριμελή Επιτροπή αποτελούμενη από τον Πρόεδρο του Ο.ΜΕ.Δ., ως Πρόεδρο, ένα πρόσωπο κύρους ως εκπρόσωπο του Υπουργού Οικονομικών και ένα πρόσωπο κύρους ως εκπρόσωπο του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, με τη γραμματειακή υποστήριξη των υπηρεσιών του Ο.ΜΕ.Δ.

β. Έργο της Επιτροπής Συντονισμού της διαβούλευσης είναι :

αα) η αποστολή έγγραφης πρόσκλησης εντός του τελευταίου δεκαημέρου του Φεβρουαρίου κάθε έτους προς εξειδικευμένους επιστημονικούς ερευνητικούς και λοιπούς φορείς, μεταξύ των οποίων, η Τράπεζα Ελλάδος, η Εθνική Στατιστική Υπηρεσία, ο Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ), το Ινστιτούτο Εργασίας της ΓΣΕΕ/ΑΔΕΔΥ (ΙΝΕ-ΓΣΕΕ), το Ινστιτούτο ΙΜΕ-ΓΣΕΒΕΕ, το Ινστιτούτο Βιομηχανικών και Οικονομικών Ερευνών (ΙΟΒΕ), το Ινστιτούτο του ΣΕΤΕ (ΙΝΣΕΤΕ), το Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ), ο Οργανισμός Μεσολάβησης και Διαιτησίας (ΟΜΕΔ), να συντάξουν έκθεση προς υποβολή έως την 31η Μαρτίου κάθε έτους, για την αξιολόγηση του ισχύοντος νομοθετημένου κατωτάτου μισθού και ημερομισθίου με εκτιμήσεις για την προσαρμογή τους στις επίκαιρες οικονομικές συνθήκες λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του παρόντος,

ββ) ο σχηματισμός φακέλου με τις ανωτέρω εκθέσεις των εξειδικευμένων επιστημονικών και ερευνητικών φορέων και των παραγόντων διαφοροποίησης του κατωτάτου μισθού και ημερομισθίου και αποστολή αυτού προς τους εκπροσώπους των κοινωνικών εταίρων της παραγράφου 4 του παρόντος, για την έκφραση της γνώμης τους, με υποβολή υπομνήματος και της κατά την κρίση τους τεκμηρίωσης για την αναπροσαρμογή του ισχύοντος νομοθετημένου κατωτάτου μισθού και ημερομισθίου,

γγ) η διαβίβαση του υπομνήματος και της τεκμηρίωσης κάθε διαβουλευόμενου προς τους λοιπούς εκπροσώπους των κοινωνικών εταίρων της παραγράφου 4 του παρόντος, με πρόσκληση για προφορική διαβούλευση, το αργότερο μέχρι την 15η Απριλίου κάθε έτους σε σχέση με την τυχόν αναπροσαρμογή του εκάστοτε ισχύοντος νομοθετημένου κατωτάτου μισθού και ημερομισθίου,

δδ) η διαβίβαση όλων των υπομνημάτων και της τεκμηρίωσης των διαβουλευομένων της παραγράφου 4 του παρόντος, καθώς και η έκθεση των εξειδικευμένων επιστημονικών, ερευνητικών φορέων υπό του α) ανωτέρω εδαφίου, το αργότερο μέχρι την 30η Απριλίου κάθε έτους, στο Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ), προς

σύνταξη από αυτό του Σχεδίου Πορίσματος Διαβούλευσης, σε συνεργασία με επιτροπή αποτελούμενη από πέντε (5) ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες σε θέματα οικονομίας και κυρίως οικονομίας της εργασίας, κοινωνικής πολιτικής καθώς και εργασιακών σχέσεων, που ορίζονται δύο (2) από αυτούς από τον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, δύο (2) από τον Υπουργό Οικονομικών και ένας (1) από τον Υπουργό Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, με κοινή απόφασή τους. Ο ορισμός τους έχει διάρκεια τρία (3) έτη. Το Σχέδιο Πορίσματος Διαβούλευσης σχετικά με τις δυνατότητες προσαρμογής του νομοθετημένου κατώτατου μισθού και νομοθετημένου ημερομισθίου θα πρέπει να περιέχει ιδίως τη συστηματική καταγραφή των προτάσεων των διαβουλευομένων κοινωνικών εταίρων, τα σημεία συμφωνίας τους, τεκμηρίωση ως προς την κατάσταση της ελληνικής οικονομίας και της αγοράς εργασίας και τους παράγοντες που επιδρούν στο καθορισμό του προτεινόμενου νομοθετημένου κατώτατου μισθού και ημερομισθίου. Η γνώμη που θα διατυπώνεται στο Σχέδιο Πορίσματος Διαβούλευσης, μπορεί να αποκλίνει ή/και να διαφοροποιείται από τις εκθέσεις που υποβάλλονται από τους λοιπούς φορείς του εδαφίου αα) της παρούσας παραγράφου, εε) το Σχέδιο του Πορίσματος Διαβούλευσης ολοκληρώνεται το αργότερο μέχρι την 31η Μαΐου κάθε έτους και διαβιβάζεται αμελλητί στην Επιτροπή Συντονισμού της διαβούλευσης, που ορίζεται ανωτέρω στην παράγραφο 5α του παρόντος, προς διαπίστωση της ολοκλήρωσης της διαδικασίας, και στστ) το Σχέδιο του Πορίσματος Διαβούλευσης υποβάλλεται στον Υπουργό Οικονομικών και τον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας.

6. Το Σχέδιο του Πορίσματος Διαβούλευσης καθώς και όλες οι εκθέσεις, τα υπομνήματα και κάθε άλλο σχετικό έγγραφο τεκμηρίωσης που αφορά την ανωτέρω διαδικασία δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Αφάλισης και Πρόνοιας.
7. α. Εντός του τελευταίου δεκαπενθημέρου του μηνός Ιουνίου κάθε έτους ο Υπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας εισηγείται στο Υπουργικό Συμβούλιο, τον κατώτατο μισθό υπαλλήλων και το κατώτατο ημερομίσθιο των εργατοτεχνιτών, λαμβάνοντας υπόψη το Πόρισμα Διαβούλευσης, όπως αυτό υποβλήθηκε και συντάχθηκε κατά την ανωτέρω διαδικασία.
β. Ο Υπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας εκδίδει απόφαση καθορισμού του κατώτατου μισθού για τους υπαλλήλους και του κατώτατου ημερομισθίου για τους εργατοτεχνίτες, μετά από την σύμφωνη γνώμη του Υπουργικού Συμβουλίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ,
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

Άρθρο 104
Τροποποίηση του ν. 3054/2002

1. Τα εδάφια α και β της παραγράφου 5 του άρθρου 6 του ν. 3054/2002 αντικαθίστανται ως εξής:

«α. Ελάχιστο εταιρικό κεφάλαιο - απαίτηση ασφαλιστικής κάλυψης κατά συγκεκριμένων κινδύνων.

Το νομικό πρόσωπο στο οποίο πρόκειται να χορηγηθεί η Άδεια Εμπορίας πρέπει να ικανοποιεί μια από τις ακόλουθες εναλλακτικές απαιτήσεις:

αα) ελάχιστο εταιρικό κεφάλαιο, ως ακολούθως:

Για την άδεια κατηγορίας Α, ανάλογα με τον όγκο πωλήσεων πετρελαιοειδών προϊόντων κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος, ως εξής:	Ελάχιστο Εταιρικό Κεφάλαιο
Όγκος Πωλήσεων (κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος)	
Έως και 300.000 Μ.Τ.	500.000 ΕΥΡΩ
Από 300.000 Μ.Τ. έως και 600.000 Μ.Τ.	1.000.000 ΕΥΡΩ
Άνω των 600.000 Μ.Τ.	1.500.000 ΕΥΡΩ
Για την άδεια κατηγορίας Β1:	500.000 ΕΥΡΩ
Για την άδεια κατηγορίας Β2:	500.000 ΕΥΡΩ
Για την άδεια κατηγορίας Γ:	500.000 ΕΥΡΩ
Για την άδεια κατηγορίας Δ:	500.000 ΕΥΡΩ

ββ) ασφαλιστική κάλυψη κατά συγκεκριμένων κινδύνων, που καθορίζεται με Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας. Στην ίδια απόφαση ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής της παρούσας περίπτωσης ββ.

β. Διαθεσιμότητα αποθηκευτικών χώρων. Οι αποθηκευτικοί χώροι πρέπει να είναι ιδιόκτητοι, μισθωμένοι ή να έχουν παραχωρηθεί κατ' αποκλειστική χρήση. Η μίσθωση και η παραχώρηση της χρήσης πρέπει να έχουν διάρκεια ίση τουλάχιστον με το χρόνο ισχύος της άδειας και να αποδεικνύονται εγγράφως. Οι αποθηκευτικοί χώροι πρέπει να χρησιμοποιούνται τουλάχιστον για την εξυπηρέτηση της διακίνησης Προϊόντων ή της τήρησης αποθεμάτων έκτακτης ανάγκης και να έχουν την αναγκαία και κατάλληλη δυναμικότητα για την άσκηση της Εμπορίας. Οι αποθηκευτικοί χώροι πρέπει να έχουν τις προβλεπόμενες από τις κείμενες διατάξεις προδιαγραφές και να διαθέτουν τον κατάλληλο τεχνικό εξοπλισμό για την ασφαλή αποθήκευση και ομαλή διακίνηση των Προϊόντων. Η σύνδεση των αποθηκευτικών χώρων με τους προμηθευτές αυτών γίνεται με οποιονδήποτε τρόπο (ιδίως με σύστημα αγωγών, Δωλιστήρια, θάλασσα, σιδηροδρομικό δίκτυο, βυτιοφόρα οχήματα).

Οι αποθηκευτικοί χώροι μπορούν να βρίσκονται και εντός χώρου Διυλιστηρίου. Οι αποθηκευτικοί χώροι μπορεί να θεωρούνται και αποθήκες τήρησης Αποθεμάτων Έκτακτης Ανάγκης, εφόσον τηρούνται οι απαιτούμενες προϋποθέσεις.

Σε περίπτωση που η τροφοδοσία των αποθηκευτικών χώρων γίνεται αποκλειστικά με βυτιοφόρα οχήματα, για τα διακινούμενα καύσιμα πρέπει να έχουν καταβληθεί οι προβλεπόμενοι δασμοί και φόροι. Οι αποθηκευτικοί αυτοί χώροι δεν θεωρούνται ως αποθήκες τήρησης αποθεμάτων έκτακτης ανάγκης.

Ο ελάχιστος όγκος αποθηκευτικών χώρων που υποχρεούνται να διαθέτουν οι κάτοχοι Άδειας Εμπορίας της κατηγορίας Α' υπολογίζεται με βάση τον όγκο των πωλήσεων πετρελαιοειδών προϊόντων που αυτοί πραγματοποίησαν κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος, ως εξής:

Όγκος Πωλήσεων (κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος)	Διαθεσιμότητα αποθηκευτικών χώρων
Έως και 300.000 Μ.Τ.	4.000 κυβικά μέτρα
Από 300.000 Μ.Τ. έως και 600.000 Μ.Τ.	7.000 κυβικά μέτρα
Ανω των 600.000 Μ.Τ.	13.000 κυβικά μέτρα

Ο ελάχιστος όγκος αποθηκευτικών χώρων για τις υπόλοιπες κατηγορίες Άδειας Εμπορίας καθορίζεται ως εξής:

Για την άδεια κατηγορίας Β1:	5.000 κυβικά μέτρα
Για την άδεια κατηγορίας Β2:	5.000 κυβικά μέτρα
Για την άδεια κατηγορίας Γ:	500 κυβικά μέτρα
Για την άδεια κατηγορίας Δ:	2.000 κυβικά μέτρα

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής καθορίζονται οι προδιαγραφές ασφαλούς σχεδίασης, κατασκευής και λειτουργίας των εγκαταστάσεων αποθήκευσης πετρελαιοειδών προϊόντων των εταιρειών Διύλισης, Εμπορίας, Διάθεσης Βιοκαυσίμων, Λιανικής Εμπορίας και Μεγάλων Τελικών Καταναλωτών.»

2. Η κοινή απόφαση των Υπουργών της υποπερίπτωσης (ββ) της περίπτωσης (α) της παραγράφου 5 του άρθρου 6 του ν. 3054/2002 εκδίδεται εντός τριμήνου και με ισχύ από τη δημοσίευση του παρόντος.
3. Η υποπερίπτωση α της περίπτωσης Γ της παραγράφου 6 του άρθρου 6 του ν. 3054/2002 καταργείται και από την υποπερίπτωση β διαγράφεται η αρίθμηση «β.».
4. Η παράγραφος 5 του άρθρου 20 του νόμου 3054/2002 όπως ισχύει, καταργείται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η'

**ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ**

Άρθρο 105

Τροποποίηση διατάξεων του Κ.Πολ.Δ.

1. Η παράγραφος 4 του άρθρου 691 του ΚΠολΔ αντικαθίστανται ως εξής:

«4. Η συζήτηση της προσωρινής διαταγής προσδιορίζεται υποχρεωτικά μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο ημερών από την κατάθεση της αίτησης. Αν ο δικαστής κρίνει ότι είναι αναγκαία η εμφάνιση του καθού η αίτηση τον καλεί με οποιονδήποτε τρόπο μέσα στην παραπάνω προθεσμία. Αν γίνει δεκτό το αίτημα για έκδοση προσωρινής διαταγής η σχετική αίτηση ασφαλιστικών μέτρων προσδιορίζεται για συζήτηση μέσα σε τριάντα ημέρες, άλλως προσωρινή διαταγή δεν χορηγείται. Σε περίπτωση αναβολής της συζήτησης για οποιοδήποτε λόγο παύει αυτοδικαίως η ισχύς της προσωρινής διαταγής. Ο δικαστής μόνο μετά το πέρας της κατ' ουσίαν συζήτησης της αίτησης μπορεί να χορηγήσει προσωρινή διαταγή ή να παρατείνει την ισχύ της. Αν η συζήτηση της αίτησης ματαιωθεί, δεν επιτρέπεται χορήγηση νέας προσωρινής διαταγής. Σε κάθε περίπτωση ο καθού η αίτηση διατηρεί το δικαίωμα να ζητήσει την ανάκληση της προσωρινής διαταγής.»
2. Στο τέλος της παραγράφου 5 του άρθρου 691 του ΚΠολΔ προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Αν η προσωρινή διαταγή παραταθεί κατά την παράγραφο 4 ή χορηγηθεί κατά τη συζήτηση της αίτησης, η απόφαση του Δικαστηρίου δημοσιεύεται μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών από τη συζήτηση.»
3. Η παράγραφος 1 του άρθρου 693 του ΚΠολΔ αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Αν το ασφαλιστικό μέτρο έχει διαταχθεί πριν από την άσκηση της αγωγής για την κύρια υπόθεση, ο αιτών οφείλει μέσα σε τριάντα ημέρες από τη δημοσίευση της απόφασης, να ασκήσει τη σχετική αγωγή, εκτός αν το δικαστήριο ορίσει επί πλέον προθεσμία μέχρι είκοσι ημερών. Η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται στις υποθέσεις που διατάχθηκε ως ασφαλιστικό μέτρο προσημείωση υποθήκης, κατόπιν ομολογίας ή αποδοχής της αίτησης από τον καθού η αίτηση, και στις υποθέσεις ασφαλιστικών μέτρων νομής ή κατοχής. Ειδικώς επί διαφορών για άκυρη απόλυση εργαζομένου με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας, αν η αγωγή δεν έχει ασκηθεί μέχρι τη συζήτηση της αίτησης λήψης ασφαλιστικών μέτρων, η τελευταία απορρίπτεται ως απαράδεκτη.»
4. Στο άρθρο 672 Α του Κ.Πολ.Δ. προστίθεται παράγραφος 2 ως εξής:

«2. Επί διαφορών για άκυρη απόλυση εργαζομένου με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας ή μεταβολής της εργασιακής του κατάστασης, η πραγματική απασχόληση του οποίου έχει διαταχθεί ως ασφαλιστικό μέτρο, αναβολή της συζήτησης της αγωγής επιτρέπεται μόνο μία φορά και μόνο αν συντρέχει περίπτωση ανώτερης βίας και η αναβολή γίνεται σε δικάσιμο μέσα σε σαράντα ημέρες, διαφορετικά αίρεται αυτοδικαίως το ασφαλιστικό μέτρο που έχει διαταχθεί. Επί των διαφορών αυτών η απόφαση εκδίδεται μέσα σε προθεσμία 60 ημερών από τη συζήτηση της αγωγής. Αν η συζήτηση της αγωγής ματαιωθεί, αίρεται αυτοδικαίως το

ασφαλιστικό μέτρο που έχει διαταχθεί.Επίσης αίρεται αυτό αυτοδικαίως, σε περίπτωση κατάργησης της δίκης με παραίτηση από το δικόγραφο της αγωγής και σε περίπτωση έκδοσης οριστικής απόφασης σε βάρος εκείνου που έχει ζητήσει το ασφαλιστικό μέτρο.»

Άρθρο 106 **Μεταβατικές και καταργούμενες διατάξεις**

1. Αγωγές για άκυρη απόλυση εργαζομένου με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας, η πραγματική απασχόληση του οποίου έχει διαταχθεί ως ασφαλιστικό μέτρο, οι οποίες κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου είναι εκκρεμείς και έχουν προσδιοριστεί να εκδικαστούν μετά την 1.11.2013 εκδικάζονται υποχρεωτικά, ύστερα από κλήση οποιουδήποτε διαδικού μέχρι την 1.11.2013, διαφορετικά αίρεται αυτοδικαίως το ασφαλιστικό μέτρο που έχει διαταχθεί.
2. Αιτήσεις ασφαλιστικών μέτρων για την προσωρινή ρύθμιση καταστάσεως επί διαφορών για άκυρη απόλυση εργαζομένου με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας, για τις οποίες έχει χορηγηθεί προσωρινή διαταγή και οι οποίες κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου είναι εκκρεμείς, εκτός των περιπτώσεων που αναφέρονται στο εδάφιο β της παραγράφου 1 του άρθρου 693, και έχουν προσδιοριστεί να εκδικαστούν μετά την 1.11.2013, εκδικάζονται υποχρεωτικά, ύστερα από κλήση οποιουδήποτε διαδικού μέχρι την 1.11.2013, διαφορετικά παύει αυτοδικαίως η ισχύς της προσωρινής διαταγής.
3. Το άρθρο 732 Α Κ.Πολ.Δ. που προστέθηκε με το άρθρο 64 του ν. 4193/2013 καταργείται.

Άρθρο 107 **Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2013/25/ΕΕ**

Η παράγραφος 2 του άρθρου 2 του π.δ. 258/1987 (Α' 125) «Διευκόλυνση της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών από δικηγόρους σε συμμόρφωση προς την οδηγία του συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων 77/249/ΕΟΚ της 22ας Μαρτίου 1977» αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«2. Δικηγόρος, κατά την προηγούμενη παράγραφο, νοείται κάθε πρόσωπο που δικαιούται να ασκεί τις επαγγελματικές του δραστηριότητες στη χώρα προελεύσεώς του υπό μία από τις ακόλουθες ονομασίες:

Αυστρία: Rechtsanwalt

Βέλγιο: Avocat/Advocaat/Rechtsanwait

Βουλγαρία: АВОКАТ

Γαλλία: Avocat

Γερμανία: Rechtsanwalt

Δανία: Advokat

Ελβετία: Avocat/Advokat, Rechtsanwalt, Anwalt, Forsprecher, Forsprech/Avvocato

Εσθονία: Vandeadvokaat

Ηνωμένο Βασίλειο: Advocate/Barrister/Solicitor

Ιρλανδία: Barrister/Solicitor
Ισπανία: Abocado/Advocat/Avogado/Abocatu
Ιταλία: Avvocato
Κάτω Χώρες: Advocaat
Κύπρος: Δικηγόρος
Λετονία: Zverinats advokats
Λιθουανία: Advokatas
Λουξεμβούργο: Avocat
Μάλτα: Avukat/Prokutatur Legali
Ουγγαρία: Ugyved
Πολωνία: Advokat/Radca prawny
Πορτογαλία: Advogado
Ρουμανία: Avocat
Σλοβακία: Advokat/Komercny pravnik
Σλοβενία: Odventik/Odventica
Σουηδία: Advokat
Τσεχική Δημοκρατία: Advokat

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ΄ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Άρθρο 108

Η διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του α.ν. 173/1967 (Α΄ 189) δεν εφαρμόζεται για τον υπολογισμό των αποζημιώσεων λόγω λύσεως των συμβάσεων του προσωπικού σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 3 της υπ’αριθμ. ΟΙΚ 02/11.6.2013 κοινής απόφασης του Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό και του Υπουργού Οικονομικών (Β΄ 1414), όπως ισχύει.

Άρθρο 109 Έναρξη ισχύος

Οι διατάξεις του νόμου αυτού ισχύουν από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, με εξαίρεση τα οριζόμενα στο άρθρο 72 ή αν άλλως ορίζεται στις επιμέρους διατάξεις αυτού.

Αθήνα, 9 Ιουλίου 2013

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΤΟΥΡΝΑΡΑΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΙΧΕΛΑΚΗΣ

ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

**ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ**

ΚΩΝ/ΝΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΑΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

**ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ**

ΥΓΕΙΑΣ

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ

**ΣΠΥΡΙΔΩΝΑΣ - ΑΔΩΝΙΣ
ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ**

**ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ**

**ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ**

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ

**ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ**

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΤΑΜΑΤΗΣ

